

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А. С. МАКАРЕНКА**

**З В І Т
РЕКТОРА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ імені А.С. МАКАРЕНКА
ЛЯННОГО
ЮРІЯ ОЛЕГОВИЧА
2019 рік**

СУМИ -2019

*Друкується згідно зі спільним рішенням вченої ради
Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка,
Наглядової ради університету та конференції трудового колективу університету
(протокол № 13/6/6 від 26 грудня 2019 року)*

Рецензенти:

- Н. І. Кириленко* – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури;
О. М. Рудь – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури

З 43 Звіт ректора Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка Лянного Юрія Олеговича – 2019 рік / За ред. Пшеничної Л. В – Суми: ФОП Цьома С.П., 2019. – 202 с.

У книзі подано Звіт Лянного Юрія Олеговича – ректора Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка за 2019 рік з питань виконання ним умов контракту, Колективного договору та безпосередньої роботи колективу університету під його успішним керівництвом за результатами підбору та розстановки науково-педагогічних кадрів, формування контингенту здобувачів вищої освіти, рейтингових показників викладачів та навчальних структурних підрозділів і їх керівників, впровадження елементів корпоративної культури, впізнанності університету за особливостями та досягненнями через іміджеві заходи, традиції та унікальність, вступної кампанії, удосконалення системи профорієнтації для популяризації освітніх послуг для прийому вступників на навчання, створення сприятливого мікроклімату в колективі, формування інноваційного освітнього та наукового простору, підготовки високоякісних фахівців, їх особистісний розвиток шляхом формування загальнолюдських цінностей, громадянської відповідальності, патріотизму, національної ідентичності та толерантності, що відповідає суспільним, економічним і культурним потребам України та міжнародного співтовариства, стану виховної та соціальної роботи, міжнародної та грантової діяльності, фінансової та господарської роботи, розвитку матеріально-технічної бази та плану дій і перспективних напрямів на 2020 рік.

УДК 378(477.52)(047.3)

© Пшенична Л.В., 2019

© ФОП Цьома С.П., 2019

© СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2019

***РЕКТОР
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені А.С. МАКАРЕНКА,
доктор педагогічних наук, професор***

***ЛЯННОЙ
ЮРІЙ ОЛЕГОВИЧ***

I. ВСТУП

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка – один із престижних та авторитетних навчальних закладів України, де поєднуються кращі національно-історичні, культурні традиції українського народу з європейським стилем навчання на засадах Болонського процесу, орієнтований на європейські стандарти освіти, університет має у своєму складі розширену систему структурних підрозділів, які забезпечують навчально-виховну роботу.

Звітний період 2019 року є одним із найпродуктивніших у діяльності Університету, адже він повною мірою виконував свої статутні завдання та взяті зобов'язання, забезпечивши надання якісної освіти, проведення наукових досліджень, залишившись флагманом педагогічної освіти в Україні.

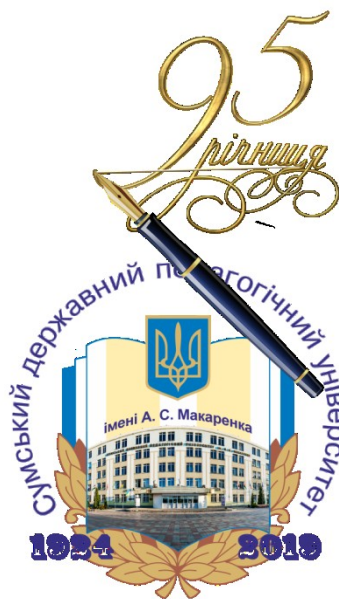
Високий статус університету підтверджується численними здобутками професорсько-викладацького складу, студентів та співробітників університету, досягнення яких відзначено почесними званнями «Заслужений працівник освіти України», «Заслужений учитель України», «Заслужений працівник фізичної культури і спорту», «Заслужений працівник культури України», «Заслужений майстер народної творчості України», «Народний художник України», «Заслужений художник України», «Заслужений журналіст України», понад 80 відмінників освіти України, 18 працівникам присвоєно звання «Заслужений тренер України», близько 200 працівників нагороджено орденами, медалями, нагрудними знаками та іншими державними і відомчими нагородами.

Університет посів почесне 9-те місце в рейтингу вищих педагогічних університетів України:

Інформаційний ресурс «Освіта.ua» представляє педагогічні вищі навчальні заклади, які зайняли найвищі місця у консолідованому рейтингу серед 31 педагогічного навчального закладу України 2019 року.

Кращі педагогічні навчальні заклади України 2019 року

Назва навчального закладу	Місце	Місце у загальному рейтингу	ТОП 200 Україна	Бал ЗНО на контракт	Scopus	Підсумковий бал
<u>Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка</u>	9	148-151	148	152	109	409

Протягом усього часу ректором здійснювалась підтримка однієї з кращих у країні системи самоврядування трудового колективу на всіх рівнях управління Університетом. Через механізм колективних угод, демократичну систему виборів керівників навчальних структурних підрозділів і студентських лідерів реалізовувався особливий підхід до напрацювання й прийняття важливих рішень, контролю за їх виконанням, що забезпечувало нестримний та постійний поступ Університету

відповідно до прийнятої стратегії. У своїй діяльності ректор Університету враховував ті сучасні тенденції, які засвідчують рух глобального світу й українського суспільства до свого розвитку.

Стратегічні документи й рішення адміністрації розроблялись з огляду на те, що четверта індустріальна революція змінює характер і структуру праці, виникають нові потреби й запити молоді до побудови своєї кар'єри через освіту та професійне виховання, зростає роль громадянського суспільства в управлінні державними інституціями всіх рівнів. Продовживши виконання Стратегічного плану-концепції інноваційного розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка на 2011-2020 роки протягом звітного періоду здійснювалось стимулювання більш високих форм роботи викладачів і науковців, таких як пріоритетна підготовка магістрів, кандидатів і докторів наук, підвищення кваліфікації й перепідготовка кадрів, досягнення високої результативності наукових досліджень та інновацій.

Елементом стратегічного плану-концепції інноваційного розвитку університету є реалізація в компетентнісного підходу, який передбачає перехід від простого передавання знань студенту до формування в нього необхідних компетентностей, що дозволить йому не тільки ефективно використовувати отримані знання, а й синтезувати нові. Для конкретної реалізації цього завдання в університеті повністю перебудована система оцінювання результатів навчання та система самостійної роботи студентів.

За багаторічну історію існування Університету в його стінах підготовлено десятки відомих українських політиків та громадських діячів, сотні вчених, педагогів, керівників підприємств, організацій і установ, сотні тисяч фахівців-виробничників, які є гордістю Університету та всієї держави. На даний час студентка університету **Рябуха Тетяна** та випускник 2018 року спеціальності «Менеджмент» **Ананченко Михайло** обрані народними депутатами України.

Місією університету є – сприяння кожному у цілісному розвитку, лідерському становленні, служінні людині, громаді, суспільству, сповідуючи у своїй діяльності спільні цінності: прагнення істини; академічна свобода; чесність та відкритість; професіоналізм та співробітництво; вимогливість та відповідальність; політичний нейтралітет та активна громадянська позиція.

Основні завдання Університету в освітній, науковій сферах, у сфері міжнародної співпраці та інтеграції в Європейський і світовий освітній простір, підвищення ефективності використання фінансових та матеріально-технічних ресурсів, соціального захисту учасників освітнього процесу це:

- розробка університетських навчальних планів і програм з урахуванням міжнародних стандартів і рекомендацій у галузі освіти;
- упровадження гнучких освітніх програм, навчальних планів та інформаційних технологій навчання, створення та відкриття нових спеціальностей для підготовки фахівців;
- забезпечення процесу навчання новітнім лабораторним обладнанням та матеріалами; інтеграція вищої освіти і наукових досліджень;
- інтеграція Університету з навчальними закладами різних рівнів, науковими установами, створення навчально-науково-виробничих комплексів;
- здійснення планомірної профорієнтаційної роботи з молоддю, залучення талановитих вступників шляхом проведення олімпіад і конкурсів, створення груп підготовки абітурієнтів, інших форм довузівської підготовки;

- забезпечення вільного багатоканального доступу до світових освітніх та наукових ресурсів через мережу Інтернет в усіх приміщеннях Університету;
- індивідуалізація та диференціація навчання обдарованої молоді, створення умов для здобуття якісної освіти інвалідами, дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування;
- впровадження у навчальний процес та в діяльність університетської наукової бібліотеки сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій; створення з цією метою лабораторій для підготовки та збереження електронних курсів, обладнання аудиторій для проведення дистанційних лекцій та телеконференцій;
- систематичний аналіз стану працевлаштування випускників, забезпечення зворотного зв'язку з роботодавцями та членами асоціацій випускників Університету;
- створення ефективної системи професійного удосконалення науково-педагогічних кадрів, підвищення кваліфікації;
- пошук нових перспективних наукових напрямів, генерація нових знань та їх постійне впровадження у життя;
- зосередження науково-дослідницьких робіт в напрямках, які є актуальними для забезпечення розвитку української держави як демократичної та правової;
- забезпечення постійного зростання позабюджетного фінансування університетської науки, пріоритетного фінансування фундаментальних досліджень, їх зв'язку з прикладними розробками та навчальним процесом;
- реалізація проектів комерціалізації результатів фундаментальних і прикладних досліджень відповідно до пріоритетних напрямків розвитку науки;
- оновлення матеріально-технічної бази наукових досліджень;
- підвищення рівня наукових кадрів і вдосконалення діяльності аспірантури й докторантури шляхом з виконання якісних дисертаційних досліджень; створення ефективної системи атестації та професійного удосконалення наукових кадрів;
- забезпечення участі науковців Університету у перспективних, практично важливих наукових дослідженнях, українських та зарубіжних наукових конкурсах;
- розвиток міжнародного наукового обміну шляхом: забезпечення щорічного стажування науково-педагогічних і наукових працівників, студентів та аспірантів у провідних закордонних навчально-наукових центрах; запрошення провідних зарубіжних учених для виступів та читання лекцій з перспективних і проблемних напрямів науки; проведення Університетом міжнародних наукових конференцій за участю провідних зарубіжних учених; участі науково-педагогічних працівників Університету в міжнародних наукових конференціях поза межами України;
- забезпечення фінансування розвитку інформаційних, аналітичних та довідкових баз даних Університету, зокрема, наукової бібліотеки, підтримка університетських наукових видань та створення їх електронних сайтів; передплата іноземних наукових журналів, відкриття доступу до зарубіжних електронних баз наукових статей;
- впровадження наукових результатів у навчальний процес, забезпечення мобільності наукових кадрів для ефективної організації навчального процесу, широке залучення відомих українських науковців на умовах сумісництва;

- залучення до наукової діяльності обдарованої студентської молоді, вдосконалення системи студентських наукових конференцій;
- інтенсифікація співпраці із закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, розширення напрямів співпраці з метою більш широкого залучення викладачів, науковців, аспірантів Університету до виконання спільних міжнародних наукових проектів;
- формування та розвиток міжнародного бренду Університету в тому числі шляхом просування власних інтернет-ресурсів та реклами, присутності на міжнародних освітніх заходах, у закордонних наукових виданнях тощо; загальноєвропейську систему освіти і науки;
- завершення робіт з благоустрою території;
- підтримування в належному стані матеріальної бази Університету, забезпечення виконання планів капітального та поточного ремонтів;
- своєчасне виконання невідкладних ремонтних робіт у навчальних корпусах, гуртожитках та інших спорудах Університету, облаштування їх системами відеоспостереження та приладами контролю пропускнуої системи;
- забезпечення раціонального й прозорого використання університетських ресурсів, здійснення громадського контролю за ефективністю виконання статей кошторису;
- вжиття заходів, спрямованих на енергозбереження та постійний облік і моніторинг витрат енергоносіїв;
- забезпечення безоплатного користування студентами, викладачами та співробітниками спортивними спорудами Університету у вільний від навчального процесу час відповідно до графіку роботи спортивних секцій та оздоровчих груп;
- збереження упродовж наступних років стабільності виплати заробітної плати, не зменшуючи обсягів матеріального забезпечення професорсько-викладацького складу та співробітників Університету.

Виконання основних завдань дозволило:

- зайняти гідне місце Університету серед провідних вищих навчальних закладів України;
- створити належні умови для подальшого розвитку та вдосконалення діяльності Університету, всіх його структурних підрозділів, враховуючи нові тенденції в освітній сфері країн Європи і світу;
- удосконалити молодіжну політику та сприяти розвитку студентського самоврядування;
- встановити і дотримуватися науково обґрунтованих норм планування та обліку всіх видів навантаження професорсько-викладацького складу;
- створити внутрішню систему забезпечення якості освіти та цілеспрямованої підготовки викладацьких і наукових кадрів;
- покращити імідж Університету і підвищити його привабливість для абітурієнтів, студентів, аспірантів, докторантів, наукових та науково-педагогічних працівників, у тому числі закордонних, забезпечити подальшу інтеграцію Університету в міжнародний освітній та науковий простір;
- максимально розширити спектр освітніх послуг і підвищити їх якість, створити інноваційну інфраструктуру та ефективну систему наукових розробок;

- ефективно й оперативно задовольняти соціальні потреби працівників і студентів Університету;
- посилити зв'язки з потенційними замовниками кадрів (роботодавцями);
- налагодити взаємодію з випускниками Університету для поширення університетських цінностей, взаємодопомоги, встановлення зворотного зв'язку з метою удосконалення освітнього процесу та фінансової підтримки з боку випускників;
- підвищити ефективність використання фінансових та матеріальних ресурсів, які залучаються для забезпечення розвитку Університету;
- зберегти та примножити колектив Університету, у складі якого провідні фахівці науки, освіти, культури і мистецтва, соціально-політичні діячі, дипломати, педагоги, журналісти, політики і громадські діячі, митці поезії та прози, управлінці, які є гордістю української нації.;
- сформувати національну еліту України, підготувати високо кваліфіковані кадри для наукових, освітніх, мистецьких та виробничих установ, сприяти інтеграції України у світовий освітній простір як рівноправного партнера.

II. НАЙВАГОМІШІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ЗДОБУТКИ 2019 року

2.1. Університет на карті України

Перлиною у освітньому просторі України є *Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка* – визнаний центр педагогічної освіти, провідний сучасний навчально-науковий заклад вищої освіти з підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації – лідер педагогічної освіти, один із найбільших науково-методичних і культурних центрів Сумщини і Слобожанщини, адже університет із 1957 року носить ім'я видатного педагога, письменника, громадського діяча Антона Семеновича Макаренка, визнаного у світі за рішенням ЮНЕСКО – 1988 рік – Міжнародний рік Антона Макаренка, а сам педагог і спосіб його педагогічного мислення у XX столітті є най унікальнішим у світі. Тож вся діяльність університету спрямована на те, щоб навчити і виховати майбутнього учителя так, щоб він був щасливим.

Історія університету бере свій початок зі створення Сумських вищих педагогічних курсів, які було відкрито 16 грудня 1924 року за постановою Президії Сумського окружного виконавчого комітету і за роки свого існування упевнено пройшов великий шлях становлення, зміцнення, який завершився формуванням відомої науково-педагогічної школи, де працюють сучасні науково-педагогічні кадри. У 1930 році Постановою уряду УРСР технікум було перейменовано в Сумський державний педагогічний інститут. Крім стаціонарного відділення, у довоєнні часи працювали вечірнє та заочне відділення, а також 2 робітфаки в м. Білопільлі та в м. Троостянці.

Історичне покликання Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка полягає, насамперед, у підготовці високо кваліфікованого, духовно багатого, ідейно і морально високого *Учителя*, який забезпечить всебічну підготовку людини до самостійного багатогранного життя, сформує її знання, світогляд, ціннісні орієнтації, вміння навчатися протягом усього життя, прагнення і здатність до творчої самореалізації.

Учитель – це золотий фонд держави, народу, нації. Це особистість високого рівня – добра, справедлива, щедра, талановита; це джерело загальнонаціонального й людського досвіду, батьківських традицій, мовної культури, естетичного сприйняття дійсності; він – патріот власної держави і громадянин світу, який утверджує загальнолюдські цінності і пріоритети, формує культуру міжнародного співіснування з урахуванням етичних, релігійних, майнових, культурних та інших відмінностей; він цілеспрямований і професійний, має високу ерудованість.

Університет сьогодні – це провідний сучасний навчально-науковий центр України. В умовах розбудови незалежної Української держави перед університетом постали нові відповідальні завдання: майбутні фахівці мають відзначатися глибокими професійними знаннями та спроможністю творчо мислити, усвідомленням величезної відповідальності за справу та готовністю до подвижницької праці. Упоратися з такою місією може лише заклад вищої освіти із тривалою історією здобутків та успіхів як у педагогічній, так і в науковій діяльності, а тому діяльність Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, 95 річницю від дня заснування якого ми вшановуємо у грудні 2019 року, спрямована на надання якісних освітніх послуг, що відповідають національним та міжнародним стандартам, з урахуванням вимог усіх зацікавлених сторін.

Сьогодні університет здійснює підготовку всебічно розвинених управлінських кадрів, економістів, фахівців у галузі культури і мистецтва, туризму, фізичної культури, спорту, фізичної терапії, права, психології, дошкільної, початкової та спеціальної освіти, менеджменту, орієнтованих на діяльність в умовах ринкової економіки України, її входження в міжнародний науковий та освітянський простір.

Високий статус університету підтверджується численними науковими здобутками вчених-співробітників університету, досягнення яких відзначено почесними званнями, державними нагородами, стипендіями Президента України для молодих вчених.

У 2004 р. університет став лауреатом рейтингу вищих навчальних закладів України «Софія Київська», у 2009 р. удостоївся відзнаки міжнародного академічного рейтингу популярності та якості «Золота фортуна» у номінації «За вагомий внесок у справу розбудови України та високий професіоналізм», у 2014 році – занесений до книги «Національні лідери» за видатні здобутки та досягнення задля розбудови сильної, нової України.

Університет здійснює підготовку фахівців за трьома рівнями вищої освіти «Бакалавр», «Магістр», «Доктор філософії» та «Доктор наук», проводить підвищення кваліфікації за всіма акредитованими спеціальностями.

Ми:

- усвідомлюємо важливість дотримання принципів і правил академічної доброчесності з метою формування й розвитку сприятливого освітнього середовища;
- створюємо умови для успішного навчання, розвитку, реалізації здібностей здобувачів вищої освіти, створюючи науково-методичне забезпечення освітнього процесу з використанням сучасних інформаційних технологій;
- пишаємося кадровим потенціалом нашого університету: кожен співробітник спрямований на безперервну самоосвіту й підвищення кваліфікації, ефективну роботу в команді;
- готові постійно вдосконалювати свою роботу, щоб бути здатними задовольняти запити здобувачів вищої освіти, що безперервно змінюються.

У складі університету функціонують чотири інститути: навчально-науковий інститут педагогіки і психології; навчально-науковий інститут фізичної культури, навчально-науковий інститут історії та філософії, навчально-науковий інститут культури і мистецтв, три факультети: природничо-географічний, фізико-математичний та факультет іноземної та слов'янської філології та тридцять три кафедри. Життєдіяльність університету забезпечують відділи, центри, служби, Наукова бібліотека, спортивний комплекс, стадіон, ботанічний сад, біостанціонер Вакалівщина, наукові школи та навчально-наукові лабораторії, Ботанічний сад.

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології заснований у 2001

році на базі соціально-гуманітарного факультету. Діяльність навчально-наукового інституту педагогіки і психології спрямована на формування творчої особистості майбутніх фахівців для різних типів шкільної, позашкільної освіти та структур соціально-педагогічного спрямування.

Професорсько-викладацький склад налічує 88 осіб, серед них: 18 докторів наук, професорів; 58 кандидатів наук, доцентів. Особливістю його роботи є діяльність щодо підготовки фахівців за спеціальностями: Соціальна робота, Менеджмент соціокультурної діяльності, Соціальне забезпечення, Психологія, Спеціальна освіта, Олігофренопедагогіка, Сурдопедагогіка, Тифлопедагогіка, Початкове навчання, Дошкільна освіта, Менеджмент, Освітні педагогічні науки за освітніми рівнями бакалавр та магістр.

В інституті здійснюється підготовка фахівців за третім ступенем вищої освіти 011 Освітні педагогічні науки та 016 Спеціальна освіта. З 2010 року в інституті працює спеціалізована вчена рада Д 55.053.01 по захисту кандидатських та докторських дисертацій за спеціальностями 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки», 13.00.02 і 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти».

В інституті функціонує 6 кафедр, 9 спеціальностей; психолого-педагогічний консультативний центр; консультативно-методичний центр «Довіра»; центр творчого розвитку дитини «Зернятко»; центр психологічної допомоги «Психологія і Я»; волонтерський рух «Крок назустріч»; школа аніматорів; гендерний центр.

Навчально-науковий інститут фізичної культури розпочав свою

історію, як факультет фізичного виховання в 1980 році. Навчально-науковий інститут фізичної культури (з 2006 р.) є провідним навчально-науковим і спортивно-методичним центром Північного регіону України з підготовки висококваліфікованих фахівців.

Професорсько-викладацький склад налічує 104 особи, серед них: 11 докторів наук, професорів; 66 кандидатів наук, доцентів. Студенти інституту навчаються за спеціальностями: Середня освіта. (Фізичне виховання); Фізична культура і спорт; Фізична терапія, ерготерапія, Спеціальна освіта (логопедія), Туризм, Громадське здоров'я. Кожна спеціальність має поєднання та спеціалізації, які дають можливість випускнику бути конкурентоспроможним на ринку праці. При кафедрі теорії і методики фізичної

культури здійснюється підготовка фахівців за третім ступенем вищої освіти 017 Фізична культура і спорт. З 2017 року в інституті працює спеціалізована вчена рада К 55.053.03 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 13.00.02 «Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)».

В інституті функціонує 7 кафедр, 6 спеціальностей, навчально-реабілітаційний центр; лабораторія інноваційних, корекційно-розвивальних арт-технологій; логопедичний центр; кабінет герудотерапії та рефлексотерапії; центр естетичної реабілітації; спортивний клуб «Прометей»; центр творчої молоді «Креатив»; 36 спортивних секцій із 36 видів спорту; туристсько-спортивний клуб імені П.А. Вернидуба; робітничі професії «Молодша медична сестра», «Охоронник».

За роки діяльності інститут підготував 17 заслужених майстрів спорту, близько 100 майстрів спорту міжнародного класу, понад 900 майстрів спорту; 20 учасників зимових і літніх Олімпійських ігор, 40 випускників стали чемпіонами світу з різних видів спорту.

Особливою гордістю ННІФК є чемпіонки Олімпійських ігор 2014 року заслужені майстри спорту, кавалери державних нагород біатлоністки Віта та Валя Семеренки та учасники Олімпійських ігор із лижних гонок – О. Ушкаленко, М. Пістрякова, Г. Нікон, Т. Завалій, В. Пуцко, О. Ольшанський, М. Анцибор; з біатлону – О. Біланенко, зі спортивної ходьби – О. Шелест, І. Кашина; з вільної боротьби – С. Саєнко, К. Бурмістрова, зі стрільби з луку – А. Павлова, Л. Сеченнікова, чемпіони Дефлімпійських ігор – А.Затилкина, Г. Шостак.

Навчально-науковий інститут історії та філософії створено в 2016 році

на базі історичного факультету, який було засновано 01 вересня 1934 року. За роки існування підготовлено близько 6 тисяч фахівців.

Професорсько-викладацький склад налічує 34 особи, серед них: 8 докторів наук, професорів; 19 кандидатів наук, доцентів. Студенти інституту навчаються за спеціальностями: Середня освіта (Історія), Філософія, Історія і археологія, Право, Міжнародні відносини.

Інститут історії та філософії активно співпрацює з навчально-науковими установами України та інших держав – Інститутом історії НАНУ, Інститутом архівографії та джерелознавства НАНУ, Інститутом сходознавства ім. А. Кримського НАНУ, Йоркським університетом (Великобританія), Фондом імені Конрада Аденауера (Німеччина), Університетом м. Салоніки (Греція), Північним національним університетом Китаю та ін.

В інституті функціонує 4 кафедри, 5 спеціальностей; археологічна науково-дослідна лабораторія; шкільний центр правової допомоги; науково-дослідна лабораторія «Обрій подій», «історичний клуб «Тризуб»; гурток «Феміда».

Інститут гордиться своїми випускниками: Юрій Гончаров – генерал-майор, начальник управління Служби безпеки України у Чернігівській області; Сергій Курбатов – доктор філософських наук, старший науковий співробітник, Семен Салатенко – голова Сумської обласної ради (2015–2016 рр.); Володимир Заєць – генеральний директор ТОВ «ГУАЛА КЛОЖЕРС Україна» та ін.

Історія навчально-наукового інституту культури і мистецтв

розпочинається в 1978 році, коли при філологічному факультеті Сумського педагогічного інституту було створено музично-педагогічне відділення.

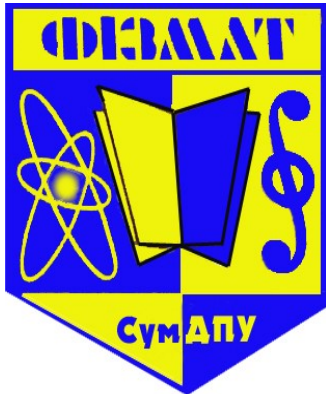
Професорсько-викладацький склад налічує 62 особи, серед них: 5 докторів наук, професорів; 24 кандидатів наук, доцентів. Підготовка фахівців мистецьких спеціальностей здійснюється за освітніми програмами та спеціальностями: Середня освіта (Музичне мистецтво), Середня освіта (Образотворче мистецтво), 025 Музичне мистецтво, Хореографія, Культурологія. Здійснюється підготовка фахівців за третім ступенем вищої освіти зі спеціальності

025 Музичне мистецтво. З 2017 року функціонує спеціалізована вчена рада К 55.053.04 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 17.00.03 «Музичне мистецтво» (наказ МОН України № 1413 від 24 жовтня 2017 р.).

В інституті функціонує 3 кафедри, 7 спеціальностей; театр народного танцю; студія дизайну; народна академічна хорова капела; ансамбль сучасного танцю; народний театр-студія естрадного вокалу «Екстрім».

В інституті здійснюється підготовка іноземних громадян, також інститут культури і мистецтв є організатором фестивалів обласного та всеукраїнського рівня (хореографічного мистецтва, ансамблевої музики, образотворчого мистецтва, дизайну тощо). Традиційним став Всеукраїнський фестиваль-конкурс юних музикантів «Пролісок», присвячений перебуванню П. І. Чайковського на Сумщині. Студенти інституту беруть активну участь у Міжнародних конкурсах і фестивалях: Туреччині, Китаї, Іспанії, Литві.

Фізико-математичний факультет, як один із найстаріших факультетів

Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, було засновано у 1924 році.

Професорсько-викладацький склад налічує 42 особи, серед них: 9 докторів наук, професорів; 28 кандидатів наук, доцентів. На фізико-математичному факультеті готують фахівців за освітніми рівнями бакалавр та магістр за спеціальностями: Середня освіта (Математика), Середня освіта (Фізика), Середня освіта (Інформатика), Комп'ютерні науки, Економіка, Публічне управління та адміністрування, здійснюється підготовка фахівців за третім ступенем вищої

освіти 014 Середня освіта (фізика). З 2017 року на факультеті працює спеціалізована вчена рада К 55.053.03 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» (наказ МОН України № 1413 від 24 жовтня 2017 р.).

На факультеті функціонує 4 кафедри, 7 спеціальностей; навчально-наукові лабораторії:

- інноваційних технологій викладання фізики
- змісту та методів навчання математики, фізики та інформатики
- композиційних матеріалів
- використання інформаційних технологій в освіті школа економіки «Студентське наукове товариство Вищої школи бізнесу»; здійснюється виконання проектів молодих учених на замовлення МОН України.

Факультет має потужну експериментальну базу: дослідницькі лабораторії, спеціалізовані кабінети, сучасні комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет, 10 мультимедійних аудиторій, 2 читальні зали, діє зона Wi-Fi.

За рейтингом роботодавців та громадських організацій фізико-математичний факультет посідає одне з перших місць у системі національної освіти.

Факультет іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка – це високий рівень педагогічно-гуманітарної підготовки, широка обізнаність із українською і світовою літературою, суміжними з філологією галузями, ґрунтовне володіння усним та писемним літературним мовленням, знання стилістики та культури мови.

Професорсько-викладацький склад налічує 57 осіб, серед них: 4 доктори наук, професори; 36 кандидатів наук, доцентів. На факультеті готують фахівців за освітніми рівнями бакалавр та магістр за спеціальностями: Середня освіта (Українська мова та література); Середня освіта (Російська мова); Середня освіта (Англійська мова); Німецька мова; Французька мова; Іспанська мова, Філологія.

На факультеті функціонує 5 кафедр, 5 спеціальностей; аспірантура; ресурсний центр з вивчення англійської мови; французький центр; лабораторія дослідження іноземних мов і культур; лабораторія українського фольклору; науково-дослідна лабораторія «Академічна культура дослідника в освітньому просторі».

Для надання якісних освітніх послуг в університеті розроблена, впроваджена й безперервно вдосконалюється система моніторингу та забезпечення якості вищої освіти відповідно до вимог національного та міжнародного стандартів, розроблено та впроваджено Кодекс академічної доброчесності, працює Комісія з етики та академічної доброчесності, підтримуються тісні зв'язки університет з випускниками та роботодавцями.

Студенти і викладачі факультету беруть активну участь у міжнародних конкурсах на отримання грантів на навчання в університетах Польщі, Словаччини, США, Німеччини, Швейцарії, Китаю, Франції.

Природничо-географічний факультет заснований у 1924 році.

Професорсько-викладацький склад налічує 26 осіб, серед них: 4 доктори наук, професори; 21 кандидат наук, доцент.

Факультет здійснює освітню діяльність у галузі знань «Освіта» і «Природничі науки» і готує фахівців за освітніми рівнями бакалавр та магістр за спеціальностями: Середня освіта (Хімія), Середня освіта (Біологія і здоров'я людини), Середня освіта (Географія), Хімія, Біологія, Географія здійснюється підготовка фахівців за третім ступенем вищої освіти 091 Біологія (фізіологія людини і тварин, патологічна фізіологія).

На факультеті функціонує 4 кафедри, 5 спеціальностей; аспірантура та докторантура; літня біологічна школа; біологічний стаціонар «Вакалівщина»; волонтерський рух; ботанічний сад; зоологічний та геологічний музеї; лабораторія хіміко-екологічного моніторингу.

Гордістю факультету є його випускники: Народний учитель СРСР Володимир Пігуль; экс-депутат Верховної ради України Григорій Дашутін – президент корпорації «Нікмас»; Народний депутат України VII та VIII скликань Олег Медуниця та ін.

Керівництво університету забезпечує необхідні сприятливі умови для реалізації політики забезпечення якості вищої освіти та розуміння її кожним викладачем, студентом, співробітником. Реалізація політики здійснюється за допомогою визначення й реалізації конкретних і вимірних цілей щодо забезпечення якості освітніх послуг.

Університет здійснює активну міжнародну діяльність на основі більш ніж 80 підписаних угод про співробітництво з закладами вищої освіти та організаціями Європи і світу.

2.2. Яскраві події та досягнення університету, навчально-наукових інститутів та факультетів

2019 рік став Ювілейним для Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Університету виповнилося 95 років від дня заснування. Перлиною ювілейних заходів стало урочисте зібрання представників трудового колективу і студентства, святковий концерт та костюмований бал учасників свята, які відбулися 17 грудня 2019 року у приміщенні Сумського академічного театру драми та музичної комедії імені Щепкіна.

Високу оцінку діяльності колективу закладу відображено у вручених державних нагородах, відзнаках і почесних грамотах Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України, Сумської обласної ради та Сумської обласної державної адміністрації, Сумської міської ради та їх структурних підрозділів.

До знаменної дати, традиційно були присвоєні почесні звання університету та відбулися урочистості з нагоди вручення дипломів «Почесний доктор Сумського державного

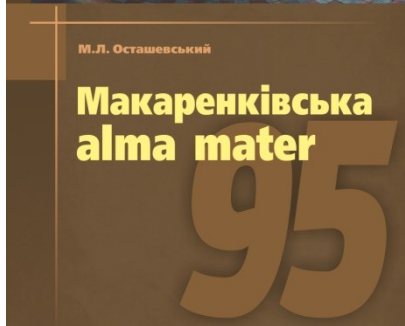
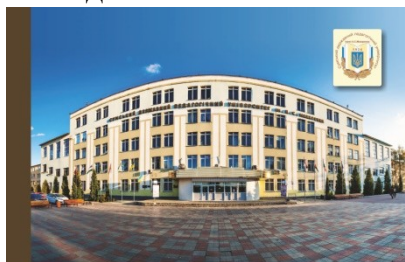

педагогічного університету імені А.С. Макаренка», «Заслужений професор Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка», «Почесний професор Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка», «Професор Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка», «Доцент Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка», «Заслужений працівник Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка», та нагороджено знаком «За видатні заслуги перед колективом університету» відомим науковцям, співробітникам, меценатам.

Всі заходи, які відбувалися в університеті були присвячені 95 річниці від дня його заснування:

- науково-практичні конференції;
- навчальні та науково-методичні семінари;
- семінари-практикуми;
- творчі звіти, мистецькі заходи, загально-університетські, інститутські, факультетські та кафедральні свята;
- спортивні змагання, показові спортивні виступи, майстер-класи, першості з різних видів спорту;
- фестивалі, виставки, конкурси, презентації, олімпіади, макаренківські читання тощо.

У переддень 95-річчя відбулася *презентація книги «Макаренківська Alma-mater»*, яка висвітлює творчий шлях колективу від педагогічних курсів до сьогодення.

Цікавою подією у житті університету є проведення та підведення підсумків щорічного конкурсу «Мій університет – моя гордість», який у грудні 2019 року об'єднав покоління випускників різних років, ветеранів університету та активне студентство; оригінальні роботи були удостоєні премій, грамот та подяк.

У 2019 році проліцензовано та здійснено вперше прийом на навчання за освітнім рівнем бакалавр на базі повної загальної середньої освіти за спеціальностями: «Менеджмент», «Історія та археологія», «Міжнародні відносини», «Маркетинг», які користуються підвищеним попитом у абітурієнтів.

Перші випускники докторантури університету Корж-Усенко Л.В. та Бойченко М.А., які навчалися за спеціальністю 13.00.01 – Загальна педагогіка та історія педагогіки, успішно захистили дисертації та отримали науковий ступінь доктора наук.

У 2019 році аспірантура та докторантура університету отримала ліцензії на підготовку докторів філософії зі спеціальностей:

051 Економіка – ліцензійний обсяг 20 осіб;

281 Публічне управління та адміністрування – ліцензійний обсяг 24 особи.

Вступна кампанія 2019 року доводить, що найбільшим попитом серед абітурієнтів користуються такі спеціальності як Середня освіти (Фізичне виховання), де зараховано на навчання 155 осіб; «Спеціальна освіта» – 170 осіб; «Фізична терапія, ерготерапія» – 124 особи; «Фізична культура і спорт» – 86 осіб; «Дошкільна освіта» – 83, «Іноземні мови» – 144 особи.

За результатами успішної атестації Постановою Президії Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки було продовжено виплату стипендії Кабінету Міністрів України для молодих вчених доценту кафедри бізнес-економіки та адміністрування СумДПУ Віталію Омеляненку.

Університет відвідав Тимчасовий повірений у справах посольства Туркменістану в Україні Какаджан Сапаралієв. Зі студентами університету пан Сапаралієв обговорив питання захисту прав людини у світі, євроінтеграційної політики України й дипломатичних відносин між Туркменістаном та Україною, задоволеність від навчання в університеті студентів із Туркменістану.

Підготовлено ювілейний випуск збірника наукових праць **«Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. Географічні науки»** (ISSN 2524-2598 - Online, ISSN 2413-8800 - Print).

Збірник зареєстрований та індексується у міжнародних наукометричних базах,

репозиторіях та пошукових системах:

1. Index Copernicus
2. Google Scholar (USA),
3. ResearchBib (Japan),
4. MIAR (Spain),
5. Ulrichsweb (США),
6. ERIH PLUS (Norway) та інших.

У 2019 році було проведено оптимізацію структурних підрозділів університету, утворено:

- Центр забезпечення якості вищої освіти;
- Центр професійно-карьерної орієнтації та вступу на навчання;
- сектор розробки та підтримки Веб-сайту університету;
- сектор оплати праці бухгалтерської служби;
- навчально-практичний туристичний центр «Оріон»;

З метою забезпечення необхідного часу для наукової та методичної роботи в університеті навчальне навантаження на одного викладача не перевищує 600 годин, й у звітному році воно в середньому становило 565 годин. Фактично це реалізація одного з елементів стратегії розвитку університету, що спрямована на суттєве підвищення якості підготовки фахівців.

Святкування 15 річчя кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої школи.

Учасники проекту Жан Моне Модуль СумДПУ імені А.С. Макаренка приєдналися до проведення світового флешмобу, присвяченому Програмі ЄС Еразмус. Під час проведення флешмобу студентів ознайомлено з історією походження Програми Еразмус; з особливостями діяльності Програми ЄС Еразмус + на період 2014-2020 років.

За результатами науково-дослідної роботи кафедра спеціальної та інклюзивної освіти посіла 2-ге почесне місце серед кафедр навчально-наукового інституту педагогіки і психології та 3-тє почесне місце серед кафедр університету.

На базі кафедри у квітні 2019 року було проведено II етап XV Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, за результатами якої студентка спеціальності 016 Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Логопедія) Войтенко А. А. отримала Диплом III ступеня.

У квітні 2019 року у плані профорієнтаційної роботи відбувся Обласний конкурс творчих робіт «Світ один для всіх» для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів м. Суми та області, що є інноваційним напрямком роботи кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Розроблено та реалізовано лекційний курс для абітурієнтів «Вступна кампанія 2019 року»;

У вересні 2019 року проведено День відкритих дверей університету.

Інтелект-турнір «Я – студент СумДПУ імені А.С. Макаренка», присвячений Міжнародному дню студента.

Тренінг з відпрацюванням навичок надання ДМД в умовах бою зі студентами 6 курсу спеціалізації «Захист Вітчизни», присвячений Дню Збройних сил України 6 грудня.

Чемпіонат Європи з класичного жиму штанги лежачи у Люксембурзі. Студентка НН Інституту фізичної культури Рикун Анна втретє стала чемпіонкою Європи серед юніорок з новим рекордом України з результатом 107,5 кг у вазі до 57 кг.

20 вересня з нагоди Міжнародного дня студентського спорту в СумДПУ імені А.С.Макаренка було проведено «Руханку». Не дивлячись на прохолодну погоду та ранній час площа перед університетом зібрала велику кількість усміхнених людей.

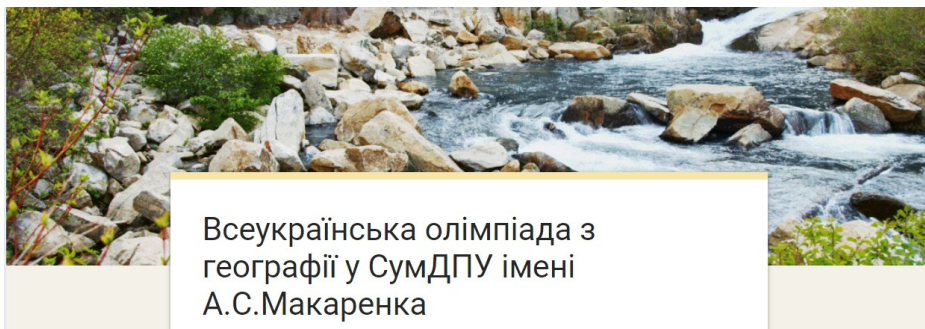

Чемпіонський «дубль» Михайла Осташевського на Європейських іграх майстрів.Цього разу наш земляк святкував переможний «дубль», вигравши чемпіонські нагороди у бігові на 100 і 200 м серед 60-річних атлетів. Його головними суперниками у фіналі 100-метрівки були віце-чемпіони світу 2017 року на різних спринтерських дистанціях ірландець Шейн Шерідан і француз Жан-Люк Маршан, але гідної конкуренції сумчанину вони не склали – 12,68 у Осташевського, Шерідан програв чемпіону 0,12, Маршану не вдалося «розміняти» 13 секунд – 13,01.

Науково-методичний семінар «Українські освітні технології – українській школі» для керівників закладів загальної середньої освіти із залученням провідних фахівців Міністерства освіти і науки України.

Проведена **Всеукраїнська олімпіада з географії** для абітурієнтів, що дала змогу у СумДПУ імені А.С. Макаренка надати абітурієнтам до вступу на навчання додаткові бали.

Організовано та проведено **тренувальні тестування** з географії, фізики, математики, хімії, біології, української мови та літератури, англійської, німецької, французької мов та історії у форматі ЗНО

Викладачами та студентами фізико-математичного факультету отримано 3 свідоцтва авторського права України:

- Докторська дисертація «Теорія і практика формування професійної готовності майбутніх учителів математики до використання засобів комп'ютерної візуалізації математичних знань» (Семеніхіна О. В.);

- Монографія «Професійна готовність майбутнього вчителя математики до використання програм динамічної математики: теоретико-методичні аспекти» (Семеніхіна О. В.);
- Стаття «Analysis of conceptual aspects of institutional and technological design» (Омельяненко В. А.);

Всеукраїнський форум «Крок за кроком» щодо поширення напрацьованих навчально-методичних матеріалів для освітян-науковців, педагогів-практиків, батьків та учнів 1-2 класів з формування громадянської компетентності учнів Нової української школи.

Із 25 листопада по 10 грудня 2019 року у межах Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» відбулася тематична фотовиставка «Світ без насильства», ініційована кафедрою соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності. Мета заходу: продемонструвати відвідувачам виставки світ, в якому немає місця насильству; світ, сповнений любові, справжніх почуттів, тепла і позитиву.

Конкурс соціальних проектів «Наше майбутнє в наших руках». Означений захід став вже доброю традицією для викладачів кафедри та студентів спеціальностей «Соціальна робота», «Соціальне забезпечення» і «Менеджмент соціокультурної діяльності», які третій рік поспіль беруть у ньому активну участь. Журі конкурсу, до якого увійшли викладачі кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності – к.п.н. Шпиг Н.О, к.п.н. Кирилюк Г.В., к.п.н. Гончаренко О.В., к.п.н. Клочко О.О., Шевченко Т.С. – високо оцінили роботу учасників та їх навички роботи в інформаційному просторі.

Перший (заочний) тур олімпіад з фізики і математики, переможці яких будуть допущені до 2 туру й за результатами отримають додаткові бали і відповідні сертифікати для використання під час вступної кампанії.

Для забезпечення розвитку археологічної науки в Україні, її методичному та технологічному удосконаленню, проведенню археологічних досліджень; сприяння у практичному здійсненні програм і проектів, спрямованих на охорону, дослідження, використання та реставрацію пам'яток та об'єктів археологічної спадщини, особливо тих, яким загрожує небезпека знищення та пошкодження під впливом природних факторів, або в результаті господарської діяльності на базі навчально-наукового інституту історії та філософії *створено Сумський осередок Спілки археологів України.*

Теорія у поєднанні з практикою та науковими висновками, цікаві приклади, індивідуальний підхід, динамічність у викладенні матеріалу, підготовка до складання зовнішнього незалежного оцінювання, цікаве дозвілля, можливість знайти нових друзів – це робота біологічної школи «Вакалівщина», яка працювала влітку у дві зміни, охопила 56 учнів загальноосвітніх шкіл- майбутніх студентів природничо-географічного факультету університету.

Робота ресурсного центру професійного розвитку вчителів англійської мови факультету іноземної та слов'янської філології спрямована на створення

англомовного середовища для роботи викладачів, підготовки студентів філологічних напрямів, підвищення кваліфікації учителів закладів освіти та профорієнтаційна робота з учнями-потенційними абітурієнтами.

Вперше на базі навчально-наукового інституту історії та філософії започатковано інтелектуальні змагання з історії у формі *I Обласного турніру юних істориків*, метою якого є створення умов для реалізації та розвитку творчих здібностей школярів; залученню учнів до наукової діяльності; активізації пізнавальної діяльності; набуттю учнями вміння виступати перед аудиторією, відстоювати власну точку зору, генерувати нові ідеї.

Науковою бібліотекою університету створено науково-бібліографічний показник Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка на шпальтах періодичних видань (1924-2019) до 95 річниці з дня заснування університету.

З метою реалізації програм подвійних дипломів університетом підписаний Меморандум про співпрацю з Варненським вільним університетом ім. Чорноризця Храбьра, що сприяє розширенню можливостей професійної підготовки, підняття рівня конкурентоспроможності при майбутньому працевлаштуванні.

Вперше студент навчально-наукового інституту культури і мистецтв Чжан Лянхун дав сольний концерт у Сумській обласній філармонії, що мав схвальні відгуки у засобах масової інформації.

Студенти-іноземці, які навчаються у навчально-науковому інституті культури і мистецтв, представляли університет у Європейському конкурсі на території Європейського союзу у м. Каунас, Литва у самому складному музичному жанрі «Оперні виконавці» та отримали призові місця.

У травні 2019 року центром творчої молоді «Креатив» спільно з професором І. О. Калиниченко організовано та проведено II частину форуму «Спорт-Арт-2019» у вигляді благодійного концерту «Класична музика – для всіх!» - «Віра, Надія, Любов», що відбувся на базі Сумської обласної філармонії. Зібрані кошти були передані на лікування онкохворої трирічної дівчинки Петрушенко Каміли.

III. КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ УНІВЕРСИТЕТУ. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА

3.1. Кадрове забезпечення освітнього процесу

3.1.1. Якісний склад науково-педагогічних кадрів університету

Сьогодні Україна, як і увесь світ, перебуває під впливом нових глобальних тенденцій, що визначають характер модернізації вищої школи в ринкових умовах загострення конкуренції. У контексті сучасного суспільного прогресу важливим стає пошук ефективних організаційно-економічних механізмів успішного функціонування та розвитку кадрового забезпечення вищої школи, а також підвищення вимог до якості освіти. При цьому забезпечення якості вищої освіти на сучасному етапі розвитку України набуває стратегічного значення, є пріоритетним державним завданням, вимагає посилення уваги до проблем організаційного вдосконалення й економічної ефективності, створення нових сучасних концепцій і технологій управління, підвищення рівня підготовки фахівців вищої кваліфікації – головною постаттю у цьому процесі є висококваліфіковані науково-педагогічні кадри.

Університет приділяє значну увагу кадровому забезпеченню освітнього процесу. Система роботи щодо підбору, розстановки та використання науково-педагогічних кадрів, адміністративно-обслуговуючого персоналу та співробітників спрямована на покращення якісного складу колективу університету. Забезпечення освітньої діяльності висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом здійснюється шляхом конкурсного відбору з числа осіб, які мають відповідну освіту та кваліфікацію. Університет забезпечує кожному викладачу та співробітнику умови для професійного росту, підвищення ділової компетенції та кваліфікації і як результат - сформовано досвідчений колектив, здатний забезпечувати якісну підготовку висококваліфікованих спеціалістів.

Станом на 02.12.2019 року в університеті працює 790 штатних працівників, з них:

- 371 – науково-педагогічні працівники;
- 28 – педагогічні працівники;
- 1 – науковий співробітник;
- 267 – адміністративно-управлінський персонал;
- 123 – господарський і обслуговуючий персонал.

Організацію освітнього процесу здійснюють 371 штатний науково-педагогічний працівник, з них:

- кандидатів наук – 234;
- докторів наук – 40;
- доцентів – 174;
- старших наукових співробітників – 1;
- професорів – 40.

Працівники з науковими ступенями складають 274 особи або 73,9% від загальної кількості штатних науково-педагогічних працівників.

3.1.2. Конкурсний відбір на заміщення вакантних посад

Обрання та призначення на посади науково-педагогічних працівників в університеті здійснюється у відповідності до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (далі – Порядок) розробленого на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Кодексу законів про працю України, Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів), затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 05.10.2015 №1005 (в новій редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 26.11.2016 №1230) та Статуту Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, ухваленого вченою радою університету 29 жовтня 2018 року, протокол № 3, затвердженого наказом по університету № 430 від 29 жовтня 2018 року «Про введення в дію рішень вченої ради університету від 29 жовтня 2018 року», який визначає процедуру конкурсного відбору, обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників університету та порядок укладання з ними трудових договорів, у тому числі контрактів.

Порядком чітко визначені вимоги до науково-педагогічних працівників, які прагнуть зайняти відповідні посади.

У лютому, червні, жовтні та грудні 2019 року відповідно до наказу про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та допуску їх до участі в конкурсному відборі на заміщення вакантних посад, у яких взяли участь близько 200 осіб. Конкурсний відбір проводився на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав членів Комісії, колегіальності прийняття рішень Комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень Комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на заміщення вакантних посад науково- педагогічних працівників, претендентів на присвоєння вчених звань та кандидатур, занесених до кадрового резерву.

Конкурсною комісією Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка здійснювався об'єктивний та якісний аналіз документів, поданих на конкурс при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Університету для допуску їх до участі у конкурсному відборі, надання рекомендацій вченій раді Університету щодо присвоєння науково-педагогічним працівникам вчених звань та затвердження кандидатур до кадрового резерву.

3.1.3. Підготовка наукових і науково-педагогічних працівників

Щороку викладачі та співробітники університету вступають до аспірантури та докторантури, щоб підвищити свій науковий рівень і підготувати дисертаційне дослідження до захисту. У 2019 році до аспірантури університету зараховано двох викладачів та одного лаборанта, до докторантури – одного викладача. Прфферсько-викладацький склад університету за профільним спрямування вступає на навчання і до аспірантур та докторантур інших навчальних закладів: Лукашова Т.Д. – до докторантури Київського національного університету імені Т.Шевченка; Омельяненко В.А. – до докторантури Інституту економіки промисловості НАН України (м. Київ).

Кафедри університету проводять значну роботу щодо підбору абітурієнтів для вступу на навчання в аспірантуру та докторантуру. Потенційними абітурієнтами є

випускники закладів освіти, які активно займаються науковою роботою: мають публікації у наукових виданнях, є активними учасниками науково-практичних конференцій, переможцями олімпіад та конкурсів наукових робіт. На кафедрах університету створюються сприятливі умови аспірантам і викладачам для захисту дисертацій.

За звітний рік в університеті збільшився відсоток науково-педагогічних працівників, які мають наукові ступені та вчені звання: кандидатські дисертації захистили 7 викладачів та достроково 7 аспірантів, докторські дисертації – 3 викладачі.

3.3. Здобуття наукових ступенів та присвоєння вчених звань

Наукові ступені і вчені звання – кваліфікаційна система в науковій та науково-педагогічній діяльності університету і держави в цілому, державне визнання рівня кваліфікації вченого, що є критеріями ранжування наукових і науково-педагогічних працівників.

За 2019 рік присвоєно вчені звання професора: Кондратюк С. М., Лянному М. О., Бондаренко Ю. А., доцента – Козлову Д. О., Дегтярьовій Н. В., Шищенко І. В., Кулик Н. А., Скрипке І. М.).

Присуджено науковий ступінь доктора педагогічних наук Боряк Оксані Володимирівні, Бойченко Марині Анатоліївні, Корж-Усенко Ларисі Вікторівні, кандидата наук – 11 науково-педагогічним працівникам.

3.4. Відзнаки науково-педагогічних працівників, співробітників та студентів

Відповідно до статті 146 Кодексу законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (із змінами і доповненнями) за особливі трудові заслуги працівники представляються у вищі органи до заохочення, до нагородження орденами, медалями, почесними грамотами, нагрудними значками, а також до присвоєння почесних звань і звання кращого працівника за даною професією.

Законом України «Про освіту» визначено, що за особливі трудові заслуги педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути нагороджені державними нагородами, представлені до присудження державних премій України, відзначені знаками, грамотами, іншими видами морального та матеріального заохочення.

У 2019 році в університеті працює 790 працівників, з них більше 60% нагороджені державними, відомчими нагородами, нагородами обласного, місцевого рівня та грамотами університету. Серед нагороджених 2 науково-педагогічні працівники відзначені Грамотою Верховної Ради України та Почесною грамотою Кабінету Міністрів України. 23 співробітники мають почесні звання України – «Заслужені». Двом співробітникам присвоєно почесні звання «Народний

художник України» та «Заслужений майстер народної творчості України», 21 науковцю присвоєно спортивне звання. 129 науково-педагогічних працівників нагороджені Подяками, Грамотами та Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України. 46 науково-педагогічних працівників мають нагрудний знак «Відмінник освіти», 7 – нагрудний знак «Василь Сухомлинський», 2 – нагрудний знак «Софія Русова», 7 – нагрудний знак «А.С. Макаренко», 5 – нагрудний знак «Петро Могила», 7 – нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення».

Співробітники університету нагороджені відомчими відзнаками Національної академії педагогічних наук України. Загалом Подяки, Грамоти, Почесні грамоти Національної академії педагогічних наук України мають 58 науково-педагогічних працівників, медаль Національної академії педагогічних наук України «Григорій Сковорода» – 2 співробітники, медаль «Ушинський К.Д.» – 16 співробітників.

У 2019 році 213 працівників університету нагороджені державними, відомчими нагородами, нагородами обласного, місцевого рівня та грамотами університету. З них:

Подяками, Грамотами та Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України – 20 осіб, нагрудним знаком «Василь Сухомлинський» – 2 особи;

- знаком «Відмінник освіти» – 2 особи;
- Подяками, Грамотами та Почесними грамотами Сумської обласної ради – 9 осіб;
- Подяками та Почесними грамотами голови Сумської обласної державної адміністрації – 14 осіб;
- Грамотами Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації – 26 осіб;
- Подяками та Грамотами міського голови Сумської міської ради – 10 осіб, почесною відзнакою Сумської міської ради «За заслуги перед містом» III і II ступеня – 3 особи;
- Подяками та Грамотами Національної академії педагогічних наук України – 10 осіб;
- медаллю Національної академії педагогічних наук України «Ушинський К.Д.» – 6 осіб;
- Почесною грамотою ЦВК – 1 особа;
- Грамотами університету – 110 осіб.

У 2019 р. почесне звання «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України» присвоєно **Лазоренку Сергію Анатолійовичу**, завідувачу кафедри спортивних дисциплін і фізичного виховання навчально-наукового інституту фізичної культури.

3.5. Корпоративна культура

Важливою складовою процесу професійно-особистісного становлення майбутнього фахівця є освітнє середовище навчального закладу, в якому студент виступає суб'єктом власного професійного розвитку, де відбувається усвідомлення та прийняття змісту і технологій майбутньої професійної діяльності, вибудовування індивідуально-творчого професійного стилю. Одним із таких формуючих факторів є норми та правила, культура взаємовідносин учасників освітнього процесу у закладі вищої освіти.

Система цінностей, переконань, установок, що поділяються всіма працівниками закладу та визначають поведінкові норми визначається як **корпоративна культура**. Створена корпоративна культура університету включає в себе такі поняття як наявність у трудовому колективі загального розуміння корпоративної ідеології; візуальна символіка корпоративної ідеології; поведінка членів трудового колективу у відповідності з корпоративною ідеологією. З метою створення та запровадження норм корпоративної культури в університеті вченою радою у вересні 2019 року ухвалено та прийнято до виконання Кодекс академічної доброчесності та Коложення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності.

Метою Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка є:

- формування академічних цінностей та високої академічної культури учасників освітнього процесу Університету;
- визначення принципів і встановлення норм академічної доброчесності як невід'ємної складової професійної етики та корпоративної культури;
- формування сприятливого академічного середовища для забезпечення високоякісного освітнього процесу, отримання вагомих наукових результатів, що містять об'єктивну новизну, встановлення взаємодовіри і взаємоповаги між всіма членами колективу, адміністрацією та особами, що навчаються;
- забезпечення всебічного розвитку інтелектуального, професійного та особистісного потенціалу всіх учасників академічної спільноти;
- виховання еліти України, формування громадянської позиції учасників освітнього процесу Університету;
- забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті;
- формування високого рівня наукових та творчих, професійних і загальних компетентностей здобувачів освіти;
- утвердження в учасників освітнього процесу моральних та духовних цінностей, соціальної активності та відповідальності;
- виховання здобувачів освіти відповідальними, професійними, здатними до свідомого спрямування своєї діяльності;
- забезпечення необхідних умов для реалізації здобувачами освіти їх здібностей і талантів;
- підвищення позитивного іміджу та ділової репутації Університету у вітчизняному та європейському освітньому просторі;
- підвищення іміджу, престижу та репутації Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка як потужного навчально-наукового та високодуховного центру Слобожанщини та України, забезпечення його публічності, прозорості та відкритості.

Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники, співробітники, студенти, аспіранти, докторанти та інші особи, що навчаються у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка, зобов'язуються дотримуватися правил і норм, визначених цим Кодексом, спираючись на принципи: законності; верховенства права; свободи; людської гідності; патріотизму; служіння українському народові; професіоналізму; компетентності; чесності; порядності; справедливості; компетентності; професіоналізму; толерантності; партнерства; взаємодопомоги; поваги; взаємної довіри; відкритості; прозорості; колегіальності; демократичності; самовдосконалення; саморозвитку; персональної відповідальності; роботи на результат; нетерпимості щодо недотримання правил і норм Кодексу.

Дотримання норм та правил етики і моралі, академічної доброчесності, корпоративної культури покладено на Комісію з питань етики та академічної доброчесності. Комісія з питань етики та академічної доброчесності – колегіальний експертно-консультативний орган, метою якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів між членами університетської спільноти, її завданнями є:

- сприяти зміцненню довіри, партнерським відносинам між учасниками науково-освітньої діяльності, консолідації університетської спільноти;
- налагоджувати діалог і досягати згоди шляхом об'єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій;
- консультувати в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності, та щодо дій, які можуть призвести до порушень Кодексу академічної доброчесності університетської спільноти та
- представляти Університет у зовнішніх відносинах з питань академічної культури та виконання норм Кодексу в Університеті;
- надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки членів університетської спільноти та рекомендації щодо застосування санкцій за порушення Кодексу університетської спільноти та
- розробляти рекомендації щодо покращення культури поведінки членів університетської спільноти та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів.

Особливою частиною корпоративної культури є встановлення культурних зв'язків з іншими українськими та європейськими вишами, якими тісно займається ректор університету Ю.О. Ляной. Університет підтримує міжнародні контакти в рамках міжнародних освітніх програм і наукових досліджень та програм розвитку з 35 країнами світу, бере участь у програмах Європейського Союзу, має науково-культурні зв'язки з науковими установами в усьому світі. Угоди, підписані з багатьма закордонними університетами, сприяють мобільності студентів та академічного персоналу, а також активізації співробітництва в галузі досліджень та розвитку. Студенти університету та їхні колеги з країн ближнього і далекого зарубіжжя зустрічаються на лекціях і семінарах, вони можуть взаємодіяти у вільний час у полікультурному середовищі: міжнародні контакти розширюють світогляд, дозволяють зрозуміти подібності і відмінності між культурами, пропонують унікальну можливість покращити знання іноземної мови.

Частиною університетських традицій завжди була підтримка спортивних та культурних заходів. Нова університетська специфіка обумовила створення системи комунікацій у відкритому для цього інформаційному просторі всередині і зовні університету.

В університеті величезна увага приділяється підтримці роботи університетського порталу, який став джерелом новин та іншої різноманітної інформації про університет. Відвідувачі сайту можуть зробити віртуальну екскурсію територією та навчальними корпусами університету, познайомитися з професорсько-викладацьким складом університету, заповнити необхідні для вступу до ВНЗ документи, користуватися електронною базою університетської бібліотеки тощо.

3.6. Планування і виконання навчального навантаження

Вища освіта України перебуває у стадії реформування. Зміни в організації навчального процесу, змісті освіти, вимогах до навчальної і наукової літератури зумовлюють потребу університету у застосуванні нових підходів до організації роботи науково-педагогічних працівників, розрахунку їх чисельності, критеріїв оцінювання ефективності роботи та ін.

Внаслідок специфічності професійної діяльності науковопедагогічних кадрів традиційні та поширені методи управління персоналом не завжди «працюють», а досить часто потребують модифікації. Це пов'язано, насамперед, із творчою складовою роботи науково-педагогічного працівника та неможливістю точно виміряти витрати його робочого часу та результатів роботи. Адже результати наукових досліджень або методичних розробок, як правило, можна оцінити лише зі значним лагом запізнення, який віддаляє момент виконання роботи від її результатів на кілька, а то й десятки років.

Планування всіх видів робіт науково-педагогічного працівника університету здійснюється відповідно до переліку основних видів діяльності та норм часу. Річне навантаження науково-педагогічного працівника університету формується з таких основних видів діяльності як навчальна, методична, наукова та організаційна робота.

№ п/п	Назва кафедри	Навчальне навантаження			К-ть ставок	Середнє навчальне навантаж ення
		Всього	Аудит.	Лекц.		
1	Української мови і літератури	6860	4302	1592	12,25	600
2	Російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання	4902	3374	1182	8,3	600
3	Германської філології	7278	4506	628	12,15	600
4	Практики англійської мови	7594	6544	138	12,7	600
5	Теорії та практики романо-германських мов	3400	3096	186	5,75	600
6	Математики	6196	4098	1740	10,45	593
7	Фізики та методики навчання фізики	2900	1274	724	5,0	600
8	Інформатики	7825	4820	1344	13,15	595
9	Бізнес-економіки та адміністрування	4219	2826	1232	7,15	600
10	Хімії та методики навчання хімії	3874	2870	902	6,7	600
11	Біології людини та тварин	5000	3046	920	9,4	592
12	Загальної і регіональної географії	4159	2796	1288	7,0	600
13	Загальної біології та екології	4369	3200	792	7,35	600
14	Хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання	10334	8598	386	17,15	600
15	ОТМ, музикознавства та культурології	9569	6910	1376	15,85	600

16	Хореографії та музично-інструментального виконавства	16007	14364	942	27,4	584
17	Теорії та методики фізичної культури	9770	6376	1052	16,35	600
18	Логопедії	5250	3190	1302	8,75	600
19	Здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії	9436	7009	2402	15,8	597
20	Медико-біологічних основ фізичної культури	4267	3488	934	7,2	600
21	Теорії та методики спорту	6957	4250	776	11,7	595
22	Спортивних дисциплін та фізичного виховання	10450	10166	284	17,6	594
23	Туризму та готельно-ресторанного сервісу	4518	2728	730	7,6	600
24	Всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін	3827	2556	918	6,65	575
25	Історії України	3932	2786	844	6,65	591
26	Філософії та соціальних наук	2939	2114	634	5,00	600
27	Права та методики викладання правознавства	2975	2556	1042	5,4	556
28	Психології	8023	5772	1932	13,5	600
29	Соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності	9180	7576	3252	15,4	596
30	Спеціальної та інклюзивної освіти	6343	4304	1700	10,65	596
31	Дошкільної та початкової освіти	10247	6690	2674	17,05	600
32	Менеджмент освіти та професійної підготовки	3481	2290	852	5,9	590
33	Педагогіки	4933	2273	774	8,45	584

Всього по університету: 211014,0 152748,0 37474 357,40 19637,8

Допланування станом на 02.12.2019 року

№ п/п	Назва кафедри	Навчальне навантаження			К-ть ставок
		Всього	Аудит.	Лекц.	
1.	Інформатики	60	52		0,25
2.	Бізнес-економіки та адміністрування	264	132	64	0,5
3.	Психології	188	148		0,4
4.	Менеджменту освіти та педагогіки вищої школи	238	118	50	0,4
5.	Спортивних дисциплін і фізичного виховання	50			0,1
6.	Туризму та готельно-ресторанного сервісу	20			0,05
7.	Спеціальної та інклюзивної освіти	80			0,15
8.	Практики англійської мови	118	118		0,4
9.	Теорії та практики романо-германських мов	516	516		1,05
10.	Хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання	1545	1106		2,8
11.	Хореографії та музично-інструментального виконавства	1466	1148		2,6
Всього		4545	3338	114	8,7

Станом на 02.12.2019 р. педагогічне навантаження науково-педагогічних працівників становить 366,1 ставок.

3.7. Рейтинги викладачів та навчальних структурних підрозділів і їх керівників

Рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників та навчальних структурних підрозділів є складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (системи внутрішнього забезпечення якості) та одним із видів оцінки їх діяльності.

Рейтингове оцінювання є одним із видів заохочення та оцінки діяльності науково-педагогічних працівників, який може органічно співіснувати з іншими, прийнятими в університеті. Також він дає можливість підведення підсумку роботи за навчальний рік, є однією із форм визначення рівня їх професійної компетентності та ефективності роботи.

За підсумками 2018-2019 навчального року проведено рейтингову оцінку діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, завідувачів кафедр, навчально-наукових інститутів та факультетів та директорів навчально-наукових інститутів і деканів факультетів, що дало змогу визначити ефективність стану управління розвитком і підвищенням якості діяльності університету з врахуванням вкладу в нього всіх науково-педагогічних працівників університету.

Наказом по СумДПУ імені А. С. Макаренка № 497 від 26 листопада 2018 року «Про введення в дію рішень вченої ради від 26 листопада 2018 року» з метою моніторингу стану управління розвитком і підвищенням якості діяльності університету з врахуванням вкладу в нього всіх науково-педагогічних працівників було затверджено «Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів, факультетів Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка».

Протягом липня-вересня 2019 року науково-педагогічні працівники, завідувачі кафедр, директори навчально-наукових інститутів та декани факультетів заповнювали форми відповідної рейтингової системи оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів, факультетів Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка за 2018–2019 навчальний рік.

Відповідно до наказу ректора Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка від 26 вересня 2019 року № 414 «Про створення комісії з питань перевірки достовірності інформації, наведеної у рейтингових матеріалах» було розпочато роботу комісії з питань перевірки достовірності інформації, наведеної у рейтингових матеріалах та визначено її персональний склад:

Мартиненко Дар'я Володимирівна – завідувач методично-організаційного відділу – *голова комісії*;

Знобей Тетяна Іванівна – методист навчального відділу – *секретар комісії*;

члени комісії:

Скиба Ольга Олександрівна – учений секретар;

Чемерис Юлія Олександрівна – начальник відділу соціальної та культурно-масової роботи;

Берест Олена Миколаївна – провідний фахівець відділу кадрів.

Висновки роботи комісії заслухані на засіданні вченої ради університету 30 жовтня 2019 року та інформаційні списки рейтингу науково-педагогічних працівників, кафедр, завідувачів кафедр, професійної діяльності директорів навчально-наукових інститутів та деканів факультетів, рейтинги навчально-наукових інститутів та факультетів Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка оприлюднені на сайті університету.

За підсумками рейтингового оцінювання ректором університету видано наказ про заохочення науково-педагогічних працівників та вказано окремим працівникам на недопустимість подання недостовірної інформації, помилкові математичні розрахунки, неврахування кафедрами рейтингових показників осіб, що працювали на кафедрах, неправомірне визначення рейтингових балів, розширення хронологічних меж (часткове врахування показників початку 2019–2020 навчального року) тощо.

Консолідований рейтинг професорсько-викладацького складу університету за 2018-2019 навчальний рік

	<i>ППП викладача</i>	<i>Загальна сума балів</i>	Додаток 1	Додаток 2	Додаток 3	Додаток 4	Додаток 5
1	Семеног О.М.	7171,0	340	2100	2141,5	2379,5	210
2	Омельяненко В.А.	4897,0	115	170	317	4255	40
3	Пшенична Л.В.	4606,4	245	2570	794,5	901,9	95
4	Семеніхіна О. В.	4401,0	265	578	340	3026	192
5	Сбруєва А.А.	3599,0	335	180	400	2554	130
6	Юрченко А.О.	3573,9	70	218	113	3030,9	142
7	Бондаренко Ю.А.	3256,0	175	867	1145	904	165
8	Живодьор В.Ф.	3062,0	210	2570	45	197	40
9	Дегтяренко Т.М.	3001,0	260	285	1652	589	215
10	Полянничко А.О.	2911,5	165	620	1467	474,5	185
11	Рудь О.М.	2881,5	120	1693	753	283,5	32
12	Устименко-Косоріч О.А.	2636,0	280	390	830	971	165
13	Кудріна О.Ю.	2581,0	260	130	610	1526	55
14	Корнус А.О.	2569,0	110	200	1370	749	140
15	Чашечникова О.С.	2404,5	250	260	870	854,5	170
16	Іваній О.М.	2334,9	170	360	590	1089,9	125
17	Корнус О.Г.	2323,5	165	210	1219,5	594	135
18	Шейко В.І.	2312,0	300	240	700	1002	70
19	Кондратюк С.М.	2259,0	230	180	160	1379	310
20	Данильченко О.С.	2201,0	75	206	1456,5	378,5	85
21	Кузікова С.Б.	2169,6	320	250	160	1389,6	50
22	Чередніченко С.В.	2168,0	210	160	20	158	1620
23	Удовиченко О.М.	2140,2	75	170	130	1633,2	132
24	Павлущенко Н.М.	2129,2	160	147	931,7	790,5	100
25	Кириленко Н.І.	2065,0	130	150	898	547	340
26	Колишкін О.В.	2042,0	120	251	1060	501	110
27	Козлова О.Г.	1953,5	200	230	340	1083,5	100
28	Гулей О.В.	1935,0	105	310	250	800	470

29	Косенко Ю.М.	1906,0	75	140	1366	270	55
30	Боряк О.В.	1895,0	100	280	713	747	55
31	Бойченко М.А.	1862,0	180	230	370	1047	35
32	Томенко О.А.	1825,0	330	170	265	715	345
33	Звіряка О.М.	1801,0	160	930	375	276	60
34	Чернякова Ж.Ю.	1791,0	110	900	371	350	60
35	Завялова О.К.	1780,0	250	160	760	500	110
36	Громова Н.В.	1758,5	100	400	650	486,5	122
37	Герман В.В.	1680,0	100	350	625	530	75
38	Моцак С.І.	1673,5	100	150	545	753,5	125
39	Щербакова І.М.	1671,0	100	740	440	386	5
40	Гончаренко В.І.	1651,5	360	452,5	270	429	140
41	Фоломєєва Н.А.	1624,0	140	100	820	80	484
42	Беценко Т.П.	1616,0	195	150	220	1001	50
43	Лянной М.О.	1614,0	190	120	230	924	150
44	Школярєнко В.І.	1610,6	250	99,6	860	351	50
45	Міронєць Л.П.	1603,0	100	326	580	477	120
46	Бабенко О.М.	1600,5	105	256	820	339,5	80
47	Друшляк М.Г.	1569,5	100	150	303	966,5	50
48	Васько О.О.	1559,5	100	291	674	379,5	115
49	Подрєз Ю.В.	1551,0	220	110	500	456	265
50	Бугрій В.С.	1549,0	260	150	630	449	60
51	Огієнко О.І.	1536,0	190	150	180	996	20
52	Лобова О.В.	1531,5	190	136	559	626,5	20
53	Шамоня В.Г.	1482,0	100	150	260	902	70
54	Іванова І.Б.	1460,0	160	170	710	350	70
55	Коваленко Н.В.	1444,0	110	220	353	657	104
56	Самодай В.П.	1431,0	100	180	862	249	40
57	Тарасова Т.Б.	1414,0	100	478	595	221	20
58	Дубинська О.Я.	1393,0	180	210	164	109	730
59	Михайличенко О.В.	1389,5	250	150	248	721,5	20
60	Вакал А.П.	1389,0	160	171	750	203	105
61	Спик Л.І.	1375,0	100	170	866	159	80
62	Проценко І.І.	1372,5	155	169	349	639,5	60
63	Шаповалова О.В.	1361,5	115	184	542,5	490	30
64	Колишкіна А.П.	1355,0	100	165	334,5	585,5	170
65	Зленко Н.М.	1335,0	100	200	430	535	70
66	Єременко О.В.	1316,0	250	170	577	279	40
67	Мороз І.О.	1311,0	250	150	200	631	80
68	Говорун О.В.	1298,0	160	345	410	231	152
69	Леоненко А.В.	1290,0	140	220	105	260	565
70	Кісліцина М.В.	1278,0	10	320	280	183	485
71	Сюткін С.І.	1257,5	100	224	570	243,5	120
72	Калиниченко І.О.	1254,5	225	310	230	399,5	90
73	Пятаченко С.В.	1252,0	180	160	306	246	360
74	Божкова В.В.	1242,0	190	121	300	586	45

75	Осьмук Н.Г.	1234,0	100	180	365	514	75
76	Лянной Ю.О.	1223,0	290	100	10	708	115
77	Парфілова С.Л.	1218,0	100	144	480	362	132
78	Копитіна Я.М.	1216,5	130	150	275	371,5	290
79	Чистякова І.А.	1215,0	100	200	240	590	85
80	Пономаренко Т.О.	1207,0	60	200	482	335	130
81	Дегтярьова Н.В.	1204,1	140	217	334,1	451	62
82	Телстова С.Г.	1180,5	100	166	620	247	47,5
83	Чобанян А.В.	1171,0	10	632	158	231	140
84	Гончаренко О.В.	1166,5	65	150	693	108,5	150
85	Панасюк В.Ю.	1143,0	155	110	650	115	113
86	Капран О.В.	1141,0	10	160	625	133	213
87	Торяник В.М.	1139,0	100	293	487	189	70
88	Авхуцька С.О.	1130,5	100	150	546	255,5	79
89	Заїкіна Г.Л.	1117,0	130	200	90	357	340
90	Корж Ю.М.	1109,0	110	760	170	42	27
91	Кохан Н.М.	1095,0	85	170	585	65	190
92	Красілов А.Д.	1093,0	90	150	60	113	680
93	Щербак Т.І.	1081,9	100	130	287,3	564,6	0
94	Міхеєнко О.І.	1077,0	170	170	451	266	20
95	Пушкар Л.В.	1075,3	100	156	376,3	301	142
96	Снегірьов І.О.	1075,0	165	240	390	200	80
97	Корякін О.О.	1073,0	70	100	780	103	20
98	Козлов Д.О.	1068,0	105	150	177	626	10
99	Солоненко Є.В.	1061,0	110	170	20	41	720
100	Горболіс Л.М.	1057,0	190	100	277	440	50
101	Ведмедєв М.М.	1047,0	175	240	370	232	30
102	Коваленко О.В.	1045,0	80	170	320	455	20
103	Кулик Н.А.	1037,0	120	260	165	312	180
104	Кирилюк Г.В.	1028,5	85	150	386	307,5	100
105	Наумкіна А.А.	1020,0	100	250	536	114	20
106	Лазарєв М.О.	1012,5	240	159,5	150	443	20
107	Корж З.О.	1012,0	10	760	60	136	46
108	Тарапата-Більченко Л.Г.	1010,0	120	160	260	164	306
109	Вовк О.В.	1003,5	135	230	240	258,5	140
110	Клочко О.О.	980,5	60	100	480	240,5	100
111	Денежніков С.С.	975,0	155	310	140	213	157
112	Бермудес Д.В.	970,5	65	190	400	265,5	50
113	Савченко З.В.	969,0	100	170	519	130	50
114	Каленик М.В.	967,0	180	220	200	252	115
115	Руденко О.Ф.	965,0	35	290	120	10	510
116	Вертель А.В.	963,0	110	150	130	543	30
117	Іонова І.М.	962,0	90	150	347	220	155
118	Зігунова І.С.	960,0	170	180	255	205	150
119	Пономаренко Л.І.	958,0	60	150	436	77	235
120	Салтикова А.І.	958,0	105	150	330	343	30

121	Скиба О.О.	951,5	110	170	88	538,5	45
122	Стахова Л.Л.	945,0	70	567	25	198	85
123	Снагощенко В.В.	938,5	100	260	314	264,5	0
124	Пахненко І.І.	938,0	100	150	450	197,5	40,5
125	Полякова О.М.	937,5	100	460	175	117,5	85
126	Бутенко В.Г.	935,0	65	160	183	387	140
127	Енська О.Ю.	933,0	100	100	580	113	40
128	Лазоренко С.А.	927,5	210	210	165	172,5	170
129	Мерзлікін І.Р.	926,0	100	160	390	211	65
130	Лянна О.В.	925,5	60	150	415	260,5	40
131	Лукашова Т.Д.	925,5	100	177	65	533,5	50
132	Кукса Н.В.	924,0	100	150	355	249	70
133	Кривонос О.Б.	921,0	120	190	245	346	20
134	Мартиненко В.В.	918,0	100	200	570	43	5
135	Жуков О.В.	915,0	100	170	225	215	205
136	Кучук А.М.	914,8	160	160	300	284,8	10
137	Лоза Т.О.	912,0	240	150	95	402	25
138	Литвиненко В.А.	903,0	90	300	105	328	80
139	Медвідь Н.О.	885,0	100	170	392	143	80
140	Ткаченко І.О.	885,0	55	180	420	160	70
141	Гуменюк І.Л.	879,0	60	240	265	147	167
142	Латіна Г.О.	876,0	110	230	110	356	70
143	Чайченко Н.Н.	860,2	270	150	166,7	233,5	40
144	Лапицький В.О.	860,0	150	372,5	90	102,5	145
145	Подосіннікова Г.І.	858,0	100	160	165	378	55
146	Більченко М.М.	847,0	160	150	380	87	70
147	Жмака В.М.	844,0	100	162	242	280	60
148	Безуглий Д.С.	842,0	5	150	30	575	82
149	Довжинець І.Г.	840,0	120	120	150	210	240
150	Зігунов В.М.	835,0	140	180	160	250	105
151	Бугаєнко Т.В.	833,8	70	160	253,2	325,6	25
152	Кравченко А.І.	831,0	200	200	70	231	130
153	Ключко Л.І.	828,0	130	360	126	122	90
154	Мороз Л.В.	827,5	120	225	130	247,5	105
155	Гвоздецька С.В.	826,0	100	100	515	91	20
156	Знобей О.В.	826,0	5	150	440	146	85
157	Завражна О.М.	825,0	110	150	200	260	105
158	Лиман Ф.М.	824,5	270	150	75	269,5	60
159	Харченко Ю.В.	824,5	85	160	422	87,5	70
160	Мартиненко О.В.	823,0	105	158	303	167	90
161	Іваній І.В.	820,0	100	100	315	285	20
162	Ніколаєнко С.О.	818,0	100	330	180	168	40
163	Максименко А.І.	817,0	30	190	430	27	140
164	Литвиненко Ю.І.	809,0	140	200	20	344	105
165	Одінцова О.О.	807,5	120	169	232	196,5	90
166	Потехін О.В.	801,0	170	150	84	397	0

167	Апаров А.М.	799,0	250	150	170	189	40
168	Іваній В.С.	784,0	220	150	130	234	50
169	Єрмакова Н.О.	779,0	120	168	270	141	80
170	Ласточкіна О.В.	774,5	70	243	50	271,5	140
171	Ратов А.М.	773,5	100	352,5	252	39	30
172	Оробінська Р.В.	773,5	60	100	250	273,5	90
173	Оліцький В.О.	772,0	60	440	110	97	65
174	Скляр А.М.	770,0	100	150	142	348	30
175	Чикалова Л.М.	757,0	100	413,5	181,5	62	0
176	Турков В.В.	756,0	125	150	160	321	0
177	Міщенко О.В.	752,5	120	352,5	100	85	95
178	Гаврило О.І.	751,5	100	143	113	325,5	70
179	Москаленко М.П.	751,0	100	250	200	101	100
180	Сулім Р.А.	744,0	100	110	230	104	200
181	Мотрук Т.О.	739,0	100	330	100	139	70
182	Курова А.А.	737,7	60	250	160	192,7	75
183	Довгополова Г.Г.	736,5	90	150	80	291,5	125
184	Рибалко П.Ф.	735,5	100	150	60	405,5	20
185	Чхайло М.Б.	735,0	210	170	20	95	240
186	Шищенко І.В.	732,5	70	153	122,5	327	60
187	Максименко Т.М.	728,0	30	168	40	300	190
188	Харченко Т.Г.	726,5	70	245	40	256,5	115
189	Багацька О.В.	725,0	100	150	150	245	80
190	Генкал С.Е.	722,0	100	150	250	162	60
191	Бурла О.М.	720,2	100	10	434,4	175,8	0
192	Кравченко І.М.	715,0	95	220	0	35	365
193	Прокопова Л.І.	710,0	10	150	478	52	20
194	Бикова М.М.	709,0	85	210	100	269	45
195	Захарова В.А.	709,0	160	150	140	152	107
196	Бова О.В.	707,0	100	210	316	71	10
197	Коваленко А.М.	697,5	180	108	220	129,5	60
198	Будянський Д.В.	693,0	105	150	30	188	220
199	Божко І.С.	688,0	75	100	301	162	50
200	Брага І.І.	685,0	100	150	260	155	20
201	Стаднік О.Д.	685,0	100	150	155	250	30
202	Касьяненко Г.Я.	681,0	100	160	240	91	90
203	Ворона В.В.	680,0	70	170	202	58	180
204	Гончаренко О.М.	676,0	15	150	20	136	355
205	Хворостіна Ю.В.	676,0	90	304	20	212	50
206	Балашов Д.І.	674,5	190	75	80	209,5	120
207	Гудим М.П.	674,0	90	160	70	19	335
208	Карпенко Ю.М.	674,0	5	150	300	159	60
209	Пухно С.В.	673,0	100	150	95	308	20
210	Оксьом П.М.	666,5	70	160	130	136,5	170
211	Медведовська О.Г.	665,0	100	190	20	325	30
212	Гладов В.В.	660,0	90	200	0	35	335

213	Голубкова Н.Л.	660,0	50	100	165	200	145
214	Данько Н.П.	659,0	105	146	180	158	70
215	Скрипка І.М.	659,0	70	190	20	279	100
216	Теренко О.О.	656,0	100	137,5	26	342,5	50
217	Булатова Л.О.	650,5	100	200	110	216,5	24
218	Корж-Усенко Л.В.	650,0	100	149	80	291	30
219	Арешина Ю.Б.	635,0	60	150	160	225	40
220	Бедлінський О.І.	634,0	100	111	183	190	50
221	Жулінський М.В.	630,0	90	110	285	15	130
222	Солощенко В.М.	623,0	100	180	180	133	30
223	Пташенчук О.О.	622,5	90	150	70	137,5	175
224	Василевська О.І.	618,0	60	250	73	180	55
225	Петренко С.І.	617,5	70	150	70	257,5	70
226	Заболотний І.П.	611,0	240	130	80	56	105
227	Тригуб І.В.	611,0	130	310	30	31	110
228	Проценко З.М.	609,5	100	160	210	134,5	5
229	Чкана Я.О.	609,0	65	149	140	215	40
230	Чарікова Л.А.	603,0	5	200	270	88	40
231	Мовчан Т.В.	602,0	5	160	240	177	20
232	Алексенко С.Ф.	597,0	100	100	147	195	55
233	Данько Я.М.	589,0	100	160	130	179	20
234	Розуменко А.О.	588,5	105	160	110	153,5	60
235	Затилкін В.В.	582,0	130	150	20	32	250
236	Козлова В.В.	579,0	100	100	146	188	45
237	Бугаєнко В.В.	579,0	100	150	180	89	60
238	Скоробагатська О.І.	578,0	105	170	100	158	45
239	Давидова Т.В.	574,0	70	160	220	54	70
240	Горобець І.В.	574,0	100	150	270	54	0
241	Тонкопей Ю.Л.	567,0	110	150	40	247	20
242	Пасько К.М.	566,0	100	160	110	146	50
243	Дука М.В.	564,5	60	128	194	172,5	10
244	Беспалова О.О.	564,0	15	150	120	219	60
245	Стахевич О.Г.	561,0	190	190	0	134	47
246	Ярош Н.В.	557,0	60	150	220	67	60
247	Рисіна М.Ю.	554,0	50	150	35	299	20
248	Петренко М.Б.	552,0	150	100	40	222	40
249	Крамська С.Г.	547,0	100	100	130	147	70
250	Кохан О.В.	545,0	10	150	235	10	140
251	Нешатаєв Б.М.	542,0	190	100	53	179	20
252	Калашник С.Г.	538,0	5	240	50	105	138
253	Скачедуб Н.М.	536,5	5	150	80	71,5	230
254	Голяка Г.П.	529,0	140	120	30	129	110
255	Гупал М.О.	521,5	5	424,5	70	2	20
256	Дворніченко Л.Л.	515,0	100	150	85	160	20
257	Павленко І.О.	514,0	70	170	75	139	60
258	Харькова Є.Д.	510,0	100	168	90	122	30

259	Бондарь І.О.	508,0	100	120	200	68	20
260	Буренко Т.М.	502,5	100	104	120	133,5	45
261	Ковтун Г.І.	502,0	15	100	127	200	60
262	Гончаренко О.В.	498,0	10	260	60	87	81
263	Востоцька І.Ф.	496,5	10	150	154	117,5	65
264	Горбань Н.В.	491,0	5	178	156	97	55
265	Владимирова В.М.	491,0	105	50	110	206	20
266	Звірко О.Є.	488,7	100	160	120	48,7	60
267	Фалько М.І.	487,0	100	110	30	149	98
268	Дерека Т.М.	484,0	170	100	20	194	0
269	Яременко О.В.	479,0	100	150	60	149	20
270	Титович А.О.	477,5	100	160	104	78,5	35
271	Коваленко С.М.	470,0	100	110	80	130	50
272	Усик Д.Б.	469,0	75	150	85	109	50
273	Єрмоменко Н.О.	468,0	10	150	100	58	150
274	Луценко О.А.	465,0	100	150	82	103	30
275	Омельяненко З.В.	459,0	5	160	210	34	50
276	Стахевич Г.О.	457,0	60	110	100	187	0
277	Монжалей Т.К.	451,0	100	210	90	31	20
278	Головченко О.І.	450,0	100	170	54	111	15
279	Погребний В.Д.	445,0	100	116	22	157	50
280	Котелевський В.І.	439,5	100	150	100	89,5	0
281	Шевченко Т.Ю.	436,0	5	160	150	21	100
282	Коробова К.С.	430,0	35	210	0	35	150
283	Бережна Л.І.	428,0	10	150	50	93	125
284	Садовський О.В.	425,0	130	100	105	20	70
285	Омельяненко К.А.	424,0	5	150	210	19	40
286	Євтушенко Я.В.	420,0	5	150	75	45	145
287	Бондаренко В.О.	412,0	70	140	80	47	75
288	Кравченко І.В.	407,5	5	190	25	107,5	80
289	Шевченко О.О.	403,0	15	160	60	78	90
290	Штика Ю.М.	401,0	95	117	20	129	40
291	Бірюкова Л.А.	391,0	100	110	60	79	42
292	Антонець О.А.	390,0	100	10	2	48	230
293	Кудренко А.І.	380,0	220	100	20	30	10
294	Кисельов В.О.	380,0	10	100	50	0	220
295	Статівка А.М.	377,0	5	160	100	92	20
296	Шевцова Н.О.	376,0	5	144	101	116	10
297	Зелінська-Любченко К.О.	372,5	70	127	50	125,5	0
298	Швачунов І.Ю.	367,0	5	150	55	27	130
299	Сидоренко О.Р.	365,5	5	150	70	85,5	55
300	Черниш А.Є.	362,5	60	100	70	132,5	0
301	Врадій К.М.	360,0	10	168	70	92	20
302	Авраменко Н.Б.	352,0	5	150	15	142	40
303	Азаренков В.М.	350,5	10	160	70	45,5	65
304	Біллер О.С.	349,0	65	130	45	109	0

305	Боряк Н.О.	347,0	10	150	80	57	50
306	Максименко Л.М.	345,5	5	150	60	110,5	20
307	Шамшина Н.В.	344,0	10	150	20	144	20
308	Прийменко Л.О.	343,0	10	150	50	73	60
309	Мозгова Д.Р.	335,0	60	150	60	45	20
310	Карпенко Є.В.	331,0	50	0	222	27	32
311	Коробова Ю.В.	329,0	60	100	110	19	40
312	Молчанова О.М.	329,0	100	170	0	34	25
313	Єрьоменко А.Ю.	329,0	10	150	20	119	30
314	Колесник А.С.	325,0	5	180	0	80	60
315	Демченко Л.В.	322,0	5	160	50	82	25
316	Осипова Т.О.	319,0	5	160	100	9	45
317	Гученко Г.Б.	318,0	15	160	40	43	60
318	Зуєв С.П.	308,0	100	100	0	48	60
319	Свердленко О.А.	300,0	5	100	75	30	90
320	Касьяненко О.А.	295,0	5	150	60	40	40
321	Юрко О.О.	290,0	10	100	0	1	179
322	Зуєв П.К.	290,0	130	100	0	0	60
323	Жуков В.Л.	288,0	10	150	20	78	30
324	Гудим С.В.	269,0	10	150	70	19	20
325	Страх О.П.	260,5	60	110	0	40,5	50
326	Руденко А.М.	260,0	5	150	20	55	30
327	Шумаков О.В.	259,0	5	100	70	19	65
328	Гавриленко Ю.Д.	234,0	5	160	0	29	40
329	Заяць С.В.	228,0	10	150	20	3	45
330	Павленко Т.Г.	205,0	15	160	15	15	0
331	Гаврилюк І.Г.	182,0	5	100	20	27	30
332	Сидоренко О.Л.	178,0	5	52	70	31	20
333	Пушкарь Л.Ф.	174,0	10	150	0	14	0
334	Полянничко Ю.В.	130,0	5	10	50	35	30
335	Петреску Я.В.	129,0	5	100	10	7	7

Рейтингова оцінка професійної діяльності завідувача кафедри є складовою його особистого рейтингового балу за наслідками роботи на посаді завідувача кафедрою та середнього арифметичного балів інших штатних науково-педагогічних працівників кафедри.

Рейтинг завідувачів кафедр

		Рейтинг завідувача	Особистий рейтинг	Середній бал по кафедрі
1	Семеног О.М.	4196,2	7171	1221,4
2	Семеніхіна О.В.	2879,8	4401	1358,6
3	Сбруєва А.А.	2543,9	3599	1488,8
4	Дегтяренко Т.М.	2360,5	3001	1719,9
5	Кудріна О.Ю.	2189,5	2581	1798
6	Полянничко А.О.	1900,9	2911,5	890,3
7	Корнус О.Г.	1889,4	2323,5	1455,3
8	Козлова О.Г.	1646,6	1953,5	1339,6

9	Павлущенко Н.М.	1600,2	2129,2	1071,1
10	Чашечникова О.С.	1577,8	2404,5	751
11	Іваній О.М.	1535,0	2334,9	735,1
12	Кузікова С.Б.	1505,6	2169,6	841,6
13	Томенко О.А.	1409,7	1825	994,3
14	Зав'ялова О.К.	1324,0	1780	867,9
15	Звіряка О.М.	1290,2	1801	779,4
16	Бугрій В.С.	1247,0	1549	944,9
17	Михайличенко О.В.	1185,0	1389,5	980,4
18	Вакал А.П.	1183,6	1389	978,2
19	Гончаренко В.І.	1180,0	1651,5	708,4
20	Іванова І.Б.	1145,9	1460	831,8
21	Говорун О.В.	1136,8	1298	975,5
22	Школярєнко В.І.	1120,5	1610,6	630,3
23	Мороз І.О.	1047,0	1311	783
24	Снегірьов І.О.	1045,2	1075	1015,3
25	Калиниченко І.О.	1010,9	1254,5	767,3
26	Єременко О.В.	981,6	1316	647,1
27	Більченко М.М.	846,7	847	846,4
28	Кравченко А.І.	753,3	831	675,6
29	Зігунова І.С.	745,0	960	530
30	Лазоренко С.А.	703,6	927,5	479,7
31	Клочко Л.І.	660,6	828	493,2
32	Заболотний І.П.	608,6	611	606,1
33	Солощенко В.М.	502,4	623	381,8
Середній бал		1422,8		

Рейтинг кафедр залежить від рейтингу викладачів кафедри та рейтингу завідувача кафедри. Робота кафедри оцінювалася за напрямками оцінки діяльності науково-педагогічних працівників та завідувача кафедри як середнє арифметичне рейтингових балів інших штатних науково-педагогічних працівників кафедри.

Рейтинг кафедр університету

		<i>Рейтинг кафедри</i>	<i>Середній бал по кафедрі</i>	<i>Рейтинг завідувача</i>
1	Української мови та літератури	5417,6	1221,4	4196,2
2	Інформатики	4238,4	1358,6	2879,8
3	Спеціальної та інклюзивної освіти	4080,4	1719,9	2360,5
4	Педагогіки	4032,7	1488,8	2543,9
5	Бізнес-економіки та адміністрування	3987,5	1798	2189,5
6	Загальної та регіональної географії	3344,7	1455,3	1889,4
7	Менеджменту освіти та педагогіки вищої школи	2986,2	1339,6	1646,6
8	Соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності	2791,2	890,3	1900,9
9	Дошкільної та початкової освіти	2671,3	1071,1	1600,2

10	Теорії та методики фізичної культури	2404,0	994,3	1409,7
11	Психології	2347,2	841,6	1505,6
12	Математики	2328,8	751	1577,8
13	Права та методики викладання правознавства	2270,1	735,1	1535
14	Образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології	2191,9	867,9	1324
15	Історії України	2191,9	944,9	1247
16	Всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін	2169,4	980,4	1189
17	Загальної біології та екології	2161,8	978,2	1183,6
18	Біології людини і тварин	2112,3	975,5	1136,8
19	Здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії	2069,6	779,4	1290,2
20	Філософії та соціальних наук	2060,5	1015,3	1045,2
21	Російської мови, літератури та методики їх викладання	1977,7	831,8	1145,9
22	Теорії та методики спорту	1888,4	708,4	1180
23	Фізики та методики навчання фізики	1830,0	783	1047
24	Медико-біологічних основ фізичної культури	1778,2	767,3	1010,9
25	Германської філології	1750,8	630,3	1120,5
26	Хімії та методики навчання хімії	1693,1	846,4	846,7
27	Хореографії та музично-інструментального виконавства	1628,7	647,1	981,6
28	Логопедії	1428,9	675,6	753,3
29	Туризму та готельно-ресторанного сервісу	1275,0	530	745
30	Хорового диригування, вокалу і методики музичного навчання	1214,7	606,1	608,6
31	Спортивних дисциплін і фізичного виховання	1183,3	479,7	703,6
32	Практики англійської мови	1153,8	493,2	660,6
33	Теорії та практики романо-германських мов	884,2	381,8	502,4

До рейтингової оцінки професійної діяльності директора навчально-наукового інституту, декана факультету входить його особистий рейтинговий бал за наслідками роботи за штатним сумісництвом на посаді науково-педагогічного працівника та рейтинг інституту, факультету.

Рейтинг директорів і деканів

	Загальний рейтинг	Особистий рейтинг	Середній бал по підрозділу
Кондратюк С.М.	1758,05	2259	1257,1
Устименко-Косоріч О.А.	1660,15	2636	684,3
Подрез Ю.В.	1282,4	1551	1013,8
Лянной М.О.	1185,9	1614	757,8
Каленик М.В.	1128,2	967	1289,4
Касьяненко Г.Я.	903,425	681	1125,85
Коваленко А.М.	798,45	697,5	899,4
<i>Середній бал</i>	<i>1245,2</i>		

Рейтинг навчально-наукового інституту та факультету базується на рейтингу кафедр, що входять до нього. Оцінка роботи навчально-наукових інститутів та факультетів включає в себе підрахунок показників роботи кафедр, які входять до їх складу та рейтингова оцінка директора навчально-наукового інституту, декана факультету.

<i>Назва підрозділу</i>	<i>Загальний рейтинг</i>	<i>Рейтинг керівника</i>	<i>Середній рейтинг кафедр підрозділу</i>
НН Інститут педагогіки і психології	4909,6	1758,1	3151,5
Фізико-математичний факультет	4224,4	1128,2	3096,2
НН Інститут історії та філософії	3455,4	1282,4	2173,0
НН Інститут культури і мистецтв	3338,6	1660,2	1678,4
Природничо-географічний факультет	3231,4	903,4	2328,0
Ф-т іноземної і слов'янської філології	3035,3	798,5	2236,8
НН Інститут фізичної культури	2901,0	1185,9	1715,1
Середній бал	3585,1		

Метою впровадження рейтингового оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів та факультетів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка є створення системи об'єктивного аналізу якості кадрового забезпечення освітньої, наукової та науково-технічної діяльності університету, спрямованої на пошук та реалізацію механізмів нарощування й ефективного використання кадрового потенціалу, впровадження в університеті дієвих форм поєднання науки та освіти, інноваційних інтегрованих технологій і методик організації освітнього процесу, наукової та науково-дослідної роботи.

IV. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВСТУП – 2019

4.1. Підготовка та проведення вступної кампанії 2019 року

Приймальна комісія діє згідно з положенням про приймальну комісію, затвердженим вченою радою СумДПУ імені А.С.Макаренка 09 грудня 2015 року, протокол № 35, відповідно до Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року за № 1353/27798. Проведення освітньої діяльності у СумДПУ імені А.С.Макаренка здійснюється відповідно до ліцензії Міністерства освіти і науки, від 21 грудня 2018 року. Термін дії ліцензії з кожного напрямку підготовки (спеціальності) вказаний у додатку до ліцензії.

Згідно з Положенням про приймальну комісію університету наказами ректора у грудні 2018 року був затверджений складу Приймальної комісії, який оновлений на третину, за винятком осіб, які входять до складу згідно з посадовими обов'язками.

У січні 2019 року Приймальною комісією були затверджені Правила прийому на навчання до Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка у 2019 році, які розроблені відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2019 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11 жовтня 2018 року № 1096, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 21 грудня 2018 року № 1456/32908. Цьому передувала участь делегації університету у регіональній нараді-семінарі щодо вступної кампанії 2019 року, яка відбулася у Полтавському вищому державному навчальному закладі України «Українська медична стоматологічна академія».

Відповідно до Порядку проведення Всеукраїнських олімпіад Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти були затверджені склади організаційного комітету, предметно-методичної та апеляційної комісій з біології, географії, хімії, фізики, математики. Також були затверджені і направлені до Міністерства освіти і науки України на затвердження графіки проведення творчих конкурсів для вступу на перший курс для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти для вступників на місця державного замовлення. Засобами спеціального програмного забезпечення були підготовлені показники випуску студентів, пропозиції щодо обсягів державного замовлення на фіксовані конкурсні пропозиції за ступенем бакалавр на основі повної загальної середньої освіти та освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, за ступенем магістр та максимальні обсяги і кваліфікаційні мінімуми на прийом у 2019 році, які були погоджені із Обласною державною адміністрацією та центром зайнятості.

У лютому до Єдиної державної електронної бази з питань освіти було внесено близько 400 відкритих, фіксованих та небюджетних конкурсних пропозицій для вступу на навчання за ступенями бакалавр і магістр. З метою профорієнтації абітурієнтів для вступу до СумДПУ імені А.С.Макаренка було проведено тренувальні тестування учнів одинадятих класів міста та області з української

мова і літератури, історії України, математики, біології, географії, фізики, хімії та іноземної мови. Наприкінці лютого для організації та проведення вступної кампанії були затверджені склади технічних секретарів приймальної комісії, предметна екзаменаційна, фахова-атестаційна, апеляційна, відбіркова комісії, комісії з проведення співбесід.

У березні були затверджені та оприлюднені на офіційному сайті університету програми співбесід, вступних іспитів, фахових випробувань, творчих конкурсів для вступу на навчання у 2019 році за ступенем бакалавра, магістра денної та заочної форми навчання відповідно до спеціальності та основи вступу. Було розроблено і затверджено Положення про порядок проведення підсумкової атестації на підготовчих курсах Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. У кінці березня було затверджено розклади проведення вступних випробувань для абітурієнтів за ступенем «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст», а також за ступенем «Магістр» на основі раніше здобутого ступеня освіти, які вступають на денну та заочну форму навчання.

У квітні місяці були організовані і проведені Всеукраїнські олімпіади Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти з біології, географії, хімії, фізики, математики. Відповідно до Порядку проведення Всеукраїнських олімпіад, учасникам другого туру олімпіад, які набрали не менше ніж 90% балів за підсумком олімпіади при розрахунку конкурсного балу нараховуються додатково 20 балів до результату зовнішнього незалежного оцінювання з цього предмету. У кінці квітня була проведена підсумкова атестація слухачів підготовчих курсів очно-заочної та вечірньої форм навчання, за результатами складання якої, відповідно до Положення про порядок проведення підсумкової атестації, Приймальна комісія нарахувала до конкурсного бала додатково 10 балів за успішне закінчення підготовчих курсів. Підсумкова атестація проводилася з математики, фізики, біології. До підсумкової атестації з математики було допущено – 17 осіб, фізики – 5 осіб, біології – 40 осіб. Не з'явилися на підсумкову атестацію з математики – 10 осіб, фізики – 1 особа, біології – 12 осіб.

У травні для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра була проведена реєстрація вступників для складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови. Також були організовані і проведені додаткові фахові вступні випробувань для вступників, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня вищої освіти чи освітньо-кваліфікаційного рівня, здобутого за іншою спеціальністю.

Уже котрий рік поспіль у червні Міністерство освіти і науки України за декілька тижнів до початку вступної кампанії вносить зміни до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, що зумовлює необхідність внесення змін до Правил прийому на навчання до СумДПУ імені А.С.Макаренка у 2019 році. Делегацією університету взяла участь у регіональній нараді, яка відбулася у Харківському державному університеті харчування і торгівлі відповідно до наказу МОН України від 21 червня 2019 року № 875 «Щодо проведення регіональних нарад-семінарів». Було завчасно і у необхідній кількості роздрукована бланкова документація для роботи приймальної комісії.

Найактивніша фаза вступної кампанії припадає на липень. З 1 липня почалася реєстрація електронних кабінетів вступників. До початку прийому заяв від абітурієнтів

на навчання були проведені по два етапи творчих конкурсів за спеціальностями 017 Фізична культура і спорт, 024 Хореографія, 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація та 025 Музичне мистецтво. Робота технічних секретарів і секретарів відбіркових комісій розпочалася з інструктажу з Правил прийому, заповненню бланкової документації та роботи у Єдиній електронній базі з питань освіти. З 10 липня розпочався прийому заяв та документів від вступників на навчання за ступенем бакалавр і магістр денної і заочної форм навчання. За перший день було подано близько 1000 заяв і щоденний приріст в середньому становив 270 заяв. За перший етап вступної кампанії було подано 4258 заяв. Предметними екзаменаційними і фаховими атестаційними комісіями були проведені вступні іспити для вступників на освітній ступінь бакалавр і магістр відповідно до затверджених розкладів. Липень завершився оприлюднення рейтингового списку вступників, які вступають для здобуття ступеня бакалавра, з повідомленням про отримання чи неотримання вступниками права здобувати вищу освіту за державним замовленням.

Серпень розпочався із оприлюднення на офіційному веб-сайті та інформаційних стендах приймальної комісії наказів про зарахування на навчання, виданих ректором СумДПУ імені А.С. Макаренка на підставі рішень приймальної комісії. Всього за перший етап за всіма формами фінансування та формами навчання було зараховано 1423 особи. Листом №2445 від 09.08.2019 року СумДПУ імені А.С. Макаренка звернувся до Міністерства освіти і науки України з проханням виділити 86 додаткових місць державного замовлення для пільгових категорій вступників та талановитої молоді серед вступників 2019 року. Згідно рішень конкурсної комісії Міністерства освіти і науки України по розподілу обсягу державного замовлення на прийом за освітніми рівнями бакалавра та магістра за окремими спеціальностями, щодо додаткових місць державного замовлення для забезпечення прийому осіб пільгових категорій від 14.08.2019 року було перевести 61 особу з комерційної форми навчання на додаткові місця державного замовлення студентів наказами №473-ст.

У вересні було проведено другий період вступної кампанії 2019 року. Прийом заяв і документів у паперовій або електронній формі, вступні випробування, співбесіди, творчі конкурси, конкурсний відбір та зарахування на навчання вступників на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста на освітній ступінь бакалавр та на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста для здобуття ступеня магістра на заочну форму навчання за кошти фізичних та юридичних осіб проводиться до 25 вересня. У результаті було зараховано ще 160 осіб. Також було звернувся до МОН України з проханням виділити ще 10 додаткових місць державного замовлення для пільгових категорій вступників. Аж у жовтні згідно рішень конкурсної комісії МОН України від 07.10.2019 року було переведено з комерційної форми навчання на додаткові місця державного замовлення 2-х студентів наказами №729-ст. Залишилися 33 студенти пільгових категорій, яким МОН України не надали місця державного замовлення, а з метою забезпечення цих осіб доступом до вищої освіти рекомендували студентам отримання державної цільової підтримки у вигляді пільгового кредитування для здобуття вищої освіти.

Результати вступної кампанії були заслухані на жовтневому засіданні Вченої ради і Звіт про підсумки вступної кампанії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка був затверджений ректором 28 жовтня 2019 року.

4.2. Результати вступу на навчання до університету у 2019 році

Робота приймальної комісії у звітному році здійснювалася відповідно до плану, затвердженого ректором університету, нормативних документів МОН України та чинного законодавства. Згідно з Положенням про приймальну комісію університету наказами ректора у визначені терміни були створені приймальна комісія та її структурні підрозділи, такі як: фахові атестаційні та відбіркові комісії навчально-наукових підрозділів, предметні екзаменаційні комісії, апеляційна комісія та сформований штат технічних працівників. Набір здійснювався в межах діючої ліцензії та згідно доведених університету Міністерством освіти і науки України обсягів державного замовлення на підготовку фахівців із вищою освітою за освітніми ступенями «Бакалавр» та «Магістр».

Загальна кількість заяв від абітурієнтів на навчання за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання у 2019 році склала **2648** (у тому числі **2413** – на основі ПЗСО і **235** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст»), та заочної форми навчання – **442** (у тому числі **248** – на основі ПЗСО (з них 18 – у II етапі) і **194** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст» (з них 22 – у II етапі)). За ступенем «Магістр» загальна кількість заяв склала **1310** (у тому числі **629** – денної форми навчання та **681** – заочної форми навчання (з них 120 – у II етапі)).

Доведені університету Міністерством освіти і науки України максимальні (фіксовані) обсяги державного замовлення у поточному році на підготовку фахівців за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання становили в цілому **371** місце (у т.ч. **257** – на основі ПЗСО на відкриті конкурсні пропозиції, **61** – на основі ПЗСО на закриті конкурсні пропозиції та **53** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст»), що на 35 місць менше ніж у 2018 році, та заочної форми навчання – **124** місця (у т.ч. **98** – на основі ПЗСО на відкриті конкурсні пропозиції, **10** – на основі ПЗСО на закриті конкурсні пропозиції та **16** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст»), що на 43 місця менше ніж у попередньому році. Обсяги державного замовлення за ступенем «Магістр» денної форми навчання становили **267** місць, що на 47 місць менше ніж у 2018 р., та заочної форми навчання – **79** місця, що на 15 більше ніж у попередньому році.

Протягом вступної кампанії, за відповідним клопотанням, було зменшено обсяг державного замовлення на **53** місця у розрізі освітніх ступенів, спеціальностей (спеціалізацій) та форм навчання:

Освітній ступінь «Бакалавр» денної форми навчання на основі ПЗСО

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
013	Початкова освіта	2
014.01	Середня освіта (Українська мова та література)	2
014.03	Середня освіта (Історія)	3
014.04	Середня освіта (Математика)	3
014.05	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	2
014.06	Середня освіта (Хімія)	1
016	Спеціальна освіта	4
227	Фізична терапія, ерготерапія	3
232	Соціальне забезпечення	2
	ВСЬОГО	22

Освітній ступінь «Бакалавр» заочної форми навчання на основі ПЗСО

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
012	Дошкільна освіта	1
013	Початкова освіта	3
014.03	Середня освіта (Історія)	1
014.05	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	2
014.11	Середня освіта (Фізична культура)	1
016	Спеціальна освіта	4
231	Соціальна робота	1
	ВСЬОГО	13

Освітній ступінь «Бакалавр» денної форми навчання на основі ОКР «Молодший спеціаліст»

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
013	Початкова освіта	3
014.04	Середня освіта (Математика)	2
014.08	Середня освіта (Фізика)	4
051	Економіка	1
	ВСЬОГО	10

Освітній ступінь «Бакалавр» заочної форми навчання на основі ОКР «Молодший спеціаліст»

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
013	Початкова освіта	1
014.04	Середня освіта (Математика)	1
	ВСЬОГО	2

Освітній ступінь «Магістр» денної форми навчання

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
033	Філософія	4
	ВСЬОГО	4

Освітній ступінь «Магістр» заочної форми навчання

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
014.04	Середня освіта (Математика)	2
	ВСЬОГО	2

За Умовами прийому до вищих навчальних закладів України у 2019 році дозволено перерозподіл місць державного замовлення на спеціальності природничо-математичного циклу та студенти, конкурсний бал яких був не менший ніж 15 балів від останнього зарахованого на бюджет. Так було переведено на місця державного замовлення денної форми навчання **11** студентів:

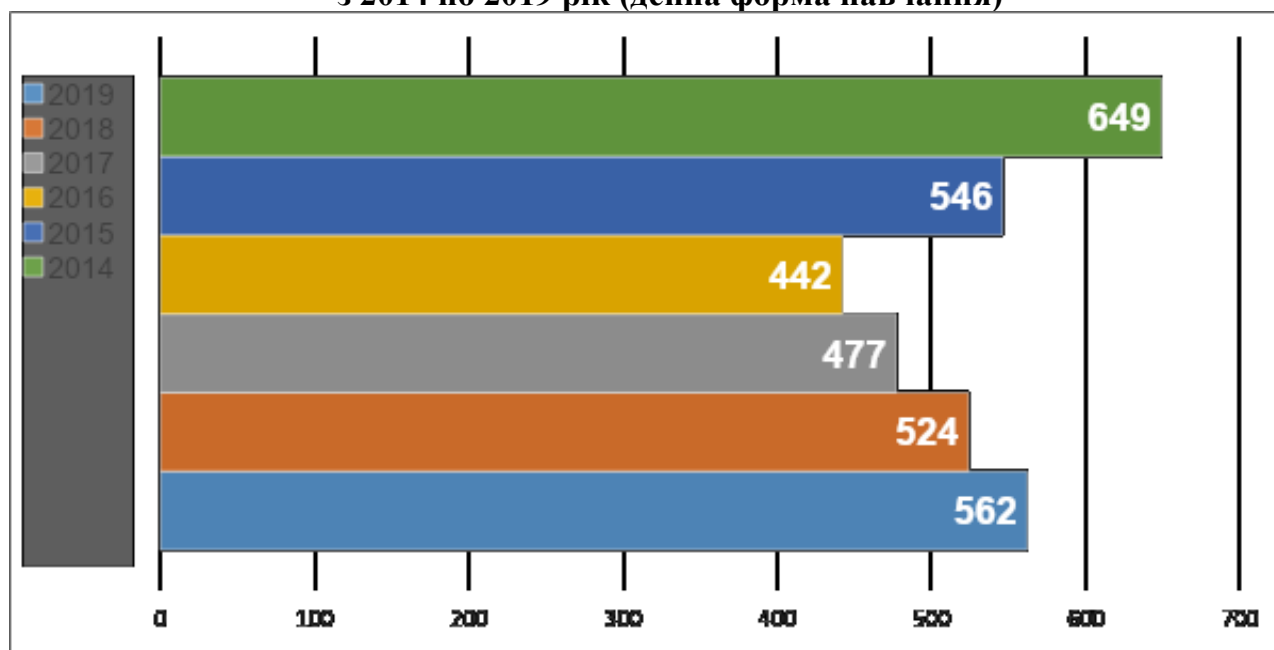
**Переведення на вакантні місця державного замовлення
та перерозподіл вакантних місць державного замовлення**

Спеціальність, з якої використане вакантне місце державного замовлення		Спеціальність, на яку переданано вакантне місце державного замовлення	
012 Дошкільна освіта	1	012 Дошкільна освіта	1
014 Середня освіта (Мова і література (із зазначенням мови))	3	014 Середня освіта (Мова і література (із зазначенням мови))	3
014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	1	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	1
016 Спеціальна освіта	2	016 Спеціальна освіта	2
014 Середня освіта (Фізична культура)	1	017 Фізична культура і спорт	1
023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	1	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	1
014 Середня освіта (Образотвоче мистецтво)	1	024 Хореографія	1
014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	1	024 Хореографія	1

Для дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, дітей учасників бойових дій, учасників бойових дій, інвалідів, внутрішньо переміщених осіб, дітей з багатодітних сімей та талановитої молоді, що були зараховані або навчались за кошти фізичних та юридичних осіб, зроблено зверненням до МОН України на виділення додатково **96** місць державного замовлення денної та заочної форм навчання. Але за рішеннями Конкурсної комісії МОН України додатково надано лише **63** місця державного замовлення денної та заочної форм навчання (у т.ч. **26** місць – за ступенем «Бакалавр» на основі ПЗСО, **11** місць – на основі ОКР «Молодший спеціаліст» та **26** місць – за ступенем «Магістр»).

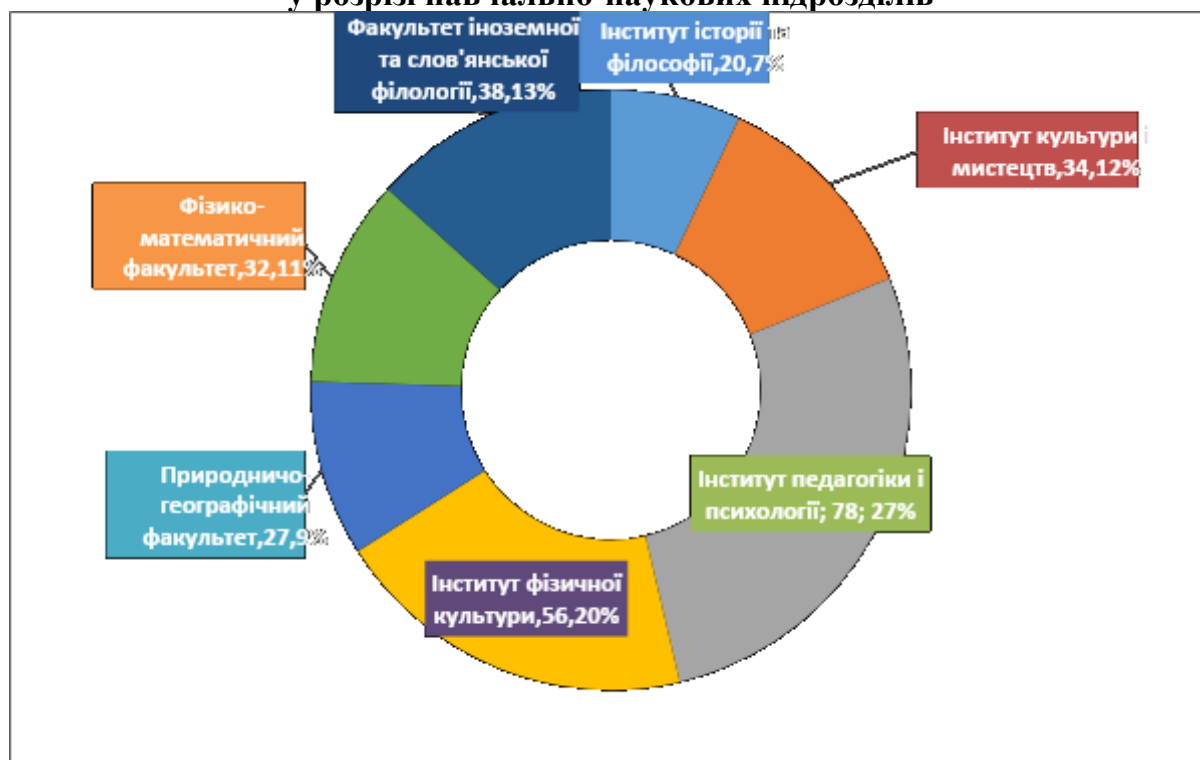
Всього за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання зараховано **562** особи (у т.ч. **125** – на базі ОКР молодшого спеціаліста).

**Кількість зарахованих на навчання за ступенем «Бакалавр»
з 2014 по 2019 рік (денна форма навчання)**

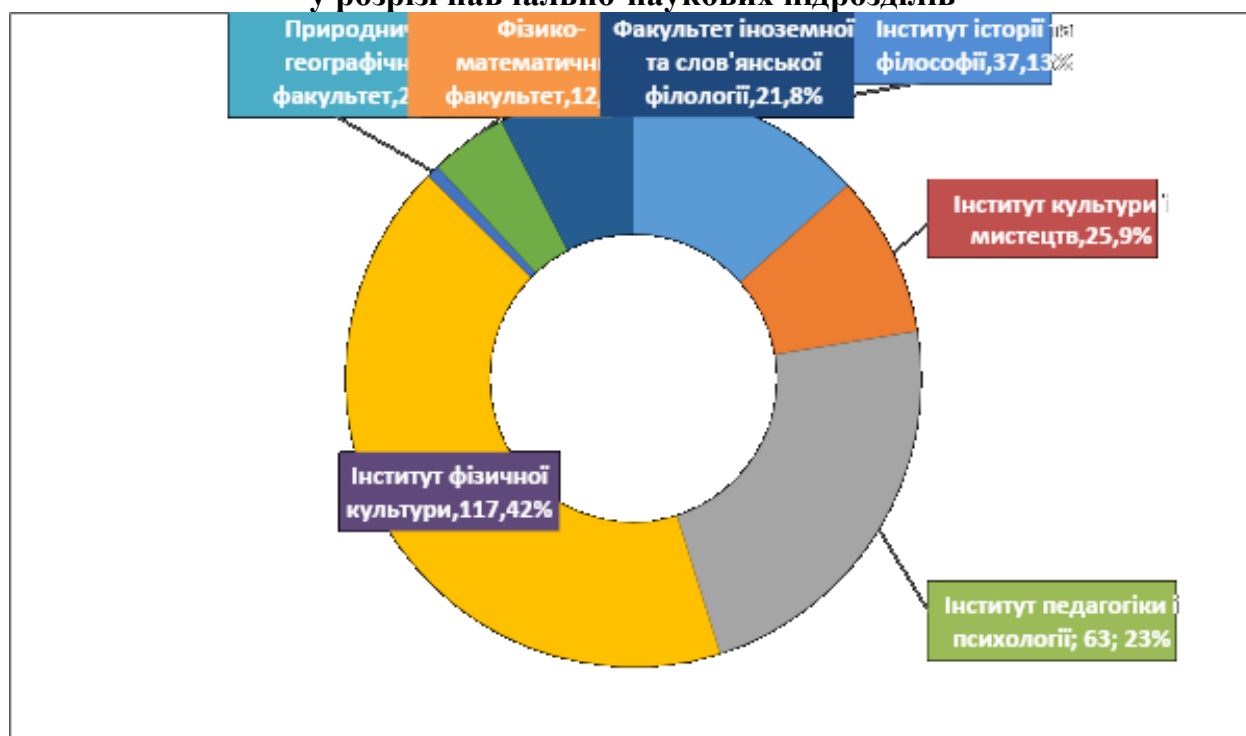

Всього за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання на місця державного замовлення (разом з додатковими) зараховано **285** осіб (у т.ч. **52** на базі ОКР «Молодший спеціаліст»), на договірну основу зараховано **277** осіб (у т.ч. **73** на основі ОКР молодший спеціаліст).

**Розподіл кількості зарахованих у 2019 році на навчання за ступенем
«Бакалавр» денної форми навчання (бюджет)
у розрізі навчально-наукових підрозділів**

**Розподіл кількості зарахованих у 2019 році на навчання за ступенем
«Бакалавр» денної форми навчання (комерція)
у розрізі навчально-наукових підрозділів**

У розрізі навчально-наукових підрозділів конкурсна ситуація у підзвітному році мала такий вигляд:

Конкурсна ситуація 2019 року при вступі на навчання за ступенем «Бакалавр», денна форма навчання

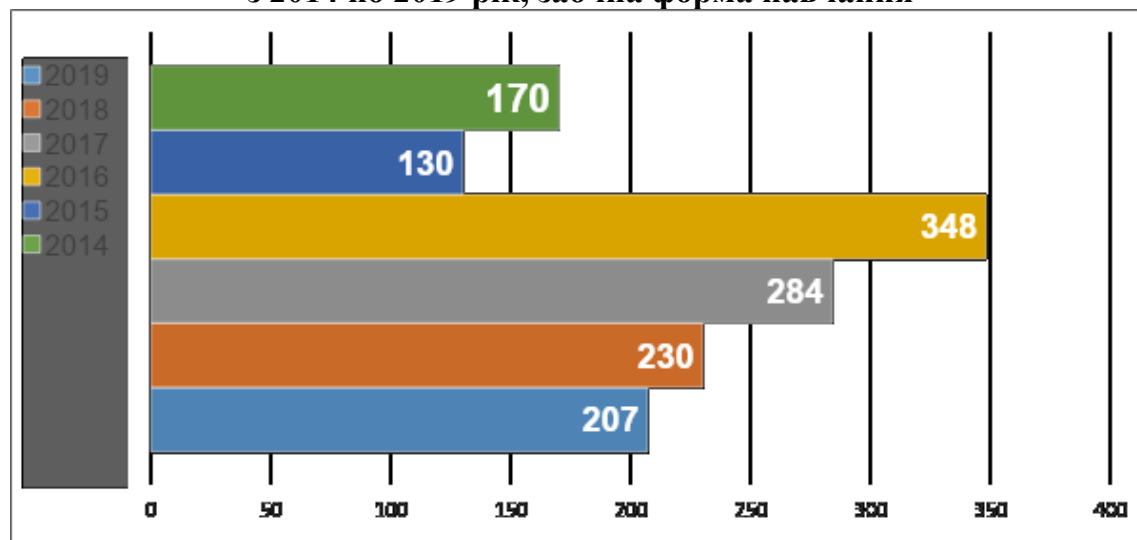

Середній конкурс по університету склав **7,1** заяви на 1 місце державного замовлення.

Загальна кількість заяв від абітурієнтів на навчання за ступенем «Бакалавр» заочної форми навчання – **442** (у тому числі **248** – на основі ПЗСО (з них 18 – у II етапі) і **194** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст» (з них 22 – у II етапі)).

Всього за ступенем «Бакалавр» заочної форми навчання зараховано **207 осіб** (у тому числі 127 – на базі ОКР «Молодший спеціаліст»).

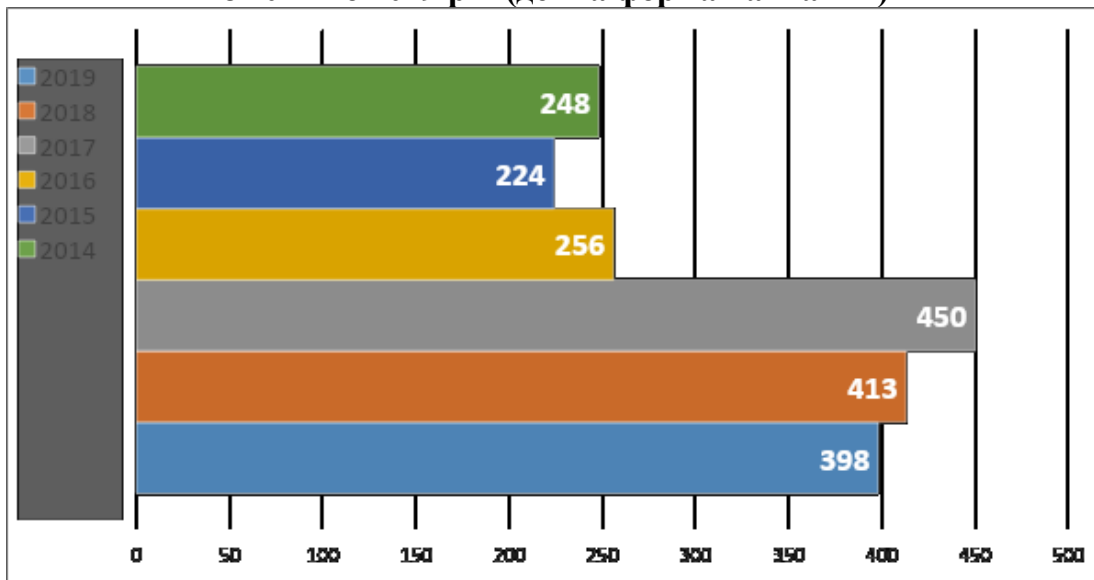
Кількість зарахованих на навчання за ступенем «Бакалавр» з 2014 по 2019 рік, заочна форма навчання

Всього за ступенем «Бакалавр» заочної форми навчання на місця державного замовлення (разом з додатковими) зараховано **44** особи (у т.ч. **16** на базі ОКР «Молодший спеціаліст»), на договірну основу зараховано **163** осіб (у т.ч. **111** на основі ОКР молодший спеціаліст).

5. На підготовку фахівців за ступенем «Магістр» денної форми навчання у 2019 році зараховано **398 осіб**, з них **263** на бюджет, **135** осіб уклали контракт.

**Кількість зарахованих на навчання за ступенем «Магістр»
з 2014 по 2019 рік (денна форма навчання)**

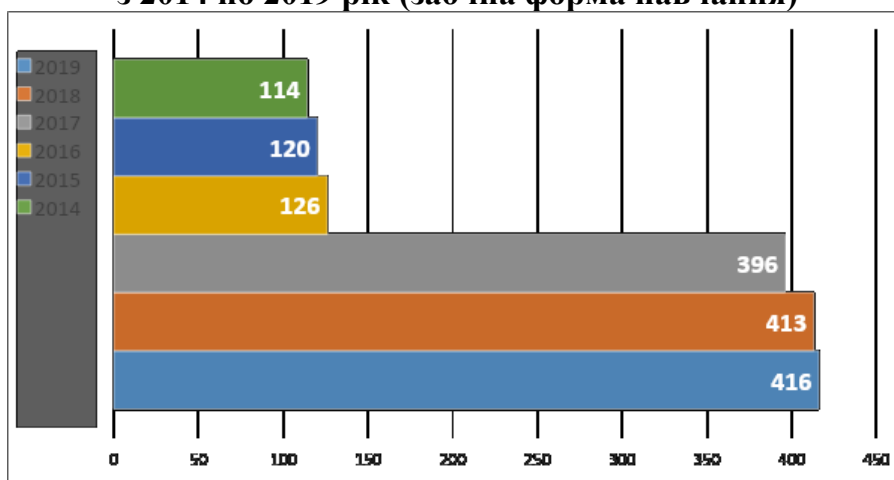

Доведені університету Міністерством освіти і науки України обсяги державного замовлення у поточному році на підготовку фахівців за ступенем «Магістр» (денна форма навчання) становили **267 місць**. Недовиконання державного замовлення становило **4** місць. Також за рішенням Конкурсної комісії МОН України додатково надано лише **8** додаткових бюджетних місць. Тому загальна кількість бюджетних місць у 2019 році становить **271** місце.

На договірну основу зараховано **127 особи**, що складає **31,9 %** від загальної кількості зарахованих.

6. На підготовку фахівців за ступенем «Магістр» **заочної** форми навчання у 2019 році зараховано **416 осіб**. За перший етап зараховано **296 осіб з них 94 на бюджет** (у тому числі 17 осіб пільгових категорій переведено на бюджет), за другий етап зараховано **120 осіб**.

**Кількість зарахованих на навчання за ступенем «Магістр»
з 2014 по 2019 рік (заочна форма навчання)**

Протягом вступної кампанії 2019 року до складу студентів СумДПУ імені А.С.Макаренка зараховано **78 іноземних студентів**. За ступенем «Бакалавр» зараховано **72 осіб** (з них 60 – на денну форму навчання і 12 – на заочну). За ступенем «Магістр» – **6 особи** (з них 5 – на денну форму навчання і 1 – на заочну).

Розподіл кількості зарахованих у 2019 році на навчання іноземних студентів у розрізі навчально-наукових підрозділів за освітніми ступенями та формами навчання:

Структурний підрозділ	Бакалавр		Магістр	
	Денна	Заочна	Денна	Заочна
ННІ Педагогіки і психології	6	7	2	1
ННІ Фізичної культури	5	0	0	0
ННІ Культури і мистецтв	12	0	2	0
ННІ Історії та філософії	4	0	1	0
Природничо-географічний факультет	26	5	0	0
Фізико-математичний факультет	4	0	0	0
Факультет іноземної і слов'янської філології	3	0	0	0

Під час вступної кампанії 2019 року до СумДПУ імені А.С.Макаренка зараховано **35 аспірантів**. З них 23 зараховано на денну форму навчання (18 аспірантів на місця державного замовлення, 5 іноземних аспіранти – за кошти фізичних та/або юридичних осіб), 12 осіб зараховано на вечірню форму навчання (всі на місця державного замовлення) та 3 особи на заочну форму навчання (всі за кошти фізичних та/або юридичних осіб).

Розподіл кількості зарахованих аспірантів у 2019 році на навчання у розрізі спеціальностей та форм навчання:

Спеціальність	Денна форма навчання		Вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	бюджет	комерція (іноземці)	бюджет	комерція
011 Освітні, педагогічні науки	3	1	2	0
014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	2	1	1	0
015.05 Професійна освіта (Документознавство)	0	0	1	0
015.10 Професійна освіта (Комп'ютерні технології)	2	0	0	0
016 Спеціальна освіта	2	0	2	0
017 Фізична культура і спорт	3	0	0	0
025 Музичне мистецтво	2	3	1	3
035.01 Філологія (Українська література)	1	0	0	0
051 Економіка	2	0	1	0
091 Біологія	1	0	1	0
Всього	18	5	9	3

4.3. Контингент

Контингент студентів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (за освітніми ступенями «бакалавр», «магістр»), за формами навчання та фінансування наведено у наступних таблицях.

Контингент здобувачів вищої освіти в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка в поточному навчальному році (окремо за формами навчання, освітніми ступенями, джерелами фінансування підготовки)

Денна форма навчання

ОР	Бюджет	Контракт	ВСЬОГО на ДФН
Бакалавр	971	938	1909
Магістр	579	228	807
Всього	2716		

Заочна форма навчання

ОР	Бюджет	Контракт	ВСЬОГО на ЗФН
Бакалавр	162	660	822
Магістр	178	641	819
Всього	1641		

Загальний контингент студентів станом на 01 жовтня 2019 року складав 4357 студентів, з них на денній формі навчання – 2716 студентів, на заочній формі навчання – 1641 студент. Таким чином за освітнім ступенем «Бакалавр» на денній формі навчання навчається 1909 студентів, на заочній формі – 822 студенти. За освітнім ступенем «Магістр» на денній формі навчання навчається 807 студентів, на заочній формі навчання – 819 студентів.

У 2019 році в аспірантурі університету навчається 114 аспірантів за 10 спеціальностями; з них 83 здобувачі навчається за рахунок коштів державного бюджету, 31 – за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

Серед аспірантів, які навчаються на умовах контракту, 16 іноземних громадян. В докторантурі перебувають 2 докторанта.

V. ОСВІТНЯ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ. ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

5.1. Робота науково-методичної ради університету

Науково-методична рада університету є постійно діючим колегіальним дорадчим органом щодо координації діяльності усіх підрозділів університету, який визначає основні напрями науково-методичної роботи з питань підвищення ефективності та якості вищої освіти і удосконалення освітнього процесу з проблем вищої школи, наукових основ організації та керівництва освітнім процесом, сучасних технологій, форм і методів навчання, удосконалення педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників університету.

Метою діяльності науково-методичної ради є забезпечення якості методичного забезпечення освітнього процесу; планування та контроль його стану на кафедрах; розробка практичних рекомендацій і пропозицій щодо вдосконалення освітнього процесу; покращення якості викладання; впровадження сучасних моделей, технологій, форм і методів навчання, узагальнення та розповсюдження передового досвіду у сфері навчальної і методичної діяльності.

До її завдань входять:

- визначення основних напрямів науково-методичного забезпечення освітнього процесу в університеті, удосконалення змісту вищої освіти з урахуванням тенденцій розвитку національної системи освіти, узагальнення та впровадження прогресивних освітніх технологій;
- розробка науково-методичного супроводу щодо впровадження кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу та нових освітніх програм підготовки фахівців, імплементації нового закону «Про вищу освіту» та інших інструктивно-нормативних документів Міністерства освіти і науки України з організації й методичного забезпечення освітнього процесу;
- розробка методик впровадження передових освітніх та нових інформаційних технологій;
- подання (вироблення) пропозицій щодо оновлення нормативно-правових документів університету з організації освітнього процесу;
- експертиза навчальних планів усіх освітніх рівнів на відповідність їх розробленим освітнім програмам;
- аналіз нових педагогічних технологій і методів навчання молоді та розробка методик щодо їх впровадження;
- узагальнення й розповсюдження досвіду організації навчально-методичної роботи інститутів, факультетів, кафедр та провідних вітчизняних і зарубіжних вищих навчальних закладів;
- розробка пропозицій до планів та програм підвищення кваліфікації та перепідготовки викладачів з метою підвищення ефективності освітнього процесу, рекомендацій щодо вдосконалення організації методики самостійної та індивідуальної роботи студентів.

Свою роботу науково-методична рада здійснює шляхом проведення регулярних засідань, створення робочих груп та експертних комісій з окремих питань.

Результатом роботи науково-методичної ради університету у 2019 році стала розробка та введення в дію нових та оновлення існуючих нормативних документів, спрямованих на виконання Закону України «Про вищу освіту»; удосконалення методичного забезпечення, організації та проведення освітнього процесу:

- Рекомендацій щодо формування навчальних планів підготовки фахівців за освітнім ступенем бакалавра у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка;
- Рекомендації з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у СумДПУ імені А.С.Макаренка для нових навчальних дисциплін;
- «Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів, факультетів Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка»
- «Положення про організацію освітнього процесу в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка.

В рамках основного напрямку діяльності науково-методичної ради «Удосконалення змісту вищої освіти, навчально-методичне та нормативне забезпечення освітнього процесу» були підготовлені і розглянуті на засіданнях такі питання:

- «Про розробку робочих програм дисциплін»;
- «Про стан готовності та розгляд освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів за спеціальностями»;
- «Про розгляд проекту МОНУ «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Науково-методична рада планує і у подальшому спрямовувати свою роботу на координацію і удосконалення навчально-методичної діяльності; підвищення ефективності та якості освітнього процесу; розробку рекомендацій щодо організації основних видів навчальної та методичної роботи, націлених на покращення теоретичної, практичної і професійної підготовки майбутніх фахівців; впровадження інноваційних технологій навчання, оптимального використання єдиного інформаційного середовища університету

5.2. Акредитація

Відповідно до ст. 44 Закону України «Про вищу освіту» **акредитація освітньої програми** – це оцінювання освітньої програми на предмет її відповідності стандарту освіти, а також спроможності закладу освіти забезпечити досягнення здобувачами освіти передбачених в освітній програмі результатів навчання.

Акредитація освітніх програм покликана вирішити три основних завдання:

- допомогти університету визначити сильні та слабкі сторони освітньої програми та системи забезпечення якості й розробити конкретні заходи щодо їх удосконалення;
- визначити відповідність освітньої програми встановленим вимогам;
- надати всім зацікавленим сторонам: здобувачам освіти та їх представникам, роботодавцям, випускникам, органи державної влади та органи місцевого

самоврядування, місцеві та територіальні громади тощо, інформацію про якість освітніх програм і надійність забезпечення якості в університеті.

Протягом 2019 року університет успішно пройшов чергову акредитацію семи напрямів підготовки бакалаврів:

1	6.010101 Дошкільна освіта;
2	6.010102 Початкова освіта;
3	6.010106 Соціальна педагогіка;
4	6.010201 Фізичне виховання;
5	6.020202 Хореографія;
6	6.020204 Музичне мистецтво;
7	6.040201 Математика.

первинну акредитацію 2 освітньо-професійних програм за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти:

1	Менеджмент соціокультурної діяльності
2	Соціальне забезпечення

та первинну акредитацію 9 освітньо-професійних програм підготовки магістра за новими вимогами щодо акредитації ОПП:

Освітній рівень магістр (первинна акредитація)	
1	Дошкільна освіта
2	Середня освіта (Фізична культура)
3	Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
4	Хореографія
5	Музичне мистецтво
6	Право
7	Соціальна робота
8	Публічне управління та адміністрування
9	Спеціальна освіта (Тифлопедагогіка. Сурдопедагогіка)

У лютому 2020 року розпочнеться процес первинної акредитації освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів:

Освітній рівень бакалавр (первинна акредитація)		
	Назва освітньо-професійної програми	Назва спеціальності
1	Право	081 Право
2	Середня освіта (Англійська та німецька мови)	014 Середня освіта (Мова і література (англійська))
3	Середня освіта (Англійська та французька мови)	

У 2020-2021 навчальному році заплановане проведення первинної акредитації освітньо-професійних програм:

Освітній рівень бакалавр (первинна акредитація)		
1	033 Філософія	до 30.06.2021
2	051 Економіка	
3	106 Географія	
4	014 Середня освіта (Українська мова і література)	
5	014 Середня освіта (Мова і література (російська))	
6	014 Середня освіта (Мова і література (німецька))	
7	014 Середня освіта (Мова і література (французька))	
8	053 Психологія	
Освітній рівень магістр (первинна акредитація)		
1	053 Психологія	до 31.12.2020

5.3. Ліцензування

У 2019 році, відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. проведено ліцензування освітньої діяльності за новими спеціальностями.

Так, вперше започатковано спеціальності 051 Економіка та 281 Публічне управління та адміністрування за третім (освітньо-науковим) рівнем, а спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

102 Хімія

032 Історія та археологія

075 Маркетинг

073 Менеджмент

229 Громадське здоров'я

проліцензовані за першим (бакалаврським) рівнем:

Шифр і назва галузі знань	Код і назва спеціальності	Ліцензований обсяг	Підстава
Підготовка докторів філософії			
28 Публічне управління та адміністрування	281 Публічне управління та адміністрування	24 (з урахуванням строків навчання)	наказ МОН від 05.06.2019 №778л
05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка (з можливістю здійснення підготовки іноземців та осіб без громадянства)	20 (з урахуванням строків навчання)	наказ МОН від 13.12.2018 №3022л
Підготовка бакалаврів			
03 Гуманітарні науки	032 Історія та археологія	100 (з урахуванням строків навчання)	наказ МОН від 06.03.2019 №175л
07 Управління та адміністрування	073 Менеджмент	100 (з урахуванням строків навчання)	наказ МОН від 15.05.2019 №509л
	075 Маркетинг	120 (з урахуванням строків навчання)	наказ МОН від 12.07.2019 №942л
10 Природничі науки	102 Хімія	80 (з урахуванням строків навчання)	наказ МОН від 15.05.2019 №509л
22 Охорона здоров'я	229 Громадське здоров'я	100 (з урахув. СН)	наказ МОН від 12.06.2019 №826л

Низка спеціальностей розширили провадження освітньої діяльності шляхом започаткування підготовки іноземців та осіб без громадянства за освітніми рівнями бакалавр та магістр:

1. 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))
2. 014 Середня освіта (Географія)
3. 014 Середня освіта (Мова і література (російська))
4. 024 Хореографія

5. 025 Музичне мистецтво.
6. 014 Середня освіта (Історія)
7. 014 Середня освіта (Математика)
8. 014 Середня освіта (Інформатика)
9. 014 Середня освіта (Хімія)
10. 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
11. 014 Середня освіта (Фізична культура)
12. 013 Початкова освіта

Збільшено ліцензований обсяг освітнього рівня «магістр» за спеціальностями 227 «Фізична терапія, ерготерапія» та 016 «Спеціальна освіта».

Перспективи:

- відкриття спеціальності 022 Дизайн за першим (бакалаврським) рівнем;
- започаткування підготовки іноземних громадян за спеціальністю 014 середня освіта (Фізика) за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями.

5.4. Аналіз успішності студентів у 2018-2019 навчальному році

У 2018-2019 навчальному році під час зимової сесії з 2337 студентів денної форми навчання всі були допущені до складання заліків та екзаменів.

Успішно склали сесію 1642 студентів денної форми навчання, що становить 70,26% від загальної кількості студентів, які повинні були складати екзамени (показник збільшився на 1,66% порівняно з минулим роком), з них:

Таблиця 1

<i>З усіх предметів склали</i>	<i>2017-2018 н.р.</i>	<i>2018-2019 н.р.</i>	<i>Δ</i>
тільки на «А»	130 (5,45%)	217 (9,29%)	+3,84%
на «А», «В»	532 (22,32%)	543 (23,23%)	+0,91%
на змішані оцінки	974 (40,86)	882 (37,74%)	-3,12%

Порівняння з минулим роком показує, що кількість відмінників збільшилась на 3,84%, хорошистів – на 0,91%, а кількість трієчників зменшилась на 3,12%.

Всього на момент закінчення сесії в університеті на денній формі налічувалось 695 академборжників (29,74%).

У встановлені терміни ліквідації академічної заборгованості з 695 студентів з академборгами не змогли впоратися 298 студент (12,75% від загального числа студентів), з них найбільша кількість на Факультеті іноземної та слов'янської філології (іноземне відділення) (53 осіб – 20% від загальної кількості студентів на факультеті), в Навчально-науковому Інституті фізичної культури (158 осіб – 23%), в Навчально-науковому Інституті культури і мистецтв (32 осіб – 17%).

Загальні показники абсолютної успішності та якості навчання в університеті на денній формі навчання за результатами зимової сесії становлять – 70,3% і 32,5% відповідно.

Результати зимової сесії по денній формі навчання в розрізі факультетів в порівнянні з минулорічними показниками представлені у таблиці 2.

Таблиця 2

**Показники абсолютної успішності та якості навчання студентів
(зимова заліково-екзаменаційна сесія)**

№ n/n	Інститут (Факультет)	Абсолютна успішність			Показники якості		
		2017- 2018 н.р.	2018- 2019 н.р.	Δ	2017- 2018 н.р.	2018- 2019 н.р.	Δ
1	Навчально-науковий Інститут педагогіки і психології	78%	84%	+6%	29%	41%	+12%
2	Факультет іноземної та слов'янської філології (ін.)	68%	67%	-1%	24%	28%	+4%
3	Факультет іноземної та слов'янської філології (сл.)	61%	70%	+9%	20%	28%	+8%
4	Навчально-науковий Інститут фізичної культури	57%	58%	+1%	27%	29%	+2%
5	Фізико-математичний факультет	63%	71%	+8%	25%	28%	+3%
6	Природничо-географічний факультет	80%	69%	-11%	20%	24%	+4%
7	Навчально-науковий Інститут історії та філософії	75%	81%	+6%	28%	27%	-1%
8	Навчально-науковий Інститут культури і мистецтв	80%	81%	+1%	51%	56%	+5%
Всього по університету		68,7%	70,3%	+1,6	27,8%	32,55%	+4,7%

В цілому, показник абсолютної успішності знаходиться в межах 58% – 84%, при середньому значенні 70,3% (на 1,6% більше ніж в минулому році).

За показниками абсолютної успішності студентів при порівнянні з результатами сесії минулого року в більшості факультетів спостерігається підвищення показника.

Діапазон значень показника якості навчання знаходиться в межах від 24% до 56% при середньому по університеті 32,55%. Найвищий показник якості навчання зафіксовано в Навчально-науковому інституті культури і мистецтв (56%) та Навчально-науковому інституті педагогіки і психології (41%). Найнижчі показники якості навчання студентів денної форми навчання в першому семестрі 2018/2019 н.р. спостерігаються на Природничо-географічному факультеті (24%). В порівнянні з минулим навчальним роком у більшості факультетів спостерігається збільшення показника якості навчання.

Літню сесію 2018-2019 навчального року склали 2252 студенти денної форми навчання. Успішно склали літню сесію 1756 студентів, що становить 77,98% від загальної кількості студентів (на 1,31% більше минулорічного показника):

Таблиця 3

З усіх предметів склали	2017-2018 н.р.	2018-2019 н.р.	Δ
тільки на «А»	190 (8,19%)	244 (10,83%)	+2,64%
на «А», «В»	516 (22,25%)	488 (21,67%)	-0,58%
на змішані оцінки	1071 (46,18%)	1024 (45,47%)	-0,71%

Порівняно з літньою сесією минулого навчального року спостерігаємо наступні результати: кількість відмінників збільшилась на 2,64%, а хорошистів та трієчників зменшилась на 0,58% та 0,71% відповідно.

Всього на момент закінчення літньої сесії в університеті на денній формі налічувалось 496 академборжників (22,03%).

У встановлені терміни ліквідації академічної заборгованості з 496 студентів з академборгами не змогли впоратися 288 студента (12,79% від загального числа студентів), з них найбільша кількість в Навчально-науковому інституті фізичної культури (149 осіб – 22% від загальної кількості студентів в інституті).

Загальні показники абсолютної успішності та якості навчання в університеті на денній формі навчання за результатами зимової сесії становлять – 78% і 32,5% відповідно.

Результати літньої сесії по денній формі навчання в розрізі факультетів в порівнянні з минулорічними показниками представлені у таблиці 4.

Таблиця 4

**Показники абсолютної успішності та якості навчання студентів
(літня заліково-екзаменаційна сесія)**

№ п/п	Інститут (Факультет)	Абсолютна успішність			Показники якості		
		2017- 2018 н.р.	2018- 2019 н.р.	Δ	2017- 2018 н.р.	2018- 2019 н.р.	Δ
1	Навчально-науковий Інститут педагогіки і психології	89%	86%	-3%	38%	42%	+4%
2	Факультет іноземної та слов'янської філології (ін.)	77%	83%	6%	25%	30%	+5%
3	Факультет іноземної та слов'янської філології (сл.)	64%	80%	16%	25%	28%	+3%
4	Навчально-науковий Інститут фізичної культури	64%	66%	2%	26%	26%	0%
5	Фізико-математичний факультет	83%	81%	-2%	33%	36%	+3%
6	Природничо-географічний факультет	80%	76%	-4%	26%	24%	-2%
7	Навчально-науковий Інститут історії та філософії	85%	78%	-7%	35%	32%	-3%
8	Навчально-науковий Інститут культури і мистецтв	84%	93%	9%	41%	46%	+5%
Всього по університету		76,6%	78,0%	1,4%	30,4%	32,5%	+2,1%

Порівняно з минулим роком абсолютна успішність та показник якості зросли на 1,4% та 2,1% відповідно. Найбільше зростання показника якості навчання спостерігається у Факультеті іноземної та слов'янської філології (ін.) (+5%) та Навчально-наукового Інституту культури і мистецтв (+5%). Зменшення показника виявлено на природничо-географічному факультеті (-2%) та в Навчально-науковому інституті історії та філософії.

5.5. Відрахування та поновлення студентів

За минулий навчальний рік (2018-2019 н.р.) із університету було відраховано 257 студентів, що складає 5,7% від загального контингенту студентів (кількість студентів у 2018-2019 н.р. становила 4488 студентів).

За денною формою навчання 142 студента (5,2%), за заочною формою навчання 115 студентів (7%).

За денною формою навчання найбільше відрахованих було за невиконання умов навчального плану (79 осіб). За заочною формою навчання найбільше відрахованих було за порушення умов договору (45 осіб).

Протягом 2019 року на навчання було поновлено 67 студентів, з них поновлено з інших закладів освіти 39 студентів. На денну форму навчання було поновлено 32 студента, на заочну форму навчання – 35 студентів.

**Інформація щодо кількості відрахованих студентів
Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
у 2018-2019 навчальному році
Денна форма навчання**

Причина відрахування	Бакалавр			Магістр		
	Бюджет	Контракт	Всього	Бюджет	Контракт	Всього
За невиконання умов навчального плану	30	33	63	12	4	16
За власним бажанням	8	20	28	7	8	15
За порушення умов договору		10	10		7	7
За неповернення з академічної відпустки	1		1	1		1
Не приступив до занять в 10-денний термін	1		1			0
Відрахування (смерть)			0			0
ВСЬОГО	40	63	103	20	19	39

Заочна форма навчання

Причина відрахування	Бакалавр			Магістр		
	Бюджет	Контракт	Всього	Бюджет	Контракт	Всього
За невиконання умов навчального плану	8	14	22	3	6	9
За власним бажанням		26	26		12	12
За порушення умов договору		36	36		9	9
За неповернення з академічної відпустки			0			0
Не приступив до занять в 10-денний термін			0			0
Відрахування (смерть)		1	1			0
ВСЬОГО	8	77	85	3	27	30

**Показники поновлення студентів
(за формами навчання)**

Структурний підрозділ	ДФН	ЗФН	ВСЬОГО
Поновлено	12	16	28
Поновлено з інших ЗО	20	19	39
ВСЬОГО	32	35	67

5.6. Практична підготовка студентів

Практична підготовка – обов’язковий компонент освітньо-професійних програм, спрямований на набуття студентом професійних та загальних компетентностей, який передбачає:

- 1) оволодіння здобувачами освіти сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії;
- 2) формування у здобувачів освіти професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах;
- 3) виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності;
- 4) розвиток навичок науково-дослідної роботи і вирішення прикладних завдань; розвиток навичок професійної рефлексії;
- 5) отримання здобувачем освіти досвіду роботи, необхідного для присвоєння професійної кваліфікації.

Практики, в залежності від спрямованості та умов проведення, специфічних для конкретного фаху навчальних цілей, поділяються на:

- навчальні (тренінг, екскурсійно-оглядова, ознайомча, технологічна, педагогічна та інші), під час якої особа, яка навчається, під постійним керівництвом викладача у складі групи або індивідуально вирішує навчальні завдання;
- виробнича (педагогічна, асистентська, переддипломна, науково-дослідна, та інші), під час якої студент повністю або частково виконує функціональні обов’язки працівника відповідного фаху і рівня та вирішує реальні завдання. Структура виробничої практики залежить від змісту практичного навчання і забезпечує виконання основних професійних функцій тих посад, на які може претендувати студент після здобуття відповідного освітнього ступеня.

Організація практичної підготовки студентів в університеті має наскрізний характер. Проходження студентами різних видів практик здійснюється протягом всього періоду навчання.

Перелік та обсяг (тривалість) усіх видів практики визначено освітніми програмами і відповідно навчальними планами, а строки проведення – графіками

навчального процесу спеціальності. Послідовність, організація, зміст практик визначається наскрізною програмою практики. Випусковими кафедрами університету для освітніх рівнів **бакалавр-магістр** розроблені Наскрізні програми практики на основі «Положення про проведення практик у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» (ухвалено вченої ради університету від 26 грудня 2017 року протокол №6, затверджено наказом СумДПУ імені А.С. Макаренка № 576 від 26 грудня 2017 року).

На підставі наскрізних програм, керівниками практики на випускових кафедрах розроблені робочі програми для кожного виду практики (методичні рекомендації, робочі зошити з практики тощо).

Практична підготовка здобувачів освіти проводиться з урахуванням компетентнісного підходу на базах практики Університету, в закладах освіти і культури, в органах державної влади, в наукових установах, на підприємствах та організаціях.

Випусковими кафедрами визначено більше **150** баз проведення практик, з якими укладені «Договори про проходження практики студентами».

У 2019 році було проведено: 76 **навчальних** практик студентів **денної** форми навчання та 46 **навчальних** практик для студентів **заочної** форми навчання. Взагалі навчальну практику пройшли 935 студентів денної форми навчання та 315 студентів заочної форми навчання; **136 виробничих** практик на **денній** формі навчання та **97** – для студентів **заочної** форми навчання. У відповідності до навчальних планів напрямів підготовки та спеціальностей, передбачено проведення виробничих практик на випускних курсах навчання.

В цілому виробничими практиками було охоплено 1576 студентів денної форми навчання та 1069 студентів заочної форми навчання.

Підготовчим етапом практики є настановні конференції. Мета настановної конференції – довести до відома студентів графік проведення практики; мету, завдання практики, вимоги до оформлення документації з практики; уточнити бази проведення практики. По закінченню практики в навчальних підрозділах були проведені звітні (підсумкові) конференції з практик, де були підбиті підсумки практичної підготовки студентів.

Результати успішності студентів з практичної підготовки традиційно мають високі показники, так **абсолютна** успішність в середньому по університету складає **98 %**, а **якісна** успішність – **84%**.

5.7. Випуск фахівців за формами навчання, освітніми ступенями, джерелами фінансування підготовки

Денна форма навчання

ОР	Бюджет	Контракт	ВСЬОГО на ДФН
Орієнтовний випуск 31 грудня 2019 року			
Магістр	316	83	399
Всього	316	83	399
Орієнтовний випуск 30 червня 2020 року			
Бакалавр	292	139	431
Всього	292	139	431

Заочна форма навчання

ОР	Бюджет	Контракт	ВСЬОГО на ЗФН
Орієнтовний випуск 31 грудня 2019 року			
Магістр	83	333	416
Всього	83	333	416
Орієнтовний випуск 30 червня 2020 року			
Бакалавр	45	225	270
Всього	45	225	270

Орієнтовний випуск фахівців поточного навчального року становить 1516 студентів, з них на денній формі навчання – 830 студентів, на заочній формі навчання – 686 студентів. За освітнім ступенем «Бакалавр» орієнтовний випуск становить 431 студент за денною формою навчання та 270 студентів за заочною формою навчання. За освітнім ступенем «Магістр» орієнтовний випуск становить 399 студентів за денною формою навчання та 416 студентів за заочною формою навчання.

5.8. Робота екзаменаційних комісій

Відповідно до наказу «Про затвердження складу Екзаменаційних комісій для проведення підсумкової атестації випускників денної та заочної форм навчання за ОР «Бакалавр» 2019 році» в навчальному закладі працювало 27 екзаменаційних комісій.

Звіти голів екзаменаційних комісій були заслухані на вчених радах факультетів та навчально-наукових інститутів, узагальнений аналіз роботи ЕК та результатів підсумкової атестації були представлені на засіданні ректорату.

У 2019 р. випущено 1666 фахівців денної та заочної форм навчання, серед них: 846 бакалаврів та 820 магістрів, диплом з відзнакою одержали 160 випускників, серед бакалаврів диплом з відзнакою одержали 43 випускник, із числа магістрів 117 випускників.

Також документ про вищу освіту Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка одержали 37 іноземних студентів. За звітний період 623 випускників за ОР «Бакалавр» склали підсумковий іспит чи захистили кваліфікаційну роботу на «відмінно» і «добре», що становить 74%, 708 випускників за ОР «Магістр» склали підсумкову атестацію на «відмінно» і «добре», що становить 86 %.

Робота ще 32 екзаменаційних комісій запланована у грудні для випуску магістрів денної та заочної форм навчання.

5.9. Післядипломна освіта та підвищення кваліфікації

Післядипломна освіта – спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення і оновлення її професійних знань, умінь і навичок або отримання іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду.

Післядипломна освіта Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка включає:

- Підвищення кваліфікації.
- Підготовка за робітничими професіями: «Охоронник», «Молодша медична сестра по догляду за хворими», «Гувернер», «Масажист», «Фітнес-тренер», «Візажист», «Косметик».

Навчання за програмами післядипломної освіти забезпечується за всіма акредитованими в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка напрямками і спеціальностями та здійснюється із залученням досвідчених викладачів та висококваліфікованих фахівців різних галузей освіти, фізичної культури і спорту, соціальної роботи, психології, фізичної реабілітації, культури і мистецтв, менеджменту тощо.

Слухачами програм післядипломної освіти є випускники, які вже здобули освітньо-кваліфікаційні рівні «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст» або «магістр» у закладах вищої освіти, студенти старших курсів вищих навчальних закладів.

Особлива увага приділяється в університеті підвищенню кваліфікації учителів початкових класів та учителів-предметників Нової української школи, адже Нова українська школа – це школа, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й уміння застосовувати їх у повсякденному житті, це школа, до якої приємно ходити

учням, тут прислухаються до їхньої думки, вчать критично мислити, не боятись висловлювати власну думку та бути відповідальними громадянами. І саме до такої взаємодії повинен бути готовим учитель.

Слухачі мають право використовувати матеріальну базу Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (приміщення, комп'ютерну та оргтехніку, Інтернет) відповідно до затвердженого графіку навчання. Їм надаються методичні матеріали та право доступу до інформаційних ресурсів відповідних навчальних дисциплін (дистанційних курсів, тестів, завдань, електронних підручників, лабораторних робіт тощо).

Навчання за програмами післядипломної освіти фінансуються виключно за рахунок Замовників (фізичні та юридичні особи) на основі договору.

У 2019 році в університеті пройшли підвищення кваліфікації:

- Педагогічні працівники – 119 осіб.
- Соціальні працівники – 55 осіб.
- Працівники закладів культури – 90 осіб.
- Керівники закладів освіти – 56 осіб.
- Науково-педагогічні працівники – 96 осіб.

За надану послугу університет отримав 288 000 грн.

5.10. Працевлаштування випускників та відстеження розвитку їх кар'єри

Особливу роль в адаптації студентів до сучасних вимог ринку праці, набуття фахових знань та практичних навичок зі спеціальностей, формування психологічної готовності до активного самостійного пошуку роботи відіграє відділ працевлаштування та професійно-технічної освіти.

Основними завданнями університету у **сфері працевлаштування є:**

- інформування випускників і студентів університету про вакантні місця на підприємствах, в установах та організаціях, що відповідають їх фаховій підготовці (спеціальності);
- здійснення спільно з державною службою зайнятості моніторингу працевлаштування випускників за місцем їх проживання;
- залучення студентської молоді до підприємницької діяльності, створення відповідних умов функціонування та ефективного розвитку молодіжного підприємництва та сприяння тимчасовому працевлаштуванню студентів у вільний від навчання час;
- забезпечення виплати одноразової адресної грошової допомоги випускникам, які уклали трудову угоду на роботу протягом трьох років на посаді педагогічних працівників.

Результатом спільної роботи відділу та роботодавців є забезпечення випускників першим робочим місцем та максимальне заповнення педагогічних вакансій закладів освіти: у грудні 2018 року було випущено за ступенем магістр денної форми навчання 421 особу. Працевлаштовано 399 осіб (95 %) в тому числі за фахом 181 особа (43 %). Не працевлаштовано 22 особи (5 %).

У червні 2019 року закінчили навчання 476 осіб за ступенем бакалавр денної форми навчання. Продовжують навчання в магістратурі 325 осіб (68 %). З них суміщують навчання з роботою 73 особи (24 %). Працевлаштовано 64 (13 %). Не працевлаштовано 38 осіб (7 %), виїхало за кордон 48 осіб (10 %).

5.11. Співпраця з роботодавцями

Одним із найважливіших критеріїв з оцінки роботи університету є працевлаштування його випускників. З цією метою університетом проводиться тісна співпраця з роботодавцями, які потребують робочу силу, а також впровадження зустрічей з роботодавцями та студентами; здійснюється забезпечення широкого висвітлення позитивного досвіду співпраці засобами масової інформації; постійний огляд та аналіз попиту і пропозицій на ринку праці фахівців, яких готує університет; запроваджено в програмах навчальних програм курсів з техніки пошуку роботи; проводиться інформативні та навчальні семінари та тренінги щодо можливостей працевлаштування, активізації власних зусиль у вирішенні проблем зайнятості та підвищенні самооцінки.

В університеті активно працює рада роботодавців, метою діяльності якої є формування збереження ефективних зв'язків університету з роботодавцями; пошук шляхів оптимальної співпраці між університетом та роботодавцями з питань проведення профорієнтаційної роботи, підготовки фахівців за всіма акредитованими спеціальностями, працевлаштування, підвищення кваліфікації та стажування.

До цієї роботи активно залучаються працівники Центру зайнятості, якими представлена економічна карта Сумщини, барометр професій, періодичні видання про можливості працевлаштування, каталоги про успішних підприємців, роботодавців, профорієнтаційні буклети тощо. Також молодь має змогу працювати за комп'ютерами з підключенням до мережі Інтернет і доступом до сайтів із пошуку роботи. Студенти можуть робити огляд вільних вакансій на сайтах центру зайнятості, а також створювати своє резюме для пошуку вакансії, яка їх зацікавила.

Щорічно університет бере активну участь у таких заходах як «Ярмарка професій», «Ярмарки вакансій», які є актуальним як студентів університету, для громадян, які шукають роботу, для роботодавців, зацікавлених у швидкому підборі персоналу; проводиться систематичне анкетування роботодавців на предмет узгодження результатів діяльності Університету з вимогами роботодавців.

Роботодавці виставляють вимоги до потенційних фахівців, матеріально-технічної бази, на якій здійснюються ця підготовка, мотивація до нововведень та інновацій, довіри один до одного, прозорість і розуміння у виконанні обов'язків.

Університетом розроблено, ухвалено та прийнято до виконання Методичні рекомендації до проведення анкетування з питань оцінювання освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (ухвалено рішенням вченої ради від 30 вересня 2019 року, протокол №2, затверджено наказом по університету № 420 від 30 вересня 2019 року), особливе місце у проведенні анкетування відведено стейхолдерам. Запропонована Анкета дає можливість вчасно реагувати на всі питання щодо якісної підготовки фахівця.

АНКЕТА

Висловлені Вами побажання будуть використані для поліпшення якості освітніх послуг, що надаються Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка.

Дякуємо за співпрацю!

- 1. Кількість випускників Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, які працюють у Вашій установі/організації, їх посади**

- 2. Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання**
1 (низький рівень) до 5 (високий рівень)

1. Рівень загальнотеоретичної підготовки	1	2	3	4	5
2. Рівень базових (професійних) знань і навичок	1	2	3	4	5
3. Стратегічне мислення	1	2	3	4	5
4. Націленість на кінцевий результат	1	2	3	4	5
5. Здатність працювати в колективі, команді	1	2	3	4	5
6. Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	1	2	3	4	5
7. Націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток	1	2	3	4	5
8. Навички управління персоналом, колективом	1	2	3	4	5
9. Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	1	2	3	4	5
10. Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	1	2	3	4	5
11. Ведення ділової документації	1	2	3	4	5
12. Інше (вказіть):					

- 3. Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки випускників Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, які працюють у Вас в закладі, організації/установі?**
1 (низький рівень) до 5 (високий рівень)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- 4. Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу випускників Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка?**
1 (не зацікавлений) до 5 (повністю зацікавлений)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- 5. Наведіть, будь ласка, свою оцінку Сумському державному педагогічному університету імені А.С. Макаренка, як закладу вищої освіти, за такими критеріями 1 (незначний рівень) до 5 (дуже високий рівень).**

1. Ділова репутація, імідж закладу	1	2	3	4	5
2. Конкурентоспроможність освітніх послуг	1	2	3	4	5
3. Професорсько-викладацький склад	1	2	3	4	5
4. Матеріально-технічна база	1	2	3	4	5
5. Система управління закладом	1	2	3	4	5
6. Якість освітніх послуг	1	2	3	4	5
7. Зміст навчальних програм	1	2	3	4	5
8. Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	1	2	3	4	5

6. Оцініть якості та навички випускників Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень)

1. Рівень загальнотеоретичної підготовки	1	2	3	4	5
2. Рівень базових (професійних) знань і навичок	1	2	3	4	5
3. Стратегічне мислення	1	2	3	4	5
4. Націленість на кінцевий результат	1	2	3	4	5
5. Здатність працювати в колективі, команді	1	2	3	4	5
6. Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	1	2	3	4	5
7. Націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток	1	2	3	4	5
8. Навички управління персоналом, колективом	1	2	3	4	5
9. Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	1	2	3	4	5
10. Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	1	2	3	4	5
11. Ведення ділової документації	1	2	3	4	5
Інше (вказіть):					

7. Надайте свій коментар або побажання щодо знань, вмінь, навичок, що надаються під час підготовки в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка

Вкажіть, будь ласка, назву Вашої установи/ організації	
Для зворотного зв'язку вкажіть, будь ласка, Ваші контактні дані	

Тісна співпраця з роботодавцями дає можливість випускникам університету забезпечити належні умови для реалізації їх права на працю.

VI. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА, РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНА РОБОТА

6.1. Профорієнтаційна та рекламно-інформаційна діяльність

Профорієнтаційна та рекламно-інформаційна діяльність є невід'ємною складовою функціонування університету. За останній період часу даний вид діяльності набув систематичності, безперервності і є плановим процесом, який втілюється протягом року і передбачає виконання скоординованих і напрацьованих дій між учителями, учнями, адміністрацією закладів загальної середньої освіти, відповідними організаціями, установами, структурними підрозділами університету та має різноманітні форми та методи його втілення.

Даний вид діяльності передусім спрямований на популяризацію університету, його пропаганду як закладу вищої освіти, який має багаторічні традиції та високу якість навчання, сталий імідж серед інших ЗВО та є конкурентоспроможним на ринку праці, а також безпосереднє залучення на навчання мотивованих вступників.

Ефективність профорієнтаційної та рекламно-інформаційної роботи досягається завдяки роботі Центру професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання та структурних підрозділів, моніторингу дієвості форм та методів ведення профорієнтаційної роботи та виокремлення більш продуктивних, сучасних, результативних та вдосконалення усталених форм її проведення.

Результатом такої роботи є стабільний і навіть зростаючий контингент студентів незважаючи на демографічні показники та тенденцію до поступового зменшення випускників закладів середньої освіти.

За звітний період часу було проведено заходи профорієнтаційного та рекламно-інформаційного спрямування в рамках:

- батьківських та учнівських зборів (з використанням презентаційних матеріалів щодо спеціальностей, Правил прийому на навчання, буклетів);
- Днів відкритих дверей Університету (14 вересня 2019 року), інститутів та факультетів (10.02.2019 – 02.03.2019);

- зустрічей, конкурсів, олімпіад, екскурсій, змагань, турнірів, конференцій, фестивалів (Всеукраїнські олімпіади для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти Університету);
- Перший обласний турнір юних істориків; семінари для вчителів-предметників;
- Біологічна школа «Вакалівщина»;

- інтелектуальні ігри «Що? Де? Коли?»;
- наукові квести природничо-географічного факультету;
- екскурсії профорієнтаційного спрямування музеями університету; фізико-математичний фестиваль «Актуальні питання фізико-математичної освіти»;

- хореографічні майстер-класи для майбутніх хореографів ПДЮ;
- майстер класи у дитячих музичних школах м. Суми № 4, № 1 та ССШ № 29;
- спортивні змагання з футзалу, панкратіону, пауерліфтингу, спортивної аеробіки, гандболу, легкої атлетики серед учнів шкіл міста та області;
- регіональний учнівський конкурс з основ здоров'я імені М. М. Васюка; сімейний фестиваль «Art-family»;
- фестиваль «Твоя майбутня професія»; «Свято дитячої творчості», присвячене Міжнародному Дню захисту дітей;

- проект «Школа для батьків дітей з особливими освітніми потребами «Запрошуємо до розмови»;

- конкурс на кращу письмову роботу англійською мовою WRITE WITH PLEASURE Competition та багато інших);
- педагогічної практики студентів Університету;
- тренувального тестування з усіх конкурсних предметів;
- навчального процесу з підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання на підготовчих курсах;
- роботи пункту реєстрації на зовнішнє незалежне оцінювання;
- співпраці з управліннями, департаментами, відділами освіти;
- індивідуальних консультацій з питань вступу працівниками Центру професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання;

Рекламно-інформаційна діяльність:

- розробка та постійне оновлення інформаційно-реklamних оголошень, плакатів, листівок, буклетів та інших матеріалів;
- реклама Університету та спеціальностей у засобах масової інформації (друкованих виданнях, на сайтах телекомпаній, радіохвилях міста та України мережі Інтернет, офіційному сайті університету, університетській програмі «СумДПУ-online», в групі «Підготовчі курси СумДПУ імені А. С. Макаренка» та на сторінці «Центр професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання СумДПУ» в соціальній мережі Facebook. тощо).

6.2. Організація навчального процесу на підготовчих курсах та їх результативність, робота з обдарованими дітьми

Багато років поспіль в університеті діють підготовчі курси, які допомагають майбутнім абітурієнтам підвищити рівень знань та отримати високі результати на зовнішньому незалежному оцінюванні.

Викладання навчальних предметів забезпечується якісним кадровим складом з великим досвідом педагогічної роботи згідно програм зовнішнього незалежного оцінювання. Викладачі підготовчих курсів залучаються у якості екзаменаторів сертифікаційних робіт учасників тестування до Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти.

У період навчання слухачі отримують інформацію від представників приймальної комісії про вступ до університету та активно залучаються до проведення університетських заходів. Навчальний процес триває сім місяців, має дві форми навчання: вечірню та вихідного дня. Контроль знань слухачів

проводиться шляхом написанням підсумкової атестації та проведенням пробного зовнішнього незалежного оцінювання.

Центром якісно організовано та проведено рекламну кампанію щодо набору на курси з підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання для учнів закладів загальної середньої освіти поточного та минулих років. За результатами проведеної роботи контингент слухачів підготовчих курсів на початок навчального процесу становив 93 слухачі, що на 22.4 % більше у порівнянні з 2018 роком.

Навчальний процес учасників тестування був насичений заходами виховного, пізнавального, розважального, інформативного характеру, слухачі курсів отримали подарунки та вітання до Новорічних свят.

Метою було створити, так звану міні-школу з комфортними умовами перебування, яка мала на меті не тільки навчання, а й елементи виховання, заходи, які спрямовані забезпечити всебічне інформування про університет, можливості навчання, вступу та багато іншого.

Всього вечірні підготовчі курси у 2018-2019 н.р. закінчили 39 слухачів (з них випускників 11-х класів – 25 осіб, учнів 10-х класів – 14 осіб). Правом подання заяви до СумДПУ імені А. С. Макаренка скористалися 23 слухачі вечірніх підготовчих курсів. До Університету було зараховано 17 слухачів вечірніх підготовчих курсів (з них за державним замовленням – 7; за кошти фізичних та/або юридичних осіб – 10). Слухачі вечірніх підготовчих курсів, які склали підсумкову атестацію з предметів «Біологія», «Фізика» та «Математика» мали право на зміну

ваги балу за успішне закінчення вечірніх підготовчих курсів у разі вступу за спеціальностями 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), 014 Середня освіта (Фізика) та 014 Середня освіта (Математика) відповідно. Балом за успішне закінчення підготовчих курсів закладу освіти скористалися 3 абітурієнтів.

Очно-заочні підготовчі курси СумДПУ імені А. С. Макаренка у 2018-2019 н.р. закінчили 36 слухачів (з них випускників 11-х класів – 35 осіб, учнів 10-х класів – 1 особа; не склали ЗНО – 1 особа). Правом подання заяви до Університету скористалися 25 слухачів вечірніх підготовчих курсів. До СумДПУ імені А. С. Макаренка було зараховано 21 слухача очно-заочних підготовчих курсів (з них за державним замовленням – 14; за кошти фізичних та/або юридичних осіб – 7). Слухачі очно-заочних підготовчих курсів, які склали підсумкову атестацію з предметів «Біологія» та «Математика» мали право на зміну ваги балу за успішне закінчення вечірніх підготовчих курсів у разі вступу за спеціальностями 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) та 014 Середня освіта (Математика) відповідно. Балом за успішне закінчення підготовчих курсів закладу освіти скористалися 2 абітурієнтів.

Внаслідок проведеної роботи слухачі курсів показали високі результати складання зовнішнього незалежного оцінювання, збільшився контингент студентів університету за результатами вступної кампанії та університет отримав прибуток у розмірі – 170750 грн.

6.3. Пропозиції англomовних курсів і програм в Університеті

Центром професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання було організовано підготовчі курси з англійської мови за програмою вступного іспиту для магістрів та з англійської мови для осіб, які бажають підтвердити рівень знання англійської мови на рівні A1, B1.

Підготовчі курси

(Англійська мова за програмою вступного іспиту для магістрів)

Слухачами підготовчих курсів з англійської мови за програмою вступного іспиту для магістрів з навантаженням 30 годин стали 98 студентів Університету. Навчальний процес було забезпечено висококваліфікованими викладачами Університету. Організаційні питання та графік навчання на підготовчих курсах розроблено з урахуванням навчального навантаження за основним місцем навчання студентів, що дозволило відвідувати курси у зручний час.

Усі 98 студентів пройшли курсову підготовку та успішно склали вступний іспит з англійської мови.

Прибуток Університету – 83300 грн.

Курси «Англійська мова» на базі

Університету: додаткові (платні) освітні послуги

Слухачами курсів «Англійська мова» з навантаженням 140 годин для осіб, які бажають підтвердити рівень знання англійської мови на рівні A1, B1 стали 20 осіб різних вікових груп та зайнятості, у переважній більшості студенти Університету.

Викладання на курсах забезпечив доцент кафедри практики англійської мови. За результатами навчання 18 слухачів отримали сертифікат на знання англійської мови рівня A1 та 2 слухачі за рівнем B1.

Прибуток Університету – 65632 грн.

Пропозиції англomовних курсів і програм Університету мають значний попит та надають ґрунтовні знання з іноземної мови.

6.4. Університет як Консультаційний центр

Консультаційна робота продовжує займати вагомe значення серед безлічі форм профорієнтаційної роботи університету. Особливо важливими є особисті консультації батьків та абітурієнтів. На сьогодні абітурієнти все більше довіряють офіційній та перевірeній інформації саме від представників приймальної комісії, які працюють у консультаційному центрі.

Працівниками Центру професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання постійно здійснюють консультації як особисто, так і в телефонному та онлайн режимах. За останній рік відбулося значне поживлення профорієнтаційної активності в університеті, зокрема в соціальних мережах.

Працівники Центру також систематично відвідують заклади загальної середньої освіти у рамках батьківських та учнівських зборів з метою проведення рекламно-інформаційної кампанії щодо вступу на навчання до Університету. Для проведення таких заходів постійно розробляються та вдосконалюються інформаційні засоби роботи з батьками та учнями (презентації, плакати, буклети, календарі тощо).

Більшість навчальних закладів м. Суми систематично запрошують представників Центру для проведення роз'яснювальної роботи учням школи щодо вступної кампанії.

Зрештою про успішність профорієнтаційної діяльності Університету свідчить вступна кампанія за поданою кількістю заяв та сформованим контингентом зарахованих у 2019 році.

6.5. Зовнішнє незалежне оцінювання – головний етап вступу на навчання

З початку запровадження зовнішнього незалежного оцінювання, а саме з 2007 року в університеті, значна увага приділяється саме зовнішньому незалежному оцінюванню. Центр професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання здійснює координацію та супровід на усіх етапах підготовки та проведення зовнішнього незалежного оцінювання, починаючи з підготовки учасника на курсах до безпосереднього проведення самої процедури тестування.

Відповідно до Договору про співробітництво між Харківським регіональним центром оцінювання якості освіти та університетом Центр професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання забезпечив створення пункту реєстрації учасників тестування, його ефективне функціонування, організацію та проведення пробної і основної сесій зовнішнього незалежного оцінювання з усіх конкурсних предметів, включаючи англійську мову з елементами аудіювання, а також єдиного вступного

іспиту (ЄВІ), єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) та сертифікацію педагогічних працівників.

Центром також було забезпечено організацію та проведення тренувального тестування з усіх конкурсних предметів зовнішнього незалежного оцінювання. Тренувальне тестування – це нова форма проведення тестування, запропонована закладам освіти, яка передбачає отримання результатів після його завершення. Вчителі разом з учнями могли проаналізувати результати тестування та попрацювати над помилками. Кількість учасників тестування лише з одного конкурсного предмету становила понад 1000 осіб. Для проведення тестування було залучено 50 аудиторій. Проведення тестування в аудиторіях забезпечували студенти різних факультетів. Попередньо всі студенти пройшли інструктаж, який було проведено працівниками Центру за стандартами процедури зовнішнього незалежного оцінювання. Після офіційної частини проводилися наукові квести та інші просвітницько-профорієнтаційні заходи, спрямовані на популяризацію університету. Дана форма проведення тестування отримала позитивні відгуки у вчителів закладів загальної середньої освіти.

В рамках проведення зовнішнього незалежного оцінювання ефективно реалізуються різноманітні форми та методи профорієнтаційної та рекламної інформаційної роботи серед абітурієнтів.

VII. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

7.1. Діяльність наукової ради університету

Наукова рада Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка діє на підставі Положення, ухваленого рішенням вченої ради університету (протокол № 1 від 29 серпня 2018 р.) та затвердженого наказом ректора (№ 291 від 30 серпня 2018 р.).

Головною метою діяльності наукової ради є сприяння у визначенні пріоритетних напрямів наукових досліджень та здійснення координаційної роботи з метою підвищення ефективності науково-дослідної роботи університету.

У 2019 році діяльність наукової ради здійснювалася відповідно до наказів «Про створення наукової ради» (№ 324 від 13.09.2018 р.), «Про створення наукової ради» (№ 367 від 02.09.2019 р.) та «Про внесення змін до наказу від 02.09.2019 р. № 367 «Про створення наукової ради»» (№ 492 від 05.11.2019 р.).

За підсумками календарного року відбулося 7 засідань. Порядок денний включав питання щодо регулювання основних видів діяльності університету та їх популяризації серед науковців та студентів університету:

- 1) Про формування тематичного плану наукових досліджень і розробок, які виконуватимуться Сумським державним педагогічним університетом імені А.С.Макаренка за рахунок коштів державного бюджету в 2019 р., що включає проекти:
 - «Інституційно-технологічне проектування інноваційних мереж для системного забезпечення національної безпеки України». Керівник: к.е.н., доц. Омеляненко В. А.;
 - «Розробка науково-методичних засад та практичного інструментарію оцінювання комерційних (ринкових) перспектив товарних інновацій». Керівник проекту: к.е.н. Нагорний Є. І.
- 2) Про рекомендацію направлення до розгляду Експертної ради Міністерства освіти і науки України для проходження другого етапу Конкурсу проектів наукових робіт, науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених, подальше фінансування яких розпочнеться в 2020 р. за рахунок коштів загального фонду державного бюджету наукового проекту «Механізм управління організаційною поведінкою у системі інноваційного розвитку господарчих суб'єктів». Керівник: к.е.н., доц. Грищенко О. Ф.
- 3) Про обрання проектів фундаментальних досліджень, прикладних досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, що будуть направлені до Міністерства освіти і науки України для проходження другого етапу Конкурсу за рахунок коштів державного бюджету, починаючи з 2020 року за кодом програмної класифікації видатків 2201040, серед проектів:
 - «Організаційно-методологічне та інституційне забезпечення управління розвитком підприємств в умовах діджиталізації». Керівник: к.е.н., доц. Соколенко Л. Ф.;
 - «Фольклор України: регіональні та загальнонаціональні етнокультурні коди». Керівник: к.філол.н., доц. П'ятаченко С. В.

- 4) Звіт-презентація наукових шкіл університету (д.пед.н., проф. Сбруєва А. А., д.м.н., проф. Калиниченко І. О., д.пед.н., проф. Михайличенко О. В.).
- 5) Звіт стипендіата Кабінету Міністрів України (Омельяненко В. А.).
- 6) Затвердження змін до положень: «Положення про аспірантуру та докторантуру», «Положення про педагогічну практику аспірантів».
- 7) Про виконання дисертаційних досліджень аспірантів 1-го і 2-го року навчання (наукові керівники – кандидати наук): результати представили 14 аспірантів.
- 8) Про бачення, Місію та Кодекс етики Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка: внесено зміни до проектів передано їх вченому секретарю університету для подальшого обговорення та затвердження.
- 9) Презентація молоді порослі науковців макаренківської родини: 11 молодих учених університету представили результати своєї науково-дослідної роботи.

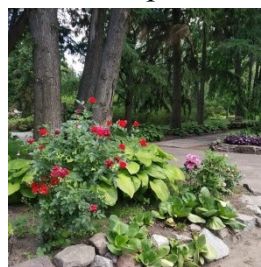
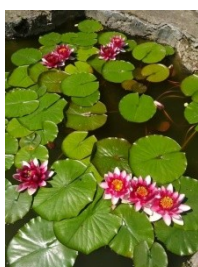
7.2. Матеріально-технічне забезпечення наукової діяльності

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка має належну матеріальну базу, яка включає 14 корпусів і споруд, у тому числі: 5 навчально-лабораторних корпусів, бібліотеку, 3 гуртожитки, стадіон, басейн, ботанічний сад. До послуг викладачів та студентів 31 лекційна та 68 групових аудиторій, 36 навчальних лабораторій, 19 комп'ютерних класів, 34 методичних кабінетів.

Наявні лабораторії та спеціалізовані кабінети повною мірою забезпечують освітній процес, а відтак і наукову діяльність університету. Спеціальним обладнанням та наочними матеріалами обладнані лабораторії: фізіології людини і тварин (ауд. 207); цитології та гістології (ауд. 210); систематики рослин (каб. 320); ґрунтознавства і сільськогосподарського виробництва (каб. 306); фізіології рослин (каб. 323); органічної хімії (ауд. 410); фізичної і колоїдної хімії (ауд. 412); аналітичної хімії (ауд. 413); неорганічної хімії (ауд. 421); біологічної хімії (ауд. 422); методики навчання хімії (ауд. 424); методики навчання фізики (ауд. 271); механіки (ауд. 169); молекулярної фізики (ауд. 157); електрики та магнетизму (ауд. 131); спецфізпрактикуму (ауд. 130); оптики (ауд. 134); атомної і ядерної фізики (ауд. 135) та ін. На базі лабораторій та спеціалізованих кабінетів викладачі та студенти університету виконують експериментальні, конкурсні та кваліфікаційні роботи з різних галузей науки.

На особливу увагу в ракурсі виконання науково-дослідних робіт заслуговують:

- Науково-навчальний центр «Ботанічний сад Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка», який згідно з рішенням Сумського облвиконкому від 27 вересня 1973 р. – об'єкт природно-заповідного фонду області, що має статус ботанічного саду місцевого значення. Сад має такі відділи: дендрарій, експозиції квітково-декоративних рослин, систематики

лікарських рослин, інтродукції плодово-ягідних культур, методики викладання біології. В колекціях саду зібрано більше 1100 видів рослин, із них 170 таких, що відносяться до категорії рідкісних або зникаючих.

- Зоологічний музей Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, створений на громадських засадах у 1930 році. Кількість музейних предметів основного фонду – понад 21350. Музей включає наступні відділи: «Безхребетні тварини», «Нижчі хребетні тварини», «Птахи», «Ссавці», «Гнізда та яйцекладки птахів» «Історія розвитку тваринного світу. Має в розпорядженні велику фільмотеку (понад 500 фільмів) біологічного спрямування.

7.3. Наукові школи та підрозділи університету

В університеті активно розвиваються 23 **наукові школи**, колективи яких розробляють актуальні проблеми науки, 4 з яких є провідними, маючи в своєму активі захищених докторів наук. Це наукові школи:

У навчально-науковому інституті педагогіки і психології
Сбруєвої Аліни Анатоліївни, д.пед.н., проф. – проблеми педагогічної компаративістики;

У навчально-науковому інституті культури і мистецтв
Стахевича Олександра Григоровича, д.мист., проф. – проблеми теорії та методики вокального навчання.

На факультеті іноземної та слов'янської філології
Семеног Олени Миколаївни, д.пед.н., проф. – проблеми формування культури мовної особистості фахівця в умовах неперервної освіти.

На природничо-географічному факультеті

Шейка Віталія Ілліча, д.б.н., проф. – проблеми імунорегуляції функцій організму та функціональних взаємозв'язків нервової та імунної системи.

Колективи всіх наукових шкіл університету розробляють актуальні проблеми науки.

У навчально-науковому інституті педагогіки і психології

- 1) Огієнко Олени Іванівни, д.пед.н., проф. – проблеми теорії та практики освіти дорослих у розвинених країнах світу;
- 2) Лазарєва Миколи Остаповича, к.пед.н., проф. – проблеми розробки та впровадження концепцій і технологій інноваційної освіти;
- 3) Козлової Олени Григорівни, к.пед.н., проф. – проблеми інноваційного розвитку вищої та загальної середньої освіти в суспільстві ризику;
- 4) Пшеничної Любов Василівни, к.держ.упр., проф. – проблеми організаційних та фінансових механізмів управління діяльністю менеджерів;
- 5) Кондратюк Світлани Миколаївни, к.пед.н., проф. – проблеми теорії і методики формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців дошкільної і початкової освіти;
- 6) Корж-Усенко Лариси Вікторівни, к.пед.н., доц. – історико-педагогічні проблеми педагогіки вищої школи і педагогічного краєзнавства;
- 7) Луценко Олени Анатоліївни, к.філос.н., доц. – проблеми гендерної теорії в сфері освіти і виховання.

У навчально-науковому інституті фізичної культури

- 1) Калиниченко Ірини Олександрівни, д.мед.н., проф. – проблеми у галузях гігієни дитинства, гігієни праці, валеології, вікової фізіології, психофізіології, безпеки життя і діяльності людини, фізичної реабілітації, фізичної культури та фізичного виховання різних груп населення;
- 2) Томенка Олександра Анатолійовича, д.фіз.вих., проф. – проблеми загальної (неспеціальної) фізкультурної освіти дітей та молоді;
- 3) Лянного Юрія Олеговича, д.пед.н., проф. – проблеми здоров'я, професійної освіти у сфері фізичної реабілітації та корекційної педагогіки;
- 4) Лози Тетяни Олександрівни, к.пед.н., проф. – проблеми підвищення рівня здоров'я і фізичної підготовленості різних груп населення засобами фізичної культури;
- 5) Кудренка Анатолія Івановича, к.пед.н., проф. – проблеми у галузях фізичного виховання і спорту;
- 6) Кравченка Анатолія Івановича, к.пед.н., проф. – проблеми корекційної педагогіки.

У навчально-науковому інституті культури і мистецтв

- 1) Устименко-Косоріч Олени Анатоліївни, д.пед.н., проф. – проблеми світових тенденцій розвитку музичного мистецтва та мистецької освіти;

- 2) Єременко Ольги Володимирівни, д.пед.н., проф. – проблеми мистецької освіти в контексті сучасних інновацій.

У навчально-науковому інституті історії та філософії

- 1) Михайличенка Олега Володимировича, д.пед.н., проф. – проблеми історії та методики викладання суспільно-політичних дисциплін у загальноосвітній та вищій школі;
2) Бугрія Володимира Станіславовича, д.пед.н., проф. – проблеми історії освіти і науки в Україні.

На природничо-географічному факультеті

- 1) Нешатаєва Бориса Миколайовича, д.геогр.н., проф. – проблеми геоекологічного та соціально-економічного розвитку регіону;
2) Чайченко Надії Натанівни, д.пед.н., проф. – проблеми теорії та методики навчання хімії, теорія і методика професійної освіти.

Науково-дослідна та інноваційна діяльність університету передбачає створення сучасної інфраструктури міждисциплінарних досліджень на основі системи **наукових підрозділів**.

Наукову діяльність в університеті здійснюють 17 інноваційних підрозділів (9 ресурсних центрів і центрів трансферу технологій, 1 центр колективного користування, 2 міжвідомчі, 1 міжуніверситетська, 1 студентська лабораторії, 3 навчально-наукові центри) та 23 традиційних університетських наукових, науково-дослідних та науково-експериментальних лабораторій. Діяльність цих спеціалізованих структур спрямовано на підвищення конкурентоспроможності університету.

Ресурсні центри та центри трансферу технологій

- Науково-дослідний центр гендерної освіти (керівник – к.філос.н., доц. Луценко О. А.; 1998 р.).
- Центр професійного розвитку вчителів англійської мов (керівник – ст. викл. Голубкова Н. Л.; 2004 р.).
- Консультативно-методичний центр «Довіра» (керівник – к.пед.н., доц. Колишкін О. В.; 2010 р.).
- Ресурсний центр трансферу технологій «Науково-методичне забезпечення якісної математичної освіти в умовах впровадження нових освітніх стандартів» (керівник – д.пед.н., проф. Чашечникова О. С.; 2011 р.).
- Ресурсний центр кафедри медико-біологічних основ фізичної культури «Школа педагогіки здоров'я» (керівник – д.мед.н., проф. Калиниченко І. О.; 2011 р.).
- Ресурсний центр – центр трансферу технологій кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (керівник – к.пед.н. Косенко Ю. М.; 2017 р.).
- Ресурсний центр – центр трансферу технологій «Школа тренерської майстерності» (керівник – к.фіз.вих., проф. Гончаренко В. І.; 2017 р.).
- Ресурсний центр професійного розвитку учителя української мови і літератури (керівник – д.пед.н., проф. Семенов О. М.; 2018 р.).
- Ресурсний центр з макаренкознавства (керівник – к.пед.н., доц. Осьмук Н. Г.; 2019 р.).

Центр колективного користування

Центр колективного користування науковим обладнанням (співзасновник – Інститут прикладної фізики НАН України; координатор від СумДПУ імені А. С. Макаренка – к.ф.-м.н., доц. Завражна О. М.; 2012 р.).

Міжвідомчі лабораторії

- Гігієни навчальної діяльності та вікової фізіології (співзасновник – Інститут гігієни та медичної екології імені О. М. Марзаєва НАМН України; керівник – д.мед.н., проф. Калиниченко І. О.; 2008 р.).
- Корекційної-реабілітаційних технологій (співзасновник – Інститут спеціальної педагогіки НАПН України; керівник – д.пед.н., доц. Боряк О. В.; 2011 р.).

Міжуніверситетська лабораторія

Сучасних технологій навчання іноземних мов і культур (співзасновник – Київський національний лінгвістичний університет; керівник – к.пед.н., доц. Подосіннікова Г. І.; 2015 р.).

Студентська лабораторія

Методики навчання іноземних мов (керівник – к.пед.н., доц. Подосіннікова Г. І.; 2014 р.).

Навчально-наукові центри

- Навчально-науковий центр надання психологічної допомоги населенню (керівник – к.психол.н., доц. Дворніченко Л. Л.; 2015 р.).
- Навчально-науковий центр кафедри логопедії (керівник – к.пед.н., доц. Стахова Л. Л.; 2014 р.).
- Навчально-науковий центр фізичної та психологічної реабілітації (керівник – к.фіз.вих., доц. Звіряка О. М.; 2015 р.).

Університетські лабораторії

- Педагогічного краєзнавства і козацької педагогіки (керівник – к.пед.н., доц. Корж-Усенко Л. В.; 1985 р.).
- Порівняльно-педагогічних досліджень (керівник – д.пед.н., проф. Сбруєва А. А.; 1990 р.).
- Українського фольклору (керівник – к.філол.н., доц. П'ятченко С.В.; 2004 р.).
- Синхронічних та діахронічних досліджень різнорівневих одиниць німецької мови: лінгвокультурологічний і соціолінгвістичний аспект (керівник – д.філол.н., проф. Школяренко В. І.; 2005 р.).
- Психології розвитку особистості (керівник – д.психол.н., проф. Кузікова С. Б.; 2006 р.).
- Інноваційних освітніх технологій (керівник – к.пед.н., проф. Лазарєв М. О.; 2008 р.).
- Змісту та методів навчання математики, фізики та інформатики (керівник – д.пед.н., проф. Чашечникова О. С.; 2009 р.).
- Оздоровчо-реабілітаційних технологій (керівник – к.мед.н., доц. Котелевський В. І.; 2009 р.).
- Використання інформаційних технологій в освіті (керівник – д.пед.н., проф. Семеніхіна О. В.; 2010 р.).
- Еколого-валеологічного виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку (керівник – к.пед.н., проф. Кондратюк С. М.; 2011 р.).
- Трансферу естетичних технологій у дошкільній та початковій освіті (керівник – к.пед.н., доц. Пушкар Л. В.; 2012 р.).
- Фізико-хімічних досліджень (керівник – к.х.н., ст. викл. Пшеничний Р. М.; 2012 р.).
- Методології практичної психології (керівник – к.психол.н., доц. Щербакова І. М.; 2014 р.).
- Нова Макаренкіана: антикризове управління навчальним закладом (керівник – к.пед.н., проф. Козлова О. Г.; 2016 р.).
- Академічна культура дослідника в освітньому просторі (керівник – д.пед.н., проф. Семеног О. М.; 2016 р.).
- Інноваційних корекційно-розвивальних арт-технологій та ерготерапії (керівник – к.пед.н., доц. Литвиненко В. А.; 2016 р.).

- Інноваційних технологій викладання фізики та основ нанотехнологій (керівник – к.тех.н., проф. Іваній В. С.; 2016 р.).
- Інновації у професійно-педагогічній підготовці майбутнього вчителя (керівник – к.пед.н., доц. Кривонос О. Б.; 2016 р.).
- Регіональних природничо- та суспільно-географічних досліджень (керівник – к.географ.н., доц. Корнус О. Г.; 2017 р.).
- Моніторингу популяцій тварин та рослин Сумської області (керівник – к.б.н., доц. Говорун О.В.; 2017 р.).
- Хіміко-екологічного моніторингу довкілля (керівник – к.х.н., доц. Касьяненко Г. Я.; 2017 р.).
- Проблем інклюзивної освіти (керівник – д.пед.н., доц. Бондаренко Ю. А.; 2017 р.).
- Кафедри бізнес-економіки та адміністрування (керівник – к.економ.н., доц. Омеляненко В. А.; 2018 р.).

7.4. Найвагоміші результати науково-дослідних робіт

У 2019 році продовжилося виконання проекту молодих учених на замовлення МОН України.

Тема: *«Інституційно-технологічне проектування інноваційних мереж для системного забезпечення національної безпеки України»*. Номер державної реєстрації: 0117U003855. Науковий керівник – к.економ.н., доц. Омеляненко В. А.

За звітний період розроблено:

- модель інституційно-технологічного проектування розвитку інноваційних мереж на основі механізмів оптимізації міжгалузевої взаємодії;
- механізми інституційно-технологічного проектування мережових ініціатив з метою реалізації національних інноваційних пріоритетів;
- методичний підхід до оцінювання впливу інноваційних мереж на різних рівнях інноваційної системи та взаємозв'язку між ними;
- комплекс комп'ютерно-аналітичних додатків для аналізу впливу ключових факторів ефективності функціонування інноваційної мережі та обрання її оптимального складу;
- науково-методичний підхід до формування науково-інноваційних мереж в контексті реалізації стратегії забезпечення національної безпеки;
- методологія розвитку освітньої системи на регіональному рівні через кластерно-мережові принципи організації та оцінки потенціалу регіонів для здійснення інноваційної діяльності на основі мереж;
- прототип мережової науково-освітньої моделі, що спрямована на інноваційний розвиток Сумського регіону;
- науково-методичний підхід до ІКТ-забезпечення формування інноваційних мереж.

Удосконалено концептуальні засади інституціонального забезпечення процесу формування регіональної інноваційної політики в Україні.

Розпочато виконання проекту молодих учених на замовлення МОН України.

Тема: «Розробка науково-методичних засад та практичного інструментарію оцінювання комерційних (ринкових) перспектив товарних інновацій». Номер державної реєстрації: 0119U100179. Науковий керівник – к.економ.н. Нагорний Є. І.

За звітний період:

- систематизовано проблеми і причин низької активності та результативності інноваційної діяльності.
- розроблено науково-методичний підхід до визначення видів комерційних невдач інноваційної продукції на промисловому ринку.
- сформовано організаційно-економічні передумови необхідності впровадження процедури маркетингового тестування.
- удосконалено теоретико-методичний підхід до форсайтних досліджень майбутніх потреб у товарних інноваціях.

Направлено до розгляду Експертної ради Міністерства освіти і науки України для проходження другого етапу Конкурсу проектів наукових робіт, науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених, подальше фінансування яких розпочнеться в 2020 р. за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, 1 науковий проект:

Тема: «Механізм управління організаційною поведінкою у системі інноваційного розвитку господарчих суб'єктів». Керівник: к.економ.н., доц. Грищенко О. Ф.

Направлено до Міністерства освіти і науки України для проходження другого етапу Конкурсу проектів фундаментальних досліджень, прикладних досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, що будуть виконуватися за рахунок коштів державного бюджету, починаючи з 2020 року за кодом програмної класифікації видатків 2201040, 2 наукових проекти:

- «Організаційно-методологічне та інституційне забезпечення управління розвитком підприємств в умовах діджиталізації». Керівник: к.економ.н., доц. Соколенко Л. Ф.;
- «Фольклор України: регіональні та загальнонаціональні етнокультурні коди». Керівник: к.філол.н., доц. П'ятаченко С. В.

У 2019 році колективами кафедр за рахунок другої половини дня викладачів також реалізовувалися завдання 27 тем, що мають номер державної реєстрації (для порівняння у 2018 р. – 23).

7.5. Показники наукової діяльності

7.5.1. Публікації

Цінним у всіх відношеннях продуктом інтелектуальної власності науковця є його наукові публікації. За результатами досліджень у 2019 році опубліковано: 35 монографій; 3 підручники; 107 навчальних посібників; 1272 статті у наукових журналах і збірниках.

Затребуваним показником успішності наукової діяльності університету є його представництво у міжнародних науково-метричних базах даних Scopus Web of Science, Copernicus. У 2019 році було опубліковано 19 статей у виданнях, що входять до міжнародної науко-метричної бази даних Scopus, 17 статей у Web of Science; 337 – у Copernicus та 412 – в інших наукометричних базах даних.

7.5.2. Наукові заходи

У 2019 році було організовано та проведено 71 науковий захід, із них 31 – міжнародного рівня (у тому числі 6 конференцій – для молодих учених і студентів) та 25 – всеукраїнського (у тому числі 5 заходів – для молодих учених і студентів), у роботі яких взяли участь представники бізнесу, наукових, навчальних, пенітенціарних та медичних установ та організацій України, близького та далекого зарубіжжя.

*Міжнародні наукові заходи
(форуми, конференції, семінари, круглі столи)*

- Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародні відносини: історія, теорія і практика» (28 лютого 2019 р.).
- V Міжнародна науково-практична конференція «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» (28 лютого – 1 березня 2019 р.).
- I Міжнародна науково-практична конференції «Проблеми мистецько-педагогічної освіти: здобутки, реалії та перспективи» (27–28 березня 2019 р.).
- Міжнародна наукова конференція «Освіта і здоров'я» (4 квітня 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін» (16–17 квітня 2019 р.).
- III Міжнародна наукова конференція «Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації» (18 квітня 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Індустрія туризму та гостинності: досвід, проблеми, перспективи» (18–19 квітня 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Формування мовно-естетичного ідеалу засобами навчальних дисциплін» (25 квітня 2019 р.).

- Міжнародний круглий стіл «Соціальна згуртованість та інклюзія в освіті: європейські студії для молоді» (25 квітня 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Економіка, інноватика та сучасні бізнес технології: актуальні проблеми та розвиток» (15 травня 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту різних груп населення» (23–24 травня 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми дослідження довкілля» (24–25 травня 2019 р.).
- Міжнародний науково-практичний форум «Україна майбутнього: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку» (12 вересня 2019 р.).
- Міжнародний науковий форум «Глобальна економіка у цифрову епоху» (20–21 вересня 2019 р.).
- III Міжнародна науково-практична конференція «Інновації у публічному управлінні» (26–27 вересня 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Освіта XXI століття: виклики, проблеми, перспективи» (30 жовтня 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Теорія та методика дошкільної і початкової освіти в сучасному педагогічному просторі» (12–13 листопада 2019 р.).
- III Міжнародна науково-практична конференція «Сьогодення біологічної науки» (15–16 листопада 2019 р.).
- VI Міжнародна очно-заочна конференція «Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі» (20 листопада 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Виклики XXI століття: наука, філософія, освіта» (21–22 листопада 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації» (28–29 листопада 2019 р.).
- II Міжнародна науково-практична «Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов у світі» (29 листопада 2019 р.).
- Міжнародна науково-практична конференція «Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця» (5–6 грудня 2019 р.).
- Міжнародний семінар «Соціально-правове забезпечення осіб з інвалідністю в реаліях сьогодення» (9–10 грудня 2019 р.).
- Міжнародна наукова конференція «Культуромовна особистість фахівця у XXI столітті» (12–13 грудня 2019 р.).

*Міжнародні конференції
для молодих учених та студентів*

- II Міжнародна студентська науково-практична конференція «Музичний світ у наукових дослідженнях молодих» (11–12 квітня 2019 р.).

- II Міжнародна науково-практична конференція для студентів та молодих учених «Європейський університет: імідж, мобільність та соціальні перспективи» (25–26 квітня 2019 р.).
- III Міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід» (16–17 травня 2019 р.).
- II Міжнародна науково-практична конференція для студентів та молодих учених «Реалії та перспективи розбудови правової держави в Україні та світі» (17 травня 2019 р.).
- III Міжнародна науково-практична конференція студентів, магістрантів, аспірантів «Філологія, лінгводидактика, професійна комунікація в науковому дискурсі» (8 листопада 2019 р.).
- Міжнародна студентська науково-практична конференція «Дослідницька діяльність майбутніх фахівців як шлях їх професійного становлення» (6 грудня 2019 р.).

*Всеукраїнські наукові заходи
(чемпіонати, читання, конференції)*

- VIII Всеукраїнська заочна науково-практична конференція «Сучасні проблеми логопедії та реабілітації» (15 лютого 2019 р.).
- II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Здоров'я людини в сучасному культурно-освітньому просторі» (22 березня 2019 р.).
- II Всеукраїнська науково-практична конференція «Функції дизайну у сучасному світі: виміри 2019» (22–23 березня 2019 р.).
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні питання методики викладання суспільних та гуманітарних дисциплін в умовах розбудови сучасної школи» (28–29 березня 2019 р.).
- III Всеукраїнська науково-практична конференція «Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи» (11–12 квітня 2019 р.).
- Всеукраїнська конференція «Сучасні проблеми експериментальної, теоретичної фізики та методики навчання фізики» (22–24 квітня 2019 р.).
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Духовна культура особистості в контексті сталого розвитку суспільства» (15–16 травня 2019 р.).
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Арт-терапевтичні технології у здоров'язбережувальній діяльності сучасних закладів освіти» (1 жовтня 2019 р.).
- Четверті Сумські наукові географічні читання (11–12 жовтня 2019 р.).
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника» (24–25 жовтня 2019 р.).

- II Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні музеї – центри збереження та використання історико-культурної спадщини» (24–25 жовтня 2019 р.).
- IV Всеукраїнський чемпіонат з масажу (9 листопада 2019 р.).
- III Всеукраїнська науково-практична конференція «Діалог мов і культур у сучасному освітньому просторі» (12 листопада 2019 р.).
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні питання охорони праці у галузі освіти» (26 листопада 2019 р.).
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Теоретико-методичні засади вивчення сучасної фізики та нанотехнологій у загальноосвітніх та вищих навчальних закладах» (27 листопада 2019 р.).
- II Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Ювілейна палітра 2019: до пам'ятних дат видатних українських музичних діячів і композиторів» (5–6 грудня 2019 р.).
- V Всеукраїнська науково-практична конференція «Стан і перспективи сучасного туризму» (5–6 грудня 2019 р.).

*Всеукраїнські наукові заходи для молодих учених
(конференції, квести)*

- III Всеукраїнська студентська науково-практична конференція (з міжнародною участю) «Актуальні проблеми корекційної педагогіки, психології та реабілітації» (5 квітня 2019 р.).

- Всеукраїнська студентська науково-практична конференція молодих учених і студентів «Історико-філософські дослідження молодих учених» (18 квітня 2019 р.).
- III Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Проблеми корекційної педагогіки, психології, реабілітації» (22 травня 2019 р.).
- Всеукраїнський студентський науковий квест «Україна майбутнього» (12 вересня 2019 р.).

- V Всеукраїнська науково-практична конференція для студентів, магістрантів та молодих науковців «Дошкільна освіта: від традицій до інновацій» (27–28 листопада 2019 р.).

У звітний період на базі СумДПУ імені А. С. Макаренка було проведено II тури:

Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Фізична терапія, ерготерапія (за нозологіями)» (18–19 квітня 2019 р.);

Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» (16–17 травня 2019 р.);

XV Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (18–19 квітня 2019 р.).

На високому рівні було організовано та проведено такі заходи, як:

- Логопедичний фестиваль «Логофест» (30 січня 2019 р.).
- III Форум масажних технологій (10 листопада 2019 р.).

Різноманітністю та надзвичайною актуальністю проблематики вирізняються організовані та проведені регіональні, міські та вузівські наукові заходи (конференції, семінари):

- Науково-методичний семінар для фахівців із соціальної роботи ЦСССДМ «Сім'ї, які перебувають у СЖО: проблема виявлення, організація соціального супроводу та особливості надання соціальних послуг».
- Науково-методичний семінар для вчителів загальноосвітніх шкіл м. Суми «Автономія учня: перехід від залежного від учителя до незалежного навчання» («Learner Autonomy: Moving from Teacher-Dependent to Independent Learning»).
- I регіональна науково-практична конференція «Актуальні питання естетичної реабілітації».
- Науково-практичний семінар «Фестиваль арт-практик для учасників антитерористичної операції» присвячений Дню українського добровольця.
- Науково-практичний семінар для викладачів музичних шкіл міста та області «Проблеми музичної освіти та виконавства».
- Науково-методичний семінар для вчителів загальноосвітніх шкіл м. Суми «Стратегії та практики розвитку критичного мислення учнів на уроках англійської мови» («Practical Strategies for Increasing Critical Thinking in the Classroom»).
- Науково-методичний семінар для вчителів загальноосвітніх шкіл м. Суми «Робота в групах як засіб успішної комунікації на уроках англійської мови» («Using Group Work for Successful Classroom Communication»).
- Вузівська наукова конференція «Наукові пошуки молодих учених».

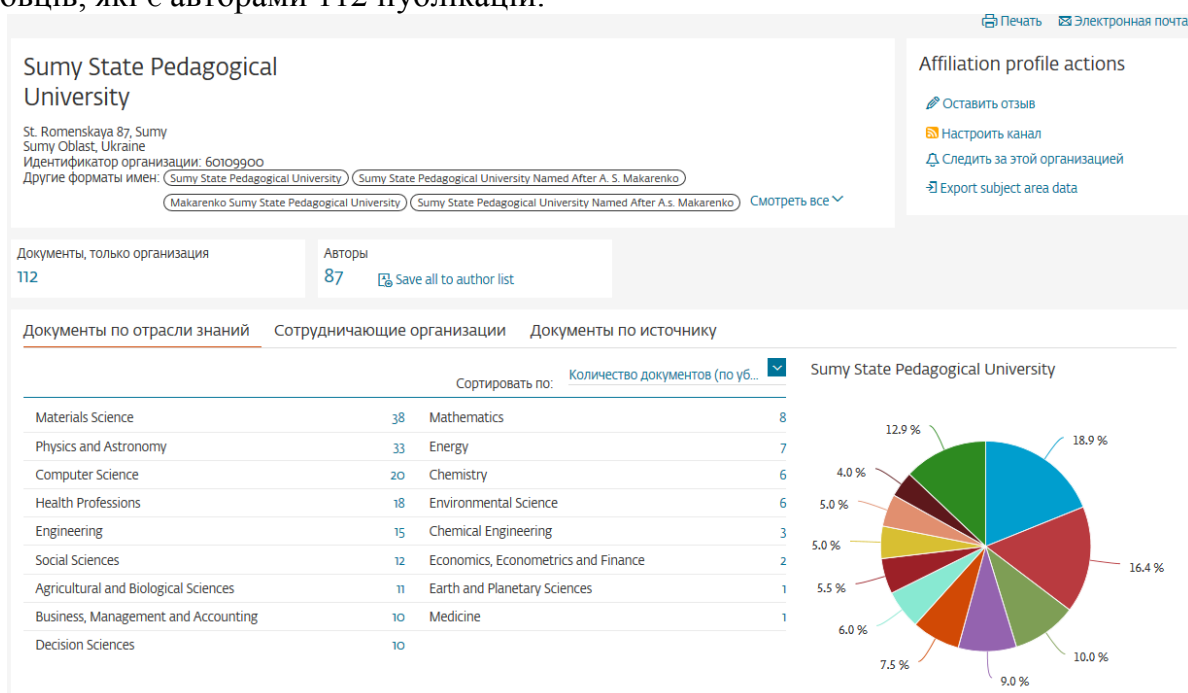
- IV Регіональний науково-методичний гендерний семінар «Гендерна парадигма в освітньому просторі вищого навчального закладу».
- Науково-практичний семінар «Асистент вчителя, вихователя в умовах інклюзивного навчання».
- Регіональний науково-практичний семінар «Використання та впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я і Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків».
- Науковий семінар «Образотворче мистецтво України на перехресті століть: провідні тенденції, постаті, перспективи».
- Науково-практичний семінар «Новітні технології спеціальної педагогіки: проблеми перспективи та шляхи запровадження».

7.5.3. Інтернет-присутність університету і викладачів у науково-метричних базах

Важливим елементом розвитку єдиного комунікативного механізму сучасного університету виступає форма його віртуального представлення в Інтернеті. Цифровий образ виступає визначальним елементом сучасної культури. Він не тільки відтворює структуру і вигляд університету, а й забезпечує розвиток комунікаційних традицій, відкриває нові горизонти. Головною характеристикою діяльності сучасного університету в інформаційному суспільстві стає ефективне використання наявних у його розпорядженні інформаційних і комунікаційних інтернет-технологій.

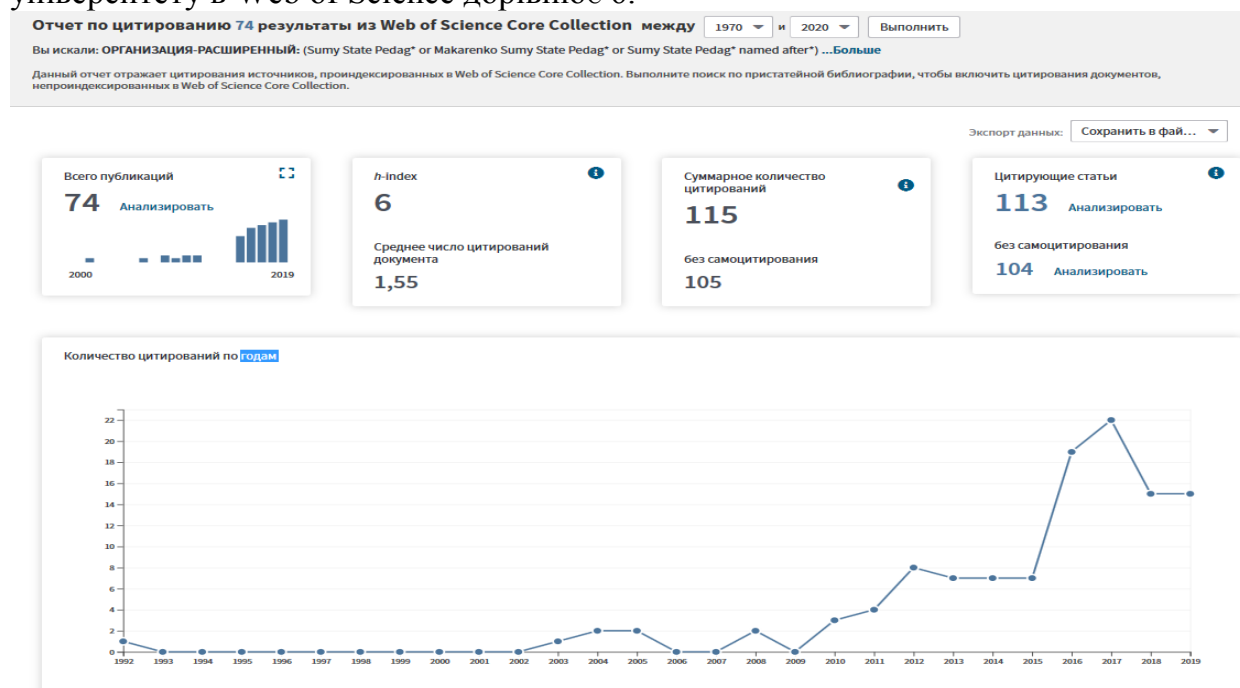
У 2019 році Міністерством освіти і науки України було надано доступ університету до баз даних Scopus та Web of Science, що сприяє зростанню представництва науковців СумДПУ імені А. С. Макаренка.

З 2018 року діє профіль СумДПУ імені А. С. Макаренка у наукометричній базі даних **Scopus**. Станом на сьогодні у цій базі даних проіндексовано праці 87 наших науковців, які є авторами 112 публікацій.

На квітень 2019 року в рейтингу українських університетів в Scopus СумДПУ імені А. С. Макаренка займав 109 місце з показниками: кількість статей – 96, кількість цитувань – 242, індекс Гірша 8. На сьогодні: кількість статей в Scopus – 112, кількість цитувань – 294 рази (з них за останні 5 років 238), індекс Гірша – 9.

У базі даних *Web of Science* представлено 74 публікації наших викладачів, які процитовано 115 разів. Середня кількість цитувань на статтю – 1,55. Індекс Гірша університету в Web of Science дорівнює 6.

Серед науково-педагогічних працівників, авторів статей, що індексуються базами даних Scopus та Web of Science, нашими лідерами є:

к.х.н., доц. Скляр А. М. – в Scopus індекс Гірша 8, 14 публікацій; в Web of Science індекс Гірша – 6, 12 публікацій, 172 цитування в 167 статтях (до речі, вчений має публікацію в науковому журналі, що належить до першого квартилю, тобто найбільш престижному і впливовому в науковому сенсі виданні); к.економ.н., доц. Омеляненко В. А. – в Scopus індекс Гірша дорівнює 6, 17 публікацій; в Web of Science – індекс Гірша – 3, 19 публікацій, 30 цитувань в 26 статтях.

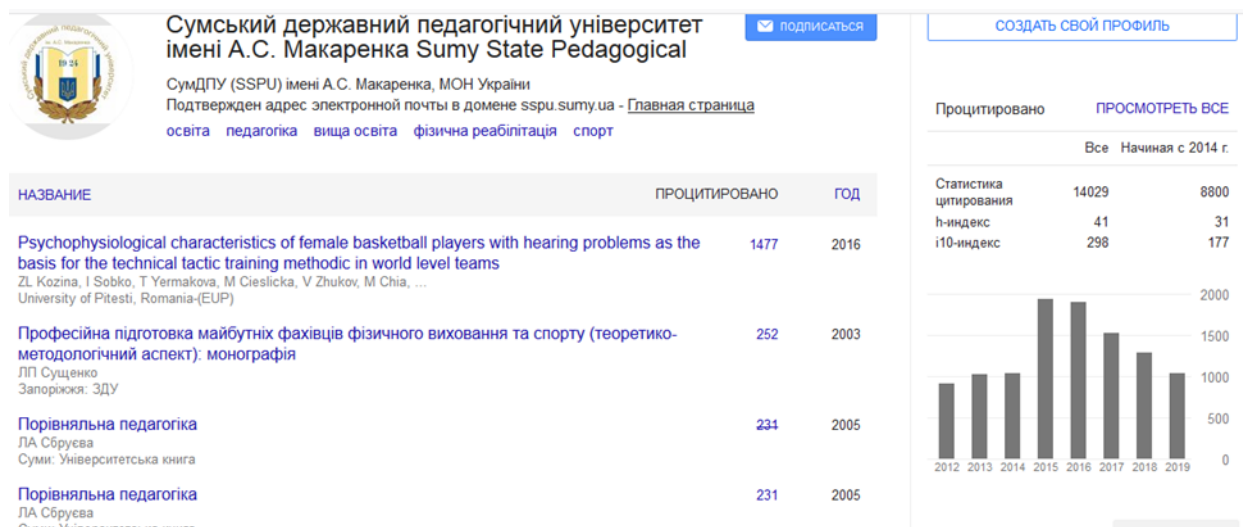
Саме вони визначають індекс Гірша нашого університету.

В останні 5 років активно публікуються в Scopus та Web of Science професори Семеніхіна О. В. та Пшенична Л. В., доценти Медведовська О. Г., Друшляк М. Г., Лукашова Т. Д., Салтикова А. І., Скиба О. О. та ін.

Вкрай важливим для сучасного університету є його різноманітна присутність в системі «*Бібліометрика української науки*», яка призначена для надання суспільству комплексу бібліометричних показників з метою формування цілісного уявлення про потенціал науки та якість освіти в Україні. В цій базі представлені як освітні та наукові установи, так і окремі науковці, кафедри та університетські видання. Станом на 1 грудня 2019 року СумДПУ імені А. С. Макаренка посідає 78 місце (5 місце – серед педагогічних університетів); на наукові, навчальні та методичні праці наших науковців посилаються більше 14000 разів; університетський індекс Гірша становить 41.

Серед науково-педагогічних працівників нашими лідерами є: д.пед.н., проф. Семеніхіна О. В. – індекс Гірша 14, більше 700 посилань, та д.пед.н., проф. Сбруєва А. А. з більш ніж 1000 посилань. Кількість посилань на праці д.пед.н.,

проф. Семеног О. М. наближається до 1000. Доцент Скляр А. М. має в своєму активі 675 посилань (з них майже 300 за останні 5 років), доцент Друшляк М. Г. – 353 посилання, к.пед.н. Юрченко А. А. – 325, професор Томенко О. А. – 312.

Широко представлено в «Бібліометриці української науки» наші кафедри. Станом на 1 грудня 2019 року перша п'ятірка виглядає наступним чином: кафедра інформатики – індекс Гірша 19 і 1659 посилань; кафедра педагогіки – 17 і 2089 відповідно; кафедра хімії та методики навчання хімії – 15 і 810; кафедра математики – 13 і 835; кафедра української мови – 13 і 919.

Станом на 1 грудня 2019 року в «Бібліометриці української науки» також представлено наші наукові видання, а саме 3 наукові журнали: «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» – індекс Гірша 13 та 1108 посилань; «Фізико-математична освіта» – 8 і 423 відповідно, «Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. Географічні науки» – 4 і 96.

Університет обіймає 170 місце в рейтингу Webometrics, оприлюдненому в липні 2019 року.

7.6. Підготовка науково-педагогічних кадрів в університеті

7.6.1. Діяльність аспірантури і докторантури

З 1992 року в університеті діє **аспірантура**. Сьогодні в аспірантурі ведеться підготовка докторів філософії за 10 спеціальностями:

- 011 Освітні, педагогічні науки;
- 014 Середня освіта (спеціалізації: Музичне мистецтво, Російська мова, Фізика);
- 015 Професійна освіта (спеціалізації: Документознавство, Комп'ютерні технології);
- 016 Спеціальна освіта;
- 017 Фізична культура і спорт;
- 025 Музичне мистецтво;
- 035 Філологія (спеціалізація: Українська література);
- 051 Економіка;
- 091 Біологія (спеціалізації: Фізіологія людини і тварин, Патологічна фізіологія);
- 281 Публічне управління та ліцензування.

У 2019 році аспірантуру закінчили 12 аспірантів, 8 з яких захистили дисертацію, а 2 – подали дисертації до спеціалізованої вченої ради.

З 2014 року відкрита **докторантура** за спеціальністю 13.00.01 – «Загальна педагогіка та історія педагогіки». Докторантуру закінчило 2 докторанти (Бойченко М. А., Корж-Усенко Л. В.), які успішно захистили докторські дисертації у 2019 році.

З 2018 року рішенням вченої ради університету відкрито докторантуру за спеціальностями:

- 011 Освітні, педагогічні науки;
- 014 Середня освіта;
- 015 Професійна освіта;
- 025 Музичне мистецтво;
- 091 Біологія.

На сьогодні в докторантурі перебувають 2 докторанти: 1 – за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, 1 – за спеціальністю 015 Професійна освіта.

7.6.2. Діяльність координаційної ради університету

Координаційна рада Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка діє на підставі Положення, ухваленого рішенням вченої ради університету (протокол № 2 від 25 вересня 2018 р.) та затвердженого наказом ректора (№ 336 від 25 вересня 2018 р.).

Метою діяльності координаційної ради є сприяння у визначенні тематики дисертаційних досліджень аспірантів та докторантів Університету в галузі 01 Освіта з метою підвищення ефективності їх науково-дослідної роботи.

У 2019 році діяльність координаційної ради здійснювалася відповідно до наказів «Про створення координаційної ради» (№ 364 від 04.10.2018 р.), «Про оновлення складу координаційної ради» (№ 461 від 18.10.2019 р.).

За підсумками календарного року відбулося 2 засідання. Порядок денний включав питання:

- Про узгодження тем дисертаційних досліджень аспірантів першого року навчання: 6 аспірантів спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки; 3 аспіранти спеціальності 014 – Середня освіта (Музичне мистецтво); 3 аспіранти спеціальності 015 – Професійна освіта; 4 аспіранти спеціальності 016 – Спеціальна освіта; 3 аспіранти спеціальності 017 – Фізична культура і спорт.
- Про узгодження теми дисертаційного дослідження докторанта першого року перебування в докторантурі (О. В. Коваленко).
- Про уточнення тем дисертаційних досліджень аспірантів (4 теми).
- Про змінення теми дисертаційного дослідження аспірантки другого року навчання.

7.7. Спеціалізовані вчені ради та результати їх діяльності

В університеті діють 3 спеціалізовані вчені ради:

Д 55.053.01 по захисту докторських дисертацій за спеціальностями 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки», 13.00.02 «Теорія та методика музичного навчання», 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти».

У 2019 р. термін дії спецради було продовжено. За період І каденції (2016–2019 рр.) захищено 1 докторську дисертацію (співробітником університету) та 41 кандидатську дисертацію (з них: 11 іноземними громадянами; 9 співробітниками університету), нострифіковано 1 диплом кандидата наук (співробітником університету).

Від початку II каденції (травень 2019 р.) захищено 2 докторських та 8 кандидатських дисертацій, з них: 6 іноземними громадянами (у тому числі 1 – докторська); 2 співробітниками університету (у тому числі 1 – докторська).

К 55.053.03 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 13.00.02 «Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)» та 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти».

Станом на сьогодні захищено 17 кандидатських дисертацій, з них 1 іноземною громадянкою. У 2019 р. відбулося 8 захистів, з них 3 співробітниками університету.

К 55.053.04 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 17.00.03 «Музичне мистецтво».

Станом на сьогодні захищено 11 кандидатських дисертацій, з них 4 іноземними громадянами. У 2019 р. відбулося 6 захистів, з них 2 співробітниками університету.

7.8. Видавнича діяльність університету

Видавнича діяльність в університеті здійснюється як в межах діяльності редакційно-видавничого відділу університету, так і поза межами університету у видавництвах з більш потужними та широкими виробничими і поліграфічними можливостями.

Основною метою діяльності редакційно-видавничого відділу є забезпечення потреб університету у виготовленні, копіюванні і розмноженні документів, випуску монографій, навчальних посібників та іншої літератури, необхідних у навчальному процесі навчально-методичних матеріалів, інформаційно-статистичної, обліково-контрольної документації, рекламно-пропагандистської продукції тощо.

У 2019 році у межах співпраці з видавництвами з більш потужними та широкими виробничими і поліграфічними можливостями, а саме у видавництві «Університетська книга» було оприлюднено публіцистичне видання

«Макаренківська «alma-mater»». Автор – Заслужений журналіст України Осташевський М. Л.

7.8.1. Діяльність редакційно-видавничої ради університету

Редакційно-видавнича рада Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка діє відповідно до Положення, ухваленого рішенням вченої ради університету (протокол № 6 від 28 січня 2019 р.) та затвердженого наказом ректора (№ 50 від 28 січня 2019 р.).

Положення про порядок надання грифу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка друкованим та електронним виданням та засобам навчального та наукового призначення», ухвалене рішенням вченої ради університету (протокол № 6 від 28 січня 2019 р.) та затверджене наказом ректора (№ 50 від 28 січня 2019 р.).

Метою діяльності редакційно-видавничої ради є організація та координація редакційно-видавничої діяльності Університету шляхом встановлення єдиної системи планування, підготовки, редагування та видання наукової, навчальної та методичної літератури.

У 2019 році діяльність наукової ради здійснювалася відповідно до наказів «Про персональний склад редакційно-видавничої ради» (№ 325 від 13.09.2018 р.), «Про персональний склад редакційно-видавничої ради» (№ 368 від 02.09.2019 р.).

У 2019 році відбулося 8 засідань редакційно-видавничої ради.

Гриф університету надано: монографії – 8, навчальні посібники – 15, збірники наукових праць – 18, матеріали конференцій – 9, методичні рекомендації – 1.

7.8.2. Конкурс праць викладачів

Традиційно в січні-лютому 2019 року пройшов конкурс наукових та навчально-методичних робіт за підсумками науково-дослідної і науково-методичної роботи викладачів університету в 2018 році.

На конкурс було подано 30 робіт від 19 кафедр. І місце вибороли та стали переможцями:

у номінації «Одноосібні монографії»

- Бойченко М. А. Теоретичні та методичні засади освіти обдарованих школярів у США, Канаді та Великій Британії: монографія. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка. – 500 с. (кафедра педагогіки)

- Боряк О. В. Діагностика, формування та корекція мовленнєвої діяльності дітей із порушеннями інтелектуального розвитку молодшого шкільного віку: теорія і практика: монографія. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – 507 с. (кафедра спеціальної та інклюзивної освіти)
- Бутенко В. Г. Підготовка майбутніх вихователів до формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільників засобами ігрової діяльності: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – 256 с. (кафедра дошкільної і початкової освіти)

у номінації

«Колективні монографії»

- Institutional Basis of National Security Providing Sectors Innovation Development: monograph / наукові редактори О. Прокопенко, В. Омеляненко. – Agenda Publishing House. Coventry. United Kingdom, 2018. – 263 p. (кафедра бізнес-економіки та адміністрування)

у номінації

«Підручники/Навчальні посібники для ЗЗСО з Грифом МОН»

Комплекс від кафедри дошкільної і початкової освіти:

- Лобова О. В. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 1 класу ЗЗСО. – Київ: Школяр, 2018. – 144 с.: іл.
- Лобова О. В. Мистецтво: робочий зошит-альбом з інтегрованого курсу для 1 класу ЗЗСО. – Київ: Школяр, 2018. – 72 с.

у номінації

«Підручники/Навчальні посібники для ЗВО з Грифом університету»

- Суперечливі проблеми: формування комунікативної компетентності засобами проектної роботи: навчальний посібник для магістрантів і студентів старших курсів університетів / Ю. Г. Безвін, Г. І. Подосиннікова; за ред. Г. І. Подосиннікової. – Суми: В-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. – 164 с. (кафедра германської філології)

Поза категоріями було відзначено праці:

- Українська мова для державних службовців: навчальний посібник / автори-розробники, упорядники Л. В. Пшенична, О. М. Рудь, О. М. Семеног. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. – 280 с.
- Кравченко А. І. Старе Село та околиці першого поселення Герасима Кондратьєва (історія, сучасність 1642–2018 рр.): фотокнига. – Суми, 2018. – 88 с.
- Голодомор на Сумщині у спогадах очевидців: збірник матеріалів / Упорядкув., передм., приміт. С. В. П'ятаченка. – Вид. 2-е доп. та випр. – Суми: Видавництво «МакДен», 2018. – 368 с.

7.8.3. Періодичні наукові видання університету

У 2019 році в університеті продовжувалося видання 10 наукових журналів та збірників наукових праць:

Фахових

- «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з педагогіки, індексується міжнародною наукометричною базою даних INDEX Copernicus; зареєстровано в низці міжнародних науко метричних баз даних; отримано сертифікат ISSN 2312-5993; проіндексовано в «Бібліометрика української науки»). Головний редактор: д.пед.н., проф. Сбруєва А.А.

- «Фізико-математична освіта» (затверджено як фахове наукове видання категорії «Б» у галузі педагогічних наук; індексується міжнародною наукометричною базою даних INDEX Copernicus; зареєстровано в низці міжнародних науко метричних баз даних; отримано сертифікат ISSN 2413-158X; проіндексовано в «Бібліометрика української науки»). Головний редактор: д.пед.н., проф. Семеніхіна О.В.

- «Актуальні питання природничо-математичної освіти» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з педагогіки). Голова редакційної колегії: д.пед.н., проф. Чашечникова О. С.

- «Актуальні питання мистецької освіти та виховання» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з педагогіки). Голова редакційної колегії: д.пед.н., проф. Ніколаї Г. Ю., запрошений фахівець з ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університеті імені К. Д. Ушинського». Відповідальний за випуск від СумДПУ імені А. С. Макаренка – д.пед.н., проф. Устименко-Косоріч О. А.

- «Філософія науки: традиції та інновації» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з філософії). Головний редактор: д.філос.н., доц. Ведмедєв М. М.

наукових

- «Природничі науки». Відповідальний редактор: к.б.н., доц. Вакал А. П.
- «Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (проіндексовано в «Бібліометрика української науки»). Географічні науки». Головний редактор: д.географ.н., проф. Нешатаєв Б. М.
- «Теорія та методика навчання суспільних дисциплін». Головний редактор: д.пед.н., проф. Михайличенко О. В.

для студентів та молодих учених

- «Наукові пошуки». Головний редактор: д.пед.н., проф. Сбруєва А. А.
- «Магістр». Головний редактор: к.пед.н., проф. Козлова О. Г.

7.9. Співробітництво з науковими установами України та зарубіжжя

Головними напрямками та формами *співпраці з науковими установами України* у звітному періоді стали:

Організація та діяльність наукових підрозділів:

- Центр колективного користування науковим обладнанням – спів організатори Інститут прикладної фізики НАН України та кафедра фізики та методики навчання фізики СумДПУ імені А. С. Макаренка;
- Лабораторія гігієни навчальної діяльності та вікової фізіології – спів організатори Інститут гігієни та медичної екології імені О. М. Марзаєва НАМН України та кафедри медико-біологічних основ фізичної культури СумДПУ імені А. С. Макаренка;
- Лабораторія корекційної-реабілітаційних технологій – спів організатори Інститут спеціальної педагогіки НАПН України та кафедра корекційної та інклюзивної освіти СумДПУ імені А. С. Макаренка.

Виконання досліджень:

- Спільно з Інститутом ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України експедиційні дослідження біологічного різноманіття рослин та грибів на території «Гетьманського національного природного парку», інших природних парків та заповідних територій;
- Спільно з Інститутом загальної неорганічної хімії НАН України дослідження в межах діяльності лабораторії фізико-хімічного аналізу;

- Спільно з Інститутом української мови НАН України наукові дослідження проблеми територіальних і соціокультурних особливостей функціонування української мови в Україні;
- Спільно з Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України дослідження за такими напрямками: зміст і науково-методичне забезпечення мовнокомунікативної підготовки вчителя, викладача; організація науково-дослідної роботи майбутнього вчителя, викладача;
- Спільно з Інститутом вищої освіти НАПН України наукові дослідження у галузі педагогіки;
- Спільно з Інститутом психології імені Г. С. Костюка НАПН України дослідження у галузі психології.

*Участь науково-педагогічних працівників СумДПУ
у роботі наукових установ:*

- д.пед.н., проф. Сбруєва А. А. – член Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні НАПН України;
- к.пед.н., проф. Козлова О. Г. – науковий кореспондент Інституту педагогіки НАПН України (Лабораторія інноватики та управління закладами освіти);
- д.пед.н., проф. Дегтяренко Т. М., д.пед.н., доц. Картава Ю. А., к.пед.н. Косенко Ю. М. – члени науково-творчих колективів Інституту спеціальної педагогіки НАПН України з розроблення типових навчальних планів та навчальних програм для шкіл I та II ступенів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів;
- д.пед.н., проф. Дегтяренко Т. М. – член Спеціалізованої вченої ради Д 26.450.01 Інституту спеціальної педагогіки НАПН України із захисту дисертаційних досліджень;
- д.психол.н., проф. Кузікова С. Б. – дійсний член Академії наук вищої освіти України.

До форм співробітництва також належать спільна організація та проведення наукових заходів різних рівнів; взаємне рецензування матеріалів (дисертації, автореферати, монографії, статті, методичні рекомендації тощо), експертно-координаційна оцінка тематики дисертаційних робіт, керівництво виконанням дисертаційних досліджень, стажування викладачів, проведення наукових та асистентських практик студентів, студентські наукові контакти.

У 2019 році тривало **співробітництво із зарубіжними партнерами**, що реалізувалося шляхом: підписання та реалізації угод про співробітництво; запрошення іноземних фахівців до проведення науково-педагогічної діяльності; організації та участі у міжнародних наукових заходах; відрядження викладачів університету за кордон; активізації програм студентських обмінів та стажувань; навчання іноземних громадян; реалізації грантово-пошукової діяльності.

Інноваційні напрями співпраці СумДПУ імені А. С. Макаренка також реалізуються через:

- діяльність на базі університету: регіонального осередку Асоціації гідів України і Європи; представника Міністерства освіти і науки Сербії д.пед.н., професора Устименко-Косоріч О. А.;
- асоційовану співпрацю з Люксембургським економіко-бізнес центром Європейського Союзу (в університеті працює представник д.економ.н., професор Кудріна О. Ю.).

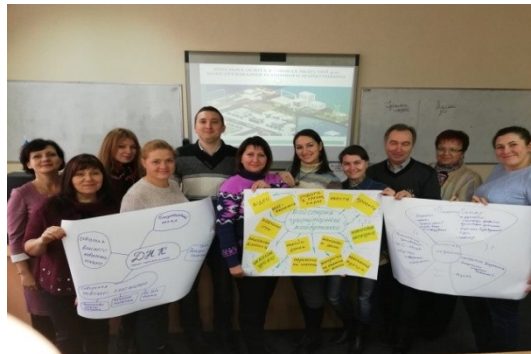
7.10. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених університету

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених університету діє на підставі відповідного Положення, ухваленого вченою радою університету (протокол № 4 від 30 жовтня 2017 р.) та затвердженого наказом ректора (№ 473 від 30 жовтня 2019 р.).

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених є органом самоврядування наукової молоді Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Головною метою діяльності Наукового товариства є всебічне сприяння науковій та винахідницькій діяльності студентів, аспірантів та молодих учених Університету, а також представництво, захист і реалізація професійних, творчих, інтелектуальних, юридичних і соціально-економічних прав та інтересів наукової молоді Університету.

Очолює Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка к.економ.н., доц. Омеляненко В. А.

7.11. Студентська наукова діяльність

Студентська наука посідає чинне місце у науково-дослідній роботі університету. Студенти проводять свої дослідження у науково-дослідних лабораторіях, наукових гуртках та проблемних групах, працюють над науковими проектами. Одними з основних показників студентської наукової роботи є перемоги у олімпіадах і конкурсах.

У всіх навчальних підрозділах університету було проведено студентські олімпіади з фахових та психолого-педагогічних дисциплін. У всеукраїнському турі олімпіади взяло участь 33 студенти з 20 навчальних дисциплін. За підсумками Всеукраїнської студентської олімпіади 6 студентів університету стали призерами. Результати участі: диплом I ступеня отримала О. Заговайло зі спеціальності «Фізична реабілітація» (науковий керівник – к.пед.н., доц. Кукса Н. В.); дипломи III ступеня отримали зі спеціальності «Фізичне виховання» О. Коваленко (наукові керівники – к.пед.н., проф. Лоза Т. О., ст. викл. Прокопова Л. І.), зі спеціальності «Фітнес і рекреація» В. Бермудес (науковий керівник – к.пед.н., ст. викл. Балашов Д. І.), зі спеціальності «Психологія» Л. Григорчук (науковий керівник – к.психол.н., ст. викл. Василевська О. І.), зі спеціальності «Географія»

М. Кругліченко, (науковий керівник – к.геогр.н., доц. Сюткін С. М.), зі спеціальності «Спеціальна освіта (корекційна педагогіка)» А. Войтенко (науковий керівник – к.пед.н., ст. викл. Косенко Ю. М.).

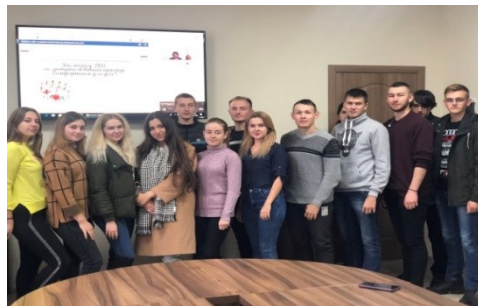
Студенти фізико-математичного факультету взяли участь у Міжнародному зимовому бліц-конкурсі з веб-дизайну та комп'ютерної графіки. Дипломом I ступеня нагороджено Токмань В.; студенти Савостян М., Дериземля Д., Стеценко К. відзначені дипломами II ступеня; дипломи III ступеня отримали Бондар М., Юшко К.; Кіблицька О., Сокол О., Притика О., Жолудь А., Дементєв Є., Батюк І., Острога М. (керівники – к.пед.н., доц. Юрченко А. О., к.пед.н., доц. Удовиченко О. М.).

Студенти університету також стали переможцями та призерами Міжнародного конкурсу з комп'ютерної графіки та веб-дизайну «CreDiCo».

На Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук було подано 40 наукових робіт із 24 галузей знань. Дипломами переможців і призерів у звітному році відзначено 14 студентів. Результати участі:

- дипломи I ступеня отримали зі спеціальності «Біологія» І. Топчій (науковий керівник – к.б.н., доц. Литвиненко Ю. І.), «Педагогічна і вікова психологія» Сема Н. (науковий керівник – к.психол.н., доц. Мотрук Т. О.), зі спеціальності «Соціальна робота» Непочтова К. (науковий керівник – к.пед.н., ст. викл. Кирилюк А. В.), зі спеціальності «Українська література» Приходько М. (науковий керівник – к.пед.н., викл. Ячменик М. М.), зі спеціальності «Фізична реабілітація» Руденко Ю. (науковий керівник – к.фіз.вих., доц. Звіряка О. М.);
- дипломами II ступеня відзначено зі спеціальності «Соціолінгвістика» Баранцева Я. (науковий керівник – к.філол.н., ст.викл. Божко І. С.), зі спеціальності «Фізика» Лебединську Ю. (науковий керівник – к.ф.-м.н., доц. Салтикова А. І.);
- дипломами III ступеня нагороджено зі спеціальності «Географія» Перехожук С. (науковий керівник – к.геогр.н., доц. Корнус О. Г.), зі спеціальності «Управління у сфері економічної конкуренції» Білу В. (науковий керівник – к.економ.н., доц. Омеляненко В. А.), зі спеціальності «Фізична культура і спорт» Мариченко О., Осадчого О. (науковий керівник – к.пед.н., доц. Дубинська О. Я.), зі спеціальності «Фітнес і рекреація» Касьяна В., Сокол Є. (науковий керівник – к.фіз.вих., ст. викл. Арешина Ю. Б.), зі спеціальності «Туризм» Левковську Ж. (науковий керівник – к.пед.н., доц. Зігунов В. М.).

У Національному конкурсі творчих робіт «Європейські цінності» до Дня Соборності України студентка Омеляненко О. нагороджена дипломом III ступеня (науковий керівник – ст. викл. Ковтун Г. І.).

7.11. Робота з удосконалення системи управління та нормативної бази

Система управління науково-дослідною та інноваційною діяльністю університету базується на таких нормативних документах, як:

- Стратегічний план-концепція інноваційного розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка на 2011–2020 роки (розглянутому на засіданні вченої ради університету (протокол № 5 від 10 січня 2011 р.) та погодженому заступником голови Сумської обласної державної адміністрації Т. Д. Іщенко 9 жовтня 2013 р.);
- Положення про наукову та науково-технічну діяльність в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (ухваленому рішенням вченої ради університету (протокол № 7 від 29 січня 2018 р.) та затвердженого наказом ректора № 42 від 29 січня 2018 р.);
- Положення про наукові школи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (зі змінами, ухваленими рішенням вченої ради університету (протокол № 4 від 24 жовтня 2016 р.) та затвердженими наказом ректора № 405 від 24 жовтня 2016 р.);
- Положення про ресурсний центр/центр трансферу технологій Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (ухваленому рішенням вченої ради університету (протокол № 13 від 25 червня 2014 р.) та затвердженого наказом ректора № 132 від 25 червня 2014 р.);
- Положення про науково-дослідну лабораторію Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (ухваленому рішенням вченої ради університету (протокол № 10 від 28 квітня 2014 р.) та затвердженого наказом ректора № 82 від 29 квітня 2014 р.);
- Положення про порядок надання грифу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка друкованим та електронним виданням та засобам навчального та наукового призначення (ухваленому рішенням вченої ради університету (протокол № 6 від 28 січня 2019 р.) та затвердженого наказом ректора № 50 від 28 січня 2019 р.).

Система управління науково-дослідною та інноваційною діяльністю університету охоплює діяльність

колегіальних органів університету

професорської ради – постійно діючого колегіального зібрання професорів університету, що здійснює дорадчі функції при ректорі щодо перспектив розвитку освіти та науки (положення щодо діяльності якої ухвалено рішенням вченої ради університету (протокол № 6 від 28 листопада 2016 р.) та затвердженого наказом ректора № 474 від 28 листопада 2016 р.);

наукової ради – колегіального науково-консультаційного і дорадчого органу університету з питань визначення стратегії організації наукової діяльності, інтеграції з освітньою діяльністю та впровадження інноваційних технологій (положення щодо діяльності якої ухвалено рішенням вченої ради університету (протокол № 1 від 29 серпня 2018 р.) та затвердженого наказом ректора № 291 від 30 серпня 2018 р.);

координаційної ради – колегіального науково-консультаційного і дорадчого органу з питань координації наукових досліджень в галузі 01 Освіта, визначення

тематики дисертаційних досліджень аспірантів та докторантів університету в галузі 01 Освіта (положення щодо діяльності якої ухвалено рішенням вченої ради університету (протокол № 2 від 25 вересня 2018 р.) та затвердженого наказом ректора № 336 від 25 вересня 2018 р.);

редакційно-видавничої ради – колегіального дорадчо-консультативного органу з питань редакційно-видавничої діяльності університету (положення щодо діяльності якої ухвалено рішенням вченої ради університету (протокол № 6 від 28 січня 2019 р.) та затвердженого наказом ректора № 50 від 28 січня 2019 р.);

підрозділів університету

науково-дослідного сектору – наукового підрозділу університету, який забезпечує виконання науково-дослідних робіт та надання науково-технічної допомоги з метою подальшого використання їх результатів для розвитку пріоритетних напрямів науки і техніки, суспільного розвитку та розбудови економіки країни, впровадження наукових розробок у виробництво та навчальний процес, а також здійснює організаційне та економічне забезпечення наукової, науково-технічної діяльності в університеті (положення щодо діяльності якого ухвалено рішенням вченої ради університету (протокол № 2 від 23 вересня 2013 р.) та затвердженого наказом ректора № 157 від 23 вересня 2013 р.);

аспірантури та докторантури – структурного підрозділу університету, створеного для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та доктора наук (положення щодо діяльності якої ухвалено рішенням вченої ради університету (протокол № 2 від 30 вересня 2019 р.) та затвердженого наказом ректора № 420 від 30 вересня 2019 р.);

методично-організаційного відділу – структурного підрозділу університету, головною метою діяльності якого є координація, моніторинг, аналіз та узагальнення навчально-методичної та науково-дослідної роботи в університеті, вдосконалення їх структурної організації (положення щодо діяльності якого ухвалено рішенням вченої ради університету (протокол № 3 від 28 жовтня 2019 р.) та затвердженого наказом ректора № 481 від 28 жовтня 2019 р.).

У 2019 році робота з удосконалення системи управління науково-дослідною та інноваційною діяльністю університету та відповідної нормативної бази здійснювалася в напрямі розробки та винесення на розгляд наукової ради Бачення, Місії та Кодексу етики Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

VIII. ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

Тематика засідань та її актуальність

Прийняття, виконання рішень, система контролю

Вчена рада є колегіальним органом управління Університету.

Головним завданням вченої ради Університету є вирішення найважливіших питань навчальної, навчально-методичної, наукової, виховної і кадрової політики Університету.

Організаційною формою роботи вченої ради є засідання, які проводяться не рідше, ніж один раз на місяць (як правило, четвертий понеділок місяця). Для вирішення нагальних питань проводиться позачергове засідання вченої ради.

Вчена рада Університету працює відповідно до Плану роботи, який ухвалюється рішенням першого засідання вченої ради у поточному навчальному році та вводиться в дію наказом ректора. План роботи Університету формує перший проректор на основі пропозицій структурних підрозділів.

Порядок денний вченої ради, як правило, включав три основні розділи: кадрові та кваліфікаційні питання, головні питання порядку денного, поточні питання, та інформаційні повідомлення.

До кадрових і кваліфікаційних питань порядку денного належать: обрання за конкурсом на посади науково-педагогічних працівників, присвоєння вчених і почесних звань, рекомендації до відзначення працівників державними, відомчими та університетськими нагородами, тощо. Усі кадрові та кваліфікаційні питання вчена рада розглядала в порядку, передбаченому Статутом Університету.

До головних питань порядку денного належать питання що стосуються діяльності підрозділів Університету (звіти керівників, у тому числі фінансові звіти, зміни у структурі, створення нових структурних підрозділів, тощо), затвердження ліцензійних справ, освітньо-професійних програм та навчальних планів, тощо.

Поточні питання порядку денного кожного засідання відображені у плані роботи Університету, як правило їх три.

Для якісної роботи усіх структурних підрозділів університету, крім поточних і головних питань до порядку денного були внесені позапланові питання: «Про затвердження Положень, «Про надання рекомендації до друку та надання Грифу СумДПУ імені А.С. Макаренка», «Про затвердження та уточнення тем дисертаційних досліджень аспірантів та здобувачів наукових ступенів», «Звіти керівників держбюджетних наукових тем», тощо.

Усі ухваленні рішення вченої ради вводяться в дію наказом ректора протягом трьох днів від дати засідання.

Відповідно до ст. 36 Закону України «Про вищу освіту», ухвалені рішення вченої ради, затверджені та введені в дію наказами по Університету є обов'язковими для виконання всіма працівниками Університету.

У результаті аналізу наказів про введення в дію рішень вченої ради, встановлено, що всі рішення були прийняті до виконання, або їхнє виконання триває відповідно до визначених їх термінів.

Накази про введення рішень вченої ради оприлюднені на офіційному сайті Університету в розділі «Вчена рада». Контроль за виконанням рішень та ухвал вченої ради покладений на відповідальних осіб, визначених наказом.

Два рази на рік учений секретар на засіданні вченої ради Університету звітує про стан та якість виконання рішень вченої ради.

Основні документи, що регламентують діяльність вченої ради (Положення про вчену раду, регламент вченої ради, склад вченої ради) оприлюднені на офіційному сайті Університету в розділі «Вчена рада».

IX. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Міжнародна діяльність Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка спрямовано на високоякісну підготовку іноземних громадян та осіб без громадянства, урізноманітнення форм співробітництва, поглиблення його змісту та підвищення результативності міжнародної наукової, освітньої, спортивної, творчої та культурної співпраці Університету із зарубіжними закладами освіти, міжнародними фондами та організаціями тощо.

9.1. Навчання іноземців та осіб без громадянства в університеті

У 2013 році Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка отримав ліцензію на право підготовки іноземців та осіб без громадянства за акредитованими спеціальностями. На 01 листопада 2019 року в університеті навчається 404 іноземця з 10 країн:

302	Туркменістан
75	Китайська Народна Республіка
10	Республіка Узбекистан
5	Ізраїль
4	Турецька Республіка
3	Республіка Сербія
2	Італійська Республіка
1	Швейцарська Конфедерація
1	Республіка Білорусь
1	Республіка Молдова

Університет у 2019-2020 році готує 374 студенти освітніх рівнів бакалавра та магістра денної та заочної форми навчання. 16 осіб з Китайської Народної Республіки приїхали до навчального закладу за програмами академічної мобільності. За третім (освітньо-науковим) рівнем університет готує 12 іноземців. На підготовчому відділенні для іноземців та осіб без громадянства по вступу у ЗВО України проходять підготовку двоє слухачів.

Найбільшою популярністю серед іноземців користуються спеціальності: англійська, німецька та російська мови факультету іноземної та слов'янської філології; математика та інформатика фізико-математичного факультету; хімія, біологія та географія природничо-географічного факультету, фізична культура, спорт, фізична терапія та ерготерапія навчально-наукового інституту фізичної

культури, музичне мистецтво та хореографія навчально-наукового інституту культури і мистецтв, історія та міжнародні відносини навчально-наукового інституту історії та філософії, початкова освіта та психологія навчально-наукового інституту педагогіки і психології тощо.

21 листопада 2019 року у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка відбувся брифінг «Нормативно-правове та інституційно-організаційне забезпечення навчання та перебування іноземців та осіб без громадянства на території України» за участі Управління державної міграційної служби України, Управління Служби безпеки України, Головного управління національної поліції та Управління патрульної поліції в Сумській області.

9.2. Співробітництво університету з закордонними освітніми установами та міжнародними організаціями

Університет має угоди про творче співробітництво з вищими та загальноосвітніми навчальними закладами та громадськими організаціями Білорусі, Болгарії, Великобританії, КНР, Німеччини, Польщі, Сербії, США Франції. На сьогодні плідна науково-педагогічна робота здійснюється в рамках 36 двосторонніх угод Університету та його структурних підрозділів. Тематика міжнародного співробітництва включає зокрема: новітні інформаційні технології при навчанні математики; філософсько-методологічні засади NBICS-цивілізації; здоров'язбережувальне виховання; модернізацію підготовки вчителів музики, хореографії, образотворчого мистецтва; розвиток підготовки фахівців у сфері ритміки і танцю, вокалу; концепції інтеркультурного виховання дітей та молоді засобами музичного мистецтва; корекційно-педагогічна робота з дітьми з

особливими потребами, логопедія, технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань; методичного забезпечення спорту високих досягнень та підготовки спортсменів світового рівня.

На постійній основі ведеться співпраця з такими міжнародними організаціями як: Фонд імені Роберта Боша (Німеччина); Громадська організація «Коло підтримки «Суми-Допомога» (Німеччина); Німецька служба академічних обмінів (DAAD), Ради міжнародної освіти (США), Програма імені Фулбрайта (США), Корпус Миру (США), Французький центр мовного та культурного співробітництва «Альянс Франсез» (Франція).

На базі Університету проводяться наукові заходи міжнародного рівня, серед яких міжнародні конференції, семінари, круглі столи, інтернет-конференції, майстер-класи іноземних фахівців. Для проведення досліджень та стажування щорічно викладачі та аспіранти виїжджають до університетів та науково-дослідних установ зарубіжжя, зокрема до Польщі, Німеччини, Румунії, Словаччини, США. Результатом стажувань є участь у викладачів у міжнародних проектах та подальша спільна робота у сфері наукової та педагогічної діяльності.

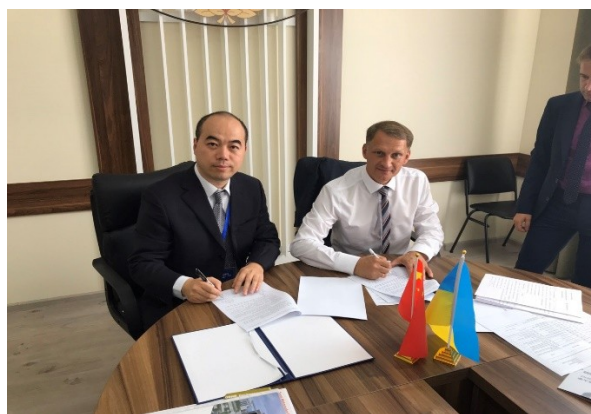
Студенти та аспіранти беруть участь у найбільш поширених програмах студентського культурного обміну та стажування за кордоном, в тому числі програмах підтримуваних урядами зарубіжних країн GlobalUGRAD (США), DAAD (Німеччина), Еразмус+ (ЄС) та ін. Крім того, студенти мають можливість стати учасниками програми «Au-Pair», «CampAmerica», «Work&Travel» і аналогічними програмами Німеччини, Фінляндії, Греції, Туреччини, США. Зростає кількість студентів, які беруть участь у мовних стажуваннях закордоном у Німеччині, Швейцарії, Австрії, Франції.

Проводиться робота з активізації грантово-пошукової діяльності, викладачі та аспіранти університету беруть участь у конкурсах міжнародних грантових програм, отримують гранти за програмами обміну, а також для участі у конференціях, семінарах та публікації наукових робіт.

9.3. Академічна мобільність студентів та викладачів університету, участь у закордонних відрядженнях

У рамках співробітництва з Північним національним університетом (м. Інчуань, Китай) діє спільна програма «студентської мобільності 3+1», а також проводиться реалізація освітніх програм «академічної мобільності 3+1 та 2+1», «скорочений термін навчання 3+2», «обмін студентами та викладачами», «програма підготовки магістрів 4+1,5». У рамках програми Еразмус+ створено програму академічної мобільності для студентів та викладачів спільно з Академією імені Яна Длугоша (м. Ченстохова) за спеціальностями соціальна робота, соціальна забезпечення, менеджмент соціокультурної діяльності, фізична культура і спорт.

9.4. Участь університету у міжнародних освітніх проектах і програмах, прийом іноземних делегацій.

В університеті продовжується дія гранту за програмою Європейської комісії Еразмус+ Модуль Жан Моне «Європеїзація докторських програм у галузі освіти на засадах інтердисциплінарного та інклюзивного підходів». Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка займає 48 місце з 443 серед ЗВО України за кількістю іноземців та осіб без громадянства. Університет займає 107 позицію у міжнародній наукометричній базі Scopus. СумДПУ імені А.С. Макаренка займає 176 позицію серед ЗВО України за даними центру міжнародних проектів «Євроосвіта» та групи експертів IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence. В університеті функціонує один з трьох філіалів Інституту Конфуція в Україні.

28 серпня 2019 року до Сумського державного педагогічного університету завітали представники Університету Хечжоу автономного району Гуансі-Чжуан Китайської Народної Республіки.

Перший проректор, професор Любов Пшенична розповіла гостям про особливості навчального процесу в університеті, особливості підготовки студентів у різних структурних підрозділах, розвиток наукових досліджень та про відомих випускників. Заступник декана Коледжу міжнародної освіти Університету Хечжоу, доцент Ву Дянін презентував свій університет, розповівши про структурні підрозділи університету, розвиток науки, студентське життя та особливості навчання. Okремо представник університету звернув увагу на туристичні місця міста Хечжоу. В рамках зустрічі підписано договір про співробітництво.

12 вересня 2019 року Сумський державний педагогічний університет відвідала делегація з Піднебесної, у складі представників Північно-Західного університету, Сіанської музичної консерваторії, Сіанського університету наук і технологій, Сяньянського педагогічного університету, Шанхайського педагогічного університету та університету наук і технологій Шенсі. Учасники зустрічі обговорили актуальні питання розвитку освіти, науки та мистецтва України і КНР. Підготовлено договори про двостороннє співробітництво.

7-9 жовтня група фахівців СумДПУ імені А.С. Макаренка працювала на освітньому симпозиумі «Роль освіти в епоху дезінформації та технологічного прогресу» у рамках проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», що реалізовується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольства США та Посольства Великої Британії в Україні, в партнерстві з МОН України та Академією української преси.

Наш Університет у числі десяти відібраних ЗВО України, які працюватимуть над модернізацією освітніх програм і модулів з підготовки майбутніх педагогів та імплементацією інфомедійної грамотності і навичок критичного мислення у навчальний процес.

Магістрант ННІ історії та філософії Володимир Сема, що бере участь у програмі подвійних дипломів, протягом двох тижнів проходив навчання у Варненському вільному університеті ім. Чорноризця Храбра (Varna Free University, Болгарія).

Магістерська програма «Міжнародне право та національна безпека», яка реалізується кафедрою права та методики викладання правознавства, має на меті підготовку високопрофесійних юристів-міжнародників, які досконало володіють і застосовують законодавство різних країн для захисту прав українських

громадян поза межами України, в міжнародних організаціях, а також представляють інтереси зарубіжних фірм, іноземних громадян в Україні, захищають інтереси нашої держави на міжнародному рівні.

В університеті розроблений алгоритм навчання та зарахування кредитів відповідно до Європейської системи перезарахування кредитів ECTS, що дає можливість студентам, навчаючись у СумДПУ, отримати ще один диплом країни ЄС.

Х. РОБОТА НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ

Наукова бібліотека є важливою складовою наукового та навчально-виховного процесів університету. Пріоритетні напрямки її діяльності – формування єдиного інформаційного середовища, підвищення якості інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу і наукової діяльності, впровадження нових бібліотечних сервісів, що сприяють позитивному іміджу та створенню комфортного бібліотечного простору.

10.1 Документально-інформаційне забезпечення наукового та освітнього процесів університету

Загальний бібліотечний фонд нараховує 892 тисячі примірників, з них книги становлять 516 тисяч документів. До його складу входять: дисертації захищені в університеті, монографії, збірники праць, підручники та навчальні посібники, видання XIX ст., наукові видання вітчизняних і зарубіжних авторів, нотні та картографічні, періодичні видання, художня література, дипломні роботи на здобуття освітньо-кваліфікаційних рівнів. Кількість навчальної літератури становить 463 тисячі документів або 51,9% від загального обсягу фонду. Частка наукової літератури становить 312 тисяч, художньої 53 тисячі документів. Фонд рідкісних видань, нараховує близько 5 тисяч примірників.

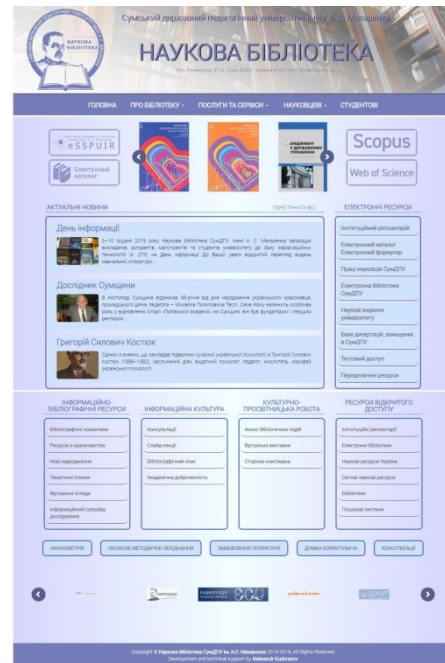
За 2018–2019 навчальний рік на потреби комплектування бібліотеки друкованими виданнями було виділено 69 695 грн. Сума передплати періодичних видань на 2019 рік склала 58 240 грн., що дає можливість передплачувати 90 назв фахової періодики. Всього за рік кількість нових надходжень склала 3 500 документів.

Протягом року здійснювались роботи з переведення фонду та електронного каталогу бібліотеки на систему класифікації УДК.

Бібліотека позиціонує себе як гібридна, орієнтована на сучасного користувача. Головним фактором цієї діяльності є комплексна автоматизація традиційних бібліотечних процесів на базі автоматизованої бібліотечної системи УФД/Бібліотека. Локальна мережа бібліотеки об'єднує 20 персональних комп'ютерів з доступом до Інтернет, в читальних залах створені зони Wi-Fi, в структурі бібліотеки виокремлено Зал інформаційних технологій, для потреб бібліотеки функціонує новий потужний сервер.

Бібліотека вивчає та запроваджує сучасні досягнення в інформаційній галузі, які допомагають задовольняти запити та потреби користувачів.

Важливим джерелом доступу до інформації виступає web-сайт бібліотеки. На сьогоднішній день – це інтерактивний інструмент для надання інформаційних послуг користувачам, просування електронних ресурсів. Він адаптований під мобільні пристрої та версії різних браузерів.

Серед найбільш затребуваних ресурсів сайту – електронний каталог, який ведеться з 1996 року і налічує 212 тис. бібліографічних записів. Він відображає активний фонд бібліотеки та служить основою для формування модулів та БД на допомогу навчально-виховному процесу ЗВО, в тому числі БД «Книгозабезпеченість», сервіс, який скеровано на аналіз книгозабезпечення дисциплін, що викладаються в університеті. Представлення цього ресурсу у відкритому доступі дозволяє користувачам працювати з інформаційним контентом цілодобово та створює можливість здійснювати електронне замовлення документів, переглядати власний е-формуляр та отримувати документи через послугу електронної доставки.

Важливою частиною електронної колекції книгозбірні є університетський репозитарій, який надає відкритий доступ до навчально-методичних і наукових матеріалів, створених університетською спільнотою. Репозитарій налічує 7 650 тис. документів. За світовим рейтингом прозорості (прозорості) інституційних репозитаріїв університетів та інших наукових установ електронний архів СумДПУ займає 585 місце з 2 692 представлених репозитаріїв.

На сайті бібліотеки працює сервіс «Віртуальна довідкова служба», що створює можливість отримувати кваліфіковану бібліографічну довідку он-лайн. За рік послугою скористались більше 80 абонентів.

До послуг користувачів – електронні ресурси, створені бібліотекою. Вони орієнтовані на інформаційні потреби університетської спільноти. Загальна кількість БД власної генерації становить 10, в тому числі 5 – повнотекстових: «Наукові видання університету», «Електронна бібліотека СумДПУ», «БД краєзнавчих періодичних матеріалів», «Бібліографічні покажчики», БД «Дисертації, захищені в СумДПУ імені А. С. Макаренка».

Користувачі бібліотеки університету мають доступ до наукових баз Scopus та Web of Science, повнотекстової колекції сучасних підручників видавництва «ЦУЛ» це майже 1 500 сучасних україномовних підручників для вищої школи.

Бібліотека постійно організовує тестові доступи до комерційних е-ресурсів: **Academic Search Complete (EBSCO-host)**, **«The Institute of Physics Publishing» (IOP Publishing)**, **INSPEC (The IET – The Institution of Engineering and Technology)**, **«Global Patents Reference Center» (EBSCO host)**, **EBSCO** тощо.

10.2 Інформаційна робота та обслуговування користувачів

Бібліотека активно здійснює інформаційний супровід наукової та навчальної діяльності університету: інформаційне забезпечення користувачів в системі ВРІ, ДОК; масове та групове інформування (проведення Днів кафедр, Днів інформації, Днів фахівця, відкритих переглядів профільної літератури); інформаційне забезпечення напрямків колективних наукових тем кафедр. Традиційно укладаються тематичні списки літератури з питань освіти та вищої школи: «Здійснюємо реформи – змінюємо Україну», «Нова українська школа», «Навчально-виховний процес у вищій школі», «Компетентність та компетенція як орієнтація педагога на професіоналізм», «Сумщина на сторінках преси». Інформація про нову літературу знаходить відображення в «Бюлетенях нових надходжень».

На допомогу навчальному процесу створені тематичні колекції web-ресурсів, що передбачають оперативне інформування користувачів про ресурси мережі Інтернет. На сайті бібліотеки представлено тематично згруповану інформацію у вигляді анотацій та гіперпосилань на найбільш актуальні та інформативні ресурси глобальної мережі. Зміст веббіографічних матеріалів відповідає профілю ЗВО та напрямкам підготовки фахівців освітянської галузі.

Диференційне обслуговування користувачів протягом року здійснювалось на 6 абонементів та 5 читальних залах (415 посадкових місць).

За єдиним обліком в бібліотеці зареєстровано 7 тисяч користувачів. Протягом 2019 року всіма підрозділами обслуговано 31 200 осіб та видано 485 300 документів.

Всі абонементи Наукової бібліотеки університету здійснюють обслуговування та книговидачу документів в автоматизованому режимі. Впровадження в роботу бібліотеки окремого програмного модуля вивело на якісно новий рівень, прискорило та розширило діапазон обслуговування користувачів: налагоджена система попереднього онлайн замовлення з можливістю резервування документів через сайт бібліотеки, у кожного користувача є свій власний кабінет. Замовлення літератури можливе також через сервіси МБА та Електронну доставку документів.

Культурно-просвітницька діяльність бібліотеки сприяє виконанню навчально-виховної місії університету. Вона здійснюється у співпраці з інститутами та факультетами університету, студентським самоврядуванням, діячами культури та мистецтв Сумщини, громадськими організаціями міста.

За рік організовано та проведено 47 масових заходів (презентації нових книг; літературні, мистецькі заходи; усні журнали; історичні, екологічні, правові години; творчі зустрічі), кількість присутніх на них склала майже 3 тисячі осіб. Основою системи культурно-просвітницької діяльності бібліотеки є національно-патріотичне виховання.

Велику увагу бібліотека приділяє пропаганді книжкового фонду через Інтернет-простір. Віртуальні виставки та огляди виступають сучасним і оперативним засобом надання інформації та ефективним методом формування нової інформаційної культури. За рік на них розміщується інформація майже про 1 тисячу документів.

10.3 Наукова та організаційно-методична робота

Важливий інноваційний напрямок діяльності бібліотеки - збір та опрацювання інформації стосовно наукометрії та бібліометрії, здійснення моніторингу наукового потенціалу університету та особистого рейтингу вчених.

Упродовж року задля поглиблення знань з використання наукометричних баз та публікації результатів власних досліджень для науковців університету, співробітниками бібліотеки здійснювалося консультування з питань:

- забезпечення належної ідентифікації науковця у міжнародному науковому просторі;
- користування освітніми, науковими веб-ресурсами та сервісами;
- вибору видання для опублікування результатів досліджень;
- оформлення публікацій відповідно до вимог конкретних вітчизняних та міжнародних видань;
- визначення наукометричних показників авторів (індексу цитувань та індексу Гірша) за даними наукометричних платформ Scopus, Web of Science;
- розміщення результатів наукових досліджень в архіві відкритого доступу (eSSPUiR);
- визначення індексу УДК до кваліфікаційних робіт, статей та наукових видань.

Організовано проведення вебінарів:

- Наукова діяльність установи;
- Індексція Google Scholar для DSPACE репозитаріїв;
- Аналіз публікаційної активності науковця та установи;
- Пошук і аналіз наукової літератури на платформі Web of Science;
- Авторські ідентифікатори RESEARCHERID, PUBLONS, ORCID, створення, корегування, функції;
- В яких виданнях опублікувати власні дослідження;
- Можливості Web of Science для науковця;
- Як розпізнати хижацькі видання, та не стати їх жертвою.

Бібліотека активно задіяна в університетському процесі формування та розвитку культури академічної доброчесності. З метою підвищення якості освітньої та наукової діяльності із забезпечення функціонування системи запобігання академічному плагіату в СумДПУ імені А. С. Макаренка, бібліотеці університету було надано акаунт-доступ до антиплагіатної інтернет-системи

StrikePlagiarism.com для перевірки випускних робіт здобувачів вищої освіти на виявлення збігів чи схожості текстів та інших академічних текстів, які підлягають обов'язковій перевірці на плагіат.

Видавнича діяльність бібліотеки спрямована на бібліографування наукового доробку науковців університету. Повнотекстова база даних бібліографічних покажчиків налічує 50 документів. В минулому році укладено два бібліографічних покажчики: біобібліографічний покажчик «Тетяна Олександрівна Лоза» та науково-бібліографічний покажчик присвячений 95-річчю заснування університету «СумДПУ імені А. С. Макаренка на шпальтах періодичних видань (1924-2019).

Бібліотека приділяє велику увагу організації та проведенню різноманітних форм соціологічних досліджень щодо якості інформаційного забезпечення та надання бібліотечних послуг.

Бібліотека університету активний учасник організації та проведення наукових конференцій, семінарів, інших заходів, як за тематикою наукової діяльності університету, так і бібліотечної спрямованості.

Більше 30 років бібліотека університету здійснює методичне керівництво університетськими бібліотеками Сумської області.

Зберігаючи кращі традиції, університетська бібліотека удосконалює та запроваджує нові форми роботи, співзвучні вимогам сьогодення.

XI. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА, ВИХОВНА ТА КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

11.1. Виховна робота

Основною метою виховної діяльності в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка є максимальне залучення студентів в цілеспрямовано організовану діяльність, що сприяє реалізації їх інтелектуального, морального, творчого та фізичного потенціалу, сприяння формуванню комплексно розвиненої і гармонійної особистості, через створення умов для становлення професійно і соціально компетентної особистості студента, здатної до творчості, яка володіє науковим світоглядом, високою культурою і громадянською відповідальністю. Виховання і навчання мають спільну мету - формування особистості майбутнього фахівця. Але виховна робота в університеті не продовжує навчальний процес, її не можна зводити до додаткових занять. Вона лише спирається на спільну з навчанням мету, яка своїм змістом, методами і організаційними формами, сприяє духовному і фізичному розвитку студентів, формуванню індивідуально і соціально значущих якостей.

Досягнення вищезазначених стратегічних виховних цілей передбачає систематичну й цілеспрямовану роботу за такими основними напрямками, як: заходи з національно-патріотичного виховання, культурно-масова, соціально-гуманітарна робота (волонтерська діяльність), соціальна робота з пільговими категоріями студентів, робота психологічної служби

Ефективність та високий рівень виховної діяльності в університеті забезпечується завдяки дії комплексної системи виховання, яка базується на чіткій координації всіх ланок навчально-виховного процесу – від ректорату, деканатів, структурних підрозділів університету до студентського самоврядування.

11.1.1. Національно-патріотичне виховання

Реалізація національно-патріотичного виховання в СумДПУ імені А. С. Макаренка проводиться згідно «Концепції національно-патріотичного виховання студентської молоді в СумДПУ імені А.С. Макаренка», створеної на базі загально-національної «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (2015 р.)», з урахуванням Указу Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання» (від 18 травня 2019 р. №286/2019), «Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», Постанови Верховної Ради України «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (від 12 травня 2015 р. №373-VIII) а також на основі аналізу стану і проблем національно-патріотичного виховання на Сумщині й відзеркалено наступними заходами.

У музеї історії університету було проведено 93 екскурсії для 1372 відвідувачів, щорічно проводиться вітальна акція «З добрим ранком, Ветеране!» для колишніх співробітників, учасників Другої світової війни, організовано 3 тематичні виставки, проведено 4 круглих столів та вечорів пам'яті, 7 показів документальних фільмів присвячених державним та ювілейним святam, 2 відкриті лекції для першокурсників.

- урочистий виховний захід до 100-річчя Соборності України;
- перегляд документального фільму «Символи Нашої Волі»;
- віртуальна стінгазета «День Соборності: мовою фактів і документів».
- круглий стіл на тему: «Історична пам'ять про Революцію Гідності» та презентація книги спогадів «Майдан від першої особи адміністрації університету»;

- поетично-музична вітальня «Поезія і музика народжена Майданом і війною»;
- історичний хронограф «Майдан. Щоб ніколи не забути»;
- кураторські бесіди в студентських групах на тему: «Пам'яті лицарів Майдану» присвячені п'ятій річниці вшанування Героїв Небесної Сотні;
- виховний захід: «Свято гідності та свободи України».

До Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав

- показ документального фільму «Я не повернувся із бою»
- бесіда на тему: «Афганістан – як це було».

До дня української писемності та міжнародного дня рідної мови

- тематичні книжкові виставки до Дня української писемності та мови;
- міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика;
- літературний захід «Нехай же слово золоте, сміється і цвіте!»
- загальноуніверситетський конкурс стіннівок та інше.

До Шевченківських днів

- літературний відео-лекторій «Вадим Скуратівський. Про Тараса Шевченка»;
- книжково-ілюстративна виставка-портрет «Живуть, Кобзарю любий, поміж нас і голос твій, і пензель твій, і слово»;
- «Шевченківські читання» у студентських групах.

До Дня пам'яті та примирення і Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні

- святкова акція «З Добрим Ранком Ветеране!», привітання учасниці бойових дій, колишньої співробітниці університету – Крамар Ганни Дмитрівни
- книжково-ілюстративна експозиція «Вічний біль війни»;
- кураторські бесіди в студентських групах «Живий вогонь пам'яті» та інше;

До Днів пам'яті жертв політичних репресій та кримсько-татарського народу

- бесіди на тему «Репресії 30-х років у Сумському державному педагогічному інституті»;
- віртуальний бібліо-дайджест «Пам'яті жертв геноциду кримсько-татарського народу».

До Днів Української вишиванки, Конституції та Незалежності України

- книжкова виставка «Конституція України – основний закон суспільства і держави»;
- святкові урочистості присвячені Дню прапора та Дню Незалежності України;
- та інше.

До Дня захисника України та Дня українського козацтва

- мітинг-реквієм та урочисте покладання квітів до пам'ятного знаку Петру Калнишевському у «Козацькому сквері»;
- виставка-інсталяція «Україна – це козацький дух і воїнів-синів незламна воля!»;
- тематичний захід «Як козаки: розваги для справжніх хлопців»;
- екскурсії до краєзнавчого музею, експозиція «Революція Гідності та АТО: сумський вимір», та інше.

До Дня пам'яті жертв Голодоморів

- участь у мітингу-реквіємі біля меморіалу жертвам Голодомору та презентації книги «Голодомор на Сумщині у спогадах очевидців»
- участь у презентації мистецько-історичного проекту «Україна-1933: Кулінарна книга. Пам'ять людська». Видання друге;
- книжково-ілюстративна виставка-реквієм «**Стежини скорботи: голодомор в Україні**»
- **запалення Свічки скорботи та інше.**

З метою формування позитивного іміджу збройних сил України, проводяться зустрічі студентів з учасниками АТО (ООС), спортивні змагання, наприклад меморіальний турнір з футзалу пам'яті Героя України Олександра Аніщенка, Богатирські ігри та інше.

У музеї історії університету створено експозицію «Волю не дають, а здобувають» присвячену подіям на Донбасі.

Активно популяризуються видатні випускники нашого ВНЗ не тільки серед студентів нашого університету, а і серед учнів шкіл, професійно-технічних училищ та відвідувачів музею історії університету.

Для студентів першого курсу проводяться екскурсії «Центральними вулицями міста Суми». Також в інститутах та факультетах організовані планові краєзнавчі екскурсії з метою ознайомлення студентів з географічним, історичним, мистецьким та соціальним минулим Сумщина та України. (зокрема до Путивля, Ромен, Новгород-Сіверського, Батурина, Умані, Чернігова, Полтави, Києва, Львова та інших міст.)

Науковою бібліотекою університету організовано та проведено більше сотні книжкових виставок, 21 віртуальна виставка та презентація та інших культурно-мистецьких заходів присвячених знаменним датам та подіям в житті українського народу, до ювілеїв видатних письменників, діячів культури та мистецтва України.

Таким чином, національно-патріотичне виховання в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка реалізовується згідно плану і має безперервний процес, що охоплює як навчальний, так і позанавчальний час студентів, аспірантів, викладачів та співробітників університету.

11.2. Культурно-мистецька діяльність

Одним з найважливіших напрямків виховної роботи в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка є розвиток творчого потенціалу студентів та організація молодіжного дозвілля в позанавчальний час. Культурно-мистецька діяльність є обов'язковою в нашому навчальному закладі, як основа правильного і здорового поглиблення студента в соціальне середовище університету. Культурно-мистецька діяльність здійснюється шляхом проведення: концертів, творчих конкурсів, конкурсів краси, і т.д. Студенти, беруть участь в різних видах заходів, вони мають можливість розкрити свій талант, відволіктися від навчального процесу, дати можливість розвиватися своїм творчим навичкам, а також зайняти власну нішу у позанавчальній діяльності.

Культурно-масова діяльність протягом звітного періоду здійснювалася з використанням традиційних форм роботи.

У лютому 2019 року в холі центрального корпусу нашого університету було досить шумно та тісно, адже всі зібрались на конкурсно-розважальну програму «Під знаком Купідона». Конкурс пройшов у теплій, домашній атмосфері. У цьому конкурсі здобули перемогу студенти фізико-математичного факультету.

У березні цього року в актовій залі зібрались студенти, викладачі, співробітники СумДПУ імені А.С.Макаренка, щоб разом зустріти Свято Весни. У цей день сильна половина нашого університету не жалкувала найніжніших слів для любих жінок. Концерт же відбувся у незвичайному стилі. Усі присутні мали можливість відчутися пасажиром авіалайнеру під назвою «СумДПУ – весняна казка». А результатом польоту стала порція позитиву та святковий настрій усіх глядачів.

21 березня 2019 у року у Акторській залі Сумського державного педагогічного університету відбулися заходи, присвячені дню весняного рівнодення і національного мусульманського свята - Навруз. Студенти з Туркменістану за підтримки відділу міжнародних зв'язків підготували святковий концерт та ознайомили гостей заходу з особливостями національного святкування Навруза серед тюркських народів.

У травні відбулась найочікуваніша подія весни – **«Міс та містер СумДПУ-2019»**. Учасниці вражали своєю жіночністю, красою та грацією, а учасники – харизмою полонили серця всіх присутніх у залі. За традицією цього року був проведений інтелектуальний конкурс, який був спрямований на розкриття інтелектуальних здібностей та талантів креативного мислення кожного учасника. 7 пар-представниць кожного факультету та інституту готувались до цього дня

близько 2 місяців, демонструючи свої найрізноманітніші таланти: вміння триматись на сцені, знімати відеокліпи в американському стилі, танцювати та багато чого іншого. У результаті ж обрали кращих із кращих. Титул міс та містер СумДПУ 2019 заслужено отримали Катерина Дубовик (ІПП) та Дмитрій Карнаушенко (ПГФ).

Завершальним заходом навчального 2018-2019 року став святковий **концерт до Дня науки.**

23 серпня співробітники СумДПУ імені А.С. Макаренка зібрались біля центрального корпусу університету, щоб відзначити День національного прапора та 28 річницю незалежності України.

Новий навчальний рік розпочався з урочистостей на біля центрального корпусу Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, де відбулась **посвята першокурсників** у студенти .

Святкування традиційно закінчилось яскравим вогняним шоу та дискотекою.

День знань розпочався із загальної **вступної лекції** для всіх студентів першого курсу у актовій залі університету, де фахівці відділу соціальної та культурно-масової роботи, голова студентського самоврядування та перший проректор університету надали важливу інформацію для студентів першого курсу.

На початку вересня у СумДПУ імені А.С.Макаренка відбувся день відкритих дверей «**Ярмарок професій**».

Цього року перед центральним корпусом університету розташувались локації з представниками факультетів та інститутів, а також студентського самоврядування. Кожен абітурієнт мав можливість не тільки поспілкуватись зі студентами та викладачами певної спеціальності, а й побачити показові виступи, презентації, долучитись до майстер-класів, конкурсів, експериментів, що допомогло краще зрозуміти специфіку навчання окремих структурних підрозділів.

У жовтні в актовій залі СумДПУ відбувся відбірковий тур та гала-концерт конкурсу «Алло, ми шукаємо таланти»! Найталановитіші першокурсники змагалися за першість в семи номінаціях. Кожен учасник проявив неабиякі творчі здібності, талант, та високий рівень майстерності. Не дивлячись на хвилювання, адже для багатьох це був перший виступ на сцені педагогічного перед великою аудиторією, всі конкурсанти якнайкраще показали себе.

У жовтні в актовій залі СумДПУ імені А.С.Макаренка відбулося професійне свято – **День працівника освіти і науки**. Традиційно кращі викладачі та співробітники були нагороджені грамотами та подяками за плідну працю та відмінні результати в роботі.

У листопаді з нагоди Міжнародного дня студента та дев'яносто п'ятої річниці університету відділом соціальної та культурно-масової роботи була підготована фотовиставка «Студент завжди студент». На світлинах було зображено студентів різних епох.

Велика увага в університеті приділяється заохоченню студентів, які беруть активну участь у громадському житті університету, студентів-відмінників, студентів, які є переможцями конкурсів наукових робіт, олімпіад, спортивних змагань різних рівнів. Так, адміністрація СумДПУ імені А.С.Макаренка преміює активістів навчальної, наукової, спортивної, культурно-масової роботи до Міжнародного дня студента, до Дня науки, та визначних подій в житті університету. У середньому щороку нагороджуються грамотами та подяками ректора, а також матеріальним заохоченням близько 100 студентів, на що витрачається понад 100 тис. грн. У цей перелік студентів входять і ті, які були нагороджені, голови Сумської обласної державної адміністрації, Сумської обласної ради, грамотами міського голови та департаменту освіти.

Кращі студенти СумДПУ імені А.С.Макаренка отримують іменні стипендії. У 2019–2020 н. р. стипендію Президента України було призначено 3 студентам університету (Дубовик Катерині – студентці IV курсу навчально-наукового інституту педагогіки і психології; Кожокарю Івану – студенту IV курсу навчально-наукового інституту фізичної культури; Луцик Ангеліні – студентці III курсу навчально-наукового інституту культури і мистецтв), стипендію Верховної Ради України – 2 студентам (Рикун Анні – студентці IV курсу навчально-наукового інституту фізичної культури; Самотузі Юлії – студентці IV курсу Навчально-наукового інституту історії і філософії), стипендію голови Сумської ОДА – 4 студентам (Баранцеву Ярославу – студенту II курсу факультету іноземної та слов'янської філології; Прокопечко Оксані – студентці IV курсу навчально-наукового інституту педагогіки і психології; Романовій Дарії – студентці IV курсу природничо-географічного факультету; Тулбурі Ауріці – студентці IV курсу фізико-математичного факультету).

11.3. Інформаційно-просвітницька діяльність

Особлива увага в СумДПУ приділяється веб-сайту та інформаційному простору. Події СумДПУ висвітлюються не тільки на сайті, а й у соціальних мережах. На початку 2018 року було створено групу у соціальній мережі фейсбук «Прес-центр СумДПУ» (www.facebook.com/pressSSPU), ще одна спільнота Інстаграм була створена у цей період. Вищезазначені аккаунти працюють з метою більшого інформування студентів, викладачів та співробітників щодо різноманітних заходів та подій в університеті, а також поза його межами, враховуючи міські та обласні заходи.

11.4. Соціально-гуманітарна робота

У СумДПУ ім. А.С. Макаренка діє волонтерський рух «Крок назустріч», який залучає студентів університету та активних сумчан до волонтерської діяльності. У 2019 н.р. було проведено більше 40 волонтерських заходів у 13 напрямках. Серед них:

- проект «Особливі майстри» (проведення майстер-класів для дітей та підлітків з особливими освітніми потребами міста Суми та Сумської області);
- проект «Школа для батьків дітей з особливими освітніми потребами «Запрошуємо до розмови»
- проект «Благодій»
- проект «Майстерня розвиваючих іграшок»
- проект «Спорт без обмежень»
- театральні студії для молоді з особливими освітніми потребами
- інтерактивні вистави та ігрові програми до свят
- змістовні екскурсії
- участь у міжнародних волонтерських проектах, наприклад «LOTS OF SOCKS», що присвячена Всесвітньому дню людей з синдромом Дауна
- участь у обласному фестивалі «Розмай», в якому взяли участь 90 дітей з особливими освітніми потребами з 18 закладів Сумської області
- щорічні благодійні акції: «Квіти для мами» до свята 8 березня «Писанкові барви» до свята Великодня.

Протягом року відбувались заняття в «Школі волонтера» та популяризувались ідей та цінностей волонтерства серед студентів університету та жителів міста Суми, що сприяло створенню позитивного іміджу СумДПУ імені А.С. Макаренка.

Соціальна робота з пільговими категоріями студентів

В університеті систематично здійснюється соціальна робота з пільговими категоріями студентів. Постійно оновлюється база даних, здійснюється документальне забезпечення зазначеної діяльності, соціально-психологічний супровід студентів вищезазначеної категорії. На кожного студента формується особова справа, завірена копія якої в десятиденний строк передається до органу соціального захисту населення за місцем розташування відповідного вищого навчального закладу. Систематично здійснюється соціальний патронаж та соціальний захист студентів пільгової категорії. Постійно оновлюється база даних, здійснюється документальне забезпечення зазначеної діяльності (довідки про перебування чи не перебування на повному державному забезпеченні, накази, службові записки, листи відповіді, листи супроводи, особові справи та інше). За запитом здійснюється соціально-психологічний супровід (індивідуальний чи груповий) студентів яким призначена соціальна стипендія чи вони звернулися до психологічної служби.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1045 «Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів» (зі змінами) студенти мають право на соціальні стипендії, які не перебувають в академічній відпустці, із числа:

- 1) дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа у разі продовження навчання до 23 років або до закінчення відповідних навчальних закладів, а також студентів (курсантів) вищого навчального закладу, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків;
- 2) осіб, які мають право на отримання соціальної стипендії відповідно до статей 20-22 і 30 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»;
- 3) шахтарів, які мають стаж підземної роботи не менш як три роки відповідно до статті 5 Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці»;
- 4) осіб, які стали студентами (курсантами) протягом трьох років після здобуття базової та/або повної загальної середньої освіти, батьки яких є шахтарями, що мають не менш як 15 років стажу підземної роботи або загинули внаслідок нещасного випадку на виробництві чи яким встановлено інвалідність I або II

- групи, відповідно до статті 5 Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці»;
- 5) осіб, визнаних постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та їх дітей (до закінчення дітьми навчання у такому закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років) відповідно до статті 44 Закону України «Про вищу освіту»;
 - 6) дітей, один з батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних у районі проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів, а також внаслідок захворювання, одержаного в період участі в антитерористичній операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії у Донецькій та Луганській областях (до закінчення навчання у такому закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років), відповідно до статті 44 Закону України «Про вищу освіту»;
 - 7) дітей, один із батьків яких загинув під час масових акцій громадянського протесту або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час масових акцій громадянського протесту (до закінчення навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23 років), відповідно до статті 44 Закону України «Про вищу освіту»;
 - 8) дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи (до закінчення навчання у такому закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років), відповідно до статті 44 Закону України «Про вищу освіту»;
 - 9) осіб, яким призначені соціальні стипендії Верховної Ради України для студентів вищих навчальних закладів з числа дітей-сиріт та дітей з малозабезпечених сімей відповідно до постанови Верховної Ради України від 24 жовтня 2002 р. № 218-IV;
 - 10) дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю I-III групи;
 - 11) студентів (курсантів) із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»;
 - 12) осіб з інвалідністю внаслідок війни відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та їх дітей (до закінчення дітьми навчання у такому закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років) відповідно до статті 44 Закону України «Про вищу освіту».

Студентам, які мають право на отримання соціальної стипендії і набувають право на отримання академічної стипендії, виплачується тільки один вид стипендії за їх вибором, крім дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та особам з їх числа, а також студентам, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, яким одночасно виплачується академічна та соціальна стипендії відповідно до законодавства.

На кожного студента формується особова справа, який звернувся за призначенням соціальної стипендії. Завірена копія особової справи в десятиденний строк з дня звернення студента передається до органу соціального захисту населення.

Соціальна стипендія призначається починаючи з місяця звернення за її наданням та виплачується щомісяця в такому розмірі: студентам вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації, які мають право на призначення соціальних стипендій, - **1180 гривень**; студентам вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, а також студентів (курсантів) вищого навчального закладу, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, - **2360 гривень**.

Станом на **грудень місяць 2019 року** соціальна стипендія призначена **193 студентам**:

- 61 особа** із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- 3 особи** із числа осіб, визнаних постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій;
- 63 особи** із числа дітей осіб, визнаних постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій;
- 2 особи** із числа дітей, один з батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичної операції;
- 18 осіб** із числа дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи;
- 37 особи** із числа дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю I-III групи;
- 9 осіб** із числа студентів із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям».

Відповідно до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування» від 13.01.2005 р. № 2342-М, Постановою Кабінету міністрів від 05.04.1994 р. № 226 (зі змінами) «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування» та наказу Міністерства освіти і науки України № 763 від 17.11.2003 «Про затвердження норм матеріального та нормативів фінансового забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також вихованців шкіл-інтернатів» студентам із числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування надані готівкові кошти для придбання навчальної літератури, для первинного придбання одягу та взуття, для щорічного поновлення одягу, для придбання комплекту нового одягу та взуття при продовженні навчання та грошова допомога при продовженні навчання у розмірі **418 тисяч 457 гривень 25 копійок**.

Грошову допомогу для придбання навчальної літератури в розмірі трьох місячних стипендій (7 080 гривень) **55 осіб**, які навчаються на повному державному забезпеченні (1, 2, 3, 4, 5, 6 курс) – загальна сума **389 тисяч 400 гривень**.

Для первісного придбання предметів гардероба та текстильної білизни видати готівкові кошти з розрахунку як 35 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (595 гривень) **21 осіб**, які були зараховані до складу студентів на 2019/2020 навчальний рік (1, 1-стн, 5 курс) – загальна сума **12 тисяч 495 гривень**.

Для щорічного поновлення предметів гардероба та текстильної білизни видати готівкові кошти у розмірі 65 відсотків від 35 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (386 гривень 75 копійок) **39 осіб**, які продовжують навчання в університеті (2, 3, 4, 6 курс) – загальна сума **15 тисяч 83 гривні 25 копійок**.

Кошти для придбання комплекту нового одягу та взуття при вступі на навчання у розмірі 12 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (204 гривень) **6 осіб**, які продовжили навчання (5 курс) – загальна сума **1 тисяча 224 гривні**.

Грошову допомогу при вступі на навчання у розмірі 2,5 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (42 гривень 50 копійок) **6** осіб, які продовжили навчання (5 курс) – загальна сума **255** гривень.

Відповідно до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування» від 13.01.2005 р. № 2342-М, Постанови Кабінету Міністрів від 05.04.1994 р. № 226 (зі змінами) «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування», листа Міністерства освіти і науки України № 10/2-490 від 08.07.2009 «Щодо виплати допомоги при працевлаштуванні дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування» та листа – роз'яснення Міністерства освіти і науки України №10/2-693 від 26.05.2010 року студентам з числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування випускники на одну особу виплачується грошова компенсація на придбання одягу та взуття з розрахунку як 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також одноразову грошову допомогу в розмірі шести прожиткових мінімумів при працевлаштуванні.

В кінці календарного року систематично **виплачується матеріальна допомога** всім студентам з числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, та особи з їх числа у разі продовження до 23 років або до закінчення вищого навчального закладу, а також студенти, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків у розмірі **136 гривень**.

Кожного місяця відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 «Питання стипендіального забезпечення», наказу Міністерства освіти і науки України від 21 липня 2004 року № 613 «Про постанову Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 «Питання стипендіального забезпечення» та Постанови Кабінету Міністрів України від 25.08.2012 р. № 703 студентам з числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, та особи з їх числа у разі продовження навчання до 23 років або до закінчення вищого навчального закладу, а також студенти, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків нараховуються кошти на харчування начальником планово-фінансового відділу університету, підставою є службова записка соціального педагога.

Щороку за запитом студентам із числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування виготовляються єдині квитки, які дають право на безоплатне відвідування кінотеатрів, виставок, музеїв, театрів, спортивних споруд, а також безкоштовний проїзд у міському та міжміському транспорті.

Одним із важливих аспектів забезпечення ефективної реалізації концепції розвитку університету є забезпечення належного стану соціально-психологічної сфери.

На початку 2019-2020 навчального року соціальним педагогом та практичним психологом був проведений ознайомчий семінар для студентів пільгової категорії із числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які були зараховані на навчання з 01 вересня 2019 року. На даній зустрічі студенти мали змогу: познайомитися з діяльністю психологічної служби, основними завданнями та напрямками роботи; особисто задати питання, які їх турбують, соціальному педагогу та практичному психологу; дізнатися про можливості отримання академічної та соціальної стипендії під час навчання в університеті, що для цього треба та які документи необхідно підготувати; ознайомитись зі своїми правами та обов'язками в

рамках навчання в університеті; дізналися корисну інформацію про різноманітні центри та організації до яких студенти можуть звернутися за допомогою.

У вересні місяці з кожним студентом, який зарахований на перший курс із числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування проводиться діагностична робота.

Відповідно до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування» від 13.01.2005 р. № 2342-М, Постанови Кабінету Міністрів від 05.04.1994 р. № 226 (зі змінами) «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування», листа Міністерства освіти і науки України № 10/2-490 від 08.07.2009 «Щодо виплати допомоги при працевлаштуванні дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування» та листа – роз'яснення Міністерства освіти і науки України №10/2-693 від 26.05.2010 року студентам із числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, випускникам 2019 року, надаємо грошову компенсацію на придбання одягу та взуття з розрахунку як 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також одноразову грошову допомогу в розмірі шести прожиткових мінімумів при працевлаштуванні. У зв'язку з цим в грудні місяці 2019 року відбудеться семінар для студентів пільгової категорії із числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування 4, 5 та 6 курсів метою якого є ознайомлення «Щодо виплати допомоги при працевлаштуванні дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування».

Робота психологічної служби

На початку січня психологічна служба брала участь у зустрічі членів Методичного об'єднання практичних психологів ЗВО III-IV рівня акредитації м. Суми.

На базі психологічної служби діє творча лабораторія «ART+». Були проведені майстер-класи для студентів за темою «Арт-технології в роботі сучасного педагога».

В лютому для студентів СумДПУ були проведені інтерактивні лекції за темою:»Soft skills в роботі сучасного педагога»; практичне заняття «Профілактика емоційного вигорання для допомагаючих професій» в рамках курсу підвищення

кваліфікації працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за напрямком «Соціальна робота із сім'ями в складних життєвих обставинах», проводились майстер-класи для студентів за темою «Казкотерапія в роботі сучасного педагога».

Для підвищення кваліфікації Психологічна служба постійно бере участь у науково – практичній конференціях та семінарах, які відбуваються як в СумДПУ імені А. С. Макаренка, так і в інших університетах нашого міста. На конференціях слухали лекції та відвідували майстер–класи на теми: «Систематичність психологічної кризи», «Використання арт – терапії в реабілітації дітей – інвалідів», «Smart-харчування, як раціональне відношення до здоров'я – своєрідний ресурс людини під час життєвої кризи», «Хороший стрес», «Тайм-менеджмент у нашому житті», «Мій внутрішній всесвіт», «Сексуальність. Дослідження і ресурс».

У березні Психологічна служба брала участь у заході для студентів за програмою Товариства Червоного Хреста України «Психосоціальна підтримка населення. Модуль: Діти. Травматичні події та методи роботи з різними віковими категоріями».

Також у цьому місяці були проведені арт-терапевтичні тренінги для студентів. Знайомилися та випробовували на власному досвіді раціонально-інтуїтивну терапію (правопівкульне малювання). Ця методика, яку впровадила Бетті Едвардс, викладач мистецтв з американської школи, має на меті «відключення» лівої півкулі, що відповідає за логічну оцінку дій.

Були проведені тренінги для абітурієнтів «Моє майбутнє-запорука успіху», на якому студенти опрацювали практичні методики з арт-терапії, діагностику особистості, де робили вправу з коучингу «Колесо балансу» та ознайомилися з теоретичним матеріалом.

Психологічна служба СумДПУ організувала та провела семінар для психологів міста «Тривожні та фобічні розлади», та тренінги на тему «Особливості тайм-менджменту» для студентів. У процесі тренінгу учасники вчилися ефективно організовувати та планувати власний час, а також дізнались про основні методики тайм-менджменту.

Також були проведені майстер-класи з арт-терапії для студентів заочної форми навчання за темою «Проективні методи роботи».

Квітень був насичений низкою заходів. Було проведено тренінг «Згуртованість колективу», розроблено та оновлено інформаційний стенд «Соціально-психологічний INSTAGRAM», в якому йдеться про 14 акцію всеукраїнського благодійного фонду «Серце до серця». На стенді представлена детальна інформація про мету акції та способи, якими можна долучитися до неї. У цьому ж місяці було проведено декілька тренінгів на тему «Мотивація», для освоєння студентами важливих умов стимулювання власних ресурсів та формування соціальних умінь, для навчання та подальшого життя.

До всеукраїнського дня психолога, психологічною службою було проведено низку заходів: дитячу студію для особливих дітей «АРТ+» з метою активізації творчого мислення за допомогою арт-терапії; для населення міста Суми провели міні-флешмоб, під час якого роздавали людям мотивуючі побажання, а також збирали кошти для акції «Від серця до серця»; майстер-класи для студентів. «Метафоричні асоціативні картки в роботі допомагаючих професій; розробили авторські тренінги для роботи зі

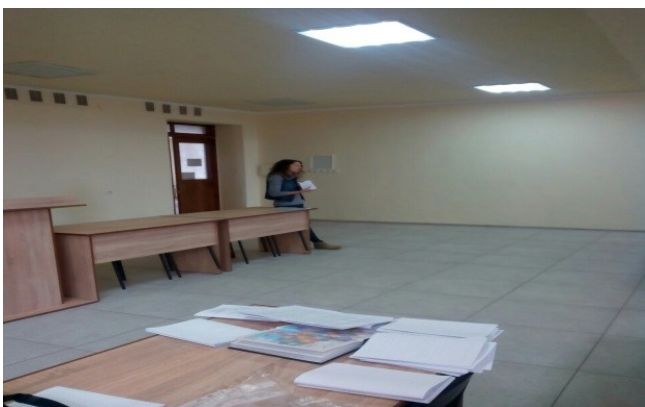
студентською молоддю; інтерактивні заняття зі студентами: «Основні види діяльності психологічної служби»; читацький клуб «Solaris», де обговорювали та аналізували твір відомого психотерапевта Віктора Франкла «Скажи життю ТАК»; протягом звітного періоду Психологічна служба виступала на ТВ та радіо.

Психологічна служба разом зі студентами природничо-географічного факультету отримала можливість презентувати свій власний проект «Проекція мого погляду: минуле та майбутнє» у фестивалі «Ніч міста», який був присвячений Дню міста Суми.

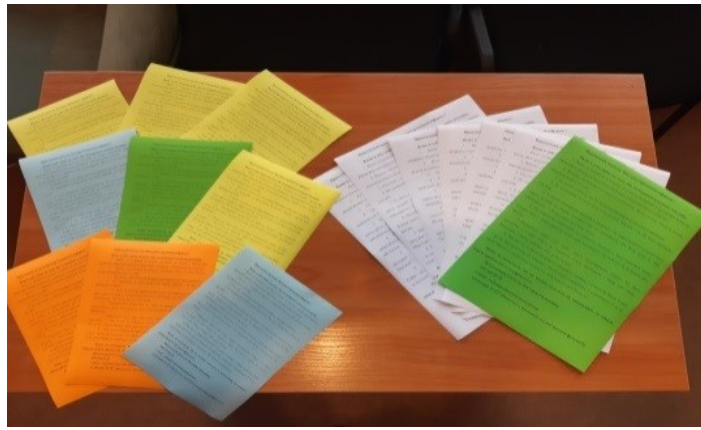
У вересні було проведено семінар для старост 1го курсу та анкетування «Адаптація першокурсників», опитано 566 студентів і «Опитування щодо умов проживання в гуртожитку». Також познайомили студентів з основними напрямками роботи Психологічної служби: консультативною, просвітницькою, волонтерською, діагностичною, тренінговою.

Після проведеного анкетування виявлено запит студентів на тренінгові заняття та проведені тренінги за такими темами:

- «Тайм-менеджмент: крок до успіху»;
- «Ораторське мистецтво»
- «Згуртованість колективу»;
- «Дружній колектив»;
- «Гуртова робота».

10 вересня щорічно відзначається Всесвітній день запобігання суїциду. Психологічною службою було розроблено пам'ятки щодо профілактики суїциду, також на всіх факультетах було проведено профілактичні заходи, які були спрямовані на інформування причин суїциду та надання рекомендацій реагування на суїцидальну поведінку.

Вересень відзначився низкою заходів: зустрічі зі студентами, спрямовані на інформування учасників освітнього процесу про запровадження адміністративної відповідальності за вчинення булінгу (цькування) та формування в суспільстві небайдужості до проблеми булінгу; долучаючись до Міжнародного дня миру, який проходить кожного року 21 вересня, Психологічна служба провела освітню та інформаційну акцію для студентів 1 курсу для залучення уваги в підтримці цього дня та спонуканню окремих людей чи груп до осмислення проблем миру, обміну інформації та практичним досвідом для його досягнення!

Жовтень був насичений для студентів інформаційно-просвітницькими заходами. До Міжнародного Дня Психічного здоров'я проведено ряд тренінгів для студентів Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка: для залучення уваги до особистого благополуччя, підтримки здорових відносин і здатності кожної окремої людини зробити внесок в життя суспільства; «Життя - найвища цінність людини».

У листопаді робота Психологічної служби велася зі студентами за такими напрямками:

- «Здоровий спосіб життя-основа успіху»;
- «Ефективне спілкування»;
- «Як подолати стрес перед іспитами»;
- «Я-лідер».

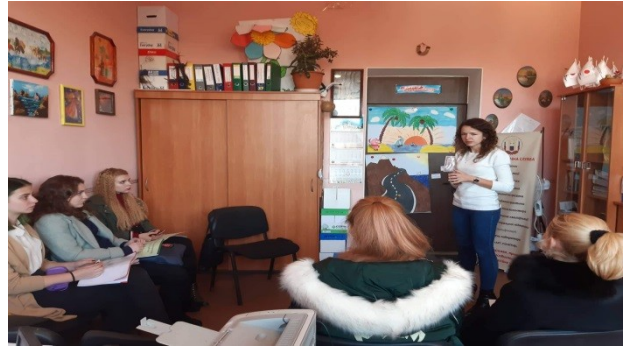

У листопаді Психологічна служба активно працювала на всіх факультетах з тренінгами на тему «Цінність людського життя».

25 листопада 2019 року в Україні розпочалася акція «16 днів проти насильства» до Міжнародного дня проти насильства щодо жінок. Зі студентами говорили про важливість даної теми з метою підвищення інформованості молодих дівчат і жінок щодо виявлення та протидії різним формам і проявам насильства. Захід було проведено для сприяння формуванню ненасильницької поведінки щодо дівчат і жінок серед молоді, та заохочення допомагати особам, які зазнають насильства.

Один із напрямків діяльності психологічної служби є робота з іноземними студентами. Відбулося тренінгові заняття на тему: «Адаптація до України-культурологічний аспект». Разом зі студентами обговорювали особливості та специфіку навчально-виховного процесу у ВНЗ. Іноземні студенти розповідали про культуру та традиції своєї Батьківщини.

Протягом навчального року були такі запити індивідуальних консультацій:

- Втрата близької людини,
- Страх смерті,
- Тривожність,
- Розрив відносин,
- Страх самотності,
- Конфліктні ситуації з батьками,
- Агресивність,
- Панічні атаки,
- Суїцидні думки,
- Булімія,
- Страх іспитів,
- Страх майбутнього,
- Відсутність порозуміння з батьками.

Отже, соціальна та культурно-масова робота є невід'ємною складовою виховного процесу в СумДПУ. Забезпечення організаційних, морально-психологічних, інформаційних, культурно-просвітницьких та соціальних заходів, підтримка позитивного соціально-психологічного мікроклімату в колективі, підвищення життєвого рівня студентів, аспірантів, їх заохочення за успіхи в навчанні, участь у культурно-масовій, спортивній та громадській роботі університету є важливим фактором для формування всебічно розвиненої особистості, майбутнього педагога.

ХІІ. СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА ТА ДОСЯГНЕННЯ У СПОРТІ

12.1. Участь студентів та викладачів в університетських, міських, обласних спортивних заходах

Фізична культура – невідемна складова загальної і спеціальної культури особистості сучасного фахівця, що становить фундамент його фізичного, духовного благополуччя й успіху у виробничій діяльності. Вона служить якісно динамічної характеристикою рівня розвитку і реалізації можливостей людини, забезпечує біологічний потенціал її життєдіяльності, необхідний для гармонійного розвитку, прояву соціальної активності, творчої праці.

Спортивно-масова робота займає значне місце у житті студентів університету і спрямована на широке залучення студентської молоді до самостійних систематичних занять фізичними вправами, виховання потреби у здоровому способі життя, зміцнення здоров'я, формуванню фізичних і духовних якостей особистості.

Для вирішення цих важливих завдань в університеті діють секції з таких видів спорту: футбол, міні-футбол, фут зал, панкратіон, греплінг, лижні гонки, біатлон, класичний жим, стрільба із лука, баскетбол, волейбол, настільний теніс, бадмінтон, гирьовий спорт, атлетизм, туризм, вільна боротьба, ритмічна гімнастика, легка атлетика, акробатика, споривна аеробіка, бокс, плавання, що дозволяє студентам та викладачам покращувати рівень своєї спортивної майстерності.

Студенти активно беруть участь в усіх міських, обласних, всеукраїнських змаганнях, чемпіонатах України, Європи і світу.

Спортивне життя в університеті постійно розвивається. Запорукою цього є активна наполеглива праця співробітників навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивного клубу «Прометей».

Протягом 2019 року студенти-спортсмени Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка приймали участь, ставали переможцями та призерами у змаганнях різного. Одним з головних факторів успіху наших спортсменів у 2019 році стала підтримка адміністрації університету для розвитку фізичної культури і спорту.

Запорукою цього є відремонтовані та здані в експлуатацію три спортивні споруди, а саме спортивна зала центрального корпусу, гімнастична і тренажерна зали, що поліпшує умови для якісного викладання фізичного виховання та спортивних дисциплін, дає можливість проводити змагання різного рівня.

Протягом року проводилася велика низка спортивно-масових заходів, у яких мали змогу приймати участь студенти, викладачі, співробітники університету. Також були проведені профорієнтаційні заходи із залученням учнівської молоді та вихованців ДЮСШ Сумської області.

Найбільш популярними та масовими стали:

- Спортивний флешмоб «Зарядка», присвячений Дню фізичної культури і спорту;
- чемпіонати університету серед факультетських та інститутських команд з шахів, шашок, волейболу (жін., чол.);

- Кубок директора НН ІФК з паркового волейболу, присвячені міжнародному Дню студентського спорту;

- Легкоатлетичний крос пам'яті О.Барабаша;
- Турнір з футзалу пам'яті С.П. Кізеєва;
- Різдвяний турнір з міні-футболу пам'яті В.К. Танькова та новостворений профорієнтаційний турнір пам'яті В.К. Танькова «Junior»;

- Жіночий футзальний турнір, присвячений міжнародному жіночому Дню;
- чемпіонат України з велосипедного туризму. Студент НН Інституту фізичної культури Пилипчук Олександр був третім у «Фігурка» серед юніорів, другим у «Тріалі» та у «Комплексній дистанції»;

- Розіграш кубку директора НН Інституту фізичної культури з паркового волейболу. 17 вересня відбувся традиційний розіграш кубку директора НН Інституту фізичної культури з паркового волейболу. Цьогорічний турнір вийшов за рамки університету – з п'яти команд-учасниць дві були міськими (Мрія та Beach Boys). Учасники кубку директора продемонстрували високий клас своєї майстерності, ігри пройшли в напруженій боротьбі але в дружній атмосфері.

1м. Мрія. 2м. Beach Boys. 3м. Прометей.

- Благодійний турнір з бадмінтону;

- Кубок ректора зі спортивної гімнастики серед юнаків;

- Меморіальний турнір, пам'яті О. Аніщенка з футзалу.

12.2.Здобутки студентів на Всеукраїнському та міжнародному рівні

Футбольна збірна університету посіла четверте місце у Літній Універсіаді України серед ЗВО, а в обласній універсіаді вибороли перше місце.

Футзальна збірна увійшла до вісімки кращих серед ЗВО, у регулярному чемпіонаті студентської ліги Сумщини з футзалу стали першими, а також стали чемпіоном міста Суми.

- вперше наша команда взяла участь у пляжному футболі та посіла четверте місце серед ЗВО України.
- команда «ІФК СумДПУ» з хокею на траві посіла третє місце у чемпіонаті України.

- відбувся турнір WWFC зі змішаних єдиноборств. Під керівництвом Заслуженого тренера України, доцента кафедри ТМС Сергія Чередниченко випускники НН Інституту фізичної культури Кирило Горобець і Сергій Гузев провели титульні бої за звання чемпіонів WWFC. Сергій у протистоянні з поляком Гжегожа Шиви у середній вазі (84 кг) роздільним рішенням суддів відстояв свій титул чемпіона. Кирило Горобець також здобув блискавичну перемогу задушливим прийомом у 3-му раунді над Рінатом Саякбаєвим і отримав пояс тимчасового чемпіона WWFC у вазі 70 кг.
- За підготовку переможців та призерів чемпіонату Світу з панкратіону та греплінгу спеціальний орден Міжнародної спортивної премії «Золотий Мангуст» отримав Заслужений тренер України, доцент кафедри ТМФК Чередніченко Сергій Вікторович;

- Шість золотих та чотири срібних медалі вибороли наші студенти у Літній універсіаді України серед ЗВО зі стрільби із лука. Двоє з спортсменів увійшли до складу збірної команди України для участі у Всесвітній універсіаді та вибороли бронзову нагороду. За підсумками Літньої універсіади 2019 року в Італії Тренер Солоненко Євген Васильович, та призерка універсіади Ірина нагороджені медалями «За працю та звитягу».
- СумДПУ імені А.С. Макаренка посів четверте місце у Зимовій Універсіаді України (лижні гонки, біатлон) серед ЗВО.

12.3. Наша спортивна гордість

- Олександр Зінченко – чемпіон англійської Прем'єр Ліги з футболу володар кубку Англії та кубку футбольної ліги у складі команди «Манчестер Сіті», у складі збірної команди України виборов перше місце у групі кваліфікації до чемпіонату Європи.

- Рикун Анна – чемпіонка Світу та Європи з класичного жиму

- Литвин Анастасія – срібна призерка чемпіонату Світу зі спортивної аеробіки

- Журавок Юлія – чемпіонка та срібна призерка чемпіонату Європи з біатлону

- Кожокарь Іван – чемпіон Європи зі стрільби із лука в приміщенні

- Січеннікова Лідія, Павлова Анастасія – бронзові призерки чемпіонату Європи зі стрільби із лука в приміщенні

- Гуменюк Антон, Гавриленко Антон – чемпіони Європи та володарі кубку Андалузії серед спортсменів з вадами зору

- Москаленко Тимур – чемпіон Світу з кікбоксингу серед юніорів

- Ніконець Денис, Козлов Олександр, Воскобойник Анастасія – чемпіони Світу з панкратіону

XIII. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

13.1. Матеріально-технічна база

Комп'ютерний парк університету налічує близько 350 персональних комп'ютерів, близько 150 принтерів, 50 сканерів та 80 копіювальних апаратів. Крім комп'ютерів, що використовуються безпосередньо в навчальному процесі, комп'ютерна техніка та периферійне обладнання використовуються в підрозділах університету. Протягом року близько 20 застарілих комп'ютерів було замінено новими.

З метою якісного забезпечення освітнього процесу в університеті використовується 19 комп'ютерних класів, близько 50 навчальних аудиторій університету обладнано мультимедійними системами.

Роботу університету забезпечують 4 сервери: сервер «Інтернет», сервер «1С-Бухгалтерія», сервер «Деканат», та сервер «УДФ-Бібліотека». В 2019 році було придбано новий потужний сервер на який перенесено програмне забезпечення, що забезпечує автоматизацію навчального процесу.

13.2. Локальна комп'ютерна мережа

Сучасне суспільство важко уявити без використання різноманітних інформаційних та мережевих технологій. Смартфони, комп'ютери, планшети та інші комунікаційні засоби застосовуються майже у всіх галузях виробництва та сфер життя. Інформаційні технології дозволяють пов'язувати користувачів у певні інформаційні простори. Одним із видом таких інформаційних просторів є комп'ютерні мережі.

Локальна мережа передавання даних університету (LAN) використовується для з'єднання між собою за допомогою спеціальних апаратно-програмних засобів комп'ютерів, розташованих на невеликій території. Метою створення LAN є доступ до розміщених на інших комп'ютерах мережі розподілених ресурсів: інформаційних, програмних та технічних. До основних компонентів локальних мереж відносять:

- комп'ютери;
- програмне забезпечення мережі (мережеві операційні системи і мережеві додатки);

- комунікаційне обладнання;
- структуровані кабельні системи.

В локальній мережі університету використовуються комп'ютери двох типів:

- Робочі станції, які через мережу отримують доступ до розподілених ресурсів та призначені для розв'язування прикладних задач;
- Центральний комп'ютер (сервер), який містить розподілені ресурси, доступні для інших комп'ютерів (клієнтів).

Локальна комп'ютерна мережа університету – це комунікаційна мережа, яка забезпечує в межах деякої обмеженої території взаємозв'язок для широкого кола програмних продуктів, дозволяє проводити обмін інформацією, включає до себе спеціалізоване програмне забезпечення.

Майже всі комп'ютери університету об'єднані в локальну комп'ютерну мережу, що дає змогу використовувати мережеве програмне забезпечення, спільні принтери і мережеві ресурси та доступ до глобальної мережі Інтернет.

Корпуси університету, а саме: центральний учбовий корпус, інститут філології, корпус фізико-математичного факультету, «майстерні» (редакційно-видавничий відділ), спортивний і 4-й учбовий корпуси, гуртожитки з'єднані за допомогою високошвидкісних оптоволоконних ліній зв'язку.

Протягом року частина мережевого обладнання локальної мережі була замінена на нове, більш потужне зі швидкістю портів до 1Гбіт/с, що дало змогу розвантажити основні її напрямки і збільшити швидкість роботи локальних сервісів.

13.3. Інтернет

Internet - глобальна комп'ютерна мережа, що охоплює увесь світ. Сьогодні Internet має близько 150 мільйонів абонентів у більш ніж 170 країнах світу. Internet утворює ядро, що забезпечує зв'язок різних інформаційних мереж, що належать різним установам в усьому світі.

Університет під'єднаний до глобальної комп'ютерної мережі Інтернет через Інтернет-сервіс провайдера за допомогою оптоволоконних ліній передачі даних. Виходячи з того, що останніми роками стрімко зростає кількість інформації, що передається в електронному вигляді, швидкість підключення Університету до мережі Інтернет була збільшена до 200 Мбіт/с в обох напрямках. Всі комп'ютери, які входять до локальної мережі мають доступ до мережі Інтернет та електронної пошти. В наступному році планується прокладення до Університету ще одної оптоволоконної лінії та підключення по ній до іншого інтернет провайдера. Наявність двох незалежних каналів забезпечить надійність підключення Університету до мережі Інтернет та, у разі потреби, дасть змогу оперативно змінювати його швидкість. Загальну швидкість з якою Університет буде підключений до мережі Інтернет в наступному році планується підняти до 500 Мбіт/с.

Протягом останніх років ведеться робота по покриттю території університету бездротовим доступом до Інтернету за допомогою Wi-Fi, завдяки чому студенти і співробітники університету мають змогу вільно підключитись до мережі Інтернет у всіх корпусах університету.

Всі підрозділи університету мають електронні поштові скриньки в корпоративному домені ssru.edu.ua. В минулому році корпоративна електронна пошта університету була перенесена на сервіси Google завдяки чому у поштових відправленнях, що надходять, значно зменшилась кількість небажаних повідомлень «Спаму», збільшилась надійність захисту електронних скриньок, з'явилась можливість користуватися корпоративною поштою з будь-якого місця та будь-якого мобільного пристрою.

13.4. Автоматизація управління діяльністю університету

Для автоматизації планування та обліку навчального процесу в Університеті використовується пакет програм «Деканат» розробки ПП «Політек-СОФТ». Він дозволяє:

- створити структуру навчального процесу вищого навчального закладу (факультети, кафедри, спеціальності, спеціалізації, навчальні плани, академічні та збірні групи, підгрупи, лекційні потоки);
- обробляти дані щодо навантаження кафедр;
- вести базу всіх викладачів вищого навчального закладу, їх планового навантаження, розклад їх роботи;
- вести базу всіх студентів вищого навчального закладу та подій, що відбуваються з ними під час навчання (оцінки, відвідування занять, рух студентів);
- розподіляти аудиторний фонд вищого навчального закладу, його використання, розклад занять.

Для автоматизації бухгалтерського та фінансового обліку в Університеті використовується програмний комплекс UA-Бюджет. Він дає змогу оперативного ведення господарської діяльності за такими напрямками: фінансовий облік; облік договорів; облік грошових коштів, зобов'язань; облік матеріальних цінностей; облік

послуг; бухгалтерський облік взаєморозрахунків; заробітна плата та кадри; звітність; стипендія.

Для комплексної автоматизації діяльності бібліотеки в Університеті використовується Автоматизована інформаційно-бібліотечна система «УФД/Бібліотека». Вона забезпечує автоматизацію основних виробничих циклів бібліотеки:

- каталогізація видань, створення аналітичних описів, підготовку бібліографічних довідок та показчиків.
- відбір документів за різними ознаками, перегляд бібліографічних описів, відомостей про наявність та електронних копій;
- комплектування бібліотеки, облік та аналіз стану бібліотечного фонду.
- обслуговування читачів: замовлення, видача та повернення літератури.

13.5. WEB-Сайт

В умовах інноваційного типу суспільного прогресу освіта взагалі, вища освіта особливо відіграють найважливішу роль у людському розвитку. Саме людський вимір нині стає пріоритетним у характеристиці глобальних цивілізаційних змін, оцінці їх значимості та впливу. Тому категорії «лідерства», «інтелігентності», «таланту» й інші стають у ряд ключових. Якраз ефективне формування та використання потужного потенціалу освітньої сфери, її теоретико-методологічного і методичного супроводу слугують розкриттю і підтримці найсильніших сторін кожної індивідуальної особистості, окремого інституційного утворення, національного або інтернаціонального суспільного об'єднання.

Основні засади діяльності WEB-сайту університету є:

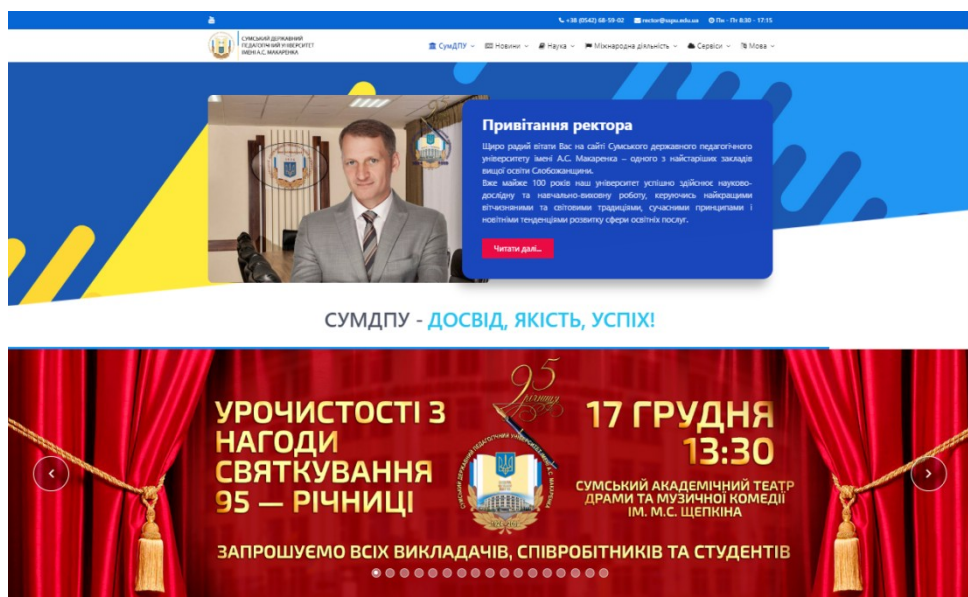
- ефективне подання Університету та його підрозділів у WWW;
- орієнтованість на відвідувачів;
- забезпечення якості інформаційного наповнення;
- безперебійне функціонування;
- забезпечення інформаційної безпеки;
- дотримання авторських прав;
- колаборативне створення інформаційного наповнення, а основною метою сайту є оприлюднення інформації про Університет в системі WWW.

До основних завдань WEB-сайту належать:

- позиціонування Університету як високотехнологічного, відкритого для світу навчального закладу, що спирається на багаторічні традиції та володіє потужним науковим потенціалом;
- ефективне подання Університету та усіх його підрозділів у WWW;
- ефективне висвітлення у WWW важливих подій, заходів та послуг Університету;
- підвищення рівня обізнаності суспільства про Університет;
- підвищення престижу Університету серед вітчизняної та міжнародної академічної спільноти, в очах потенційних партнерів та доброчинців;
- підвищення конкурентоздатності Університету та його популярності серед абітурієнтів.

На сервері університету розміщений і функціонує офіційний сайт СумДПУ ім. А.С.Макаренка, який створений на основі безкоштовної системи управління сайтами **Joomla**. Постійно ведеться робота по його оновленню, вдосконаленню і

наданню нових функціональних можливостей. Нещодавно, використовуючи останні тенденції в розробленні сайтів, був створений новий офіційний сайт Університету на новому домені sspu.edu.ua.

Для навчально-наукових інститутів та факультетів створені окремі сайти в межах офіційного домену Університету на яких розміщується інформація щодо діяльності кожного з них.

<https://fc.sspu.edu.ua> - Навчально-науковий інститут фізичної культури;

<https://ipp.sspu.edu.ua> - Навчально-науковий інститут педагогіки і психології;

<https://history.sspu.edu.ua> – Навчально-науковий інститут історії та філософії;

<https://art.sspu.edu.ua> – Навчально-науковий інститут культури і мистецтв;

<https://fisf.sspu.edu.ua> - Факультет іноземної та слов'янської філології;

<https://pgf.sspu.edu.ua> – Природничо-географічний факультет;

<https://fizmat.sspu.edu.ua> – Фізико-математичний факультет;

<https://law.sspu.edu.ua> - Кафедра права та методики викладання правознавства;

<https://conference.law.sspu.edu.ua> – Сайт конференцій. Кафедра права та методики викладання правознавства.

Також створені окремі сайти для:

<https://rctpd.sspu.edu.ua> - Ресурсний центр професійного розвитку вчителя української мови і літератури

<https://jmm.sspu.edu.ua> - Проект Еразмус+ Жан Моне Модуль

<https://pedscience.sspu.sumy.ua> – Сайт фахового журналу «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології»;

<http://library.sspu.edu.ua> – Сайт наукової бібліотеки СумДПУ;

<http://repository.sspu.sumy.ua> – Репозитарій відкритого доступу СумДПУ;

handbook.sspu.edu.ua - Телефонний довідник СумДПУ

Протягом останніх років університет впроваджує елементи дистанційного навчання. Для цього на сервері університету було встановлене безкоштовне програмне забезпечення **Moodle** (модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище) – навчальна платформа призначена для об'єднання педагогів, адміністраторів і учнів (студентів) в одну надійну, безпечну та інтегровану систему для створення персоналізованого навчального середовища. Було проведено навчання викладачів, створюються курси навчальних дисциплін.

XIV. РОБОТА НАГЛЯДОВОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

Наглядову раду університету створено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» для сприяння у розв'язанні перспективних завдань розвитку університету, залученню фінансових ресурсів для забезпечення його діяльності з основних напрямів розвитку і здійснення контролю за їхнім використанням, ефективної взаємодії університету з державними

органами та органами місцевого самоврядування, науковою громадськістю, суспільно-політичними організаціями та суб'єктами господарської діяльності в інтересах розвитку та підвищення якості освітньої діяльності і конкурентоспроможності, здійснення громадського контролю за його діяльністю тощо.

Наглядова рада працює у відповідності до Положення «Про Наглядову раду Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка», ухваленого її рішенням від 28 лютого 2019 року, протокол № 3 (нова редакція).

Основними завданнями Наглядової ради є:

- розгляд і аналіз пріоритетних напрямів розвитку Університету у сферах освіти, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;
- сприяння розв'язанню перспективних завдань розвитку Університету;
- надання допомоги керівництву Університету в реалізації державної політики у галузях вищої освіти і науки;
- залучення фінансових ресурсів для забезпечення діяльності Університету з основних напрямів розвитку і здійснення контролю за їх використанням;
- сприяння ефективній взаємодії Університету з державними органами та органами місцевого самоврядування, науковою громадськістю, суспільно-політичними організаціями та суб'єктами господарської діяльності в інтересах розвитку та підвищення якості освітньої діяльності і конкурентоспроможності Університету;
- сприяння та надання допомоги Університету в удосконаленні матеріально-технічної бази освітнього процесу, наукової та науково-технічної діяльності, його соціальної інфраструктури;
- здійснення громадського контролю за діяльністю Університету;
- сприяння інтеграції Університету в міжнародну освітню систему, пошук шляхів розширення та удосконалення міжнародного співробітництва Університету;
- сприяння творенню позитивного іміджу Університету у галузі вищої освіти, науки і культури на регіональному та на загальнодержавному рівнях.

Наглядова рада відповідно до покладених на неї завдань:

- готує і надає вченій раді та керівництву Університету пропозиції щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності Університету;
- бере участь у розробленні проектів програм, спрямованих на розвиток матеріально-технічної бази Університету та його соціальної інфраструктури;

- надає пропозиції щодо оптимізації організаційної структури Університету за напрямками його статутної діяльності;
- здійснює моніторинг стану та якості освітньої, наукової, науково-технічної та міжнародної діяльності Університету, сприяє впровадженню в Університеті інноваційних технологій організації освітньо-наукового процесу;
- сприяє залученню інвестицій та надходженню додаткових коштів, матеріальних цінностей та нематеріальних активів для здійснення освітньої, наукової, виховної, оздоровчої, спортивної та просвітницько-культурної діяльності Університету;
- здійснює моніторинг економічної, фінансової й господарської діяльності Університету, надає рекомендації його керівництву щодо удосконалення механізмів планування витрат, використання майна, земельних ділянок та коштів відповідно до Стратегії розвитку Університету;
- виконує інші функції відповідно до покладених на неї завдань.

Засідання Наглядової ради під головуванням під головуванням Мотречко Віри Володимирівни – заступника міського голови з питань роботи виконавчих органів ради у 2019 році проводилися щомісяця. На засідання були розглянуті питання:

- Про звіт ректора СумДПУ імені А.С. Макаренка Лянного Ю.О. щодо випуску бакалаврів 2019 року та організованого початку вступної кампанії 2019 року.
- Про підсумки першого етапу вступної кампанії 2019 року в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка. Про проведення ремонтних робіт у 2020 році.
- Про підготовку до Звіту ректора щодо виконання вимог Колективного договору та умов контракту.
- Бюджет університету на 2019 рік та виконання контрольних показників кошторису за 2018 рік.
- Про результати здійснення зовнішнього контролю за виконанням повноважень ректором Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка Лянным Ю.О. щодо близьких осіб.
- Про підготовку до прийому делегації представників вищих навчальних закладів провінції Шеньсинь.
- Про хід підготовки до 95 річниці СумДПУ імені А.С. Макаренка.

У своїх виступах представники Наглядової ради звернули увагу на значний розвиток навчальної та наукової діяльності вишу, зростання його конкурентоспроможності, фінансову успішність та виконання соціальної місії, що ситсема виховної роботи орієнтована на формування освіченої, творчої особистості, збереження та зміцнення її фізичного і морального здоров'я, духовності, у всій різноманітності вітчизняних та світових традицій. За словами члена Наглядової ради, міського голови м. Суми Лисенка Олександра Миколайовича, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка на сьогодні є «одним із флагманів обласного центру, що значною мірою визначає його розвиток», Президент концерну «Нікмас»

визначив університет як заклад, відкритий для інновацій, та звернув увагу на системну роботу колективу з підвищення якості освітніх послуг.

Також члени Наглядової ради пропонували більш сміливо та потужно заявляти про потенціал університету як на теренах України, так і за кордоном шляхом участі у конкурсах, проведенні спільних з провідними університетами наукових досліджень, реалізації міжнародних проектів тощо.

26 грудня 2019 року ректор звітував на спільному засіданні Конференції трудового колективу, вченої ради університету та Наглядової ради роботу університету у 2019 році, виконання ним умов контракту та Колективного договору, про результати вступної кампанії, удосконалення системи профорієнтації для популяризації освітніх послуг для прийому вступників створення сприятливого мікроклімату в колективі, про якісний склад науково-педагогічних кадрів, формування контингенту студентів, формування інноваційного освітнього та наукового простору, підготовка високоякісних фахівців, їх особистісний розвиток шляхом формування загальнолюдських цінностей, громадянської відповідальності, національної ідентичності та толерантності, що відповідає суспільним, економічним і культурним потребам України та міжнародного співтовариства, стан виховної роботи та патріотичного виховання, міжнародну та грантову діяльність, фінансову та господарську роботу в університеті, розвиток матеріально-технічної бази у 2019 році та формування Стратегії розвитку університету на 2020-2030 роки, плану дій і перспективних напрямів на 2020 рік.

XV. ПРАВОВА ТА АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

15.1. Вжиття у межах своїх повноважень заходів до запобігання проявам корупційних правопорушень у закладі вищої освіти

Згідно з Законом України «Про запобігання корупції» (ст. 62) і з метою підвищення ефективності роботи щодо запобігання і протидії корупції в університеті, ректоратом спільно з особою з питань запобігання та виявлення корупції розроблено та затверджено наказом ректора університету № 292 від 31 серпня 2018 року Заходи щодо запобігання корупції на 2018-2019 навчальний рік та наказом № 363 від 29 серпня 2019 року Заходи щодо запобігання та протидії корупції на 2019-2020 навчальний рік

Цими Заходами університет проголосив, що його працівники, посадові особи та ректор у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, керуються принципом нетерпимості до будь-яких проявів корупції і вживатимуть всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям.

Впродовж 2019 року у зв'язку із цим здійснена належна робота для запобігання і протидії корупції в університеті, а саме організовано:

- виконання Заходів щодо запобігання, виявлення і протидії корупції та надання роз'яснювальної, методичної, консультаційної допомоги з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, в тому числі й про встановлену відповідальність за корупційні правопорушення;
- ухвалено Кодекс академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
- з метою дотримання учасниками освітнього процесу університету ухвалено та прийнято до виконання Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
- затверджено наказом ректора склад Комісії з питань етики та академічної доброчесності, основними завданнями якої є:
 - ✓ одержання, розгляд та аналіз заяв щодо порушення норм етики та академічної доброчесності;
 - ✓ підготовка відповідних висновків за результатами розгляду заяв та подання їх ректору Університету для відповідного реагування;
 - ✓ одержання від усіх учасників освітнього процесу та структурних підрозділів Університету інформацію та документи, необхідні для здійснення її повноважень;
 - ✓ використання технічних та програмних засобів для достовірного встановлення фактів порушень норм етики та академічної доброчесності, вказаних у заявах;
 - ✓ проведення інформаційної роботи щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики науково-педагогічних, педагогічних, наукових працівників, співробітників та здобувачів вищої

- освіти, дотримання ними принципів Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
- ✓ ініціювання, проведення та підтримання дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
 - ✓ підготовка пропозицій щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність Університету;
- розроблено та ухвалено Методичні рекомендації до проведення оцінювання освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка;
 - ухвалено та прийнято до виконання Положення про розгляд скарг та звернень громадян, у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка;
 - проводиться надання суб'єктам звернення до університету своєчасної, достовірної і в повному обсязі інформації, яка підлягає наданню відповідно до Законів України «Про доступ до публічної інформації» та «Про запобігання корупції»;
 - забезпечується своєчасне подання ректором та проректорами університету декларацій за 2018 рік, шляхом заповнення відомостей на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції;
 - в університеті забезпечено прозорість Вступної кампанії, спільно з ректоратом та Приймальною комісією, шляхом профорієнтаційної та профілактичної роботи серед випускників загальноосвітніх навчальних закладів, закладів професійно-технічної та перед вищої освіти, висвітлення її у засобах масової інформації, на Веб-сайті університету і на спеціальних стендах, доступних широкій громадськості;
 - вживаються дієві заходи щодо запобігання конфлікту інтересів та сприяння його усуненню, зокрема до складу органів управління, робочих і дорадчих органів університету, спірні питання розглядаються та регулюються на засіданнях Наглядової ради університету;
 - забезпечується контроль та аналіз добору і розстановки кадрів на засадах неупередженого конкурсного відбору з урахуванням спеціальних обмежень (щодо сумісництва і суміщення, одержання дарунків, роботи близьких тощо) передбачених в Законі 67 України «Про запобігання корупції»;
 - у студентських групах і структурних підрозділах проводяться семінарські заняття, з питань запобігання та протидії проявам корупції і дотримання Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
 - здійснюється дієвий контроль за дотриманням вимог чинних Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та інших нормативних актів з питань надання освітніх послуг при проведенні навчальних занять, практик, семестрових і державних екзаменів і виконанні курсових, дипломних робіт (проектів), тощо.

Результатом діяльності університету у даному питанні є те, що працівники та студенти університету за 2019 рік не притягувались до відповідальності за корупційні чи пов'язані з корупцією правопорушення.

15.2. Використання Пам'ятки щодо запобігання та протидії корупції учасниками освітнього процесу

Відповідальною особою з питань запобігання та виявлення корупції розроблена та доведена до всіх учасників освітнього процесу Пам'ятка щодо запобігання та протидії корупції у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка. Ця Пам'ятка підготовлена на підставі Законів України «Про засади запобігання корупції», «Про засади державної антикорупційної політики в Україні «Антикорупційна стратегія на 2015-2017 роки», «Про запобігання корупції» і розширює зміст основних понять антикорупційного законодавства, види обмежень, заборон, прав та обов'язків посадових осіб університету, інших працівників, учасників освітнього процесу.

Пам'ятка містить чіткі визначення:

Корупція - використання посадовою особою, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди посадовій особі, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

Корупційне правопорушення - діяння, що містить ознаки корупції, вчинене посадовою особою, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

Посадові особи університету - ректор, проректори, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр, коменданти навчальних корпусів, завідувачі кураторствами, керівники інших структурних підрозділів;

Пряме підпорядкування - відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням;

Близькі особи - особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із посадовими особами університету, у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також – незалежно від зазначених умов — чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач або усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта;

Неправомірна вигода - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

Потенційний конфлікт інтересів - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

Подарунок - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової;

Правопорушення, пов'язане з корупцією - дія, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене посадовою особою, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

Приватний інтерес - будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

Реальний конфлікт інтересів - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи утримання від дій під час виконання зазначених повноважень;

Члени сім'ї - особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

Метою дотримання положень Пам'ятки щодо запобігання та протидії корупції та попереджень корупційних дій учасників освітнього процесу є:

1. Суворе дотримання чинного антикорупційного і трудового законодавства, Статуту університету, Колективного договору між адміністрацією і трудовим колективом університету, Порядку прийому на роботу науково-педагогічних працівників, Положення про організацію освітнього процесу в університеті, Правил внутрішнього розпорядку.
2. Відхилення спроби корупційного впливу шляхом надання пропозиції у сприянні працевлаштування з порушенням вимог трудового законодавства, сприяння у безпроблемному складанні заліково-екзаменаційної сесії, державних іспитів за грошову винагороду або за виконання певної роботи чи надання послуг.
3. У випадках виникнення сумніву щодо законності роботи в одному підрозділі близьких осіб, одна з яких займає керівну посаду, наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів, негайно інформувати про такі трудові відносини керівництво університету та уповноважену особи з питань запобігання та виявлення корупції в університеті або самотійно ініціювати припинення таких трудових відносин.
4. Не пропонувати посадовим особам, викладачам коштів, подарунків, матеріальних цінностей, виконання роботи або надання послуг за сприяння у вирішенні службових питань, складання заліків, екзаменів, написання дипломних. Магістерських робіт тощо.
5. При отриманні благодійної допомоги у будь-якому вигляді негайно оприбутковувати отримані цінності через бухгалтерію університету.

6. Посадовим особам університету щорічно, **до 1 квітня**, подавати до Державного Бюро розслідувань декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру.
7. Про будь-які підозри щодо вчинення корупційних правопорушень інформувати ректора університету письмово або на особистому прийомі, а також уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції в університеті надсилаються повідомлення за телефоном довіри: (0542) 68-59-87.

Конфіденційність звернень гарантується!

XVI. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ, СОЦІАЛЬНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

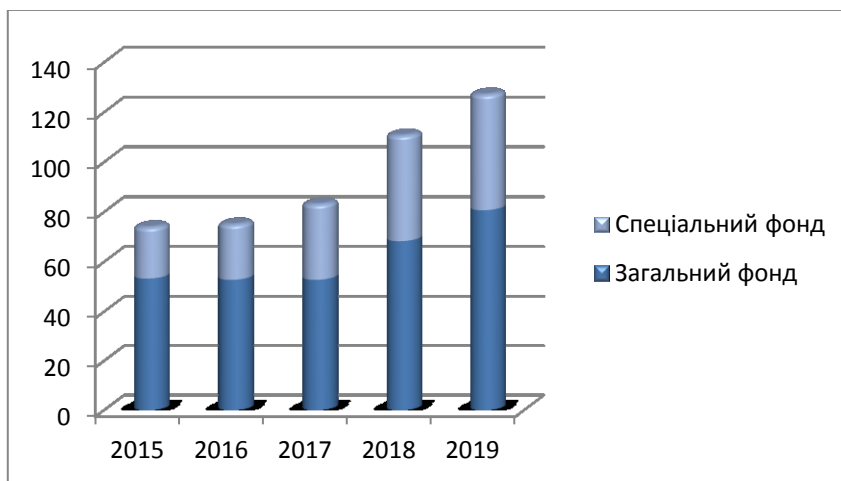
16.1. Виконання кошторису

Кошторис Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка – це основний плановий фінансовий документ, відповідно до якого університет отримує доходи та здійснює видатки бюджетних коштів на календарний 2019 рік. Сум ДПУ імені А.С. Макаренка утримується за рахунок коштів Міністерства освіти і науки України, а також за рахунок власних надходжень від надання платних послуг та за рахунок благодійних внесків, грантів та дарунків.

Кошторис затверджується Міністерством освіти і науки України відповідно до доведених лімітних доходів.

Видатки проводились відповідно до бюджетних асигнувань, затверджених кошторисів та планів використання коштів за бюджетними програмами.

В 2019 році кошторис університету виріс на 18,7 млн. грн. в тому числі за рахунок загального фонду на 12,4 млн. грн. та за рахунок спеціального фонду на 6,3 млн. грн.

Зростання кошторису університету з 2015 до 2019 року.

Питома вага власних надходжень в кошторисі університету склала 36,5 %.

У поточному році від Міністерства освіти і науки України було виділено фінансування на 101,6 млн. грн.

Фінансування було розподілено між чотирма програмами, це:

88,1 млн. грн.	• Підготовка кадрів ВНЗ III-IV рівня акредитації
12,1 млн. грн.	• Виплата академічних стипендій
1 млн. грн.	• Дослідження, наукові та науково-технічні розробки
0,1 млн. грн.	• За програмою цільового пільгового кредитування

Це більше, ніж у попередньому році на 16,6 млн. грн., у тому числі:

- за програмою підготовка кадрів закладами вищої освіти III-IV рівня акредитації +16,1 млн. грн.
- за програмою дослідження, наукові та науково-технічні розробки +0,5 млн. грн.

Витрати університету за рахунок коштів
Міністерства освіти і науки України

66,0 млн. грн.	• Витрати на заробітну плату
5,2 млн. грн.	• Комунальні послуги
15,9 млн. грн.	• Виплата стипендії
6,7 млн. грн.	• Капітальні витрати
6,7 млн. грн.	• Придбання товарів та послуг
1,9 млн. грн.	• Продукти харчування для дітей-сиріт

У поточному році за рахунок виділеного фінансування проведено капітальні та поточні ремонти житлового фонду університету. А також навчальних корпусів на загальну суму 5,6 млн. грн.

16.2. Стипендіальне забезпечення

Університет проводить виплату академічних стипендій студентам денної форми навчання, які навчаються на бюджетній основі, аспірантам, докторантам та виплату соціальних стипендій.

Розмір стипендії в 2019 році складає:

Академічна стипендія студентам	• 1300 грн.
Стипендія аспірантам	• 4824 грн.
Стипендія докторантам	• 7392 грн.
Соціальна стипендія дітям – сиротам	• 2360 грн.
Соціальна стипендія іншим категоріям	• 1180 грн.

Протягом 2019 року університетом було виплачено:

Академічних стипендій студентам	• 12,1 млн. грн.
Аспірантам та докторантам	• 3,0 млн. грн.
Соціальних стипендій дітям сиротам	• 3,2 млн. грн.
Забезпечено одягом дітей – сиріт	• 0,1 млн. грн.
Забезпечено літературою – сиріт	• 0,4 млн. грн.
Виплачено кошти на харчування дітей сиріт	• 1,8 млн. грн.

16.3. Соціальна сфера

Основна мета соціальної роботи в університеті полягає в регулюванні правових і економічних відносин учасників освітнього процесу із суспільством, наданні їм допомоги та підтримки у вирішенні проблем, гідному самоствердженні й повноцінному житті. Отже, у центрі уваги соціальної роботи університету перебуває громадянин, який стає клієнтом соціального працівника і вимагає обґрунтованого ставлення до вирішення своїх проблем.

Соціальний педагог – це соціолог, соціальний психолог, менеджер, що налагоджує роботу з людьми, це консультант із соціальних питань та посередник між державою і суспільством, це конфліктолог, який уміє вести переговори, здійснювати консультаційну діяльність, сприяти врегулюванню конфліктних ситуацій, це експерт із соціальних проблем окремих людей і різних груп, здатний захищати їх права та інтереси, це фахівець із планування й упровадження соціальних послуг у державних та недержавних організаціях тощо.

У складі психологічної служби університету введена посада соціального педагога, який здійснює посередництво між освітніми установами, сім'єю, центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, поліції, органів місцевого самоврядування та громадських організацій із метою адаптації студентів до вимог соціального середовища та створення умов для благополучного розвитку.

Систематично здійснюється соціальний патронаж та соціальний захист студентів пільгової категорії. Постійно оновлюється база даних, здійснюється документальне забезпечення зазначеної діяльності: довідки про перебування чи не перебування на повному державному забезпеченні, накази, службові записки, листи відповіді, листи супроводу, особові справи та інше. За запитом здійснюється соціально-психологічний індивідуальний чи груповий супровід студентів яким призначена соціальна стипендія.

У **2019 році** соціальна стипендія призначена **195** студентам університету різних пільгових категорій, а саме:

61 особа з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

3 особи з числа осіб, визнаних постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій;

- 61 особа** з числа дітей осіб, визнаних постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій;
- 2 особи** з числа дітей, один з батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичної операції;
- 19 осіб** із числа дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи;
- 38 осіб** з числа дітей з інвалідністю та осіб із інвалідністю I-III групи;
- 10 осіб** із числа студентів із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»;
- 1 особа** з числа дітей осіб з інвалідністю внаслідок війни.

На кожного студента формується особова справа. Завірена копія особової справи передається до органу соціального захисту населення.

Соціальна стипендія призначається, починаючи з місяця звернення за її наданням та виплачується щомісяця в такому розмірі: студентам закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації, які мають право на призначення соціальних стипендій, – **1180 гривень**; студентам закладів вищої освіти I-IV рівня акредитації з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб із їх числа, а також студентів (курсантів) вищого навчального закладу, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, – **2360 гривень**.

Обов'язковими виплатами для студентів із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є виплата готівкових коштів для придбання навчальної літератури, для первинного придбання одягу та взуття, для щорічного поновлення одягу, для придбання комплекту нового одягу та взуття при продовженні навчання та грошова допомога при продовженні навчання. У 2019 році ці виплати склали **418 тисяч 457 гривень**.

Також студенти отримали грошову допомогу на:

- придбання навчальної літератури в розмірі трьох місячних стипендій (7 080 гривень) **55** осіб, які навчаються на повному державному забезпеченні (1, 2, 3, 4, 5, 6 курс) – загальна сума **389 тисяч 400 гривень**;
- для первісного придбання предметів гардеробу та текстильної білизни видали готівкові кошти з розрахунку як 35 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (595 гривень) **21** осіб, які були зараховані до складу студентів на 2019/2020 навчальний рік (1, 1-стн, 5 курс) – загальна сума **12 тисяч 495 гривень**;
- для щорічного поновлення предметів гардероба та текстильної білизни видати готівкові кошти у розмірі 65 відсотків від 35 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (386 гривень 75 копійок) **39** осіб, які продовжують навчання в університеті (2, 3, 4, 6 курс) – загальна сума **15 тисяч 83 гривні 25 копійок**;
- для придбання комплекту нового одягу та взуття при вступі на навчання у розмірі 12 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (204 гривень) **6** осіб, які продовжили навчання (5 курс) – загальна сума **1 тисяча 224 гривні**;
- при вступі на навчання в розмірі 2,5 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (42 гривень 50 копійок) **6** осіб, які продовжили навчання (5 курс) – загальна сума **255 гривень**;
- на придбання одягу та взуття з розрахунку як 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також одноразову грошову допомогу в розмірі шести прожиткових мінімумів при працевлаштуванні.

Одним із важливих аспектів забезпечення ефективної реалізації концепції розвитку університету є забезпечення належного стану соціально-психологічної сфери.

Протягом 2018-2019 навчального року студентам пільгової категорії проводяться ознайомчі семінари, метою зустрічей яких є ознайомлення студентів із діяльністю психологічної служби, основними завданнями та напрямками роботи; можливість особисто поставити питання, які їх турбують, соціальному педагогу та практичному психологу; дізнатися про можливості отримання академічної та соціальної стипендії під час навчання в університеті, що для цього треба та які документи необхідно підготувати; ознайомитись зі своїми правами та обов'язками в межах навчання в університеті; дізнатися корисну інформацію про різноманітні центри та організації, до яких студенти можуть звернутися за допомогою; для студентів 4, 5 та 6 курсу – семінар, метою якого є ознайомлення з положенням «Щодо виплати допомоги при працевлаштуванні дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування».

У вересні з кожним студентом, який зарахований на перший курс із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, проводиться діагностична робота. Методики, які використовуються при діагностиці студентів першокурсників:

- Методика «Самооцінка адаптивності» (Модифікований варіант методики С. І. Болтівця). В анкетуванні взяли участь студенти із числа дітей-сиріт та діти, позбавлені батьківського піклування I курсу (9 осіб) 2019/2020 навчального року.

Після інтерпретації результатів опитування було виявлено рівень адаптації студентів за шкалою методики «Самооцінка адаптивності»: Відсутність адаптації – 0 осіб. Первинний рівень адаптації – 1 особа (11 %). Помірний рівень адаптації – 5 осіб (56 %). Виражений рівень адаптації – 3 особи (33 %). Отже, як ми можемо бачити: переважна більшість студентів має помірний рівень адаптації до навчального процесу.

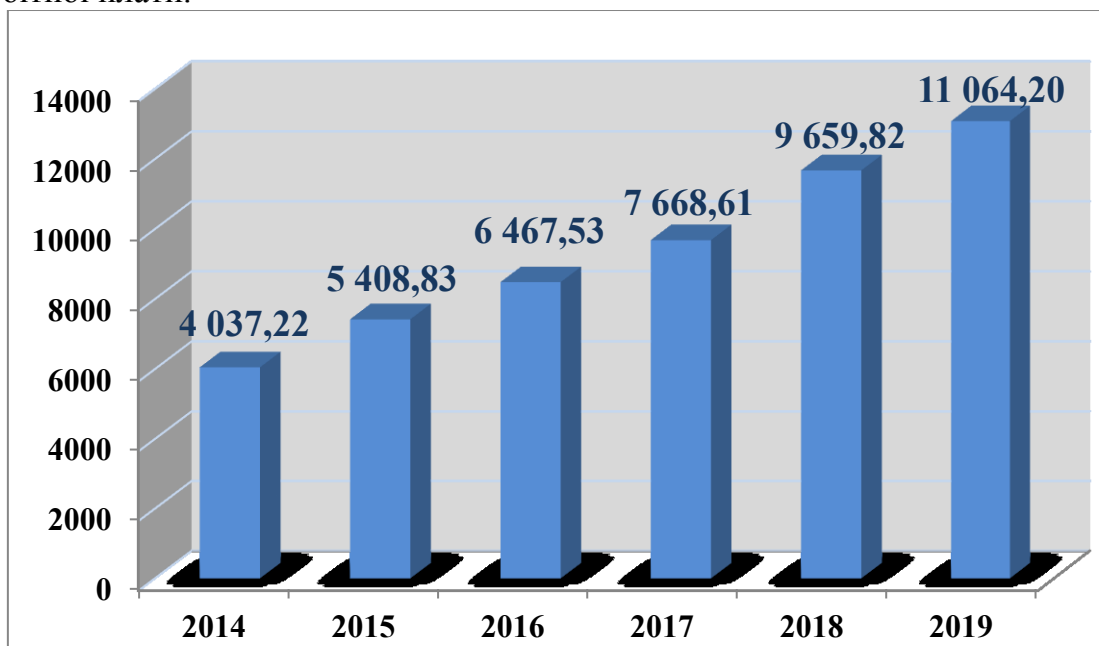
Одним із напрямів роботи є проведення для студентів та студентів пільгової категорії університету групових консультацій та тематичних лекцій: «Як виражати свої почуття»; «Формування позитивної життєвої позиції»; «Мир та толерантність»; «Підтримка в житті»; «Успішний спосіб життя – здоровий спосіб життя»; «Сам собі психолог»; «Толерантність у повсякденному житті»; «Життя прожити – не поле перейти»; «Тайм-менеджмент. Як навчитися керувати собою та власним часом»; «Стосунки жінки та чоловіка»; «Як успішно пройти співбесіду»; «Самовиховання особистості»; «СНІД – проблема ХХІ століття» та інші.

16.4. Заробітна плата працівників

Із першого січня 2019 році відбулося підвищення тарифної сітки та розміру мінімальної заробітної плати.

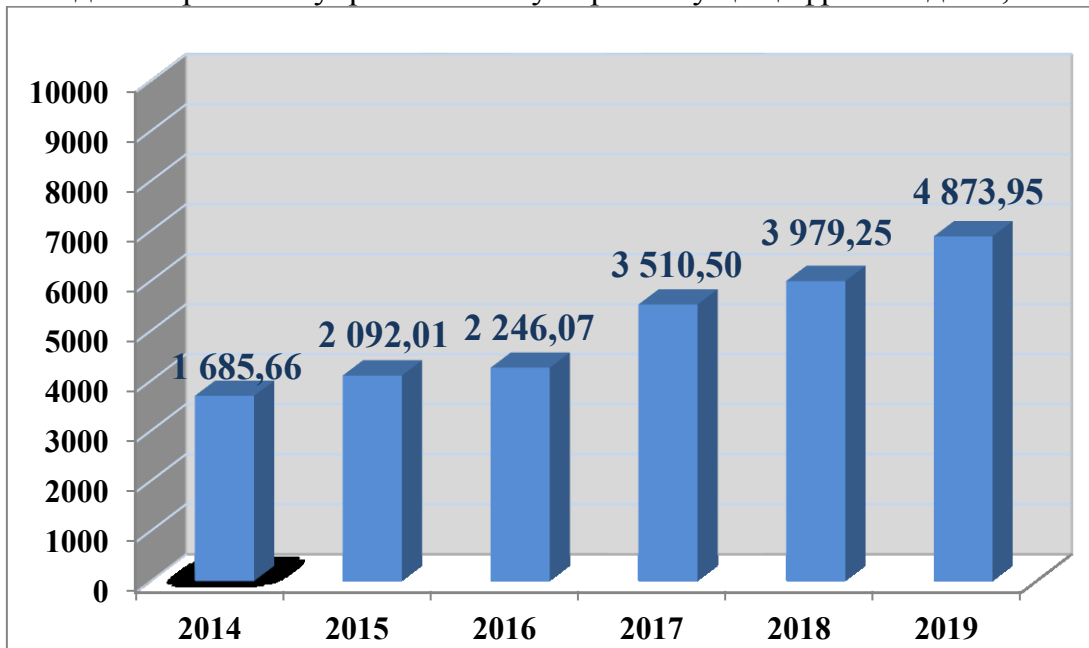
Фонд заробітної плати університету з врахуванням єдиного соціального внеску складає 101,6 млн. грн. в тому числі за рахунок коштів Міністерства 65,3 млн. грн. та за рахунок власних надходжень 36,3 млн. грн.

За останні роки спостерігається тенденція до збільшення розміру середньої заробітної плати.

Так у 2019 році середній розмір заробітної плати професорсько-викладацького складу становить 11,1 тис. грн. без урахування податків.

По адміністративно-управлінському персоналу ця цифра складає 4,9 тис. грн.

Спостерігається тенденція до зменшення питомої ваги заробітної плати в кошторисі університету в 2019 році. Вона складає 78 відсотків. Це означає, що університет може використовувати решту коштів на забезпечення розвитку матеріально-технічної бази та здійснювати капітальні видатки.

16.5. Платні освітні та інші послуги

На виконання Постанови КМ України від 27.08.2010 № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» в університеті відповідно до Положення про порядок надання платних освітніх та інших послуг, які надаються Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка, ухваленого рішенням вченої ради університету від 26 листопада 2012 року, відбувається надання додаткових освітніх послуг. Мета надання додаткових освітніх послуг – зміцнення матеріально-технічної бази університету; забезпечення якісної навчальної, методичної і наукової роботи; підвищення професійного рівня студентської молоді та викладацького складу університету; ефективного використання території, будівель, споруд, обладнання та спорядження університету; підвищення іміджу університету; задоволення потреб замовників.

Виконання завдань забезпечується викладачами, співробітниками університету, а також сторонніми викладачами та тренерами на основі договорів. Для надання платних послуг залучені: територія, споруди, майно, приміщення, обладнання та інвентар, які знаходяться на балансі університету, або орендовані університетом.

Університетом у 2019 році здійснювалося надання послуг:

- із підвищення кваліфікації, проведення наукових консультацій та організація стажування за замовленням юридичних та фізичних осіб за всіма акредитованими спеціальностями;
- організація понад обсяги, установлені навчальними планами, із видачею або без видачі відповідних документів про освіту курсів, гуртків, факультативів за науковим, технічним, художнім, туристичним, екологічним, спортивним, оздоровчим та гуманітарним напрямками; підготовка кадрів для роботи аніматорами в дитячих та молодіжних колективах;
- надання додаткових освітніх платних послуг із вивчення іноземних мов для студентів, викладачів та працівників університету, а також для працівників підприємств, установ та організацій міста;
- організація додаткових спеціальних курсів щодо удосконалення знань у студентів університету;
- організація курсів із підготовки до вступу на навчання;
- організація сімейного консультування з питань корекційної педагогіки, логопедії, послуги практичного психолога, консультування фахівців із питань творчого розвитку особистості.

Особливо популярними є курси іноземних мов, масажу, «Фітнес-тренер», «Візаж», «Косметик», «Навчання дітей плаванню».

Надходження університету від платних послуг склало 48,3 млн. грн., що на 6,3 млн. грн. більше, ніж в попередньому році.

38,0 млн. грн.	• Від плати за навчання студентів
8,4 млн. грн.	• Від плати за гуртожиток
2,0 млн. грн.	• Від додаткових освітніх послуг

Ці кошти пішли на забезпечення наступних видатків:

Заробітна плата	• 36,2 млн. грн.
Комунальні витрати	• 5,7 млн. грн.
Відрядження	• 0,4 млн. грн.
Капітальні видатки	• 0,9 млн. грн.
Придбання товарів та послуг	• 2,7 млн. грн.
Інші видатки	• 0,5 млн. грн.

Університет надав додаткові освітні послуги 3130 особам.

16.6. Фінансування студентського самоврядування

Відповідно до статті 40 Закону України «Про вищу освіту» фінансовою основою діяльності органів студентського самоврядування є кошти, визначені вченою радою університету у розмірі не менш як 0,5 відсотка власних надходжень, отриманих закладом вищої освіти від основної діяльності. В університеті та його структурних підрозділах діє студентське самоврядування, яке є невід'ємною частиною громадського самоврядування закладу вищої освіти.

Студентське самоврядування – це право і можливість студентів університету вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні закладом вищої освіти.

Абсолютно усі студенти які навчаються в університеті, мають рівні права та можуть обиратися та бути обраними в робочі, дорадчі, виборні та інші органи студентського самоврядування.

Студентське самоврядування здійснюється студентами безпосередньо через органи студентського самоврядування, які обираються шляхом прямого таємного голосування студентів.

Студентське самоврядування має право розпоряджатися коштами та іншим майном, що перебувають на балансі та банківських рахунках органів студентського самоврядування.

Університет фінансує потреби студентського самоврядування згідно наданих заявок шляхом оплати різноманітних заходів та свят, проводить відшкодування витрат на відрядження у складі спортивних команд, проведення олімпіад та конкурсів

На потреби студентського самоврядування в 2019 році університетом закладено 0,5 відсотка від власних надходжень з основної діяльності. Ця сума складає 173,0 тис. грн.

16.7. Господарська діяльність, експлуатація споруд та інфраструктури університету

Робота Господарчої частини університету спрямована на забезпечення діяльності інфраструктури закладу, забезпечення належних умов праці співробітників та навчання студентів.

Інфраструктура СумДПУ імені А.С. Макаренка складається із 4-х навчальних корпусів, навчально-спортивного комплексу ННІФК, 3-х гуртожитків, ботанічного саду та біологічного стаціонару в с. Вакалівщина Сумського району.

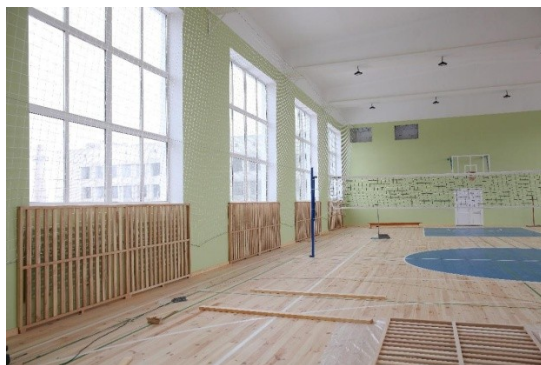
У 2019 році для виконання ремонтних робіт в університеті було використано понад 8000000 гривень в тому числі із коштів спеціального фонду майже 2000000 гривень.

Якщо говорити більш детально, то за 2019 рік були виконані такі роботи:

- капітальний ремонт гімнастичної зали (нове покриття, гімнастична доріжка мати);

- капітальний ремонт спортивної зали центрального корпусу;
- заміна вікон на енергозберігаючі в спортивному комплексі;

- заміна ламп в ігровому залі на LED (зменшення потужності з 46 кВт до 3,2 кВт);
- поточний ремонт покрівлі спортивного комплексу;
- поточний ремонт зали єдиноборств;
- поточний ремонт 2-го поверху директорату ННІФК;

- замінені двері на металопластикові (спорткомплекс);
- поточний ремонт покрівлі гаража спортивного комплексу;
- виготовлено проект реконструкції легкоатлетичного стадіону;
- виконано ремонт кімнат 2-го поверху гуртожитку №3 (з поліпшеними умовами проживання);

- ремонт 1-го поверху гуртожитку №3;

- ремонт холу гуртожитку №4;
- ремонт фасаду та входу в гуртожиток №2;

- капітальний ремонт водогону гуртожитку №4;
- капітальний ремонт водогону гуртожитку №3;
- капітальний ремонт по заощенню тротуарною плиткою території біля корпусу А та В;

- проведені роботи по заощенню тротуарною плиткою території біля пам'ятника А.С. Макаренку;

- встановлені підставки для вазонів з квітами по території університету;

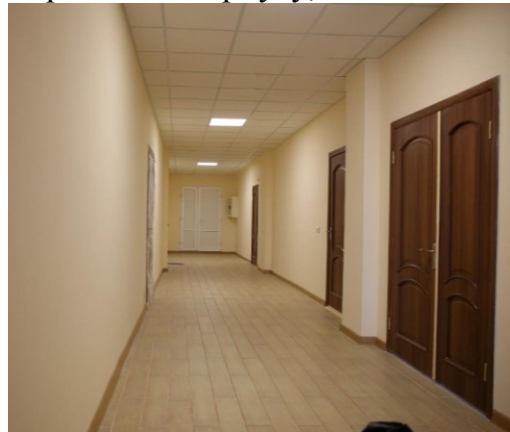
- зроблена укладка водопроводу на центральному газоні біля пам'ятника А.С. Макаренку для підключення автоматичного поливу квітів;
- відремонтовані лавочки;
- капітальний ремонт покрівлі корпусу В;

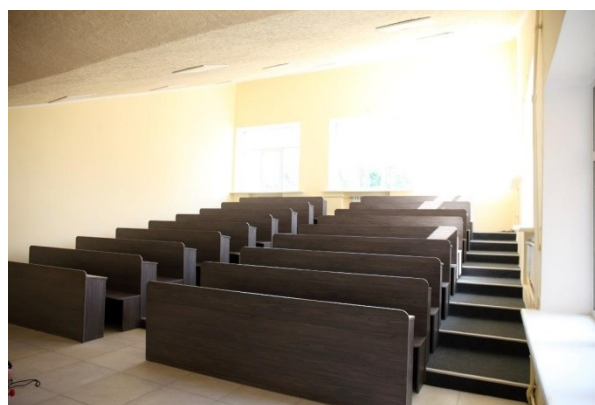
- капітальний ремонт покрівлі корпусу А;

- капітальний ремонт покрівлі центрального корпусу;
- поточний ремонт рекреації спортивної зали центрального корпусу;

- капітальний ремонт приміщення під аудиторію відділу надання платних послуг;
- капітальний ремонт приміщення буфету на 2-му поверсі центрального корпусу для розташування аудиторій;
- здійснено поточний ремонт аудиторій №136, 137, 138, 139 та 133 центрального корпусу для розміщення кафедри інклюзивної освіти;
- виконано поточний ремонт приміщення буфету в корпусі №4 під аудиторію для кафедри ОТМ;
- завершений ремонт аудиторії №202, чим ми додаємо до аудиторного фонду 90 місць;

- виконані роботи з промивання системи опалення філологічного корпусу (А), фізико-математичного корпусу (В) та всіх приміщень спортивного комплексу (на загальну суму 400000 грн.);

- проведено заміну вікон фасадних частин філологічного корпусу, фізико-математичного корпусу, 2-го поверху корпусу №4, закуплені вікна на 3-й переходи та 5-й поверх центрального корпусу;
- виконано заміну вікон на металопластикові у житлових будинках на території біостаціонару в с. Вакалівщина;
- ремонт туалету центрального корпусу на 2-му поверсі;
- ремонт аудиторій 148А, 149А, 156, 156А філологічного корпусу, 201, 413 центрального корпусу та 443 фізико – математичного корпусу;
- проведений поточний ремонт фасаду філологічного корпусу.

16. 8. Біостаціонар Вакалівщина, Ботанічний сад

Ботанічний сад – перлина у вінку структурних підрозділів університету, він є однією з навчальних, науково-дослідних і природоохоронних установ Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, що входить до складу природно заповідного фонду Сумщини як об'єкт загальнодержавного значення. Ботанічний сад має надзвичайно багату колекцію рослин, яка налічує понад тисячу таксонів відкритого і закритого ґрунту. Серед них понад 150 видів рослин належить до рідкісних та зникаючих. У Ботанічному саду створюють і підтримують колекції та експозиції світової флори і вивчають їх з метою збереження біологічного різноманіття рослинного світу, збагачення та відновлення ресурсів флори України та світу шляхом інтродукції та реінтродукції.

Ботанічний сад проводить широку просвітницьку діяльність, яка спрямована на поширення ботанічних та екологічних знань. З цією метою Ботанічний сад щорічно проводить дні відкритих дверей, які відвідують тисячі мешканців та гостей міста.

Особливим попитом серед студентів, викладачів та жителів міста користується щорічний традиційний мистецький захід «Бузковий блюз», який об'єднує напрацювання біологів і художників, вокалістів і музикантів, хореографів і спортсменів.

Співробітники Ботанічного саду регулярно проводять екскурсії для школярів і студентів, а також для інших груп. У структурі Ботанічного саду – науково-дослідні відділи і лабораторії природничо-географічного факультету: дендрології, культурної флори та озеленення, тропічних і субтропічних рослин, фізіології та біохімії рослин. Їхня діяльність спрямована на збереження, вивчення, акліматизацію, розмноження в спеціально створених умовах та ефективного використання рідкісних і типових видів місцевої і світової флори шляхом створення, поповнення та збереження ботанічних колекцій.

Навчально-освітня робота у Ботанічному саду проводиться під час навчальних, навчально-виробничих практик, практичних занять, підготовки курсових та магістерських робіт студентів і наукових робіт аспірантів. Студенти беруть участь у виконанні науково-дослідних тем, в експедиціях та зборі рослинного матеріалу для досліджень і поповнення колекційних фондів. За результатами роботи студенти у співавторстві з викладачами факультету готують тези та статті для виступу на конференціях.

Працівники Ботанічного саду разом з науково-педагогічними працівниками природничо-географічного факультету, окрім пропагування знань про рослини та наукової роботи, постійно працюють над покращенням експозиційних ділянок та розвитком колекційного фонду.

Заснування біологічного стаціонару «Вакалівщина» нерозривно зв'язане з історією проведення польових практик із зоології студентів природничого факультету Сумського педагогічного інституту. До середини 1950-х років на польові практики відводилося зовсім мало часу в навчальному процесі – всього 3 дні ознайомчих екскурсій у природу, коли студенти 2-го курсу отримували перші знання із зоології безхребетних і хребетних тварин. Потім ситуація різко змінилася – відповідно до нових навчальних планів суттєво збільшилася кількість навчальних годин, відведених на польову практику із зоології і ботаніки, – усього по 18 робочих днів на кожну. Викладачі зіткнулися зі значними організаційними і методичними складнощами, зокрема, як і де проводити практики, в які терміни, яким змістом їх наповнювати тощо. Відчувалася нагальна потреба в постійній базі навчальної та науково-дослідної роботи.

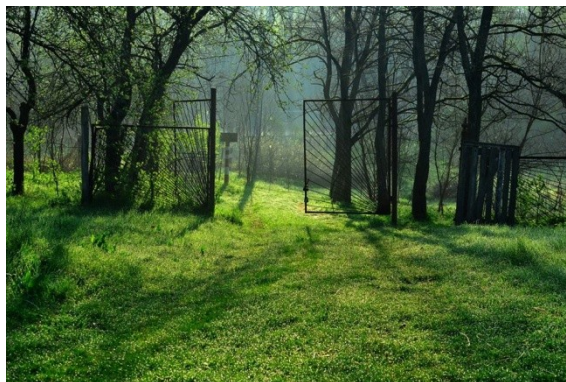
Саме з травня 1965 року Вакалівщина стає основним навчальним і дослідницьким «полігоном» студентів і викладачів природничого факультету. Так розпочалися зоологічні екскурсії, наукові дослідження живої природи урочища.

У цьому чудовому місці, де за царських часів була дача поміщиків-цукрозаводчиків Ліщинських, під базу в Сумського лісгоспу орендували ділянку землі площею 1,9 га. У вересні 1967 року було закладено підвалини, а в наступному році завершено перший будинок. У 1968 році тут були поставлені ще два, на цей раз «фінських», будинки – їх збирали з щитових елементів студенти 2-го курсу фізико-математичного факультету. До цегляного будинку була підведена електрика, викопаний колодязь. Широке будівництво розгорнулося влітку 1969 року. Ініціатором, організатором і душею будівництва був асистент (у подальшому доцент, завідувач кафедри зоології) М.Є. Матвієнко. Завдяки його зусиллям, життєвому досвіду та авторитету ідея будівництва отримала моральну і матеріальну підтримку з боку керівництва (ректор Ф.М. Яловий, проректор з господарської частини Г.О. Стрижов, декан природничого факультету М.І. Стеблянко). Останній будинок був зведений у 1984 році.

У 1980-ті роки природничий факультет розрісся переважно за рахунок спеціальності «географія і біологія». На кожному з курсів було вже по дві-три групи біологів-хіміків і по три групи географів-біологів, тому практики студентів 1-го та 2-го курсів проводилися в три заїзди – аж до середини липня. Не всі практиканти поміщалися в будинках, частина їх оселялася в наметах. Перевантажене було й приміщення їдальні, яке паралельно використовувалося як лабораторія. Треба було провести функціональний розподіл, тому в 1986 році почалося будівництво нового харчового блоку.

В 1990-і роки деякі вищі навчальні заклади України втратили свої стаціонарні бази польових практик. Сумчанам «Вакалівщину» вдалося зберегти.

За роки свого існування біологічний стаціонар «Вакалівщина» став не тільки місцем студентських польових практик, а й центром різноманітних досліджень зі значним науковим багажем і усталеними традиціями, добре відомим як у нашій країні, так і за її межами. Широкі можливості відкриваються тут для дослідників зоологічного і ботанічного профілів – гідробіологів, ентомологів, арахнологів, орнітологів, теріологів, геоботаніків, флористів, екологів. Топчуть лісові стежки науковці з Сум, Харкова, Києва, Херсона, деяких заповідників і національних природних парків України. Усім вистачає місця і цікавих об'єктів для спостереження. Великий плюс стаціонару – можливість збирати багаторічний матеріал. Підсумки досліджень у Вакалівщині складають солідну наукову продукцію: три збірники, десятки статей у різних наукових журналах, декілька кандидатських дисертацій, численні студентські курсові й дипломні роботи.

З 2014 р. на базі біостационару зусиллями викладачів та студентів природничо-географічного факультету проводиться літня біологічна школа. Слухачами школи є учні 7-11 класів шкіл м. Суми та області, деякі з яких є учасниками і переможцями Всеукраїнських учнівських біологічних олімпіад і турнірів. Біологічна школа «Вакалівщина» сприяє професійній орієнтації школярів, пошуку талановитих юних біологів, а відтак – формуванню нового покоління науковців.

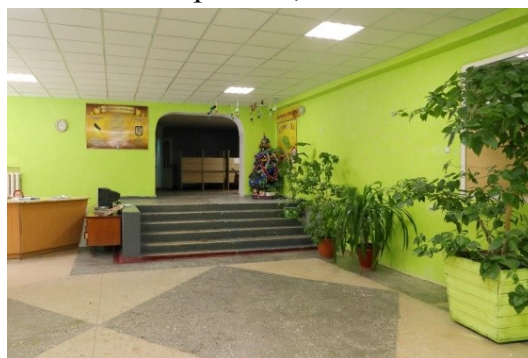
16.9. Студентське містечко

Головна мета діяльності студентського містечка – задоволення потреб студентів, аспірантів, студентських сімей, слухачів підготовчих відділень у забезпеченні житлом, створенні для них належних умов для проживання, занять, відпочинку, розвитку фізичної культури та проведення просвітницької та виховної роботи, а також надання додаткових послуг; зміцнення матеріально-технічної бази студентського містечка.

Відповідно до мети своєї діяльності, студмістечко бере участь у створенні умов для підготовки спеціалістів, магістрів та аспірантів Університету, здійсненні виховної та профорієнтаційної роботи.

Студмістечко співпрацює з деканатами та директоратами з питань забезпечення умов для навчання, проживання, відпочинку, розвитку фізичної культури та проведення просвітницької й виховної роботи зі студентами, спільним фінансуванням першочергових заходів для забезпечення таких умов.

Підрозділ студентське містечко налічує три гуртожитки. В яких мешкають, здобувачи вищу освіту, викладачі, співробітники та сторонні особи. В гуртожитках також передбачені місця для поселення учасників конференцій та різних делегацій інших ЗВО. Постійно виконуються ремонтні роботи, створюються комфортні умови для всіх мешканців.

№		Гурт №2	Гурт №3	Гурт №4
1.	Кількість поверхів	5	9	9
2.	Рік введення в експлуатацію будівлі	1974	1981	1988
3.	Загальна площа	3.753,8 м ²	6.968 м ²	7.640,5 м ²
4.	Житлова площа	2.144,1 м ²	3790,8 м ²	3.648 м ²
5.	Кількість кімнат	113 шт.	234 шт.	198 шт.
6.	Проектна потужність	330 л.м.	680 л.м.	480 л.м.
7.	Фактично мешкає укр. / іноз.	292 / 7	353 / 201	299 / 107

Студмістечко виконує такі основні функції:

- утримує приміщення гуртожитків у відповідності зі встановленими санітарними нормами;
- укомплектовує гуртожитки меблями, обладнанням, білизною та іншим інвентарем згідно з чинними «Типовими нормами обладнання гуртожитків меблями та іншим інвентарем»;

- забезпечує працівників необхідним обладнанням, інвентарем, інструментом і матеріалами для проведення робіт з обслуговування та прибирання гуртожитків і прилеглої території;
- своєчасно проводить ремонт гуртожитків, інвентарю, обладнання та прибирання гуртожитків і прилеглої території;
- надає мешканцям гуртожитку необхідні комунально-побутові послуги, приміщення для самостійного навчання, і проведення культурно-масових і спортивних заходів;
- переселяє в ізолятори в разі потреби при гострих захворюваннях і відсутності можливості госпіталізувати хворих мешканців гуртожитків;
- укомплектовує штати гуртожитків обслуговуючим персоналом у встановленому порядку;
- сприяє органам студентського самоврядування та первинній профспілковій організації студентів у проведенні інформаційної, виховної, культурно-масової та спортивної роботи у студмістечку;
- сприяє комітету рад та студентським радам факультетів у розвитку студентського самоврядування з питань праці, побуту і відпочинку мешканців;
- здійснює заходи щодо покращення житлових і культурно-побутових умов у гуртожитку, своєчасно вживає заходи з реалізації пропозицій мешканців, інформує їх про прийняті рішення та їх виконання;
- забезпечує необхідний тепловий режим у всіх приміщеннях у відповідності зі встановленими нормами комфортності.

16.10. Охорона праці

У нашій країні передбачено управління охороною праці як на загальнодержавному, так і на регіональному, галузевому і виробничому рівнях. Загальні положення щодо управління охороною праці, порядок введення в дію системи управління, основні функції і завдання управління викладені в Типовому положенні про систему управління охороною праці на державному, галузевому, регіональному та виробничому рівнях.

Суть роботи відділу з охорони праці в університеті полягає в реалізації основних положень Конституції, Законів України та рекомендацій Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничому нагляду (Держгірпромнагляд), щодо забезпечення охорони життя та здоров'я працюючих в університеті в процесі їх трудової діяльності, створення безпечних та нешкідливих умов праці на кожному робочому місці, формування як у керівників структурних підрозділів, так і у працівників свідомого ставлення до безпеки праці та охорони оточуючого середовища, підвищення ефективності використання людських,

"Кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці ..."

(Стаття 43 Конституції України)

матеріальних та фінансових ресурсів, покращення соціального захисту співробітників, студентів та науково-педагогічних працівників, а також у впровадженні нових високоефективних систем управління охороною праці та вдосконалення вже існуючих з метою комплексного розв'язання проблем в галузі охорони праці, які існують на даний час в Україні.

Організація роботи з охорони праці в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка проводиться відділом охорони праці університету, відповідно до вимог Конституції України, Закону України «Про охорону праці», Закону України «Про вищу освіту», чинних нормативно-правових законодавчих актів з питань охорони праці, міжгалузевих і галузевих нормативів, положень, інструкцій і документів з охорони праці, що діють в межах університету.

Відповідно до ст. 34 Закону України «Про охорону праці» та Положення про відділ охорони праці впроваджує в університеті виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасних випадків, професійних захворювань і аварій у процесі праці.

На засіданні Конференції трудового колективу щорічно розглядаються планувальні заходи комплексного плану з охорони праці, які передбачають такі пункти: перспективність; вибір основного напрямку; елементи безперервності; підводяться підсумки роботи за попередній рік, визначаються проблемні питання та першочерговість їх розв'язання.

Основою для комплексних планів поліпшення умов охорони праці і санітарно-оздоровчих заходів в університеті є дані паспортів про технічний і санітарний стан об'єктів, а вихідними даними для комплексного планування є аналіз стану техніки безпеки і виробничої санітарії, виробничого а також перелік організаційно-технічних заходів, попередньо складених, для кожного структурного підрозділу.

Порядок та організація роботи з охорони праці в університеті проводиться за напрямами:

- надається методична допомога структурним підрозділам університету при складанні і перегляді робочих інструкцій та інструкцій з охорони праці, відповідно до вимог законодавства та сфери діяльності працівників;
- проводиться вступний інструктаж з питань охорони праці, при прийомі працівників на роботу;
- організовано навчання в спеціалізованих навчальних центрах з питань охорони праці керівникам структурних підрозділів університету та видано відповідні посвідчення;
- пройшли навчання і працівники електро-технічних служб університету та отримали III і IV групу допуску з електробезпеки, що дає їм право допуску до роботи в електричних установках, напругою до 1000 В;
- створена комісія з перевірки знань з питань охорони праці, розроблені «Програма навчання працівників університету з питань охорони праці» і екзаменаційні білети по перевірці знань;

- результати навчання та перевірки знань фіксуються у спеціальному журналі, та оформляються протоколом;
- розроблено та переглянуто працівниками відділу понад 25 інструкцій з охорони праці, близько 10 потребує свого перегляду до кінця цього року, у зв'язку з закінченням строку їх дії;
- працівниками відділу було проведено 26 планових перевірок стану охорони праці в підрозділах університету, видано акти та приписи для усунення порушень, виявлених під час перевірок;
- виконано в повному обсязі 64 пункти Припису Управління держпраці у Сумській області від 16.10.2018–22.10.2018 року;
- проведено атестації робочих місць за умовами праці для визначення права працівників на пільгове пенсійне забезпечення, інші пільги та компенсації, передбачених чинним законодавством;
- організовано проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів для працівників гуртожитків та електриків;
- спільно з обласною санстанцією та Управлінням держпраці в Сумській області проведена робота по організації медичних оглядів окремих категорій працівників та розпочата робота по атестації робочих місць за умовами праці, метою якої є визначення всіх факторів виробничого середовища та трудового процесу;
- проведено спільні тактико-спеціальні навчання за участю рятувальників державної служби надзвичайних ситуацій України, працівників та студентів університету із залученням спеціальної пожежної техніки для гасіння умовної пожежі;
- проведено перезарядку 208 вогнегасників;
- виготовлено та розміщено на будівлях навчальних корпусів і гуртожитків вказівні знаки про розташування на території університету пожежних гідрантів, а в приміщеннях будівель плани евакуації, напрямки руху людей при надзвичайних ситуаціях, місця розміщення вогнегасників, запасних виходів;
- виготовлено та розміщено у центральному корпусі і у 4-му навчальному корпусі інформаційні куточки з питань цивільного захисту;
- відповідно до плану роботи відділ звітує до Департаменту освіти в Сумській області, МОН України, Державної служби надзвичайних ситуацій України до міської ради про стан охорони праці, та пожежної безпеки в університеті.

Організація пожежної безпеки в гуртожитках №2; №3; №4 Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка проводиться відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, «Правил пожежної безпеки в Україні» та інших нормативно-правових законодавчих актів у сфері техногенної та пожежної безпеки.

Відповідальність за організацію та дотримання пожежної безпеки в гуртожитках покладено на директора студмістечка – Красилову А.Д. і завідуючих цих гуртожитків.

В гуртожитках проводяться:

- Інструктажі зі студентами та працівниками. Результати проведення фіксуються у спеціальних журналах;
- Приміщення гуртожитків укомплектовані ящиками з піском та пожежним інвентарем;
- Первинні засоби пожежогасіння пофарбовані в червоний колір відповідно до вимог «Правил пожежної безпеки в Україні»;
- Проведена перезарядка 98 вогнегасників;
- Перед початком навчального року директор студмістечка завідувачі гуртожитків, адміністратори та охоронці пройшли навчання і перевірку знань з питань пожежної безпеки;
- Щорічно проводяться тактико-спеціальні навчання за участі рятувальників Державна служба надзвичайних ситуацій України, працівників та студентів гуртожитків університету з метою готовності працівників та студентів практично діяти в умовах надзвичайної ситуації;
- На будівлях гуртожитків №2; №3; №4 розміщено вказівні знаки про розташування на території пожежних гідрантів, а в приміщеннях коридорів плани евакуації, напрямки руху людей при надзвичайних ситуаціях, місця розміщення вогнегасників, запасних виходів;
- Приміщення кожного гуртожитку обладнані інформаційно- довідковим куточком з питань цивільного захисту та пожежної безпеки.

У період з 13лютого по 15лютого 2019 року Управлінням державної служби України з надзвичайних ситуацій у Сумській області було проведено планову перевірку гуртожитків №2; №3; №4 на дотримання законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки.

Під час перевірки було виявлено – 68 порушень техногенної та пожежної безпеки. З них виконано – 12, не виконано – 53. З метою повного усунення порушень розроблені заходи з визначенням термінів їх усунення.

Основним завданням відділу охорони праці є вдосконалення організації роботи в університеті по створенню здорових і безпечних умов праці працівників та студентів, попередження виробничого травматизму і професійних захворювань, пожежної безпеки.

16.11. Фінансові перспективи на 2020 рік

В наступному бюджетному році планується збільшення надходжень коштів, як від Міністерства освіти і науки України так і власних надходжень.

Це можливо за рахунок наступних складових:

- Збільшення контингенту вітчизняних студентів;
- Збільшення контингенту іноземних студентів;
- Збільшення вартості контракту на навчання на індекс інфляції;
- Поселення студентів до гуртожитків університету на повний рік, враховуючі літні місяці;
- Збільшення обсягу додаткових платних послуг та грантової діяльності.

XVII. ВИКОНАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ

В університеті діє Колективний договір на 2019-2022 роки як важлива форма реалізації демократичних принципів управління і соціального партнерства. Він є правовим актом і визначає взаємовідносини адміністрації та трудового колективу щодо питань економічного і соціального розвитку на підставі взаємного узгодження інтересів сторін відповідно до чинного законодавства.

Постійно для забезпечення соціально-економічних та трудових прав працівників проводиться моніторинг щодо стану виконання положень Колективного договору, про що ректор звітує перед трудовим колективом двічі на рік.

Проведений аналіз виконання положень Колективного договору свідчить, що завдяки спільним зусиллям адміністрації і профспілкового комітету в університеті діє система соціальних пільг.

Узгоджено зобов'язання Сторін у сфері виробничих та трудових відносин; питання оплати праці; затверджено Угоду з охорони праці та покращення умов праці на 2019 рік; удосконалено Положення про: преміювання працівників університету; встановлення надбавок і доплат; порядок надання матеріальної допомоги та разової грошової допомоги; порядок надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам за сумлінну працю та зразкове виконання службових обов'язків; розроблено нові правила внутрішнього трудового розпорядку.

Щорічно проводиться атестація робочих місць із важкими та шкідливими умовами праці, за результатами якої працівники отримують надбавки до заробітної плати, додаткові відпустки до 7 календарних днів, спецхарчування та встановлено щомісячний розмір надбавки до посадового окладу. Співробітники, які працюють у шкідливих умовах, щорічно проходять медогляд. У разі виявлення шкідливих умов праці працівники мають право на скорочену тривалість робочого тижня.

Велика увага ректором університету приділяється економічному стимулюванню якісної, сумлінної та напруженої праці: за звітний період надбавок та доплат працівникам виплачено 26,457 млн. грн.; премій – 766 тис. грн. Щомісяця, починаючи з 2016 року, проводяться виплати за почесні звання університету «Заслужений професор», «Почесний професор», «Професор», «Доцент», «Заслужений працівник університету», з 2005 року - «За заслуги перед колективом університету».

Великою повагою користуються наші ветерани, які є бажаними гостями на наших святах, заходах, долучаються до профорієнтаційної роботи.

Під контролем адміністрації і профспілок постійно перебуває і організація громадського харчування в університеті. Адміністрація веде конструктивний діалог з орендарями пунктів харчування щодо оптимізації цін та розширення асортименту і сьогодні цей асортимент повністю задовольняє попит студентів, викладачів та співробітників університету.

Соціально-економічний захист та підтримка осіб, які навчаються в СумДПУ імені А.С. Макаренка, здійснюється відповідно до Угоди між адміністрацією університету та первинною профспілковою організацією студентів, аспірантів і докторантів. Основними напрямками роботи із соціальної підтримки осіб, які навчаються в університеті, були соціальний захист, поліпшення побутових умов у гуртожитках, організація оздоровлення та відпочинку студентів, аспірантів і докторантів. Відповідно до Постанови КМУ № 1050 та рішення Вченої ради

університету, створено стипендіальну комісію, більш ніж 50% якої складають студенти, серед яких – представники студентського самоврядування і профспілкового активу.

За рахунок коштів спеціального фонду протягом звітного періоду було виплачено:

- матеріальну допомогу малозабезпеченим студентам і аспірантам, студентам із числа дітей-сиріт, інвалідів і чорнобильців;
- премії студентам і аспірантам за успіхи у навчанні, активну участь у науковій, громадській та спортивній діяльності, публікації у фахових виданнях та виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та Web on Science, перемогу у наукових та культурних конкурсах.

За рахунок коштів університету здійснювалися виплати студентам-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування (у віці 18–23 років) на придбання навчальної літератури, одягу. За рахунок коштів первинної профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів університету здійснювалися виплати у зв'язку з важким матеріальним становищем, із метою заохочення за активну громадську діяльність, а також виплати на оздоровлення студентів.

Студентам пільгових категорій, зазначеним у Постанові КМУ України № 975, на підставі рішення Вченої ради університету та наказу ректора було встановлено пільги на оплату за гуртожиток у розмірі від 50 до 100 % вартості проживання.

Студенти, які не мають права на пільги, за підтримки адміністрації університету та консультаційної допомоги психолога та соціального працівника оформили необхідні документи для отримання субсидій.

Традиційно до новорічних свят студенти, які мають дітей, та студенти з числа дітей-сиріт отримують солодкі подарунки від профкому студентів та безкоштовні квитки для відвідування дитячих вистав.

Значну роль у формуванні світоглядної позиції та ціннісних орієнтацій молоді відіграє позааудиторна робота. Протягом звітного періоду в університеті проводилися різноманітні культурно-просвітницькі заходи. Поряд із традиційними – такими, як «Міс університету», «Містер університету», конкурс творчості першокурсників «Алло, ми шукаємо таланти», святкування Дня посвяти у студенти та урочистого випускного, Дня Пам'яті та примирення, а також вшанування пам'яті загиблих під час Другої світової війни тощо, відбулося відкриття унікального студентського простору «Мій університет - моя гордість», студентські флешмоби, заходи з адаптації першокурсників, студентські виїзди вихідного дня в урочище Вакалівщина.

Студентським самоврядуванням університету та студентськими активами навчально-наукових інститутів і факультетів проведено святкування Масляної, Дні факультетів, дні відкритих дверей, літературно-поетичні вечори, кінопокази та зустрічі з відомими людьми, проводиться активна робота з популяризації спорту серед членів студентів.

Предметом постійної уваги адміністрації та профспілкової організації є покращення умов і охорона праці співробітників. На ці комплексні заходи, спрямовані на підвищення рівня охорони праці, у 2019 році витрачено 200 тисяч гривень.

Значна увага приділяється розвитку культурно-масової та спортивної роботи, питанням реалізації духовних інтересів співробітників та їхніх сімей.

Слід зазначити, що можливості фінансування культурно-масової та спортивної роботи залежать від того, як виконується стаття 44 Закону України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності», яка передбачає відрахування

коштів на культурно-масову, фізкультурну й оздоровчу роботу. Адміністрація на ці цілі щорічно перераховує профкому 0,5% коштів ФОП за спеціальним фондом. Це дає змогу співробітникам відвідувати культурні установи міста, брати участь в екскурсіях вихідного дня, займатися різноманітними видами спорту.

У Колективний договір внесені додаткові соціально-побутові пільги, гарантії та компенсації, різноманітні доплати. Ці положення дають можливість більш адресно надавати винагороди за сумлінну працю та зразкове виконання службових обов'язків, матеріальні виплати для усунення проблемних ситуацій у житті науково-педагогічних працівників, студентів та співробітників.

XVIII. ІМІДЖЕВІ ЗАХОДИ УНІВЕРСИТЕТУ

Метою іміджевої діяльності Університету є – створення та просування привабливого образу (іміджу) Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка як сучасного освітнього центру регіону та країни, визначення найбільш ефективних шляхів його просування з використанням сучасних інформаційних технологій.

Іміджева політика Університету – це цілеспрямована система заходів зі створення та просування його іміджу в масову, групову свідомість, з покращення та розвитку вже існуючого іміджу.

Напрями іміджевої діяльності Університету: *зовнішня іміджева політика* – формування сприятливої думки про Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка населення, абітурієнтів, роботодавців, органів влади та місцевого самоврядування; *внутрішня іміджева політика* – побудова ефективного внутрішнього корпоративного іміджу.

Ресурси створення ефективного іміджу Університету: наявність висококваліфікованих викладацьких кадрів, пропаганда їх досягнень; високий рівень освітніх послуг та науковий потенціал Університету, пропаганда досягнень студентів, випускників; наявність умов для навчання: демонстрація навчальних аудиторій, лабораторій, наукової бібліотеки, спортивних залів, ботанічного саду, біостанціону Вакалівщина, що відповідають вимогам, при висвітленні всіх заходів, які проводяться Університетом.

Базовими характеристиками іміджу Університету мають стати:

- інноваційність освітньої діяльності при збереженні кращих традицій освітнього закладу;
- міжнародне визнання в сфері освітніх послуг;
- якість освіти.

Результатом іміджевої діяльності є:

- позиціонування Університету як навчального закладу, в якому гармонійно поєдналися кращі традиції національної освіти з інноваційною освітньою та науковою діяльністю;
- позиціонування керівників та професорсько-викладацького складу як провідних фахівців вищої освіти Слобожанщини та України;
- розвиток міжнародних та міжрегіональних зв'язків через створення іміджу Університету як одного з сучасних навчальних та наукових центрів регіону та України;
- зміцнення корпоративної культури;

- посилення конкурентоздатності викладачів та студентів;
- забезпечення доступу всіх цільових аудиторій до інформації про події, що відбуваються в Університеті;
- сприяння профорієнтаційній діяльності та залученню на навчання до Університету;
- розвиток зв'язків з органами влади та підприємствами регіону для отримання додаткових можливостей та інвестицій в проекти розвитку Університету.

<i>№</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальний</i>
	Заходи, які проводяться в Університеті, присвячені 95 річниці з дня його заснування	За окремим планом	
1.	Урочистості з нагоди Дня Державного Прапора України	23 серпня 2019 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи
2.	Святкування 28-ї річниці Незалежності України у рамках державної, обласної та університетської програм	24 серпня 2019 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи
3.	Розширене засідання вченої ради Університету, присвячене початку нового 2019-2020 навчального року	29 серпня 2019 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи
4.	День Знань: <ul style="list-style-type: none"> • Посвята першокурсників у студенти • Батьківські збори студентів перших курсів • Студентська дискотека 	01 вересня 2019 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи, студентське самоврядування, студпрофком
5.	Комплекс заходів, присвячених відзначенню 95 річниці Університету, затверджених наказом № 57 від 29 січня 2019 року «Про затвердження Плану підготовки до 95-річниці заснування університету»	Січень-грудень 2019 року	Відповідно до Плану заходів
6.	Участь у святкових заходах до 75 річниці з Дня визволення міста Суми	02-05 вересня 2019 року	
7.	Участь університету в національних та міжнародних виставках в галузі освіти	Протягом року	Ректорат
8.	Святкові заходи з нагоди Міжнародного дня благодійності	5 вересня 2019 року	Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
9.	День відкритих дверей Університету: <ul style="list-style-type: none"> • Презентація спеціальностей • Культурно-розважальна програма • Спортивні та мистецькі конкурси • Організація та проведення фотоконкурсу • Запис на підготовчі курси 	14 вересня 2019 року	Ректорат, деканати, директори, структурні підрозділи
10.	Олімпійський урок <ul style="list-style-type: none"> • Зустріч студентів з олімпійськими чемпіонами – випускниками Університету; • Проведення спортивних заходів студентами Університету – переможцями чемпіонатів України, Європи, світу у закладах освіти міста 	07-15 вересня 2019 року	Навчально-науковий інститут фізичної культури

11.	Участь спортивних команд та спортсменів у міських, обласних, всеукраїнських та міжнародних змаганнях: універсиадах, чемпіонатах, турнірах	Протягом року	Спортивний клуб «Прометей»
12.	Всесвітній день миру: «Право на мир: 70 років Загальної декларації прав людини»	21 вересня 2019 року	Навчально-науковий інститут історії та філософії, відділ соціальної та культурно-масової роботи
13.	Комплекс заходів, присвячених ювілеям українських митців	Протягом року	Факультет іноземної та слов'янської філології
14.	Святкові заходи до дня Партизанської слави	22 вересня 2019 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
15.	Участь студентів та науково-педагогічних працівників у мистецьких заходах: конкурсах, фестивалях, виставках, присвячених пам'ятним датам, знаковим подіям, вшануванню особистостей	Протягом року	Ректорат, навчально-науковий інститут культури і мистецтв, студентське самоврядування
15.	Святкові заходи до Всесвітнього дня туризму (за окремим планом)	27 вересня 2019 року	Навчально-науковий інститут фізичної культури
16.	Святковий концерт, присвячений міжнародному Дню музики	30 вересня 2019 року	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв
17.	Святкові заходи з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек: <ul style="list-style-type: none"> • Інтернет-мандрівка «Найкращими бібліотеками світу» • Вулична презентація «Бібліотека запрошує друзів!» • Калейдоскоп загадок «Вгадай героя твору» • Благодійна акція: «Подаруй книгу для учасника АТО» • Ярмарок творчих ідей «Бібліотечні інновації для студентів: створюємо майбутнє разом» 	30 вересня 2019 року Протягом року	Наукова бібліотека, студентське самоврядування
18.	Урочисті заходи до Дня працівника освіти: <ul style="list-style-type: none"> • Святковий концерт з нагоди Дня працівників освіти • Вручення нагород студентам та співробітникам Університету • Зустріч студентів та науково-педагогічних працівників з ветеранами кафедр • Участь співробітників Університету у загальноміських, обласних та державних заходах 	01-06 жовтня 2019 року	Ректорат, Шейко В.І., відділ соціальної та культурно-масової роботи, завідувачі кафедр
19.	Заходи до дня соціального педагога	02 жовтня 2019 року	Кафедра соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності
20.	Урочистості з нагоди дня юриста	08 жовтня 2019 року	Навчально-науковий інститут історії та філософії

21.	Урочисті заходи до Дня професійних спілок України	13 жовтня 2019 року	Голови профспілкових комітетів Університету
22.	Урочисті заходи до Дня захисника Вітчизни та українського козацтва: • Мітинг та покладання квітів до меморіальних дощок учасників АТО, пам'ятного знака українському козацтву • Святкова програма по вшануванню захисників України, студентів та співробітників Університету	11 жовтня 2019 року	Відділ виховної і соціальної роботи, рада музею, студентське самоврядування
23.	Декада кафедри ОТМ, музикознавства та культурології: • Комплекс заходів, присвячених міжнародному Дню художника «Студентська палітра»	10-17 жовтня 2019 року	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв, кафедра ОТМ, музикознавства та культурології
24.	Урочисті заходи, присвячені 76 річниці визволення України	20-28 жовтня 2019 року	Навчально-науковий інститут історії та філософії, рада музею
25.	Урочистості, присвячені Міжнародному дню Організації Об'єднаних Націй	24 жовтня 2019 року	Навчально-науковий інститут історії та філософії, відділ соціальної та культурно-масової роботи
26.	Урочистості з нагоди Дня української писемності і мови: «Єдиний скарб у тебе – рідна мова...»	09 листопада 2019 року	Факультет іноземної та слов'янської філології
27.	Благодійні заходи до Всесвітнього Дня Доброти	13 листопада 2019 року	Ректорат, структурні підрозділи університету
28.	Урочистості з нагоди Міжнародного дня логопеда	14 листопада 2019 року	Навчально-науковий інститут фізичної культури, кафедра логопедії
29.	Урочистості з нагоди Міжнародного дня студента: • Церемонія нагородження студентів Грамотами та Подяками • Шоу-презентація першокурсників «Ось ми які!!!» • Святкова шоу-програма «Таланти макаренківської родини» • Конкурс плакатів «Найоригінальніше привітання з нагоди Міжнародного дня студента» • Фотопроєкт «Найяскравіші моменти студентського життя» • Відеопривітання зі святом від адміністрації та викладачів • День особливого дрес-коду студентів	13-20 листопада 2019 року	Студентська рада, відділ соціальної та культурно-масової роботи
30.	Заходи до Всесвітнього Дня дитини • Декларація прав дитини: документ обов'язків до виконання • Заходи, підготовлені Центром «Зернятко»	13 листопада 2019 року	Центр «Зернятко»

31.	Вшанування пам'яті жертв голодомору 1932-1933р.р. • Всеукраїнська акція «Запали свічку» • Загальнодержавна хвилина мовчання • Перегляд документальних фільмів про події 1932-1933 років	22-23 листопада 2019 року	Навчально-науковий інститут історії та філософії, рада музею, структурні підрозділи
32.	Святкові заходи до дня збройних сил України • Інформаційна година «Історія створення збройних сил України» • Уроки мужності «На варті миру» • Книжкові виставки: - «Вірні сини Батьківщини» - «Уклін всім, хто край свій боронить» - «Героїв стежина – від батька до сина»	1-6 грудня 2019 року	Ректорат, Навчально-науковий інститут історії та філософії, Наукова бібліотека, відділ соціальної та культурно-масової роботи
33.	Урочисті заходи до дня волонтера • Інформаційна година «Волонтерство – це розмір твоєї душі» • Звіт волонтерського руху «Крок назустріч» • Книжкова виставка «Волонтери – люди доброї волі»	05 грудня 2019 року	Ректорат, Кісліцина М.В., відділ соціальної та культурно-масової роботи, Наукова бібліотека
34.	Урочистості з нагоди 95 річниці заснування Університету (за окремим планом)	Грудень 2019 року	Ректорат
35.	Заходи щодо вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АС	14 грудня 2019 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
36.	Конкурс святкових листівок та привітань до новорічних та різдвяних свят	Грудень 2019 року	Студентська рада, навчально-науковий інститут культури і мистецтв
37.	Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	листопад-грудень 2019 року	Ректорат, факультет іноземної та слов'янської філології, навчально-науковий інститут культури і мистецтв
38.	Комплекс благодійних заходів до Дня Святого Миколая • Літературно-мистецький захід «Чудотворний Миколай ти усіх оберігай» • Творча майстерня «Листівка Святому Миколаю» • Поетичний ланцюжок «В український рідний край поспішає Миколай»	01-19 грудня 2019 року	Студентська рада, навчально-науковий інститут культури і мистецтв, факультет іноземної та слов'янської філології
39.	Спільне засідання вченої ради та конференції трудового колективу університету: Звіт ректора університету Ляного Ю.О. про виконання умов контракту та Колективного договору	26 грудня 2019 року	Ректорат, голова конференції трудового колективу
40.	Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика	Грудень 2019 - січень 2020 року	Ректорат, факультет іноземної та слов'янської філології
41.	Комплекс благодійних заходів для дітей онкологічного центру обласної дитячої лікарні	Протягом року	Творчий центр «Креатив», відділ соціальної та культурно-масової роботи

42.	Святкові заходи до Нового 2020 року (за планом)	20-30 грудня 2019 року	Директорати, деканати, відділ соціальної та культурно-масової роботи
43.	Святкові заходи до Дня соборності України <ul style="list-style-type: none"> • Церемонія урочистого покладання квітів до пам'ятника Т.Г.Шевченка • Організація книжкових тематичних виставок, фотовиставок, оглядів літератури, присвячених Дню Соборності України • Проведення циклу лекцій з державності виставок малюнку і плакату, вікторин та конкурсів, присвячених історії національно-визвольних змагань початку ХХ століття в Україні 	Січень 2020 року	Рада музею, навчально-науковий інститут історії та філософії
44.	Студентські святкові заходи до Тетяниного дня	20-25 січня 2020 року	Студентське самоврядування
45.	Заходи до дня пам'яті героїв Крут	Січень 2020 року	Рада музею, навчально-науковий інститут історії та філософії
46.	Святкові заходи з нагоди випуску магістрів	Січень 2020 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи, директорати, деканати
47.	Студентські святкові заходи до Дня Святого Валентина	10-14 лютого 2020 року	Студентське самоврядування
48.	Святкові заходи до 28 річниці затвердження малого герба України	19 лютого 2020 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
49.	Міжнародний день української мови «Мова - інтелектуальний портрет народу, його душа»	21 лютого 2020 року	Факультет іноземної та слов'янської філології
50.	Вшанування пам'яті Небесної Сотні та загиблих в зоні проведення антитерористичної операції	Лютий 2020 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи
51.	Вшанування пам'яті Небесної Сотні та загиблих в зоні проведення антитерористичної операції	20 лютого 2019 року	Рада музею, навчально-науковий інститут історії та філософії
52.	Урочистості з нагоди міжнародного жіночого дня 8 Березня	Березень 2020 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи, навчально-науковий інститут культури і мистецтв
53.	Шевченківські дні в університеті <ul style="list-style-type: none"> • Причистилися Шевченкового духу і слова • Шевченко і Сумщина • Шевченко – поет, художник, драматург • вшанування пам'яті великого Кобзаря 	Березень 2020 року	Факультет іноземної та слов'янської філології
54.	Міжнародний день щастя	20 березня 2020 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
55.	Всесвітній день поезії: конкурс поетичних творів українською мовою	21 березня 2020 року	Факультет іноземної та слов'янської філології
56.	Урочистості з нагоди 132 річниці від дня народження А.С. Макаренка та вшанування пам'яті А.С. Макаренка	Березень 2020 року	Ректорат, навчально-науковий інститут педагогіки і психології

57.	Всеукраїнський день працівників культури і аматорів народного мистецтва	23 березня 2020 року	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв
58.	Фестиваль талантів «Навруз байрам 2020» • заходи до дня весняного рівнодення • концертна програма	22 березня 2020 року	Відділ міжнародних зв'язків
59.	Міжнародний день пам'ятників та історичних місць	Квітень 2020 року	Навчально-науковий інститут історії та філософії, рада музею
60.	Юморина до дня сміху «Сміх – це життя»	Квітень 2020 року	Студентська рада
61.	Всесвітній день Довкілля • благоустрій території • загально університетська толока • екологічні акції	18 квітня 2020 року	Ректорат, студентське самоврядування
62.	Реквієм «Дзвони Чорнобиля...»	Квітень 2020 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
63.	Всеукраїнський день психолога	23 квітня 2020 року	Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
64.	Свято Великої Пасхи – благодійні акції-До Світлого дня – світлі вчинки	Квітень 2020 року	Ректорат, студентська рада
65.	Міжнародний день танцю	Квітень 2020 року	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв
66.	Вшанування пам'яті Героя України Олександра Аніщенка • спортивні змагання на приз імені О.Аніщенка • облаштування території біля пам'ятної дошки	До 5 травня 2020 року	Ректорат, рада музею
67.	Заходи з нагоди Дня Пам'яті та примирення	Травень 2020 року	Ректорат, рада музею
67.	Святкування Дня матері і Дня сім'ї	Травень 2020 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
69.	Урочисті заходи з нагоди дня вишиванки • Виставка «Українська вишиванка — світовий тренд» • Святкова хода у вишиванках з вулиці Роменської до Соборної площі • - фотосесія та фотовиставка	21 травня 2020 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи, кафедра української мови
70.	Урочистості з нагоди відзначення Дня Науки в університеті • підведення підсумків наукової діяльності святкові заходи по вшануванню переможців • нагородження • участь у обласних заходах	Травень 2020 року	Проректор з наукової роботи, відділи аспірантури і докторантури, соціальної та культурно-масової роботи
71.	Участь у заходах, присвячених дню Європи	Травень 2020 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
72.	Урочисті заходи до дня слов'янської писемності і печаті	травень 2020 року	Факультет іноземної та слов'янської філології
73.	Вручення дипломів випускникам за ОР бакалавр	Червень 2019 року	Ректорат, директори, деканати

74.	Урочиста вчена рада з нагоди закінчення 2019-2020 навчального року	Червень 2020 року	Ректорат
75.	Заходи до Міжнародного Дня захисту дітей	1 червня 2020 року	Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
76.	Урочистості з нагоди Дня друзів	9 червня 2020 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
77.	Святкові заходи до дня Молоді	Червень 2020 року	Студентське самоврядування, відділ соціальної та культурно-масової роботи
78.	Урочисті до Дня Конституції України <ul style="list-style-type: none"> • Книжкова виставка-діалог «Закон законів» • Святкова музична програма «Ми – це Україна» • Патріотичний астопер «Я – українець, і це моє право – любити землю горду й величаву» • Екскурсія містом «Сторінки української державності в історичних пам'ятках» 	Червень 2020 року	Наукова бібліотека, навчально-науковий інститут культури і мистецтв, студентське самоврядування
79.	Проведення спільних заходів та співпраця з органами влади, громадськими, благодійними організаціями та фондами, освітніми та культурно-мистецькими закладами	Протягом року	Ректорат
80.	Організація та участь у Міжнародних, Всеукраїнських фестивалях, конкурсах та мистецьких олімпіадах (за окремим графіком)	Протягом року	Директор навчально-наукового інституту культури і мистецтв
81.	Участь університету в освітньо-виставковій діяльності (за окремим планом)	Протягом року	Ректорат
82.	Проведення тематичних виховних та культурно-масових заходів у гуртожитках (за окремим планом)	Протягом року	Студентське самоврядування, рада гуртожитку

XIX. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ НА 2020 рік

- *Розробити, затвердити та прийняти до виконання Стратегію розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка на 2020-2030 року.*
- ***Збільшувати чисельність контингенту здобувачів вищої освіти:***
 - на бакалаврат, магістратуру, аспірантуру, докторантуру через успішну профорієнтаційну роботу ;
 - іноземних студентів, ураховуючи програми академічної мобільності;
 - відкриття спеціальності 022 Дизайн за першим (бакалаврським) рівнем;
 - започаткування підготовки іноземних громадян за спеціальністю 014 середня освіта (Фізика) за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями.
- ***Підвищувати якісні показники результатів навчання, за допомогою:***
 - проведення активної адаптаційної політики для першокурсників, зокрема, проведення тренінгів;
 - зростання показників унікальності магістерських, курсових робіт, наукових есе відповідно до політики доброчесності;
 - підвищенням відповідальності студентів до навчання через формування корпоративної культури, вироблення чіткої громадянської позиції, зокрема проведенням виховних заходів;
 - провести роботу з університетами-партнерами щодо залучення до навчання до університету здобувачів вищої освіти з країн ОЕСР;
 - провести аналіз виконання науково-педагогічними працівниками університету Ліцензійних умов у частині визначення їхнього рівня наукової та професійної активності. Завідувачам кафедр розробити план заходів щодо безумовного виконання кадрових вимог Ліцензійних умов;
 - оновити «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка». Створити реально працюючу систему забезпечення якості вищої освіти із залученням усіх стейкхолдерів на основі студентоцентрованого підходу;
- ***Підвищувати результативність науково-дослідної роботи через:***
 - зарахування періодичних наукових видань до категорії «В» ;
 - зростання сумарного h-індексу університету в міжнародних наукометричних базах даних;
 - вважати важливим завданням науковців університету публікацію статей в виданнях, що входять до баз Scopus та Web of Science;
 - запровадження наукових грантових програм для викладачів з метою підвищення наукових досягнень;
- ***Забезпечувати покращення кадрового потенціалу через:***
 - зростання кількості захистів наукових робіт науково-педагогічних працівників, аспірантів і докторантів;
 - зростання кількості науково-педагогічних і наукових працівників, що мають вчені звання;
 - зростання кількості викладачів із ненульовим h-індексом у міжнародних наукометричних базах даних;
 - зростання викладачів, що взяли участь у закордонних стажуваннях та

програмах академічної мобільності;

- удосконалення стимулювання роботи науково-педагогічних працівників через зростання матеріального заохочення;

➤ **Міжнародне співробітництво**

- розширити співпрацю з Національним «Еразмус +»-офісом з метою підвищення якості підготовки нових проектів;
- розширити співпрацю з фірмами-партнерами щодо набору іноземних абітурієнтів для навчання в університеті;

➤ **Соціально-виховна робота**

- підготувати методичні матеріали і провести першу лекцію для студентів «Україна – наша Батьківщина» та бесіди для першокурсників на теми «СумДПУ імені А.С. Макаренка – історія та сучасність» і «А.С. Макаренко – видатний педагог, визнаний ЮНЕСКО кращим педагогом XX століття, іменем якого названо університет»;
- розробити програму «Студентське дозвілля»;
- здійснити конкретні кроки щодо збереження та розширення мережі різноманітних молодіжних об'єднань за інтересами: клуби, театри, студії, гуртки тощо, створити нові загальноуніверситетські об'єднання;

➤ **Підвищення ефективності функціонування інфраструктури університету:**

- проведення ремонтних робіт у спорткомплексі, гуртожитках, навчальних корпусах, фасаду центрального корпусу;
- створення навчальних лабораторій з фізики, хімії та біології для підготовки учителів Нової української школи;
- створення малого сценічного залу у Науковій бібліотеці;
- розробити та взяти до виконання заходи щодо своєчасної підготовки об'єктів університету до роботи в осінньо-зимовий період.

Даний звіт ректора університету проф. Лянного Ю.О. заслухано, обговорено та схвалено на спільному засіданні вченої ради університету та конференції трудового колективу 26 грудня 2019 року та на засіданні Наглядової ради університету 27 грудня 2019 року, протокол № 13.

**Ректор
Сумського державного
педагогічного університету
імені А.С. Макаренка**

проф. Лянной Ю.О.

ЗМІСТ

I. ВСТУП	3
II. НАЙВАГОМІШІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ЗДОБУТКИ 2019 року	9
2.1. Університет на карті України.....	9
2.2. Яскраві події та досягнення університету, навчально-наукових інститутів та факультетів.....	15
III. КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ УНІВЕРСИТЕТУ. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА	22
3.1. Кадрове забезпечення освітнього процесу	22
3.1.1. Якісний склад науково-педагогічних кадрів університету.....	22
3.1.2. Конкурсний відбір на заміщення вакантних посад.....	23
3.3. Здобуття наукових ступенів та присвоєння вчених звань	24
3.4. Відзнаки науково-педагогічних працівників, співробітників та студентів.....	24
3.5. Корпоративна культура	26
3.6. Планування і виконання навчального навантаження	28
3.7. Рейтинги викладачів та навчальних структурних підрозділів і їх керівників	30
IV. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВСТУП – 2019	42
4.1. Підготовка та проведення вступної кампанії 2019 року	42
4.2. Результати вступу на навчання до університету у 2019 році	45
4.3. Контингент	51
V. ОСВІТНЯ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ. ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.....	53
5.1. Робота науково-методичної ради університету	53
5.2. Акредитація.....	54
5.3. Ліцензування.....	56
5.4. Аналіз успішності студентів у 2018-2019 навчальному році	57
5.5. Відрахування та поновлення студентів	59
5.6. Практична підготовка студентів	61
5.7. Випуск фахівців за формами навчання, освітніми ступенями, джерелами фінансування підготовки	63
5.8. Робота екзаменаційних комісій.....	63
5.9. Післядипломна освіта та підвищення кваліфікації	64
5.10. Працевлаштування випускників та відстеження розвитку їх кар'єри	65
5.11. Співпраця з роботодавцями.....	66
VI. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА, РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНА РОБОТА	69
6.1. Профорієнтаційна та рекламно-інформаційна діяльність	69

6.2. Організація навчального процесу на підготовчих курсах та їх результативність, робота з обдарованими дітьми.....	71
6.3. Пропозиції англomовних курсів і програм в Університеті.....	73
6.4. Університет як Консультаційний центр.....	74
6.5. Зовнішнє незалежне оцінювання – головний етап вступу на навчання.....	74
VII. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	76
7.1. Діяльність наукової ради університету.....	76
7.2. Матеріально-технічне забезпечення наукової діяльності	77
7.3. Наукові школи та підрозділи університету.....	78
7.4. Найвагоміші результати науково-дослідних робіт	83
7.5. Показники наукової діяльності.....	85
7.5.1. Публікації	85
7.5.2. Наукові заходи	85
7.5.3. Інтернет-присутність університету і викладачів у науково-метричних базах	90
7.6. Підготовка науково-педагогічних кадрів в університеті	92
7.6.1. Діяльність аспірантури і докторантури	92
7.6.2. Діяльність координаційної ради університету	93
7.7. Спеціалізовані вчені ради та результати їх діяльності	94
7.8. Видавнича діяльність університету.....	94
7.8.1. Діяльність редакційно-видавничої ради університету.....	95
7.8.2. Конкурс праць викладачів	95
7.8.3. Періодичні наукові видання університету.....	97
7.9. Співробітництво з науковими установами України та зарубіжжя	98
7.10. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених університету	100
7.11. Студентська наукова діяльність	100
7.11. Робота з удосконалення системи управління та нормативної бази	102
VIII. ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ	104
IX. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ	106
9.1. Навчання іноземців та осіб без громадянства в університеті	106
9.2. Співробітництво університету з закордонними освітніми установами та міжнародними організаціями	107
9.3. Академічна мобільність студентів та викладачів університету, участь у закордонних відрядженнях	109
9.4. Участь університету у міжнародних освітніх проектах і програмах, прийом іноземних делегацій.....	109

X. РОБОТА НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ	113
10.1 Документально-інформаційне забезпечення наукового та освітнього процесів університету	113
10.2 Інформаційна робота та обслуговування користувачів	115
10.3 Наукова та організаційно-методична робота	116
XI. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА, ВИХОВНА ТА КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	118
11.1. Виховна робота	118
11.1.1. Національно-патріотичне виховання.....	118
11.2. Культурно-мистецька діяльність.....	123
11.3. Інформаційно-просвітницька діяльність	129
11.4. Соціально-гуманітарна робота	129
XII. СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА ТА ДОСЯГНЕННЯ У СПОРТІ	145
12.1. Участь студентів та викладачів в університетських, міських, обласних спортивних заходах	145
12.2.Здобутки студентів на Всеукраїнському та міжнародному рівні.....	148
12.3. Наша спортивна гордість.....	150
XIII. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	152
13.1. Матеріально-технічна база	152
13.2. Локальна комп'ютерна мережа	152
13.3. Інтернет	153
13.4. Автоматизація управлінням діяльністю університету	154
13.5. WEB-Сайт	155
XIV. РОБОТА НАГЛЯДОВОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ.....	157
XV. ПРАВОВА ТА АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	160
15.1. Вжиття у межах своїх повноважень заходів до запобігання проявам корупційних правопорушень у закладі вищої освіти.....	160
15.2. Використання Пам'ятки щодо запобігання та протидії корупції учасниками освітнього процесу	162
XVI. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ, СОЦІАЛЬНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО- ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	165
16.1. Виконання кошторису	165
16.2. Стипендіальне забезпечення	166
16.3. Соціальна сфера	167
16.4. Заробітна плата працівників.....	169
16.5. Платні освітні та інші послуги	171
16.6. Фінансування студентського самоврядування	172

16.7. Господарська діяльність, експлуатація споруд та інфраструктури університету.....	173
16. 8. Біостаціонар Вакалівщина, Ботанічний сад	178
16.9. Студентське містечко.....	181
16.10. Охорона праці.....	182
16.11. Фінансові перспективи на 2020 рік	185
XVII. ВИКОНАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ	186
XVIII. ІМІДЖЕВІ ЗАХОДИ УНІВЕРСИТЕТУ	189
XIX. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ НА 2020 рік.....	197

З В І Т
РЕКТОРА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ імені А.С. МАКАРЕНКА
ЛЯННОГО
ЮРІЯ ОЛЕГОВИЧА
2019 рік

Відповідальна за випуск *Л.В. Пшенична*
Комп'ютерна верстка *С.П. Цьома*

Підп. до друку 26.12.2019
Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 23,72.
Ум. фарб.-відб. 23,72. Обл.-вид. арк. 12,74.
Тираж 100 пр. Вид. № 112.

Видавець і виготовлювач:
ФОП Цьома С.П. 40002, м. Суми, вул. Роменська, 100.
Тел.: 066-293-34-29.

Свідectво суб'єкта видавничої справи:
серія ДК, № 5050 від 23.02.2016.